

تحفة الباسية

P
.M
18

Princeton University Library

32101 067889111

Title-page is 6th leaf

فهرست الكتاب

صفحة	Page	TABLE DES MATIÈRES
في حروف الهجاء	٩	9 L'alphabet
في الاسماء بادات التعريف	٣٤	34 Noms déterminés
في الاشياء المشاهدة	٣٥	35 Le monde visible
في حوادث الجو	٣٦	36 Des phénomènes
في العناصر الاربعة والحواس الخمسة	٣٧	37 Des éléments et des sens
في أيام الاسبوع	٣٧	37 Jours de la semaine
في أسماء الشهور والقصول	٣٨	38 Les noms des mois et des saisons
في أجزاء الجسم	٣٩	39 Parties du corps
في الفواكه	٤٢	42 Des fruits
في الاشجار	٤٣	43 Des arbres
في أدوات السفرة	٤٥	45 Ustensiles de table
في الاطعمه	٤٥	45 Des repas
في أدوات المدرسة	٤٧	47 Objets classiques
في البيت وتعلقاته	٤٨	48 De la maison
في الملابس	٤٩	49 Des habillements
في آرباب الصنائع والتجار	٥٠	50 Artisans et commerçants
في الخدم	٥١	51 Des domestiques
في الحيوانات	٥١	51 Des animaux
في الطيور	٥٣	53 Des oiseaux
في الحشرات	٥٥	55 Des insectes
في الصفات والخصال كثيرة الاستعمال	٥٥	55 Des qualités les plus usitées
في الاهل والاقارب	٦٠	60 Des parents

(فهرست)

صفیفة

حروف هجاء دائر	۹	در بیان حروف هجاء
ادات تعریفه متصل اسمایانته در	۳۴	در بیان اسمها که با ادات تعریف است
مشاهده اولنه جق اشیا دائر	۳۵	در بیان اشیا و علامات که مشاهد میشود
جو هوایه دائر	۳۶	در بیان حوادث جو هوا
عناصر اربعه ایله حواس خنسه یه دائر	۳۷	در بیان اخشیان و حواس خمس
جمعه کونلرینه دائر	۳۷	در بیان روزهای آذینه
آیلرک اسمیله فصول اربعه یه دائر	۳۸	در بیان نام ماهها و فصول چهارگانه
جسمک اجزاسنه دائر	۳۹	در بیان اجزای جسم
یشلره دائر	۴۲	دائر بویه ها
اناجلره دائر	۴۳	دائر بدرختها
سفره ادواتنه دائر	۴۵	دائر بادوات سفره
ما کولاته دائر	۴۵	در بیان طعمات
مدرسه ادواتنه دائر	۴۷	در بیان ادوات مدرسه
اوو اشیا سنه دائر	۴۸	در بیان خانه و اشیا اش
ما بوساته دائر	۴۹	دائر بلبا سها
صنعت و تجارت اربانه دائر	۵۰	در بیان ارباب صنعت و تجارت
خدمتکارلره دائر	۵۱	دائر بنوکر و خدمتکارها
حیواناته دائر	۵۱	دائر بکیموانات
قوشلره دائر	۵۳	در بیان مرغها
بوجکلره دائر	۵۵	در بیان حشرات
چوق استعمال اولان اخلاق و صفاته دائر	۵۵	در بیان صفات و اخلاق که بسیار استعمال میشود
خصم واقربالره دائر	۶۰	در بیان خویش و اقارب

(فهرست)

صفحة	Page	
في أقسام المدينة	٦١	61 La ville et ses parties
في المعادن والاحجار الثمينه	٦٣	63 Métaux et pierres précieuses
في أنواع الارض والاحجار	٦٤	64 Des pierres, des terres, etc.
في ما يتعلق بالامراض والعوارض	٦٥	65 Accidents et maladies
في بعض العلوم والفنون	٦٦	66 Des sciences et arts
حروف ظرف وجرو عطف مركبه	٧٠	70 Locutions adverbiales
في أسماء الاشارات	٨٢	72 Des adjectifs démonstratifs
في الصفات الملكيه	٨٨	88 Des adjectifs possessifs
في أسماء الاعداد	٩٤	94 Des adjectifs numéraux
في الصفات المبهمه	١٠٠	100 Des adjectifs indéfinis
في الضمائر	١٠٤	104 Du pronoms
في الضمائر الملكيه	١٣٨	138 Des pronoms possessifs
في الضمائر الموصولة	١٤٢	142 Des pronoms relatifs
في الضمائر المبهمه	١٤٨	148 Des pronoms indéfinis
في الفعل	١٥٠	150 Du verbe
في ابواب التصريف	١٩٢	192 Des conjugaisons
محاورة * تتضمن بيان من تولى الحكم بمصر من عائلة محمد علي باشا الى الآن	٢٠٤	204 Dialogue. l'Egypte sous le règne de la Famille Mohamed Ali pacha.
في الطلب	٢١٠	210 Pour demander
في الشكر	٢١٢	212 Pour remercier
في التصديق والانكار	٢١٢	212 Pour affirmer et nier
في الاحتمال	٢١٤	214 De la probabilité

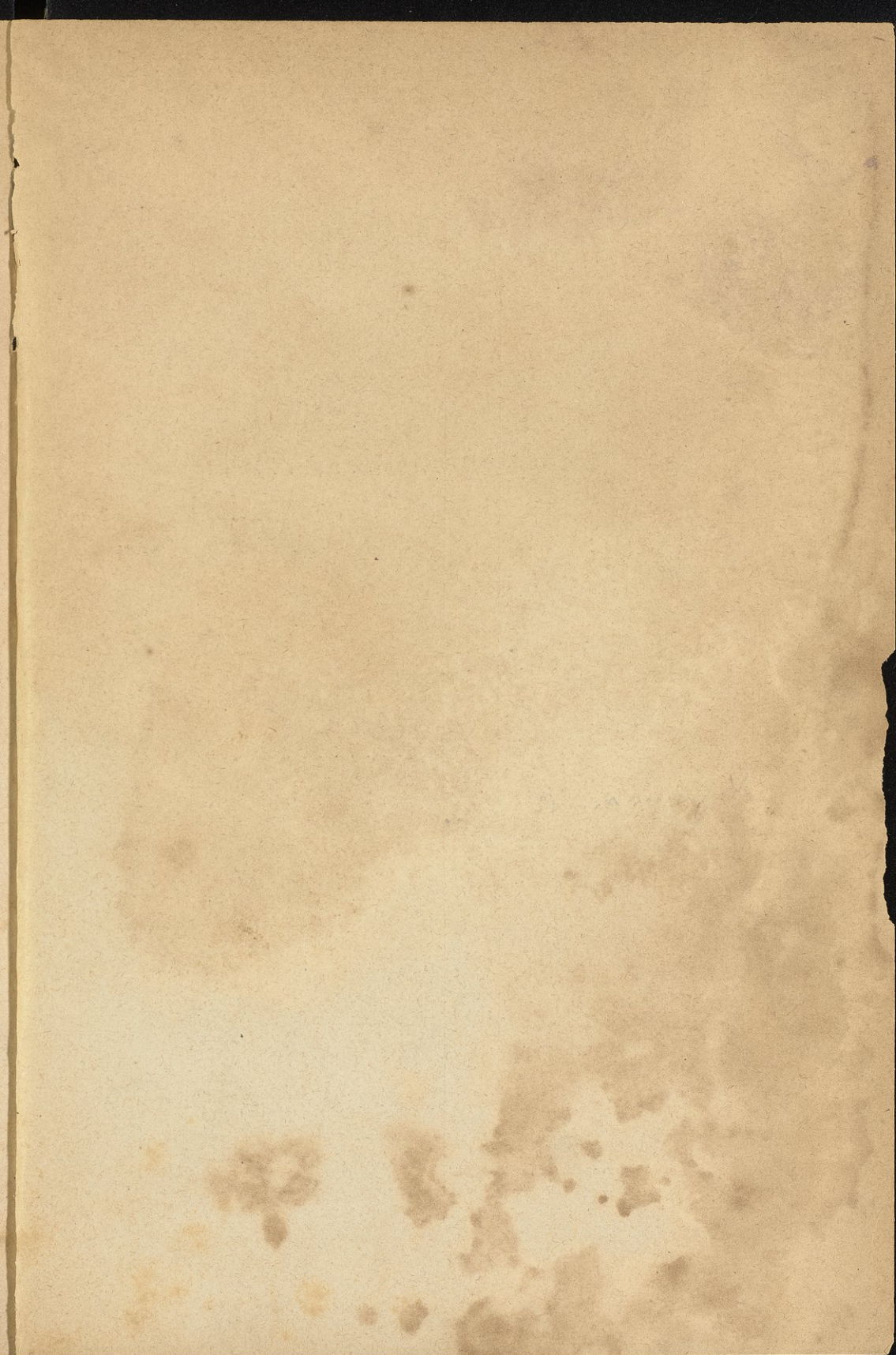
صحنه	
۶۱	در بیان اقسام مملکت
۶۳	در بیان معدنهای سنگهای گران بها
۶۴	در بیان انواع زمین و سنگها
۶۵	در بیان بیماری و ناخوشی
۶۷	در بیان بعض علوم و فنون
۷۱	در بیان حروف ظرف و جر و عطف مرکبه
۸۳	در اسماء اشارات
۸۸	در بیان صفات ملکیه
۹۴	در بیان اسمهای حساب
۱۰۱	در بیان صفات مبهمه
۱۰۵	در بیان ضمائر
۱۳۹	در بیان ضمیرهای ملکیه
۱۴۳	در بیان ضمائر موصوله
۱۴۹	در بیان ضمائر مبهمه
۱۵۱	در بیان فعل
۱۹۳	در بیان بابهای تصریف
۲۰۵	مخاوره در بیان بنامداران خاندان بلندایوان فردوس آشیان محمد علی پاشا که تا حال در دیار مصر حکمداری نموده اند
۲۱۱	در خواندن
۲۱۳	در شکر و سپاس
۲۱۳	در تصدیق و انکار
۲۱۵	در احتمال و امکان
	اقسام مملکتها در اثر
	معادن و ذیقیت جواهر لره در اثر
	انواع یروطاشلره در اثر
	امراض والامه در اثر
	بعض علوم و فنون در اثر
	حروف ظرف و جر و عطف مرکبه در اثر
	اسماء اشارات در اثر
	صفات ملکیه در اثر
	اسماء اعداد در اثر
	صفات مبهمه در اثر
	ضمیر لره در اثر
	ضمائر ملکیه در اثر
	ضمائر موصوله در اثر
	ضمائر مبهمه در اثر
	فعلات بیانه در اثر
	تصریفات بابلرینه در اثر
	جنتمکان محمد علی پاشانک خاندان جلیل العنوا نلرندن بوتاریخه دکن خطه مصره حکم ایدن ذوات عظام و کرامه در اثر
	استه که در اثر
	تشکر در اثر
	تصدیق و انکار در اثر
	احتمال و امکان در اثر

	صفحة	Page	
في الفرح	٢١٦	216	De la joie
في الغم والحزن	٢١٨	218	De l'affliction
في الاستشارة	٢١٨	218	Pour consulter
في الحوادث	٢٢٠	220	Des nouvelles
في السن	٢٢٢	222	De l'âge
في الساعة	٢٢٢	222	De l'heure
في الوقت والهواء	٢٢٤	224	Du temps
في الاكل	٢٢٦	226	Manger
في الشرب	٢٣٠	230	Boire
في الذهاب	٢٣٢	232	Aller
في انجى	٢٣٤	234	Venir
في التكلم	٢٣٦	236	Parler
في القول	٢٣٨	238	Dire
في المطالعة والتعلم	٢٤٠	240	Étudier, apprendre
في السؤال والجواب	٢٤٠	240	Demander et répondre
أقوال مثلية *	٢٤٦	246	Locutions proverbiales
في أصحاب المناصب الجليلة	٢٦٤	264	Dignités
في المجالس	٢٧٠	270	Conseils
في المحاكم	٢٧٢	272	Tribunaux
في العنوان والالقب الى السلطان وأصحاب المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات	٢٧٢	272	Adresse et titre pour un Empe- reur, Gouverneur, et pour toutes les personnes de dignités.
رقاع الدعوات	٢٧٨	278	Billets d'invitation

صحیفه	
۲۱۷	در فرح و شادی فرح و سرور دائر
۲۱۹	در غصه و اندوه حزن و کدره دائر
۲۱۹	در مشورت مشورته دائر
۲۲۱	در بیان حوادث حوادثه دائر
۲۲۳	در بیان عمر عمر و یاشه دائر
۲۲۳	در بیان ساعت ساعته دائر
۲۲۵	در وقت و هوا وقت و هوا به دائر
۲۲۷	در بیان خوردن بیکه دائر
۲۳۱	در بیان نوشیدن ایچمه دائر
۲۳۳	در بیان رفتن کیتکه دائر
۲۳۵	در آمدن کلکه دائر
۲۳۷	در سخن گفتن سویلکه دائر
۲۳۹	در سخن دیکه دائر
۲۴۱	در مطالعه و آموختن مطالعه و تعلمه دائر
۲۴۱	در سؤال و جواب سؤال و جوابه دائر
۲۴۷	در ضرب امثال ضرب امثاله دائر
۲۶۵	در بیان اصحاب جاه و مراتب اصحاب مناصب و مراتب جلیله دائر
۲۷۱	در بیان مجالس مجلسره دائر
۲۷۳	در بیان محکمه محکمه لره دائر
۲۷۳	در بیان عنوان و القاب و بعض تعبیرات که پادشاه و ارباب مراتب و جاه نوشته میشود جق عنوان و القابله بعض تعبیراته دائر
۲۷۹	دعوت نامها دعوت تذکره لری

	صفحة	Page	
جواب	٢٧٨	278	Réponse
غيره	٢٧٨	278	Autre
جواب	٢٧٨	278	Réponse
صورة أخرى	٢٨٨	278	Autre
جواب	٢٨٢	282	Réponse
صورة استعفاء من الدعوة	٢٨٢	282	Refuser une invitation
في طلب المواجهة	٢٨٢	282	Demander une entrevue
صورة أخرى	٢٨٤	284	Autre
جواب	٢٧٤	284	Réponse
للاعتذار	٢٨٦	286	Pour s'excuser
صورة أخرى	٢٨٦	286	Autre
لاداء الشكر	٢٨٨	288	Pour remercier
الى تاجر أو صناعي	٢٨٨	288	A un marchand; un ouvrier
صورة أخرى	٢٨٨	288	Autre
في استكتاب وصايه	٢٩٠	290	Pour demander des lettres de recommandation
في التحويلات والكمبيالات وما أشبهها	٢٩٠	290	Lettre de change, billets
في سير الملوك	٢٩٤	294	Sur la conduite des rois
في فوائد الصمت	٣٠٤	304	Sur les avantages du silence
في تأثير التربية	٣٠٦	306	Sur l'effet de l'éducation
في آداب الصحبة	٣١٢	312	Sur les convenances de la société

صفحة	
۲۸۱	جواب جواب
۲۸۱	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۱	جواب جواب
۲۸۱	نوع دیگر صورت دیگر
۲۸۱	جواب جواب
۲۷۳	دعوتدن عفو ديلك صورت عفو طلب کردن از دعوت
۲۸۲	کور شمل است که دائر در دیدنی خواستن
۲۸۳	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۵	جواب جواب
۲۸۷	عذر ديلك پوش خواستن
۲۸۷	نوع دیگر در صورت دیگر
۲۸۹	تشکر نامه شکرانه گزار می تشکر نامه
۲۸۹	تاجر و یا خودار باب صنایع تذکره نامر تجار یا بصنعت کار
۲۸۹	نوع دیگر صورت دیگر
۲۹۱	توصیه نامه استدعاسنه دائر در توصیه نامر خواستن
۲۹۱	محو یلات و سفدات و کبیالاته دائر در محو یلات و تمسک و برات
۲۹۵	پادشاهلرک عادت و اخلاق بیانه دائر در سمرت پادشاهان
۳۰۵	فوائد سکوتنه دائر در فوائد خاموشی
۳۰۷	تربیتک تأثیری بیانه دائر در تاثیر تربیت
۳۱۳	صحبتک آداب بیانه دائر در آداب صحبت

كِتَابٌ

الْحَبَشَاتُ الْاِسْتِثْنَاءُ الْاِقْتِنَاءُ
بِحَسْبِ مَلِكِ الْعَبْدِ

Ettuhfat-el-Abbassia lil
Madrassat-el-Aliyet Ettewfikieh

تَأَلَّفَ

Par MOHAMED MIHRY

Muhammad Mihri

(محمد مهري)

وهو صاحب الاقياز المخصوص من جانب نظارة الداخلية الجليلة

فلا يسوغ لاحد طبع هذا الكتاب بدون اذنه

اثر

(محمد مهري)

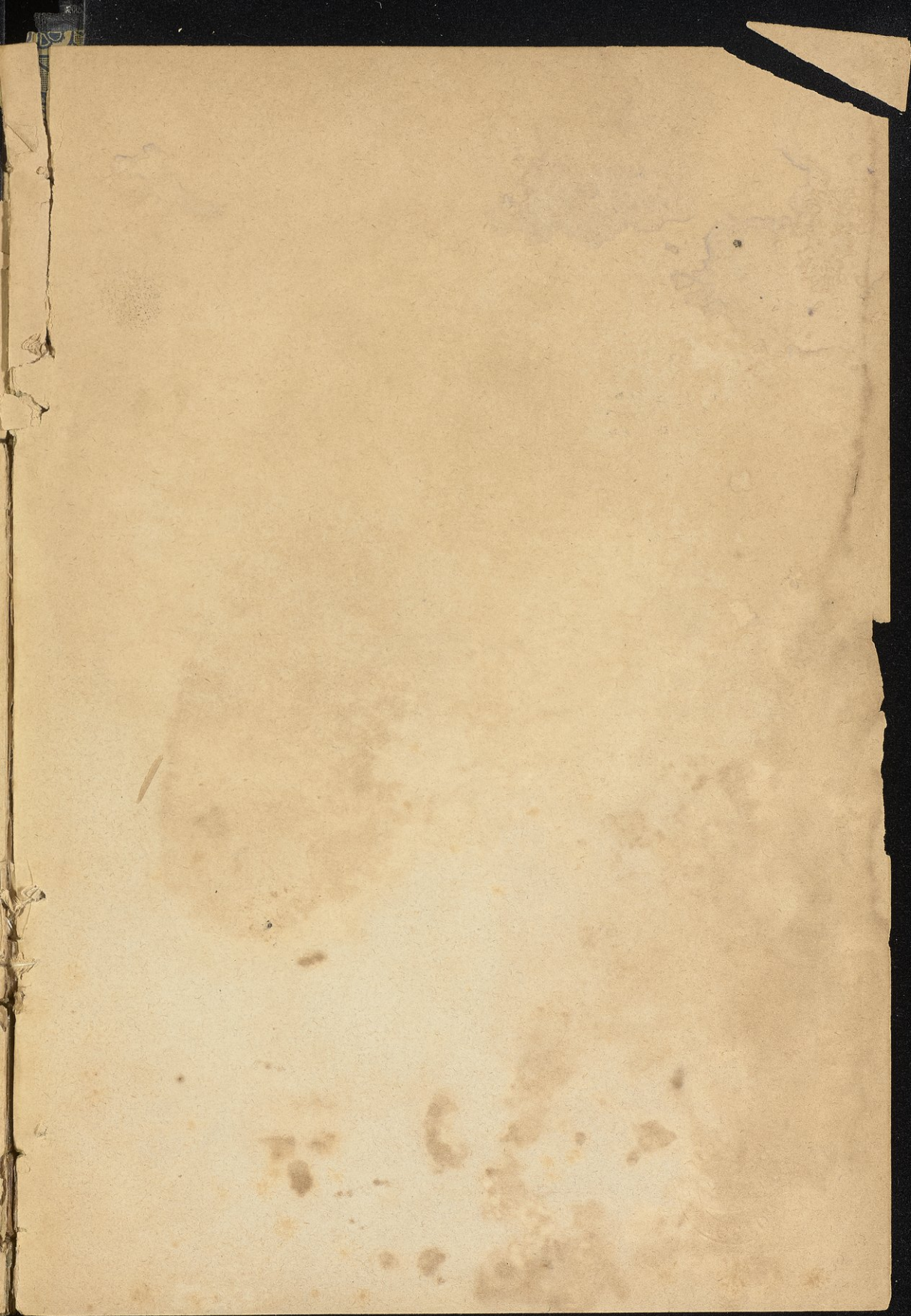
داخليه نظارت جليلة سنك امتياز مخصوصني حائزا ولمغله مؤلفك رخصتي اولمقسرين
ديكري طرفتسن اشبوكتاب طبع وتمثيل اولنجه جقدر

LE CAIRE, IMPRIMERIE NATIONALE DE BOULAQ 1884.

(الطبعة الاولى)

بالمطبعة الميرية بيولاقي مصر الخمية

سنة ١٣٠١ هجرية

DÉDICACE

LOUANGE A DIEU! Toutes les langues le glorifient dans un éloquent concert; et la diversité des idiomes ne met nul obstacle dans ses rapports avec ses serviteurs.

Ce livre intitulé **Tuhufat el Abbassia lil Madrasatil alliet taufigia**, composé en quatre langues: le Français, l'Arabe, le Persan, et le Turc, est dédié à Son Altesse le prince **Abbas**, fils de S. A. **Mouhamed Tewfik** Khédivé d'Egypte, protecteur des lettres et des arts, dont la justice, la science et la bonté sont connues de tous.

Puisse ce livre servir à l'instruction et au développement des qualités du prince Abbas. Tel est le vœu le plus ardent de notre cœur.

Mouhamed-Mihri.

خطبة الكتاب بالعربية

الحمد لله المعبود بكل لسان وان اختلف التعبير عن ذاته الاقدس باختلاف اللغات والاسماء وتفاوت بين قصاد حضرة الايضاح والبيان الذي علم بالقلم عم الانسان ما لم يعلم اختصه بالمنطق العذب الجزل والبيان المفعم الفصل فأعلى بذلك رتبته وأعلى بلطفه قيمته والصلوات والسلام على سيدنا محمد المختص من حسن البيان بالمنصب الاعلى والمظهر الاجلى وعلى آله وأصحابه ومحبيه وأحزابه (اما بعد) فيقول راجي سوابغ الاحسان من فضل مولاه الكريم المنان الفقير اليه تعالى (محمد مهري) أفاض الله عليه بحال انعامه العلني والسري لا تكمل محاسن الانسان الا بالتأمل في أخلاق العالم على اختلافها واكتساب الفضائل واللطائف من أهلها ولا يتم ذلك الا بالرحلة والانتقال من جهة الى جهة من أقاصي وأداني البلدان (كم قيل)

تنقل فلذات الهوى في التنقل * ورد كل صاف لا تتقف عند منهل

وكما قال الطغراني ان العلاح حدثني وهي صادقة * فيما تحدث ان العزفي النقل

فخرجت من بلدي كركوك احدى مدن عراق العرب المشهورة بولاية بغداد عام احد وثمانين بعد المائتين والالف من الهجرة النبوية فرحلت الى الاستانة العلمية ذات المحاسن البهية فأقت بها في ظل ملاذ الغرباء وملجأ الفضلاء عميم الخيرات كثير المبرات المتوفى

(١ التحفة العباسية)

3207
642

315-51 385 Cambridge

الى رجة مولاه المتعم في حظار بقر به ورضاه ﴿مصطفى باشا فاضل﴾ أسبل الله عليه حيث احسانه المتواصل عم الحضرة الخديوية التوفيقية ونجل ذى الهمة العلية والنجدة والشجاعة المشهورة والفخر الجلى ابراهيم باشا ابن عم الدرة المصرية محمد على فقابلنى رجه الله بمزيد الاكرام واقامنى في تعليم أنجاله الفخام فأنت في ذلك مدة ثم أدخلنى بهيمته الى قلم الترجمة بالباب العالى فكنت به مع اتصالى بدائرة تعليم أنجاله نحو تسع سنين ثم عينت من لدن الحضرة السلطانية قونصل بالادولة الايرانية فألق بركم المكين وقت باعبا ما مدة أربع سنين ثم عدت الى الاستانة العلية فوجدت عائلة المرحوم المشار اليه انتقلت الى الديار المصرية فتوجهت الى مصر قاصدا زيارة هذه العائلة لى على عليهم سابقا من المحسوية ولارى بهجة الموارد النيلية بعد أن رويت من سلسيل لطائف الرومية فرحلت الى مصر شائقا وشربت من رحيق نيلها عند باز الاراتقا وشاهدت من لطائف أمراءها وظرائف كبرائها ونبلائها ما يستلب العقول لطفًا ويستل الالباب عطفًا فلذنى بها المقام وسكن لذلك الجاش وبرده حتر الاوام ولما رأيت من أهلها خواصهم وعواقمهم من يد الرغبة فى اقتناء العلوم والمعارف والهمة العلية فى حيازة التالدمن والطارف ولا سيما اللغات الاجنبية تعلقت همى بانشاء مؤلف مقتطف بعضه من كثير من الكتب البهية يشتمل على بيان أحسن اللغات الاوروباوية وهى اللغة الفرنساوية وأحسن اللغات الشرقية وهى اللغة العربية والفارسية والتركية رغبة فى عموم نفع أهل هذا الوطن الشريف وخدمة لانجال الجنب الفخيم المنيف ذى الطلعة التى تبهر الشمس بهاء وكالا وتخضع لها الوجوه هيبه وجلالا حضرة من تلك الرقاب بعيم احسانه واسترق الالباب بعفوه وامتنانه

* همام له فى العز أرفع منزل * واحسانه يربو على العدو والخصر *

* خديوينا الاسمى المعظم قدره * مطاع لدينا فى التواهى وفى الامر *

عزيز الديار المصرية وحامى حى الحوزة النيلية من هو بجميل الثناء من جميع الانام حرى تحقيق افندينا ﴿محمد توفيق﴾ بأدام الله علينا أيامه ومكن من رقاب أعدائه حسامه وحفظ أنجاله الكرام وأنشاله الفخام فأطلقت زمام اليراع حتى وصل الى غاية ما أردت فبأعلى أحسن ترتيب وأبداع اختراع وسميته بـ (التحفة العباسية للمدرسة العلية التوفيقية) راجيا منه حصول النفع العميم وأن تشمله أنظارولى أمرنا ذى القلب الرحيم وقد أجدت فيه الوضع وأعمت النظر والتحرير وان كان الانسان لا يخلو عن سهو أو تقصير وقد عرضت بضاعتى على ذوى النظر السديد الاحرار رجاء ان يصلحوا ما عثروا عليه من غلط وأن يسبلوا عليه جميل الاستار وهأنا اذا أشرع فى المقصود فأقول بعون الملك المعبود *

(اعلم) ابتدا بنافی هذا الكتاب ببيان مبادئ أصول القراءة في اللغة الفرنسية ثم بيان المفردات ثم بيان نحو وصرف الفرنسية ثم أنواع المكلمات والمحاورات والامثال المضروبة ثم أسامي الدراوين والجناس والمخاطم ثم ألقاب أصحاب المناصب الجليلة ثم صور الكتابات من أنواع المراسلات والسندات وغير ذلك مما يناسبه ثم حكايات تشتمل على نصائح بديعة وحكم نصيحة جليلة رفيعة وبتمامها ثم بيان اللغة الفرنسية وعلى قياسها كل من اللغة العربية والفارسية والتركية

(ديساچه فارسی)

* بجزا که نماند در بدایت و پایان	* قدیم و لم یزل و شهیار هر دو جهان *
* از آن زمان که بشد خلق طینت آدم	* قیاس کرد پی بنسب کی همه اکوان *
* بهر فرق که نماند میکنم ز روی نیاز	* بیارگاه وی آرد ده روی دردوران *
* یکی بکعبه علیا نهاد سه سر بوجود	* یکی بیسای صنم رو نهاده کریم کنان *
* یکی (دیو) بخواند ادراودیکری (تکری)	* یکی (اله) گوید ویراودیکری (یزدان) *
* عرض ازین بهیگی نام ذات واحدت	* که هر کرده بلفظ نموده شکر بیان *
* ز نور تو نبود هیچ جایگاه تهی	* تجلیات تو ظاهر بهر محل و مکان *
* مانده هیچ کس از نور علم تو محروم	* که علم تو بدل هر کس است نشسته جان *
* ز وصف ذات تو بگویم زبان (همی) زار	* ز حکمت تو عقول جهان همه حیران *
* ندانمت که چه خوانم هر آنچه هست تویی	* بجز تو نیست پروردگار انس و جان *

وصلات صلوات متواصلات که نفسای من نفوس قدسیان آسمان می دمطر و نفخات نفحات از کجاست که از هزاره
شما مثل شما ای شایسته شایسته عالم ساکنه عالم بالاشمول شما مشک از فراست بران ناطقه پیرای
ان هو الا وحی یومی منزل رس فکان قاب قوسین او ادنی

(مؤلفه)

* چو کرد آن فخر عالم عزم معسراج

* خطاب لم یزل را کشت منظر

* بی یک لمح که گذشت از هفت منزل

* که بر عرض برین چون کرد منزل

فرمانفرمای خطه ناسوت جلوه بجای زیتسرای ملکوت محمد مصطفی افضل التحایا و نیز در دنا محمد و بر آل طاهرین
 و اصحاب کزین ارباب اما بعد این حقیر خاکسار (محمد مهدی) ذره مقدار که مولد و مقلد را سبب بلده کر کوکن
 که یکی از شهرهای عراق عرب که خطه بغداد بهشت آباد است در سال هزار و دوصد و هشتاد و یکم تاریخ
 هجری بدار السلطنه قسطنطنیه رحلت نمود و مبارکاه معالی دستگاه عرفا پناه مرحوم منصور جنتکان خلد
 آشیان (مصطفی فضل) پاشا که عم مکرم حضرت خدیو اعظم (محمد توفیقی) انخم که خالفرمانفرمای دیار
 مصر است رخت اقامت انداخت (قطعه)

<p>* آن کر مکار زمان آن فاضل فرخ شعار *</p> <p>* آن امیر ابن امیر ابن امیر نامدار *</p> <p>* بر روان نور آن داور عالی تبار *</p>	<p>* هر زبانرا اشنا و واقف هر علم بود *</p> <p>* عدل پرور بود و هم کان کرم بحر بهم *</p> <p>* رحمت و عنقران خلاق ازل باد امدام *</p>
--	--

بس از مدت اقامت بد رس دادن انجال کرامش مشغول شده و بمساعدة عنایت عاده چاکر پروریش
 کترین بنده را بقلم ترجمه باب عالی شرفیاب گردانید و در انجا قرین نه سال بادای و طیفه ترجمه کرمی طوطی و مأمور
 و بعد از ان باموریت کار پرداز می بافرمان و الاشان ذات حضرت پادشاهی بجانب دولت ایران تعیین و هم چهار
 سال در انجا بدار و طیفه مشغول و پس از انجا مأموره مذکوره و حسن ختام آن باستانه علیه عودت
 و بنا بمحبوبیت و محبوبیت دیرینه بنده که بخاندان بلند ایوان مرحوم مشارالیه بود بار زوی زیارت عالمه بزرگوارش
 از در سعادت نهوض و عازم دوار دویار مهر شده و تقاضای زمان زیارت را باقامت تجویل و تبدیل گردانید و چون
 خواص و عوام این دیار را بتعلم السنه مختلفه راغب و مائل و طالب دیدم بنا بران و نیز با ممل و از زوی خدمتی
 نمودن بابنائی وطن بترتیب و تالیف کتابی که شامل بر بهر و لطیفترین لغت از لغات اور و پاک لغت فرانسیزی
 بود و نیز از لغات شرقیه که عربی و فارسی و ترکی باشد صرف یاری مقدرت نموده و بنام نامی میر فرخ نژاد جدت
 و نجات همراه ولیعهد معالی نهاد (عباس) مطرزومین و (تحفة العباسیه للمدرسه العلمیه التوفیقیه)
 تسمیه و معنون گردانید (قصیده)

* چه میر کو هر کان کمال در شد و رشاد	* چه میر عالی نسب بختیار پاک نهاد
* چه میر بدر درخشان آسمان نژاد	* چه میر مهر سپهر ذکا و هوش و شعور
* کز دست رونق مصر و از جهان دلشاد	* چه میر نجل خدیو کزین روشن رای
* کبیر عارف و دانا کبار عهد و عباد	* خدیو عادل و اکرم امیر اعظم و انجم
* مکان زمین و یمانش بعدل و رونق و داد	* زمان زمان و امانش بزیب و زینت و فر
* شود بگلکش کویان نهال خشک و جماد	* رود بارش پویان جبال سخت و طلال
* همان کناد چو صرصر بقوم ملت عاد	* ای اسپاه شکو هست بجای خاین ملک
* چو خیمه از کف حیدر بیک دور و ز جماد	* بهم فتنه ز هر است قلاع اهل نفاق
* تر زلی که فلاحن بسنک ریزه رماد	* صلابت تو بجان عدوی ملک فلکند
* بصحن گلشن این ملک خار چو و نماد	* سبیل عدل تو نازم که بر کند ز عروق
* ز ضبط حکم تو بازار ظلم و جور کساد	* ز ربط عدل تو اقلیم علم و فضل رواج
* امور غیب که ثبت است در زمان معاد	* بچشم فکر بخوانی ز مبداه همه کار
* ز بارگاه پند آگاه جمله خلق و عباد	* دگر تو (مهری) دعایش غار زوی نیاز

* بچرخ تا که مقرر بود شکوه و جلال *

* جلال و حشمت و حکمت بر در چشمه رساد *

(تبدیه)

معلوم زبان آشنایان دوران و شاکردان پر ذهن و از عاقلان باد که این کتاب دائری اصول خواندن لغات فرانسوی و تعریف و بیان مفردات و قواعد نحو صرف و انواع مکالمات و محاورات و ضروب امثال و اسامی دو ادب و مجالس و محاکم و عنوان و القاب اصحاب مناصب و مراتب و صورت انواع مراسمات و سننات و حکایات و نصیحت و پند حکم امیز است *

(ترجمه دیباجه)

* اول خالق لم یزل خدایه *	* شکر ایله سپاس بی نهایته *
* خلایق زمین و آسماندر *	* قیوم و قدیر و بی نشاندر *
* لاخالق غایب هوالله *	* سرسوره و صنی قیل هوالله *
* فرمانبری اولدی جمله عالم *	* ارلامکه اولندی خلق آدم *
* بریسی بته طوروب نیازه *	* بریسی قیام ایدوب نمازه *
* بری دخی (تکری) بری (منان) *	* بری (دیو) دیر بریده (یزدان) *
* اول خالق ذکر ایدر شب و روز *	* هر بری بر آد ایله دل افروز *
* هریر ده تجلیسی عیاندر *	* هر چند نظر دن اول نهاندر *
* علمی دخی هر مکانه واصل *	* فیض و کرمی جهانیه شامل *
* علیمه تمام خلق دلشاد *	* فیضیه بتون جهان آباد *
* احسانیه محیط جمله ناسه *	* محروم دکل درنده کیمسه *
* فرقان شریف ایله فتوحات *	* انجیل و زبور و داخی تورات *
* تاریخ جهان و چوق دواین *	* تفسیر و احادیث و قوانین *
* وحدانیتن بیان ایدر لر *	* کوردم او قودم که جمله یکسر *
* سبحانک الحق ماعرفناک *	* حقنده بیوردی شاه لولاک *
* وصفنده کمال عجز اظهار *	* بریده ایده نبی مختار *
* (خاقانی) و (نفعی) سخن ران *	* قائده قاله (مهری) ایله (سبحان) *
* اول بنده نایوان وزاره *	* دهری حقیر خا کساره *
* ای خالق مهر و ماه و ماهی *	* نطف نظر ایله ای الهی *
* خنکار و خدیو شهر یاری *	* یوقدرا کاسندن اوز که یاری *

و درودنا محدود اول منظره خطاب لولاک * مسند پیرای و ما ارسلناک * حکمران ملکیت بعثت *
 دیباجه افروز تحت کاه رسالت * منظره آرای لقد رای من آیات ربه الکبری * ناطقه پیرای ان هو
 الاوحی یوحی * منزلت فکان قاب قوسین او ادنی * بیت *

* خاتم و شاه رسل خسر و ملک تمکین * خاتمش راد و جهان آمده دوزیر تکین *

محمد مصطفی علیه افضل التحایا افسند من حضرت تهرینه ودخی ال طاهرین واحجاب کرینمه اوله *
 (اما بعد) مولود مسقط رأس عاجزی خطه بغداد داخلنده کرکولک ولایاتی اولوی تاریخ عجزیه نیک
 ایکی یوزسکسان برسنه سنده در سعادت عزمیت و خدیو اعظم (محمد توفیق) انجم افسند من
 حضرت تهرینه عم مکرمی چنته کن فردوس آشیان (مصطفی فاضل) پاشانک لمجا الغربا و ملاز
 العرفا اولان دائره عالیله التجار مدت مدید انجبال والاتبار لریند امر تدریس لریده مشغول اولدیغ
 حالده مشار الیه ک (قطعه)

<p>* الطاف و فضل و هممتی احسان وجود و نعمتی * صغیر نشایی کفنه قسطاس فهم و فکرته * اول خالق موت و حیات تنسیق ساز کائنات</p>	<p>* کالنا رفوق العلم * هب عالمه ایدی جلی * * کان کرم بحر هم ایدی انک دست و دلی * * ایده غریق بلحه رحمت روان فاضلی *</p>
--	--

مساعده عنایت عاده بنده پرور یرله باب عالی ترجمه او طه سی خلفالکی سلکنه داخل و طپوز سنه
 اوراده مترجک مأمور یتنده بولنوب مؤخر ایا فرمان ذات حضرت پادشاهی شهبند راکله دولت ایران
 جانبته تعیین بیورلشیدم و درت سنه دخی اولحو الیده اجرای حسن خدمت و ختام مأمور یتله آستانه
 علیه به رجعت و عودت ایدوب هر حوم مغفورک خاندان بلندایوانلرینه اولان محسوبیت قدیمه
 و منسوبیت دیرینه بندکانه اقتضای فاملیای عالیلری زیارتنی واجبته ذمت و متحتم عهدته
 عبودیت یرله رک مصره کلد کده پوره اهل السنک السنه اجنبیه تعلیمه انهمالک و کثرت میل رغبت لرینی
 مشاهده ایلدی کمده ممالک اسلامیه نکر هر بر نقطه سی نقطه نظر و هر دمک بصر قدر زده عاجزانه مده عزیز
 و قیمتی بولنش اولغله انسای وطنه بر خدمت و جیزه ده بولنوق امیدوار زوسیله اورو پانک لغاتندن
 الک لطیف و ظریف فرانسز لغتی و لغات ممالک اسلامیه دن دخی الک هر غوب و مقبول عربی و ترکی
 و فارسی لغاتنی شامل اشبوکاب متعدد کتبدن اقتداف و ترجمه تالیف اولنوب ولی عهد خطه
 مصر برنس (عباس) بک افندی حضرت تهرینک نام زامیرله تذهیب و تزیین و التحفة العباسیه
 للمدرسة العلیة التوفیقیة عنوانله معنون قلندی

<p>* کیمدر او کوهر صدف نسل نامدار * * کیمدر او نور حدقه نظر چشم اقتخار * * عقل و ذکون فهم و یکاستله باردار * * اوج صباخت اوزره اودر بدر تابدار * * بدل و عنایتله جهان شاد و پر مسار * * دارای دادر پرور و جمشید کاکامکار *</p>	<p>* کیمدر او میر مسعدت انار و بختیار * * کیمدر او کابن حدیقه انساب عالیشان * * کیمدر او فونمال باغ نجابت نژاد کیم * * برج سعادت اوزره اودر نجیم تابنک * * فحل خدیو اعظم دارا مقام کیم * * اولدر عزیز مصر و عزیز جهانیمان *</p>
---	--

* مطلوب ملک وملت و مختار خاص و عام
 * توفیق حق رفیق اولوب یاوری دخی
 * توفیق حق رفیق از لجه نه باک و خوف
 * عصر نده کیمکه عاصی اوله عاقبت اولور
 * مقهور قهر قاهر قهار ذوالجلال
 * دست عدو ظلم ایرشمز رعیته
 * صغز بیانه مدحله وصفی اودا ورک
 * یارب بحق عرش ودخی اسم اعظمک
 * جاه و جلال و دولتی ایله مستدام
 * انجبال امجدیه وزیران صادقن

ممدوح شیخ و عالم و مقبول روزگار *
 نخر رسل محمد محبوب کردگار *
 عصیان ایتسه بر نیجه اقوام نابکار *
 اول طامعی شیر یانی بی شرم و تنک و عار *
 منغور بجه عالم و مطرود هر دیار *
 عدلی چکوب جوانبشه سورا ستوار *
 زیرا که حسن خلقنه یوق (مهریاب) نگار *
 یارب بحق احمد مختار و چاریار *
 شان و شکوه و شوکتی ایله پایدار *
 ایله کمال دولت و عزتله برقرار *

تنبیه

مظاهر فضل بی نهایت اولان اهل نهایت منان و لغات و لسان مختلفه به اشنا اولان ارباب عرفانه مستور و پوشیده اولیه که اشبو کتاب فرانسز لغاتنت اصول قرائتی و مفرداتنت بیانی و قواعد نحو و صرف ایله انواع مکالمات و محاوراتی و سوال و جوابات و ضروب امثالی حاوی و اسامی دواوین و مجالس و محاکم و اصحاب مراتب جایله نک عنوان و القاب لریله هر اسلات و پولیجه و سندات صورت لری و حکایات و نصاب حکم امیری محتویدر

اخطار

اکثر فرانسز کلمه لری نیک صوت تلفظنی حرکت سزتر کچه حر و فله تعریف ایتک کوچ اولدیغندن قارئینه موجب سهولت اولیق اوزره بر وجه آتی بعض حر فلرینه حرک و علامت وضع و تحریر اولمشدر مثلا V حرفنک صوتنی کو ستر مک ایچون عربله مخصوص فاحرفی اوزرینه اوج نقطه ایله اشارت اولمش و فرس وتر کله ایچون دخی ایکی و او ایله کو ستر لشددر مثلا حسود معناسنه اولان Enieux (آنقیو) (آن وویو) و بخیل معناسنه اولان Avare (آفار) (آوار) کلمه لرینده اولدیغنی کبی و برده بعض یرده کافی فارسی کبی تلفظ اولنان G و دخی داتمازای فارسی کبی اوقتان J حرف لری عربی سده بولمدیغندن کافی مد کوره جیم مصری ایله یازلمش وزای هر قوم دخی چیم فارسی ایله کو ستر لشددر مثلا (بیوک) معناسنه اولان Grand (جران) (کران) و (سورم) معناسنه اولان J'aime (چیم) (زیم) کلمه لرینده اولدیغنی مثلاً و فتحه و کسره ایله کو ستر یلان حرف دخی فتحه و کسره ارا سنده خفیفجه اوقنور (الکم صامغه) معناسنه اولان Arc-en-ciel (ارکانه سیل) و رفع و نصبه ایله کو ستر یلان حرف دخی فتحه و نصبه ارا سنده اوقنور (ایو) معناسنه اولان Bonté (بون تیه) کلمه لرینده اولدیغنی کبی و هکذا

L'ALPHABET

(حروف الحجااء)

الاسم	الاسم	NOM	PRONUNCIATION
.....
.....
سین کبیدر واکر اوکنده بو a, o, u حرفلردن بریسی واقع اولورسه کاف کبی تلفظ اولنور	چون سین واکر بر حرفی ازین a, o, u حرفها تقدم نماید چون کاف خوانده میشود	أولاً اذا تقدم a, o, u س	ا ب c c ce
.....
ی ویا (ی) ویا خود الف کبی تلفظ اولنور	چون (ی) ویا خود (ی) ویا الف تلفظ میشود	أو (أ) او الالف الممالة	د ی E e e
.....
ا, o, u کبیدر واکر بو حرفلردن بریسی اوکنده واقع اولورسه کاف فارسی کبی تلفظ اولنور	چون (ژ) واکر در مابعدش حرفی ازین حرفها واقع کردد a, o, u چون کاف فارسی تلفظ میشود	اول الجیم المصریة اذا تقدمت a, o, u ج	ف ج F f ef G g ge

.....	آش	ه	H h	ache
.....	ای	ی	I i	iy
.....	چی	ج	J j	ji
.....	کا	ك	K k	kà
.....	ال	ل	L l	el
.....	ام	م	M m	em
.....	ان	ن	N n	en
.....	او	و	O o	o
پای فارسی کیبدر	چون (پ) است	بی الفارسیه	پ	پ	P p	pé
.....	کو	ك	Q q	qu
.....	ار	ر	R r	er
سین و یا خودزی کیبدر	چون سین و یا خودزی	سین او زای	س	س	S s	esse
تی و یا خودسین کیبدر	چون تی و یا خود سین	تا اوسین	ت	ت	T t	té
.....	و	و	U u	u
فایه ممزوج و او کیبدر	چون و او آمیخته بفا باشد	و او الممتزجه بالقاء	ف-وو-فی	ف-وو-فی	V v	vé
.....	کس-آگس	کس-آگس	X x	ix
اَرَک	اَرَک	ی-اِجریک	ی-اِجریک	Y y	ygrec
.....	ز	ز	Z z	zed

في الحروف الهجائية والحروف المركبة وانما تركيبها باعتبار الخط لا باعتبار اللفظ وهي

در بیان حروف هجائیه و مرکبیه * و ترکیب حروف مرکبیه باعتبار خط است نه باعتبار لفظ (مثال)

11 حروف هجائیه و مرکبیه دایر در * حروف مرکبیه نیک ترکیبی تلفظ اعتباریله اولیوب خط اعتباریله در (مثال)

ش	Ch
ت	Th
ف	Ph

ثم ان هذه الحروف تنقسم الى Consonnes اي حروف صحيحه والى Voyelles اي حروف العلة والعلة خمسة وهي a, e, i, o, u ومن هذه الحروف ما يوضع عليه حركة تسمى accent وهي ثلاثة انواع الاول aigu وهذا شكله (٢) bonté و هذا شكله كرم

بسر اینخرفها تقسیم میشوند به (قوسون) یعنی بحروف صحیح و به (دوایل) یعنی بحروف علة و حروف علة پنج است که اینها اند a, e, i, o, u و این حرفها که بروح که گذارند (اقسان) نام میشود و ایشان سه نوعند نوع اول را (ایکو) گویند و شکلش اینست (٢) چنانچه در کلمه (بونی) که بمعنی سخاست

اشبو حرفلر (قوسون) یعنی حروف صحیحیه و (وویل) یعنی حروف علتیه تقسیم اولنور و حروف علت بشدرکه بونلدر a, e, i, o, u و بو حرفلرک اوزرینه وضع اولانه چق حرکتله (اقسان) تسمیه اولنور و بوده اوج نوعدر . نوع اولک شکللی (٢) بودرکه (ایه کو) دیرلر سخاوت معناسنه اولان (بونی) کلمه سننده اولدیغی کبی

الثاني grave ای رزین و هذا شكله (١) نحو Progrès تقدم

دوم را (کراود) گویند که شکلش اینست (١) چون (پروگری) که بمعنی فراهمیش رفتن

ایکینجی علامتسه (کراوو) دینلور شکللی بودر (١) ایلر و یکمک معناسنه اولان (پروگری) کلمه سننده اولدیغی کبی

اوجتی علامته (سیرقونفلکس)
دینلورشکلی بودرکه (°) ایکی
اقساندن هر کمدر (عمر) معنا سنه
اولان (آژ) کلمه سنده اولدیغی
مثالوو بعض الفاظده حرفک
حذفنه دلالة وضع اولنور
(مثال)

علامت سوم را (سیرقونفلکس)
کوننده مرکب ازدوا قسان است
وشکلش (°) اینست چنانچه در کلمه
(آژ) که بمعنی عمراست
واعلای بر بعض الفاظ دلالت بر
حذف حرف وضع میشود (مثال)

الثالث Circonflexe وهو
مركب من الاثني وهذا شكله
(°) نحو âge (عمر) وقد يوضع
على بعض الالفاظ دلالة على
حذف حرف في الغالب (نحو)

بیرام	جشن	عید	فِيتْ	Fête
حواریون	حواریون	حواریون	آپوتره	Apôtre
دودک - قوال	نی	زماره	فلوتْ	Flûte

ودخی بو حرفلرک اوزرینه
وضع اولنسه جق علامته
(آپوستروف) دینلور وشکلی
بو (°) درکه آدم معنا سنه اولان
(لوم) کلمه سنده اولدیغی
مثالوو که کلمه نك اصلي (لواوم) در

ونیز این حرفهاست آنچه علامت
(آپوستروف) بر او وضع میشود
وشکلش (°) l'homme مرد
که اصل کلمه le homme اینست

ومن هذه الحروف أيضا ما تليها
علامة تسمى Apostrophe
نحو l'homme الرجل
وهذا شكله (°) فان أصل الكلمة
le homme

وحرفك التسه وضع اولنسه جق
علامته (سیدیل) دینلور
وشکلی بو (b) درکه فرانسه لی
کلمه سنده اولدیغی مثالوو

وحرفیت زیر او علامت که سیمی
به (سیدیل) بود وضع میشود
وشکلش (b) اینست چنانچه در کلمه
Français فرانسه لی

وحرف يوضع تحته علامة
تسمى cédille وهذا
شكلها (b) كما في Français
فرنساوی

وبعض کره حروف علتک
بعضلرینه ایکی نقطه وضع
اولنور (مثال)

وکاهی دو نقطه بر بعض حروف
وضع میشود (مثال)

وقد يوضع نقطتان على بعض
حروف العلة وهي è, ï, ü
(نحو)

شاعر	شاعر	شاعر	شاعر
شاعر	شاعر	شاعر	شاعر
شاعر	شاعر	شاعر	شاعر
شاعر	شاعر	شاعر	شاعر

ويقال لهذه العلامة tréma واین علامت را (تری ما) کویند و بوعلامته (تری ما) دینلور

وقد يوضع بين اللفظين خطٌ يسمي Trait d'union كما في وكاسے در بین دو لفظ خطی که (تری دونیون) کویند وضع میشود چنانچه در کلمات آتیه

بایقوش	بغده - کوف	بوم	شاوان	Chat-huant
الکرم صاعقه	تیراره - کان آسمان	قوس قزح	آرکان سبیل	Arc-en-ciel

في التلغظ De la prononciation در میان (پروفون سیاسیون) یعنی تلفظ حروفات (پروفون سیاسیون) هدا تری یعنی حروفاتک تلفظنه

A

لفظه لفظ الالف اذا كان فوقه هذه العلامة (ا) نحو اكر این (ا) علامت براو باشد چون حرف الف خوانده میشود (مثال) وا کراو زرنده بو (ا) علامت بولنور سه الف کبی تلفظ اولنور (مثال)

خمیر	خمیر	خمیر	خمیر
آزار شپین	آزار شپین	آزار شپین	آزار شپین
چکاله خامه	چکاله خامه	چکاله خامه	چکاله خامه
چراگاه	چراگاه	چراگاه	چراگاه

B ب

لفظه كالباء غالباً و قد ينتم
صوت الباء الفارسية
في الكلمات الآتية وهي

اقتضوا باغلب چون با است و گاهی
نزدیک بیای فارسی صد می دهد
چنانچه در کلمات آتیه

اکثریاً با کبی صد اویرا یسه ده
آتیده کی کلمه لده پای فارسی به
قریب صد اویرر

چبان	اماسی - ریندار	دملة	آبسی	Abcès
جوهر	گوهر	جوهر	سویستمانس	Substance
دکشمک	مبادله کردن	مبادلة	سویستی توی	Substituer

C س

لفظه كالسين اذا لم يتقدم a,
u, o, (نحو)

اگر در پیش این حرفها a, o,
u, نباشد چون سین تلفظ میشود
(مثال)

وا کرا و کده، a, o, u حرفی
بولنور سه سین کبی تلفظ اولنور
(مثال)

بو - شو	این - همین	هذا	سی سی	Ceci
مقاص	دو کارد	مقص	سیز	Ciseaux
کورلک	نا بینایی	عمی	سیستیه	Cécité
براقق	گذشتن	ترك	سیدیه	Céder

و أيضا اذا كان تحتها هذه
العلامة (b) نحو

وا کرا التنده (b) اشبو علامت
بولنور سه دخی سین کبی
اوقونور (مثال)

وا کرا در زیرش این علامت
(b) باشند نیز چون سین خوانده
میشود (مثال)

قول	بند	غلام	جارسون کارسون	Garçon
طرز	روش - منوال	اسلوب	فاسون	Façon
مقبوض سندی	مقبوضنامه	سند القبض	زی سو	Reçu
درس	درس	درس	لیسون	Leçon

وا کرا و کنسده بو. a, o, u.
حرفلر واقع اولورسه کاف کبی
اولورور (مثال)

وا کردر بيشش این حرفها a, o, u
واقع کردر چون کاف خوانده ميشود
(مثال)

ويلفظ کالکاف اذا تقدم
حروف a, o, u (نحو)

کیزلوجه	نهانی	خفیه	کات مینی	Catimini
مجلس خصوصی	انجمن مخصوص	مجلس خاص	کومیتیه	Comité
باشلامق	آغاز کردن	بداء - شروع	گومنیسه	Commencer
ارامق	جویدن	تجسس	گوریوزیتیه	Curiosité

وکلمات آتیده یازیلور و تلفظ
اولنمز (مثال)

در کلمات اتی نوشته کردو و تلفظ
نمیشود (مثال)

وقدی کتب ولا یلفظ
(نحو)

تقویم	سالنامه	تقویم	المانا	Almanach
معدده	معدده	معدده	استوما	Estomac
توتون	توتون	دخان	تابا	Tabac
صوقوعه سی	دلو	دلو	برو	Broc

د D

اکثر یادل کبی تلفظ اولنور
انجق اوکنسده حرف علت
ویا خودا بکم حرف h واقع
اولورسه تا کبی تلفظ اولنور
(مثال)

اکثر چون دال تلفظ شود و ا کردر
بیشش حرف علت دیا حرف h
غیر تلفظ باشد چون تا تلفظ میشود
(مثال)

لفظه کل دال غالباً وقد یلفظ
کالتاء اذا کان قبل حروف
العله أو حرف h غیر تلفظ
(نحو)

بیوک آدم	مرد بزرگ	رجل عظیم	کرائنت اوم	Grand homme
غایت صوغوق	سرمای سخت	برد عارم - شدید	فرووات ایکس تریم	Froid extrême

(واذا وقع آخر کلمة یکتب ولا یلفظ (نحو) | واکر در آخر کلمه واقع کرد و تلفظ نمیشود (مثال) | و کلمه نک آخر زنده واقع اولورسه تلفظ اولنمز (مثال)

بیوک	بزرگ	کبیر	جران - کران	Grand
ایاق	پای	رجل	پدیه	Pied
صیجاق	کرم	سجن	شو	Chaud

E

لفظه غالباً كالضممة (نحو) | در اغلب چون ضممه تلفظ میشود (مثال) | اکثر یا ضمه کبی تلفظ اولنور (مثال)

بن	من	آنا	چو - ژو	Je
آتمق	انداختن	رحی - القا	چوتیه - ژوتیه	Jeter
فسقیه	فواره	فواره	چدو - ژیدو	Jet d'eau

وقد یکون كالفتحة التي تشم الكسرة وله حينئذ ثلاث علامات الاولى e ويقال لها Accent aigu (نحو) | وگاه چون فتحه که نزدیک بکسره بود تلفظ میشود و درین حال سه علامت دارد * علامت اول را (آقسان ته کو) گویند (مثال) | و بعض کره کسره بی اوقشر فتحه کبی تلفظ اولنور و پوحالده اوج علامتی وارد * برنجی علامته (اقسان ته کو) دینلور (مثال)

وجود صاعلغی	تن درستی	صحة	سأ تیه	Santé
مرجت	مرحمت	مرجة	شارتیه	Charité
قهوه	قهوه	قهوه	کافیہ	Café

والثانية e ويقال لها Accent grave (نحو) | و علامت دوم را (اکسان کراود) گویند (مثال) | ایکنی علامته (اکسان کراوو) دینلور (مثال)

دعوا - قضیه	دعوی - قضیه	دعوا	پروسیه	Procès
ظفر بولاق	نجاح	ظفر یاب شدن	سوکسیه	Succès

والتالفة e ويقال لها Accent circonflexe (نحو)

وعلامت سوم را (اکسان سر کون فلیکس) کونیند (مثال)

واو چنی علامته (اکسان سر کون فلیکس) دینلور (مثال)

باش	سر	رأس	تَبَّتْ	Tête
وارلق	هستی	کون - کائن	آتَر	Être
یر - یورد	جای	ماوی - مکان	چیت - رَت	Gite

والنطق بها في المثال الاول أخف من غيره ولا يلفظ هذا الحرف في آخر الفعل (نحو)

وتلفظ کردن در مثال اول خفیف تر از دیگر است و این حرف در آخر فعل تلفظ نمیشود (مثال)

ومثال اولده حرف مذکور ایله نطق ایتمک دیکر کردن دها خفیفدر و ایش بوحرف فعلک آخرنده تلفظ اولمز (مثال)

سورم	دوستدارم	احب	حَیْم - زَیْم	J'aime
بنم وار	من دارم	املک	چی - زَی بوسید	Je possède
بن عرض ایدرم	من عرض میکنم	اقدام	چوفر - زوفر	J'offre

وكذا اذا وقع آخر في غير ذلك ولهذا يسمى الآخر س قاما في الالفاظ التي تنتهي بحروف ent فانه يلفظ كالفتحة (نحو)

و نیز اگر در آخر غیر این کلمات واقع کرد تلفظ نمیشود و ازین سبب اورالال تسمیه میکنند و اما در الفاظی که باین ent حروف نهایت یابد چون فتح تلفظ میشود (مثال)

و بونلردن بشقه دیکر کله نک اخرنده واقع اولور سه دخی تلفظ اولمز بونک ایچون حرف ابکم تسمیه اولنور انجق حروف ent ایله انتها بولان لفظلرده فتحه کی اوقنور (مثال)

یا قشقلی	سنا	لائق	دیسین	Décent
قباحتسز	بیگناه	بری	انوسن	Innocent
بللو - آجق -	بیدار - اشکارا	واضح	آینیدن	Évident

و اذا وقع قبل حروف f, t, c, x, r, و اگر پیش ازین f, t, c, x, r حروفها واقع گردد چون فتح تلفظ میشود و اگر - حرف لک اولنده واقع اولورسه فتحه کبی تلفظ اولنور (مثال)

یوق ایتمک	نابود کردن	احما - ازالة	آی فاسیه	Effacer
سومک	دوستی	حب	آی میه	Aimer
ثره - نتیجه	فایده	نتیجه	آقیه	Effet
اراشدرمه	پژوهش	فحص	آی کرامن	Examen

وقد یکتب ولا یلفظ اذا تقدم و اگر این g حرف تقدم ناید نوشته گردد و خوانده نمیشود مکرر در بعض الفاظ خوانده میشود و ذلك في الفاظ قليلة (نحو)

جسسجی	پاسبان زندان	سجبان	چولیه - ژولیه	Geôlier
رهن	کرو	رهن	جآچور - کارور	Gageur

F ف

لغناه كالغاء مطردا وقد لا یلفظ لفظش چون فاست و خوانده عادتافا کبی ایسه ده کلمات کافی نمیشود در کلمه های آتی آیه ده او قغز

نادیده ایش	صنعت غریب	صنعت بدیع	شی دوژر	Chef-d'œuvre
اوصورغان بوچکی	فاسیاء	خمنفساء ذات قرن	سیر دوآن	Cerf-volant

و یلفظ فی | و در کلمه های آتی تلفظ میشود | و آتیده کی کلمه رده تلفظ اول نور

کیرف	سیرف	ا پیل	کوزن	کیک
Chef	شرف	رئیس	مردار	باش
Neuf	نوف	تسعه	نه	طقوز

G چ ك

اذا وقع قبل a, o, u فانه | اگر در اول او این a, o, u حرفها | اگر a, o, u حرفها اولنده
 یلفظ کالجیم المصریه ای کاف | واقع شود چون کاف فارسی خوانده | واقع اولورسه کاف فارسی
 الفارسیه | میشود (مثال) | کبی او قنور (مثال)

Gâteaux	جائو - کائو	کعکة	کاک	بورک
Gomme	جوم - کوم	صمغ	صمغ	صمغ
Guide	جید - کید	هاد - دلیل	رهنا - رهبر	قلاغوز

واذا تقدم e, i, y فیکون | و اگر در اول e, i, y این حرفها | و اگر e, i, y حرفها اولنده
 لفظه کالجیم ای زای الفارسیه | واقع کرد چون (ر) خوانده میشود | واقع اولورسه زای فارسی
 (نحو) | (مثال) | کبی او قنور (مثال)

Geôlier	چولیه - ژولیه	سجبان	پاسبان زندان	حبسخانه بکچیبسی
Gibier	جیبیه - زیدیه	صید	شکار	او
Gynécée	چی - زنی سیه	بیت النسوان	خانه زنان - جرمهرا	حرم داتره سی

واذا وقع آخر فلا یلفظ | و اگر در آخر کلمه واقع کرد خوانده | و کلمه نك اخر ندو واقع اولورسه
 (نحو) | نمیشود (مثال) | او قنور (مثال)

Sang	سان	دم	خون	قان
Rang	ران	درجته - منصب	پایه - جاه	مقام - رتبه
Long	لون	طویل	دراز	اوزن

ولکن اگر خواننده حرف عله و یا خود ابکم h حرفی واقع اولورسه کاف کبی اوقنور (مثال)	ولکن اگر در آخرش حرف عله و یا حرف h لال واقع کرد آن وقت چون کاف خوانده میشود (مثال)	فاما اذا جاء بعده حرف عله أو حرف h غیر ملفوظ فیکون لفظه کالکاف (نحو)
---	--	--

قویوقان	خون کند	دم غلیظ	أَوْتُ سَانِكِ پي	Un sang épais
رتبه عالی	پایه بلند	درجه رفیعه	اون رانک ایلیمیه	Un rang élevé
اوزن قیش	زمستان دراز	ششاء طویل	اون لونک ایلیمیه	Un long hiver

ه H

ها کبی تلفظ اولنور و لکن بعض کلمه لرده تلفظ اولنمدیغندن ابکم h تسمیه اولنور و تلفظ اولنه جق کلمه لرده (مثال)	چون با خوانده میشود و اما در بعض کلام خوانده نمیشود و ازین سبب h لال تسمیه کرده اند و در کلمههایی که خوانده میشود (مثال)	لفظه کالهاء و قد لا یلفظ فی بعض الکلام ویسمی حینئذ h اخرس مثال ما یلفظ فیه
---	---	--

دلال	دلال	منادی	هَی رُو	Héraut
کرپی	خارپشت	قنفذ	هَی رَسُون	Hérisson
دشمنک	کینه	بغض	هَیْن	Haine

و مثال مالا یلفظ فیه و در کلمات که تلفظ نمیشود (مثال) و تلفظ اولنیمه جق کلمه لرده (مثال)

او یغونلق	همسازي با همدیگر	انفاق	آرمونی	Harmonie
چار ساعت	ساعت خوردن	ساعة دفاقة	اورولوچ-اورلور	Horloge
اوت	کیسه	نبات-حشیش	ایرب	Herbe
مسافر	مهمان	ضیف	اوت	Hôte

وقد يكتب ولا يلفظ وان لم تكن في ابتداء الكلمة (نحو)	واکر در اول کلمه واقع نگردد تلفظ نمیشود (مثال)	واکر کلمه نذا ابتدا سنده واقع اولماز سه تلفظ اولنمز (مثال)
--	---	--

Chœur	گور	جماعة مغنين	کر وه نوکران	خواننده طاقی
Anachorète	اناکوریت	راهب	در پسند - وحد تکیزن	تارک دنیا
Philosophe	فیلولوزوف	فیلسوف	فیلسوف	فیلسوف

ی

لفظه غالباً کالیا او کالکسرة (نحو)	اغلب چون یا دیا کمره تلفظ میشود (مثال)	اکثریا یا ویا خود اسره کبی تلفظ اولنور (مثال)
---------------------------------------	---	--

Ami	امی - ام	حبیب	دوست - یار	دوست - محب
Chéri	شیری	محبوب	دلپذیر	سوکلو
Nourri	نوری	ربی	پرورده	بسلفش

وقد يكون لفظه كالالف اذا تقدم ۰ خاصة (نحو)	واکر در اولش حرف ۰ باشد فقط چون الف خوانده میشود (مثال)	وما قبلنده ۰ حرفی واقع اولورسه انجو الف کبی تلفظ اولنور (مثال)
---	---	--

Boîte d'or	بوات دور	علبة من ذهب	درج زرین	التونن قوطی
Croire	کروار	صدق - ظن	باور نمودن	اینانقی
Froid	فروا	برد - بارد	سرما	صوغوق

J چي ژ

لفظہ کالجیم مطردًا (نحو) | چون (ژ) خوانده میشود (مثال) | ژای فارسی کبی اوقنور (مثال)

کنج	جوان	شاب	چون - ژون	Jeune
اویون	بازی	لعب	چو - ژو	Jeu
اوروج	روزه	صوم	چون - ژون	Jeûne

K ك

لفظہ کالکاف (نحو) | چون کاف خوانده میشود (مثال) | کاف کبی اوقنور (مثال)

کوشک	کاخ	قصر	کیوشک	Kiosque
قاوخی یارمق	شکافتن آبدان	شق المناثه	کس تو توئی	Kystéotomie

L ل

لفظہ کاللام ولایکون ملفوظا | چون لام تلفظ گردد و لکن در | لام کبی تلفظ اولنور و لکن
فی هذه الکلمات الاتیة وهی | کلمهای آتی تلفظ نمیشود | آتیده کی کلمه لرده تلفظ اولنور

آلت	آلت	آلة	اوتی	Outil
سرخوش	مصت	سکران	سو	Souil
قاش	ابرد	حاجب	سورسی	Sourcil
جان سوہ جٹ	دلکش	ظریف - لطیف	جانتی - زانتی	Gentil

وقد یکتب مضاعفا ویلفظ | ودوبار نوشته کرد و بی شده تلفظ میشود | وایکی کردیاز یلوروغ پیرمشدد
غیرمشدد | نحو | (مثال) | تلفظ اولنور | (مثال)

Imbécille	آم بیسل	احق - ابله	کول	بودله
Ville	فیل - وویل	مدینه	شهر	شهر
Mille	مل	الف	هزار	بیگ
Allumer	الومیه	شعله	زبان آتش	علو

وقد یکتب مضاعفا ولا یلفظ | ودوبار نوشته کرد و خوانده نمیشود | ایکی دفعه یاز یلوب تلفظ اولنر
(نحو) | (مثال) | (مثال)

Cueillir	کویر	قطف	چیدن	قوپار مق
Ecaille	آی گای	فلس السمک	بشیز ماهی	بالق پولی
Paille	پای	تبن	کاه	صمان

M م

لفظه کلیم الا اذا کان قبله | واکر در اولش a,i,e,o, | واکر ما قبله a,i,e,o,
p وبعده h أو p | ودر آخیش h ویا p نباشد چون | وآخرند h ویاخرد p
خینند یکون لفظه کالنون | میم تلفظ کردد واکر باشد چون | بولنمزسه میم کبی او قنور
(نحو) | نون خوانده میشود | وبولند بی حالدنون کبی او قنور
(مثال) | (مثال)

Embonpoint	آن بون پوان	سمین - غلیظ الجثه	فریه - تناور	سبز - طولغونلق
Empêcher	آن پیشیه	منع	بازداشتن	الیقویق
Impie	آن بی	کافر	بی کیش	دینسز
Ombre	اؤنبر	ظل	سایه	کولکه

وقد لا يلفظ | (نحو) | ودر کلمه‌هایی که تلفظ نمی‌شود (مثال) | و تلفظ اولنیز کلمه‌لرده (مثال)

جهنمه قویمق	تعدیب بنارالحجیم	عذاب دوزخ دادن	دائمه	Damner
برینک علیهنده	اصدار الحکم علیه	بر خلاف حکم گذرانیدن	گون دایمه	Condamner
حکم ایتمک				

وقد یکتب مضاعفا ویلفظ | و دوبار نوشته گردد و خفیف تلفظ | مکرر یازیلور و خفیف تلفظ | اولنور (مثال)

الم	سیب	تفاح	پوم	Pomme
قاری	زن	امراه	فام	Femme
شعله - علو	زبانہ آتش	لهب - لسان النار	فلام	Flamme

وقد یلفظ مشددا فی | و در کلمه‌های آتی مشدد تلفظ می‌شود | و آتی‌ده کی کلمه‌لرده مشدد تلفظ | اولنور

برابر آلمق	برابر گرفتن	قاد - آخذ معه	امینیه	Emmener
در انبار ایتمک	در انبار کردن	تخزین	ای ما جازینیه - ما کازینیه	Emmagasiner
آرقلمق	لاغر کردن	تهزیل - تخفیف	ای میجریر - ای مکیر	Emmaigrir

N

لفظه کالنون وقد یکتب مضاعفا | چون نون خوانده شود واکر دوبار | نون کی تلفظ اولنور و مکرر | یازیلور سه خفیف او قنور | نوشته گردد خفیف خوانده می‌شود (مثال)

ناموس	ارجمندی	شرف	اونور	Honneur
طانیق	شناسیدن	عرفان	گونئی تر	Connaître
چاک	ناقوس	جرس	سویت	Sonnette

O

لفظه يقارب الضمة نحو | نزدیک بضمه تلفظ میشود (مثال) | ضمه به يقين تلفظ اول نور مثال

بون تيه	طيبه - جميل	خوب - نگو	ايو
محي زون	دار - بيت	خانه	او
بونيه	تسليم - تحديب	خرپشت کردن	اکر بتمک - قبله ایتمک

ولا يلفظ في | و در کلمه های آتی خوانده نمیشود | و آئیده کی کلمه لرده او قمز

پان	طاوس	طاوس	طاوس قوشی
فان	رشاء	بچه کوزن	کین یاوریسی

P

لفظه كالباء الفارسية نحو | چون پاخوانده میشود (مثال) | بای فارسی کبی تلفظ اول نور

پاپیه	قرطاس - ورق	کاغذ	کاغذ
پاری	باریس	پارس پایتخت فرانسه	پاریس (فرانسه پایتختی)
پاراچ - پاراز	نسب - نسل	نژاد	صوی

وقد لا يلفظ في | و درین کلمه ها تلفظ نمیشود | و بو کلمه لرده تلفظ اول نور

کونت	حساب	حساب	حساب
ست	سبعة	هفت	یدی
تان	وقت	هنگام - اوان	وقت
بوکو	کثیر	بسیار	چوق

وانما یلفظ اذا ولی اللفظة حرف
 عله ویلفظ ایضا فی
 وا کر در اولش حرف عله واقع گردد
 آن زمان نیز تلفظ میشود (مثال)
 وا کر اولنده حرف عله واقع
 اولورسه او وقت دخی تلفظ اولنور
 (مثال)

باش	س	واس	کَابْ	Cap
برفوع شروب	نوعی از شروب	جلاب	جُولِيبْ - زُليبْ	Julep
زبور شریف	زبور	مز مور	پسوم	Psaume

Ph ف

لفظه کالفاء (نحو) | چون ف تلفظ میشود (مثال) | فاکبی تلفظ اولنور (مثال)

اجزائی	دار و فروش	بائع الادویه	فارما سین	Pharmacien
غریب حادثه	حادثه مشکفت آور	حادثه جویه	فی نو مین	Phénomène
بتون	همه	جمله	فراز	Phrase

Q ك

لفظه کالکاف (نحو) | چون کاف تلفظ میشود (مثال) | کاف کبی تلفظ اولنور (مثال)

دورت ایاقلی	چار پا	ذو اربع قوائم	کادر پید	Quadrupède
لقب	کنیه	صفة	کالیته	Qualité
وقت - فچن	آنکه - که	لما - متى - اذا	کان	Quand
چکشه	ستیز - اشتم	نزاع - جدال	گیریل	Querelle

ولابدان یکون بعده حرف «
ولایکون ملفوظا الا فی بعض
کلمات (نحو)

در آغوش همیشه حرف « واقع
کردد و لکن تلفظ نمیشود مگر در
بعض کلمات (مثال)

و دائما آخرنده « حرفی بولمسی
لازمدر فقط بعض کلمه لوده تلفظ
اولنمز (مثال)

آتلاو آدم رسمی	بت مردم سوار	تمثال شخص علی حصان	ایکیستر	Equestre
اریه	کهاختن	ذوبان - انحلال	لیکی فاکسیون	Liquéfaction
بش قات	پنجتا	خمسه اضعاف	کن توپل	Quintuple

R ر

لفظه کالاء (نحو) | چون ر تلفظ میشود (مثال) | را کبی تلفظ اولنور (مثال)

رادو	طوف - رمث	کلاک	صال	Radeau
راکوتیه	قص - حدث	داستان گفتن	حکایه ایتمک	Raconter
ریسان	جدید	نو	یکی	Récent
ریارکیه	ملاحظه	مطالع	دوشنک	Remarquer

ولایلفظ فی آخر المصدر (نحو) | در آخر مصدر تلفظ نمیشود (مثال) | ومصدرک آخرنده تلفظ اولنمز (مثال)

مانجیه - مانتری	الاکل	خوردن	ییمک	Manger
ای میه	الحب	محبت کردن	محبت ایتمک	Aimer
سوپرومیسی	الشمسی - التنزه	گشت و گهزار کردن	کرمک	Se promener

S س

لفظه کالسین غالباً (نحو) | اغلب چون سین تلفظ میشود (مثال) | اکثر سین کبی تلفظ اولنور (مثال)

طلب ایدیچی	خواهنده - خواهشگر	طالب	پُورسویقان	Poursuivant
بختلو	فرخنده	سعید - مقبل	پروس پیر	Prosperé
اعلامنامه	بیان نامه	اعلان	پروس پیکتوس	Prospectus

وحیثما کن مضاعفا لفظه | واکردوبار نوشته شود نیز همیشه | وایکی دفعه یازیلورسه دخی | دائماً کالسین (نحو) | چون سین خوانده میشود (مثال) | دائماً کالسین کبی اوقنور (مثال)

تنبیل	تنبیل	کسلان	پارسیو	Paresseux
قول اولوق	بنده شدن	استخدام	اسیرفی - اسیروی	Asservir
اطاعتلو	فرمانبردار	مطیع	اوبینسان	Obéissant
توز	کرد	غبار	پوسیر	Poussière

ویلفظ کالزای اذا وقع بین | واکرمیان دو حرف عله واقع کرد آن | واکرایکی حرف عله اراسنده واقع | حرفی عله (نحو) | زمان چون زمی خوانده میشود (مثال) | اولورسه زمی کبی اوقنور (مثال)

نسنه	چیز	شیء	شوز	Chose
کرسی	کرسی	کرسی	شیز	Chaise
فقیرلک	بی نوابی - در ماندگی	فاقة - مسکنة	میزیر	Misère

ولا يلفظ في الصيغة الاولى | ودر صيغه اولی از افعال تلفظ نمیشود | وا کرفعل مخاطب اولور سه صیغه
من الافعال اذا كان الفعل | اگر فعل برای مخاطب باشد (مثال) | اولی ده تلفظ اولنمز
للمخاطب (نحو)

Tu joues	تو جو - تو ژو	تلعب	بازی کنی	اوینا پورسک
Tu aimes	تو ایم	تعب	دوستداری	سورسک

وكذا لا يلفظ في جمع الاسماء | ونیز در اسماء که برای جمع باشد | ودخی جمع ایچون اولان اسملمرده
(نحو) | تلفظ نمیشود (مثال) | تلفظ اولنمز (مثال)

Filles	فیل	بنات	دختران	قزلق
Hommes	اوم	رجال	مردان	ارلر - ادملر
Enfants	انفان	اولاد	بچگان	چو بچقلر

وكذا في الاسم المنسوب (نحو) | ونیز در اسم منسوب خوانده نمیشود | واسم منسوبده دخی اوقتمنز
(مثال) | (مثال)

Français	فرانسیسه	فرنساوی	فرانسزی	فرانسهلی
Anglais	انجلی - انکلی	انگلیزی	انگلیزی	انگلیزی
Maltais	مالتی	مالطی	مالطی	مالطهلی

T

لفظه كالتاء غالباً (نحو) | اغلب چون تا خوانده میشود (مثال) | اکثراً تا کبی اوقتمور (مثال)

Tableau	تابلو	صورة	تمثال - نكار	تصویر
Trainer	تری نیه	جر	کشیمن	چکمن
Travail	ترا فای - ترا وای	شغل	کار	ایش

واکر حروف علدن i حرفی	واکر در مابعدش از حرف عله	ویکون غالباً کالسین اذا وقع
اوکنده کلورسه اکثریا سین	حرف i باشد اغلب چون سین	قبل حرف عله i (نحو)
کبی تلفظ اولنور (مثال)	خوانده میشود (مثال)	

طمع	آز - طمع	طمع - حرص	أَمْ بَيْسِيُونَ	Ambition
یول کوستومک	راه نمودن	ارشاد	دِيرِيكْسِيُونَ	Direction
دنه مک - آذر مه	آزمودن کمر اهسازی	تجارب - اغوا	تَان تَاسِيُونَ	Tentation

و فعل مرفوعه تلفظ اولنور اکر	و در فعل مرفوع تلفظ نمیگردد اکر	ولا يلفظ في الفعل المرفوع
جمع غایب ایچون اولورسه (مثال)	برای جمع غایب باشد (مثال)	اذا كان لجمع الغائب (نحو)

سور لر	دوستدارند	یچمون	الزيم	Il s'aime
قبول ایدر لر	قبول میکنند	یقبولون	ال ريسواڤ	Il s'acçoivent
کیرو و پر لر	پس میدهند	یردون	ال راند	Il s'acçoivent

وماضی غیر تامده دخی تلفظ	و نیز در ماضی غیر تام تلفظ نمیشود	و كذلك في الماضي غير التام
اولنور اکر مفرد و جمع غایب	اگر برای مفرد و جمع غایب باشد	اذا كان للمفرد الغائب و لجمعه
ایچون اولورسه (مثال)	(مثال)	(نحو)

سوردی	دوست میداشت	کان یحب	ال آي ميه	Il aimait
سور لردی	دوست میداشتند	کانوا یچمون	ال زي ميه	Il s'aimaient

ت Th

تاکبی تلفظ اولنور (مثال)	چون تا خوانده میشود (مثال)	لفظها کالتاء (نحو)		
اویون پری	جای بازی	ملعب - مسرح	تِيَاْتَر	Théâtre
چای	چای	شای	تِي	Thé

U و

بو حرفك عربی سیده ونه ده فارسیده امثالی اولمیوب انجق ضمه دن صکرده بولنسان و او ساکنه به مشابهدر (مثال)	این حرفنه در عربی ونه در فارسی مقابل ندارد و لکن مشابهدت دارد بو او ساکنه که پس از ضمه واقع شود (مثال)	هذا الحرف ليس له في العربية ولا في الفارسية ما يقابله وهو اشبه بالواو الساكنة المسبوقة بضممة (نحو)
--	--	--

پرواز - کنار	پرواز	حاشیه	بور دور	Bordure
یشلک	سبز	خضرة	فیر دور و پر دور	Verdure
و حرفی ایله او قفمز (مثال)		و با حرف q خوانده نمیشود (مثال)		ولا یلفظ مع حرف q نحو

اون بش	پانزده	خمسة عشر	کانز	Quinze
راحت	آسودگی	سکون	کی بود	Quiétude
و بو کلمه لرده او کبی او قنور		و درین کلمه ما چون او خوانده میشود		وقد یكون لفظه كالواو في

مائی	آبی	مائی	آکواتیک	Aquatique
خط استوا	مدار استوا	خط الاستواء	لیکواتور	L'équateur
درت گوشه‌لی	چار گوشه	مربع الزوايا	کادران جو لیر	Quadrangulaire

V ف - وو

بو حرفی فرنک لغتسه مخصوص اولوب او و وفا ارا سنده او قنور (مثال)	میان و او وفا تلفظ میشود و این حرف خاص است بلفظ فرنک (مثال)	لفظه بین الواو والفاء خاص باللغات الاخرنجية (نحو)
---	---	---

باقق - باقه	تماش - نگاه	نظر - النظر	فوار و ووار	Voir
بارداق	بیاله	کأس	فیر و ویر	Verre

X کس

مركب من حرفى الكاف | مركب است از حرف كاف و سين | كاف و سين حرف نرندن من كيدر
والسين (نحو) (مثال) (مثلا)

اسكندر	اسكندر	اسكندر	آيَكْسَانْدَر	Alexandre
جنس - نوع	جنس - نوع	جنس	سَكْس	Sexe
قاعده	قاعده	قاعده	مَآكْسِيم	Maxime

وقد يلفظ كالقاف الاعرابية أو | و چون قاف كه باز بود تلفظ ميشود | وقاف اليه زادن من كيب
كالحيم المصرية مع الزاى فى نحو (مثال) (مثلا) تلفظ اولنور

اراشدرمه	تجيو	فص	آيَ قَزَامَن - آيَ جَزَامَن	Examen
سوركون	ازديار بيرون راني	نقى - ابعاد	آيَ قَزِيل - آيَ جَزِيل	Exil
جواب ويرمك	پاسخ دادن	استجاب	آيَ قَزَوَسِي - آيَ جَزَوَسِيه	Exaucer
اييلكه تشويق ايتمك	بسته پرايت آميز	وعظ	آيَ قَزَوَرَتِي - آيَ جَزَوَرَتِيه	Exhorter

وقد يكون كالسين (نحو) | و كاه چون سين تلفظ ميشود (مثال) | و بعضا سين كيب تلفظ اولنور
(مثال)

بر شهر اديدر	نام شهر است	اسم مدينة	بروسيل	Bruxelles
الشمس	شخصت	ستين	سواسانت	Soixante
يتمش	هفتاد	سبعين	سواسانت آي ديز	Soixante et dix

ی Y

لفظه کالباء نحو | چون یا خوانده میشود (مثال) | یا کبی اوقنور مثلا

Paysan	بای زان	فلاح - قروی	بزرگر - دهقان
Moyen	مَوَیِّن	واسطه	سبب
Pays	پای	بلده - خطه	کشور - دیار
Frayeur	فرا یوز	خوف - رعب	سیم - ترس
			اکتبی - کویلی واسطه الکا - ولایت قورقو

ز Z

لفظه کلزای نحو | چون زی خوانده میشود (مثال) | زی کبی اوقنور مثلا

Zéphir	زَی فیر	نسیم - ریح صبا	باد برین - باد صبا
Zèle	زَیل	غیره	غیرت
Zéro	زَیرو	صفر	صفر
			لطیف یل حیت صفر

ولا یلفظ فی (نحو) | و در کلمه های آتی خوانده نمیشود | و اتیده کی کلمه لرده اوقنمز (مثلا)

(مثال)

Nez	نَی	انف	بینی
Chez	شَی	عند	نزد
Assez	آسی	یکفی	بس
			بورون یان - قت یتشور

ولا یلفظ ایضا فی الفعل اذا
کان بلجع المخاطب نحو
و نیز خوانده نمیشود در فعلی که برای
جمع مخاطب باشد (مثال)
(۵ التحفه العباسیه)
و جمع مخاطب ایچون اولان
فعلده دخی تلفظ اولنمز مثلا

او قورسکنز	میخوانند	تَقْرَوْنَ	فُوْلِزِيَه - وُوْلِيَزِيَه	Vous lisez
ترکی سويلرسکنز	اوازه میخوانند	تَغْمِنُونَ	فُوْشَان تِيَه	Vous chantez
اوررسکنز	میزنند	تَضْرِبُونَ	فُوْفْرَا يَسِيَه	Vous frappez
يازپورسکنز	مینویسند	تَكْتُبُونَ	فُوْزَا يَكْرِ يَقِيَه	Vous écrivez

ادوات تعريفه متصل | در بيان اسمها كه | في الاسماء بادات | (Noms déterminés)
اسما بيانده در | با ادوات تعريف است | التعريف | (par l'article)

تکری	خدا - ایزد	الله	دِيُو	Dieu
یرادبچی	آفریننده	الخالق	لُو كِرْيَا تُوْر	Le créateur
حضرت عیسانك رسوللری	باران حضرت عیسی	الحواریون	لِي زَا تُوْر تُوْر	Les apôtres
ملائكه	سروشها	الملائكة	لِي زَانِج - لِي زَانِز	Les anges
روح القدس	روح القدس	روح القدس	لُو سِيْنْتِ اسْتِرِي	Le saint-esprit
اقانیم ثلاثة	اقانیم ثلاثة	الثالوث المقدس	لَا سِيْنْتِ تَرِي نِي تِيَه	La sainte-trinité
حضرت عیسی	عیسی علیه السلام	المسیح	لُو كِر يَسْت	Le christ
حضرت مریم	حضرت مریم	مریم العذراء	لَا سِيْنْتِ قِيْرِيَج	La sainte vierge
پیغمبرلر	پیبران	الانبياء	لِي پَرُوْفِيْت	Les prophètes
اولیالر	اولیاها	الاولياء	لِي سِيْنْتِ	Les saints
شهیدلر	شهیدان	الشهداء	لِي مَار تِيَر	Les martyres
جنت	بهشت	الجنة	لُو پارادِي	Le paradis
جهنم	دوزخ	الجحيم	لَا نْفِيَر	L'enfer

شیطان	عزازیل - دیو	الشیطان
ابلیس	اهرمین	ابلیس

لو دیابل	Le diable
لو دیمون	Le démon

(فی الاشیاء المشاهده) Le monde visible

عرش اعظم	کر زمان - آسمان نهم	العروش - فلک الافلاک	لو فرمامان	Le firmament
کونک	آسمان	السماء	لو سیمیل	Le ciel
کوکلر	آسمانها	السموات - الافلاک	لی سیو	Les cieux
یر	زمین	الارض	لا تیر	La terre
کون طوغیسی	خاور	الشرق	لوریان	L'orient
کون باطیسی	باختر	الغرب	لوکسیدن	L'occident
پویراز	جهت چپ آفتاب	الشمال	لونور	Le nord
جنوب جهتی	طرف راست آفتاب	الجنوب	لومیدی	Le midi
کونش	آفتاب	الشمس	لوسولائی	Le soleil
آی	ماه	القمر	لا لون	La lune
یکی آی	ماه یکشنبه - ماه نو	الهلال	لواکر واسان	Le croissant
آینک اون دردی	ماه چارده شب	البدر	لا پلین لون	La pleine-lune
یلدزلر	ستارها	التجم	لیناستر	Les astres

(في حوادث الجو)

(Des phénomènes)

آيدنلق	فروغ	النور	لا لُومِيرَ	La lumière
قراکق	تاریکی	الظلام	لُوبَسْکُورِيَتِيَه	L'obscurité
الکرم صانغه - علايم سما	تیرازه - رنگین کان - کان کردون	قوس قزح	لا رُکُن سِيْل	L'arc-en-ciel
پوصی - سبیس	میغ	الضباب	لو برویَار	Le brouillard
بوره	کردباد	التقیجه	لا بُوْرَسَاک	La bourrasque
بلوت	ابر	السحاب	لِي نَوَاج - لِي نَوَاز	Les nuages
یل - روز کار	باد	الريح	لُوْتَن - لُوَوَن	Le vent
سجاق	کرم	الحر	لا شَالُور	La chaleur
صوغق	سرد	البرد	لُوْفِرُوا	Le froid
یغمور	باران	المطر	لا بُلُورِي	La pluie
قار	برف	الثلج	لا نِيَج - لا نِيَز	La neige
شمشک	درخش - بخنونه	البرق	لِي كَلْبِر	L'éclair
کوک کورلایسی	تندر - غریدن آسمان	الرعد	لُو تُوْتِير	Le tonnerre
قاصرغه	کردباد	الريح العاصف	لُورَاج - لُورَاز	L'orage
کولکه	سایه	الظل	لُومْبِر	L'ombre
چه	شبنم	النداء - القطر	لا رُوزِيَه	La rosée
هوانک کیفیتی	کیفیت هوا	درجة الحرارة	لا تَان بِيْرَاوُز	La température
کسکین فورطنه	تهداد	الزوابع	لا تَان بِيْت	La tempête
لطيف يل	باد برين	النسيم	لُوزِيَفِيَر	Le zéphyr
کون طوتلسی	کرنشکی آفتاب	الكسوف	لِي كَلْبِس دُوسُولَاي	L'éclipse du soleil
آی طوتلسی	کرنشکی ماه	الكسوف	لِي كَلْبِس دُولَاوُن	L'éclipse de la lune

(في العناصر الاربعة) (در بیان اشیمان) (عناصر اربعه به دایر)

(Des éléments)

هوا - یل	باد - رزگار	الهوا	لَیْر	L'air
اتش - اود	آتش	النار	لَوْفُو	Le feu
صو	آب	الماء	لَوّو	L'eau
طپراق	خاک	التراب	لَا تَیْر	La terre

(في الحواس الخمس) (در بیان حواس خمس) (حواس خمس به دایر)

(Des sens)

طات	قوة ذائقة - مزه	حاسة الذوق	لَوْجُو - لوكو	Le goût
ایشدیش	قوة سامعه - شنوایی	حاسة السمع	لوی	L'ouïe
قو قولق	قوة شامه - بویدن	حاسة الشم	لَوْدورا	L'odorat
مس ایتمک - طوقنق	قوة لامسه - تماس کردن	حاسة اللمس	لَوْتُوشیه	Le toucher
کوردیش	قوة باصره - بینش	حاسة البصر	لَاوُو - لاوو	La vue

(في أيام الاسبوع) (در بیان روزهای آذینه) (جمعه کونلرینه دایر)

(Jours de la semaine)

پازار کونی	روز یکشنبه	يوم الاحد	دِیْمَانَشْ	Dimanche
پازار ایرتسی کونی	روز دوشنبه	يوم الاثنين	لَوْنْدِی	Lundi
صالی کونی	روز سه شنبه	يوم الثلاثاء	مَارْدِی	Mardi
چارشنبه کونی	روز چهارشنبه	يوم الاربع	مِیْرکِرْدِی	Mercredi
پنجشنبه کونی	روز پنجشنبه	يوم الخمس	چَوْدِی - رَوْدِی	Jeudi
جمعه کونی	آذینه - جمعه	يوم الجمعة	قَانْدِرْدِی	Vendredi
جمعه ایرتسی	روز شنبه	يوم السبت	سَامْدِی	Samedi

(Les noms des mois) (فی اسماء الشهور) (در میان نام ماه‌ها) (ایرک اسمنه دائر)

کانون ثانی	بهمن	ینایر	چَانِقِمَه - زَانِ وِوِیَه	Janvier
شباط	سفندار	فبرایر	فَیْقِرِیَه - فِی وِوِیَه	Février
مارت	فروردین	مارث	مارس	Mars
نیسان	اردبهشت	ابریل	اَفْرِیْل - اَوْرِیْل	Avril
مایس	ایار	مایو	مِیَه	Mai
حزیران	تیر	یونیه	چوان - ژوان	Juin
تموز	مرداد	یولیه	چَوِی - یَه - زَوِی - یَه	Juillet
اغستوس	ماه آب	اغستس	اَوْتُ	Août
ایلول	مهر	سبتمبر	سَیْبِ نَآبِر	Septembre
تشرین اول	آبان	اکتوبر	اَوکْتُوبِر	Octobre
تشرین ثانی	آذر	نومبر	نَوَآبِر - نَوَوَوَآبِر	Novembre
کانون اول	دی - شب افزا	دسمبر	دِیْسَمْبِر	Décembre

(Les saisons) (فی الفصول) (در میان فصول چهارگانه) (فصول اربعه به دائر)

ایلک بهار	بهار	الرَبِیْع	لَوْبِرَن تَان	Le printemps
یاز	تابستان	الصَّیْف	لِی تِیَه	L'été
کوز - صولک بهار	پاییز - خزان	الخَرِیْف	لَوُوْن	L'automne
قیش	زمستان	الشِّتَا	لِی قِیْمَه - لِی وِوِیَه	L'hiver

(Parties du corps) (في اجزاء الجسم) (در بیان اجزای جسم) (جسمک اجزاسنه داتر)

باش	سر	الرأس	لا تَبَتَّ	La tête
قیلر	مویها	الاشعار	لِي شَيْقُو	Les cheveux
آلن	پیشانی	الجبهة	لَوْفَرُونَ	Le front
قولاقلر	کوشمهها	الاذنان	لِي زَوْرَايَ	Les oreilles
یوز	رو	الوجه	لَوْفِي زَاجِ - لَوْوِي زَاوُ	Le visage
کوز	چشم	العين	لَوَى	L'œil
کوزلر	چشمها - چشمها	العيون	لِي زَوُ	Les yeux
برون	بینی	الانف	لَوَيْهَ	Le nez
کوزقباعی	پلک - بام چشم	الجنف	لِي پَوِي سِرَ	Les paupières
کریک	مره کان - مره	الهدب - رمش	لِي سِيلَ	Les cils
اغز	دهن	القم	لَا بُوَشَ	La bouche
دوداق	لب	الشفة	لَا لَيْقُرَ - لَالِي وَوَرُ	La lèvre
دل	زبان	اللسان	لَا لَانَجَ - لالانك	La langue
دیشلر	دندانهها	الاسنان	لِي دَنَ	Les dents
بیقلر	سبیلها	الشوارب	لِي مُوسْتَاشَ	Les moustaches
صقال	ریش	اللحيه	لَا بَارِبَ	La barbe
یکاق	رخ - رخسار	الخد - العارض	لَا جُو - زُو	La joue
چکه	زنج	الذقن	لَوَمَا تُونُ	Le menton
بیون	گردن	الرقبة	لَوَكُو	Le cou
بوغاز	کلو	الزور	لَا جُورِجَ - لاکورژ	La gorge
اوموز	دوش	الکتف	لِي سَوَلُ	L'épaule

قولتق	بغل	الابط	لِي سَيْلٍ	L'aisselle
ارقه	پشت	الظهر	لُودُو	Le dos
قول	بازو	الذراع - العضد	لُوبرا	Le bras
ال	دست	اليد	لَا مَن	La main
پارمقلر	انگشتها	الاصابع	لِي دُوا	Les doigts
طرنافلر	ناخنها	الاطفار	لِي رُونَجَلٍ - لِي رُونَكَلٍ	Les ongles
كوكس	سینه	الصدر	لَاوَاتِرِينَ	La poitrine
قبورغملر - ايكولر	پهلویها	الاضلاع	لِي كُوتُ	Les côtes
يورك - كوكل	دل	القلب - القواد	لُوكُورُ	Le cœur
قورساق	معهده	المعدة	لَيْسُومَا	L'estomac
قارن	شکم	البطن	لُوفَانْتِر - لُورَانْتِر	Le ventre
اشكنبه	شكنبه	الكرش	لَا تَرِيْبُ	Les tripes
بغرضقلر	رودها	المصران	لِي بَوَاوُ	Les boyaux
اود	زهره	المرارة	لَا بِيْلُ	La bile
قره جكر	جكر	الكبد	لُوفُوا	Le foi
بوركلر	كرهما - كردها	الكلاوى	لِي رُونُ يُونُ	Les rognons
كوبك	ناف	السرة	لُوفُومُ بَرِيْلُ	Le nombril
بود - اويلق	ران	الفخذ	لَا كُويْسُ	La cuisse
ديز	زانو	الركبة	لُوجُنُو - لُورِيْنُو	Le genoux
بيجاق - بالدير	پوزه	الساق	لَا جَانِبُ - لَا زَانِبُ	La jambe

طپوق	مهره پا	الكعب	لاستراجال. لاستراكل	L'astragale
اوکچه	پاشنه - بل	العقب - مؤخر القدم	لوتالون	Le talon
ایاق	پای	الرجل	لوپیسه	Le pied
جان	جان - روان	الروح	لام	L'âme
قان	خون	الدم	لوسان	Le sang
سالیار	آب دهن	الريق	لاسا لیف - سالی وو	La salive
تر	خوی	العرق	لاساووز	La sueur
کیکلر	استخوانها	العظام	لیزو	Les os
سموک	مرک - خلم	المخاط	لامورف - موروو	La morve
ات	گوشت	اللحم	لاشیر	La chair
باش پارمق	انگشت سترک	الابهام	لوپوش	Le pouce
شهادت پارمقی	انگشت شاک	السبابه	لانديکس	L'index
اورته پارمق	انگشت میانه	الوسطی	لودو ادو ملیو	Le doigt du milieu
آدسز پرمق - پوزک پرمقی	انگشت بی نام	البنصر	لودو انولیر	Le doigt annulaire
سرچه پارمق	کالوج - کالنج	الخنصر	لوپتی دوا	Le petit doigt
پارمقلا	انگشتها	الاصابع	لی دوا	Les doigts
سکیر	پی	العصب	لونیرف	Le nerf
طمرلر	رکها	العروق	لی قین - ووین	Les veines
بک	خال	خال	اون جرن دویوتیه	Un grain de beauté

(يمشله دائر)

(دائر بموها)

(في الفواكه)

(Des fruits)

برقيسى	يك زردالو	مشمشة	أون ابريكو	Un abricot
بربادام	يك بادام	لوزة	أون اماند	Une amande
برموز	يك انجبر آدم	موزة	أون بانان	Une banane
بركراس	يك آلوبالو	كريزة	أون سيريز	Une cerise
براويا	يك به	سفرجله	أون كوان	Un coing
بركستانه	يك شاه بلوط	ابوقروة	أون شاتي نيه	Un chataigner
برخرما	يك خرما	بلحة - تمرة	أون دات	Une datte
برانجبر	يك انجبر	تينة	أون فيج - فيك	Une figue
برنار	يك انار	رمانة	أون حريناد - كريناد	Une grenade
برجوز	يك كردكان	جوزة - عين الجمل	أون نوا	Une noix
برفندق	يك كلوز	بندقة	أون نوازيت	Une noisette
برشفتالو	يك شفتالو	خوخة	أون پيش	Une pêche
برارمود	يك امرود	كثري	أون پوار	Une poire
برالما	يك سيب	تفاحة	أون پوم	Une pomme
براريك	يك آلو	برقوقة	أون برون	Une prune
بررتقال	يك نارنك شيرين	برتقانة	أون اورانج - اورانز	Une orange
برقارپوز	يك هندوانه	بطيخة	أون پاس تيك	Une pastèque
برقاون	يك خربزه	شمامة - قاون	أون ميلون	Un melon
چيلك	توت فرنگي	توت ارضي - شيلك	أون فريز	Une fraise

فرنك اوزمی	انگور فزلی	عنب الثعلب	أُون كَرُوزَايْ - جُرُوزَايْ	Une groseille
عناَب	عناَب - شیلان	عناَب	أُون زُرُوب - چوچوب	Une jujube
توت	توت	توتة	أُون مُور	Une mûre
زیتون	زیتون	زیتونة	أُون اُولِيف - اولی وو	Une olive
وشنه	الوبالوی ترش	وشنة	أُون كَرِيوت - جَرِيوت	Une griotte

(اغاجله دائر)

(در درختها)

(في الاشجار)

(Des arbres)

اوفق اغاج	درخت خرد	شجيرة	أَرْبُوسْت	Arbuste
كوك	بيج - ريشه	العرق	لَارَا سِين	La racine
اغاجك اوچمه سی	کنده درخت	الجدل	لُوتَرُون	Le tronc
اغاجك كوده سی	تته درخت	الجدع	لَا تِيچ - تِيژ	La tige
فدان	نهال	الغصن	لَا بَرَانَش	La branche
دال - بوداق	شاخ - فاخ	القصب	لُورَامُو	Le rameau
يابراق	برك	الورق	لَا قَوِي	Les feuilles
اوت	كياه	نبات	أُون پِلَانْت	Une plante
طومورچق	غنج	زر - كم	أُون بُوْتُون	Un bouton
اغاج قبهونى	پوست درخت	قشر الشجر	لَا كُورَس	L'écorce

دیکندر	خارها	اشواک	لِی زَی پین	Les épines
دفته اغاجی	دهمست	الشجر الغار	لَوُورِیَه	Le laurier
اردج اغاجی	آدزین - ناژون	الارز - نضار	لَوِیَسِدْر	Le cèdre
چام اغاجی	درخت کو کنار	شجر الراتنج	لوساپن	Le sapin
سرو	سرو	السرو	لَوِیَسِیْرِی	Le cyprès
برنوع میان انجیری	انجیر عرب	الجزیر - تین الاحق	لَوِیَسِکُومُور	Le sycomore
قره اغاج	پشه خال	شجر البق - الدردار	لُورم	L'orme
بلاموط اغاجی	درخت قونج	البوط	لَوِیَسین	Le chêne
چنار	چنار	الدب	لَوِیَلَاتَان	Le platane
سلطانی سکوت	بهرامه - سیدمشک	لیلاق	لَوِیَلَا	Le lilas
سنط اغاجی	بزسم	السنط	لاکاسیا	L'acacia
عرب کراسی =	کنار	السدر	لا لیزیه	L'alizier
عود =	داربوی	العود - الند	لا لویس	L'aloès
آبانوس	آبانوس	الابنوس	لی بی نیسه	L'ébénier
ماهون =	کابلی	الکابلی	لا کاجو - لاکارو	L'acajou
طاغ سروی	سرو اهل - سرو کوهی	العرعر	لوجو نیفریه	Le genévrier
خیار شنبه اغاجی	درخت خیار چمبر	شجر خیار الشنبه	لوکاسسه	Le cassier
کچی بوینوزی =	درخت خروب	شجر الخروب	لوکارو بیسه	Le caroubier
سکود اغاجی	سید	الصفصاف	لوسول	Le saule
آق قواق	سپیدار	الخور	لویوپل یه	Le peuplier

(Utensiles de table) (في أدوات السفرة) (دائر بادوات سفره) (سفره ادواتنه دائر)

بر سفره	يک سفره	سفرة - مائدة	أُون تَابِلْ	Une table
بر پشکیر	يک دستار خوار	فوطه - منشفه	أُون سِرْفَتْ	Une serviette
بر چتال	يک منشال	شوکه	أُون فُور شَيْتْ	Une fourchette
بر بچاق	يک کارد	سکینه	أُون کُوتُو	Un couteau
بر جزوه	يک قهوه دان	ابریق القهوه	أُون کَافِي تِيرْ	Une cafetière
بر قاشق	يک قاشق - چمچ	ملعقة	أُون کُويِرْ	Une cuillère
بر صحن	يک صحن	صحن	أُون آسِيَّتْ	Une assiette
بر برداق	يک پیاله	قدح - کبابه	أُون فِيرْ - وُويِرْ	Un verre
بر طبق	يک طبق	طبق	أُون پَلَا	Une plat
بر سرکه لک	يک سرکه دان	اناء الخل	أُون فِينَجِرِيِرْ	Une vinaigrière
			- وُويِرْ کِرِيِرْ	
بر شکر لک	يک شکر دان	حق السكر	أُون سُوکِرِيَهْ	Un sucrier
بر تَبَسِي	يک سيني	صينية	أُون پَلَاتُو	Un plateau
بر چای ابريغی	يک چایمان	ابریق الشای	أُون تِي يِرْ	Une théière

(Des repas) (في الاطعمه) (در میان طعامات) (مأکولاته دائر)

قهوالتی	چاشت صبح - ناهاری	الغطور	لُودِي رُونِي	Le déjeuner
اويله يکي	چاشت نيمروز	الغدا	- دِيچُونِيَهْ لُودِي نِيَهْ	Le dîner

۴۶	طعام شام	العشا	لُسُو پِي	Le souper
اخشام طعمای	نان	خبز - عیش	دُون	Du pain
اتک	شوربا	شوربه	اُون سوپ	Une soupe
چوربا	گوشت	اللحم	دولایماند - وویاند	De la viande
ات	کیاب	کیاب	دوروتی	Du rôti
کیاب	پهلوی گوشت بریان	اللحم المشنط - کوستلته	دی کون لیت	Des côtelettes
قبورغه قزارتسی	اخگر پنز	- ضلع	دی بیف تک	Des biftecks
کولبصدی	آنگشتوا	کولبسطی	دی جابو - کائو	Des gâteaux
کوزله - بورک	تخمهای مرغ	فطیر - لایتمه	دی زوف	Des œufs
یمورطه لر	پنیر	بیض	دوفروماج - فروماژ	Du fromage
پنیر	شیر	جبنه	دولای	Du lait
سود	سبزوات	لبن	دی لیجوم - لی کوم	Des légumes
سبزوات	پلاو	خضارات	دو پیلو	Du pilau
پلاو	پلیل	رزمقفل	دوپو افر - پواوور	Du poivre
بیر	نمک	فلقل	دوسیل	Du sel
طوز	نقلوما	ملح	دی بون بون	Des bonbons
شکرلمه لر	شکر	ملبسات	دوسوکر	Du sucre
شکر	انگبین	سکر	دومیل	Du miel
بال	قهوه	عسل	دوکافی	Du café
قهوه	چای	قهوة - بن	دوتی	Du thé
چای	شیرینمایا	شای	دی دوسور	Des douceurs
طائلیار	نان مشوش	الحلویات	دی جو فر - کو فر	Des gaufres
یوفقه اتمک	قاورمه	رقاق	دولافر یکا سیه	De la fricassée
قاورمه		مقلی		

قیزارتمه	بریان	لحم مقلیة	دو لا فَرِیُورُ	De la friture
خورایشی	خمیر کاری	فطیر	أُون پَاتِیسِرِی	Une pâtisserie
بکمز	دوشاب	دبس - عسل اسود	دولا مِیلاس	De la mélasse
میورطه قیغانه سی	خایرینز	بججة بیض	دِی زَوِ مِیَلِیْت	Des omelettes
بالق	ماهی	سمک	دوپواسون	Du poisson
کوفته	کوفته	کفتة	دِی بُو لِیْت	Des boulettes
یخنی	یخنی	یخنی	دو راجو - راکو	Du ragoût
بو برک	کرده	کلیة	دو رُو یُون	Du rognon
بقلاوه	تفشره - بقلاوه	بقلاوه	أُون تُوْرْت	Une tourte
تل شهریه	ارشته - رشته	شعریه	دو قِیر مِیْسِیْل	Du vermicelle
قوش اتی	کوشت مرغ	لحم الطیر	دو لا فُولای	De la volaille

(Objets classiques) (فی ادوات المدرسة) (در بیان ادوات مدرسه) (مدرسه ادواتنه دائر)

برچاق	یک قلم تراش	مطوة	أُون کَانِیْف	Un canif
برقلم	یک خامه	قلم - قلم ریشة	أُون پَلُوم	Une plume
برقور شون قلم	یک خامه اسرپی	قلم رصاص	أُون کَرایُون	Un crayon
برجدول	یک راسته	مسطرة	أُون رِیْکَل - رِیْجَل	Une règle
بردویت	یک دوات	دوايه - دواة	أُون اِنکِرِیْه	Un encrier
مربک	مربک	حبر - مداد	دو لَانکِر	De l'encre
کاغذ	کاغذ	ورق	دو پَپِی	Du papier
برکتاب	یک کتاب	کتاب	أُون لِیْقِر	Un livre

بر دفتر	یک دفتر	کراس - دفتر	اُون کَاسِی پِی	Un cahier
بر مهر	یک مهر	ختم	اُون کَاشِی	Un cachet
تباشیر	تباشیر	طباشیر	دولا کَرِی	De la craie
بر درس	یک درس	درس	اُون لَی سُون	Une leçon
بر شاگرد	یک شاگرد	تلمیذ	اُون اَی لَیْف	Un élève
بر خوجه	یک استاد	معلم	اُون پَرُو فِیسور	Un professeur
بر صحیفه	یک صفحه	صحیفه	اُون پاز - پاچ	Une page
بر حزدان	یک محفظه کاغذ	محفظه الاوراق	اُون پورت فوی	Un portefeuille
بر ریکان	یک ریکان	مرمله	اُون پودریه	Un poudrier
قوم	ریک	رمل	دولا پودر	De la poudre

(De la maison) (فی البیت وتعلقاته) (در بیان خانه و اثیاش) (او و اشیا سندها تر)

بر او	یک خانه	بیت - دار	اُون مِیزون	Une maison
بر او طه	یک اطاق	حجره - اوده	= شامبر	Une chambre
بر پنجره	یک پنجره	شباك	= فَنِستِر	Une fenêtre
بر قپو	یک در	باب	= پورت	Une porte
بر کلید	یک قفل	قفل - کلون	= سِرور	Une serrure
بر اختار	یک کلید - مدنگ	مفتاح	= کلِی - کلِیه	Une clef
بر مطبخ	یک آشپزخانه	مطبخ	= کُوپِزین	Une cuisine
بر اسکله	یک اسکیل	کرسی	= شِیز	Une chaise
بر شمعدان	یک شمعدان	شمعدان	اُون شاندَلنه	Un chandelier
بر صندوق	یک صندوق	صندوق	= کُوپِر	Un coffre

بردولاب	یک دولاب	دولاب	أُونِ أَرْمُوَار	Une armoire
بریتاق	یک رخت خواب	فرش النوم	أُونِ لِي	Un lit
بردوشک - شلته	یک بستر	حسرتة	مَاتَلَا	Un matelas
براورتو - پورغان	یک زبرپوش	غطا - لحاف	أُونِ كُوْفِرِيُوْر	Une couverture
برباش یصدیقی	یک بالین	مخدة النوم	أُونِ أُوْرِيْلِيَه	Un oreiller
برجینلک	یک ردپوش سریر	ناموسية	أُونِ مُوسْتِ كَبِر	Une moustiquaire
یتاق چارشغفری	ردپوش مارخت خواب	ملایات الفرش	لِي دَرَادُوْلِي	Les draps de lit

(ملبوساتہ دائر) (دائر ملباسها) (في الملبوسات) (Des habillements)

برروبا	یک لباس	کسوة - بدله	أُونِ آي	Un habit
کوملک	یک پیراهن	قیص	أُونِ شُوْمِيْز	Une chemise
دون	یک زیرجامه	لباس	أُونِ كَالْسُون	Un caleçon
عنتری	یک قبا	قبا	أُونِ فَيْسْت	Une veste
یلک	یک نیم تن	صدیری	أُونِ زِلِي - جِيلِيَه	Un gilet
پنطاون	یک پانطاون	بانطاون	أُونِ پَانْطَاوْن	Un pantalon
ستره	یک ستره	ستره	أُونِ رِيْدِنْجُوْت - رِيْدِنْجُوْت	Une redingote
قوندره لر	پاپوشها	کادر	دِي سُوَالِيَه	Des souliers
چوراب لر	چورابها	چورابات	دِي بَا	Des bas
الدیوان لر	دستکشها	کفوف	دِي جَان - كَان	Des gants
بر مندیله یاغلق	یک دستمال	مندیله	أُونِ مُوشُوَار	Un mouchoir
بر ساعت	یک ساعت	ساعة	أُونِ مُوْتَر	Une montre

(Artisans et commerçants.) (فی آرباب الصنایع) (در میان ارباب صنعت) (صنعت و تجارت اربابنه)
(والتجار) (وتجارت) (دائر)

بر بربر	یک بربر	حلاق - مزین	اُون باریه	Un barbier
بر قصاب	یک قصاب	قصاب - جزار	بوشی - بوشیه	Un boucher
بر آتکچی	یک ناوا	خباز	بولان ری بولانچیه	Un boulanger
بر قهوه چی	یک قهوه فروش	بنان - بایع القهوه	کافیتیه	Un cafetier
بر جواهرچی	یک کوهر فروش	جوهری - جواهرچی	پیرودی پچونیه	Un bijoutier
بر قوندره چی	کفشگر - کفشدوز	خفاف - جزمه چی	گور دونیه	Un cordonnier
بر یشچی	یک میوه فروش	فکھانی	فروی تیه	Un fruitier
بر ساعتی	ساعتگر	ساعاتی	اورلوری - اورلوچیہ	Un horloger
بر کتابچی	یک کتاب فروش	کتبی	لیبریر	Un libraire
بر پانچی - دیوارچی	دیوار کر - لادکر	بنا	ماسون	Un maçon
بر دولکر	کنکار - درکر	تجار	شارپان تیه	Un charpentier
بر چلنکر	یک جلانکر	صنائع الاقفال	سیوریه	Un serrurier
بر تبار	یک بازرگان	تاجر	مارشان	Un marchand
بر کاغذچی	یک کاغذ فروش	بیاع ورق	پاپتیه	Un papetier
بر تزی	یک خیاط	خیاط	تاپور	Un tailleur
بر اجراحی	یک دارو فروش	صانع الادویة	فارماسین	Un pharmacien

(خدمتکار لره دائر) (دائر منو کر ہا) (فی الخدم) (Des domestiques)

بر خدمتچی	یک نوکر - خدمتکار	خادم	اُون دَو مِسْتِيك	Un domestique
بر خدمتکار	یک پيشكار	خدام	= سير فستور	Un serviteur
بر خدمتچی قاری	یک زن خدمتکار	خدامة	اُون سير فانت	Une servante
بر سايس	یک غلام آخور	سايس	اُون پالوفر نييه	Un palefrenier
بر آشپز	یک آشپز	طباخ	= کوی زيبه	Un cuisinier
بر قپوچی	یک دربان	بواب	= پور نييه	Un portier
بر لاله	یک لاله	لالا - مربي	= گو فیر نور و - ه - ه جو فیر نور	Un gouverneur
بر دادی	یک آتون	داده - مریه	اُون گو فیر نانت - جو فیر نانت	Une gouvernante
بر سودانا	یک مادر شیر	مرضعة	= نور یس	Une nourrice
بر کهیا	یک کتخدا	کنیا - وکیل	اُون آتاندان	Un intendant
بر کیلارجی	یک خور صلا دار	کیلارجی	= مِیتر دو ویل	Un maître d'hôtel
بر عربی	یک کرد و نه دران	سواق العربیة	= گو شیه	Un cochet
بر وکیل خرج	یک وکیل خرج	وکیل الخرج	= سو میله	Un sommelier

(حیواناته دائر) (دائر حیوانات) (فی الحیوانات) (Des animaux)

بر آت	یک اسب	حصان - فرس	اُون شغال	Un cheval
بر قصر اق	یک مادیان	رمکة - فرس انثی	اُون زمان - جومن	Une jument
بر قیون	یک کوسفند	خروف	اُون موون	Un mouton
بر دیشی قویون	یک کوسفند ماده	نجمة	اُون بریی	Une brebis

برقوزی	یک بره	حمل - رمیس	اُون اَبُو	Un agneau
برکچی	یک بز	معزه	اُون شِیْقَر	Une chèvre
براوغلاق	یک بزغالہ	جدی	اُون شَقْرُو	Un chevreau
برارک طای	یک کره اسب	مهر	اُون پُولِن	Un poulain
بردیشی طای	یک کره مادیان	مهره	اُون پُوْلِش	Une pouliche
برتکه	یک بزتر-کشن	تیس	اُون بُوک	Un bouc
بردیشی دانه	یک کوساله ماده	عجله	اُون زینیس چینیس	Une génisse
براوکوز	یک گاو	ثور - بقر	اُون بُوْف	Un boeuf
برمانده	یک کامیش	جاموس	اُون بُوْفِل	Un buffle
بردانه	یک کوساله	عجل	اُون فُو	Un veau
براینک	یک ماده گاو	بقرة	اُون فَاش	Une vache
برمیمون	یک بوزینه	قرد - سعدان	اُون سَانِر - سَانِج	Un singe
برطاوشان	یک خرکوش	ارنب	اُون لِیْقَر	Un lièvre
بردیشی جیلان	یک آهوی ماده	غزاله	اُون کازیل - جَزَیل	Une gazelle
بردوه	یک اشتر	بجل - بعیر	اُون شَامُو	Un chameau
برهجن	یک شترباد	هجن - ناقه	اُون دَرُوْمَادِر	Un dromadaire
برکدی	یک کره	هره - قطه	اُون شَا	Un chat
برصچان	یک موش	فاره	اُون رَا	Un rat
براشک - چندر	یک خر - درازکوش	جمار	اُون اَن	Un âne

بر قاطر	یک استر	بغل	أُونُ مَوْلِيَه	Un mulet
بر طوموز	یک کراز - خوک	خنزیر	كُوْشُونُ	Un cochon
بر اوسلان	یک شیر	اسد - سبع	لِيُونُ	Un lion
بر کوبک	یک سک	کلب	شِيْنُ	Un chien
بر قورد	یک کرک	ذئب	لُوْ	Un loup
بر قیلان	یک پلنگ	نمر	تِيْكَرُ - تِيْجِرُ	Un tigre
بر آیو	یک خرس	دب	أُوْرُسُ	Un ours
بر تلکی	یک روباه	ثعلب	رَنَارُ	Un renard
بر فیل	یک پیل	فیل	أَيْلِيْفَانُ	Un éléphant

(قوشلره دائر)

(در بیان مرغها)

(فی الطيور)

(Des oiseaux)

چیناق	چنگال - پنجه	الخالب	لِي سَيْر	Les serres
آق بابا	کرکس سپید	العقاب	لَوْقُوْرُوْر - وُوْیُوْر	Le vautour
بایقوش	جغد - بلبل کنج	البوم	لُوْ هَيْبُوْ	Le hibou
صقصغان قوشی	کلاز - عکک	العقعق	لَا يِي	La pie
قره قرغه	کلغ	الزاع	لَا كُوْرِنَايُ	La corneille
سوکلون	تذرو	الديك البری	لَوْفِيْزَانُ	Le faisan
بالقچین	ماهی خوار	الذنکلة	لِي رُوْنُ	Le héron
ککک	کبک	الجلج	لَا يِيْدِرِي	La perdrix
بیانی کورچین	کبوتر کوهی	منقار الدم	لُوْرَامِي	Le ramier
قناریه	زر دچقو	السکاري	لُوْسِيْرِنُ	Le serin

بر قر تال قوشی	یک کرکس	نسر	أُونِ اَيْجَلْ - اَيْكَلْ	Un aigle
بر بلدرچین	یک لاروده	سمانه	أُونِ كَايْ	Une caille
بر اوردک	یک مرغاب	بطه	أُونِ كَانَارْ	Un canard
بر قرغه	یک زاغ	غراب	كُورْبُو	Un corbeau
بر طوغان	یک شاهین	صقر	فَوَكُونْ	Un faucon
بر قرلنقچ	یک پرستوک	خطاف - عصفور الجنة	أُونِ اِيْرُونِ دِيْلْ	Une hirondelle
بر چاوش قوشی	یک شانه سر - پوک	هدهد	هُوْبْ	Une huppe
بر قره طاوق	یک مرغابی	شحرور	أُونِ مِيْرَلْ	Un merle
بر چیلاق	یک زغن - کوشتربا	حداده - حدایه	مِيْلَانْ	Un milan
بر سرچه	یک کبشک	عصفور	مُوَاوْ	Un moineau
بر قاز	یک قاز	وزه	أُونِ وَا	Une oie
بر طاوس	یک طاوس	طاوس - صراخ	أُونِ پَانْ	Un paon
بر بیغان	یک توتک - طوطی	دره	پِيْرُوْكِيْ	Un perroquet
بر طاوق	یک ماکیان	دجاجة	أُونِ پُولْ	Une poule
بر پیلج	یک فرخ - جوژه	کتکوت	أُونِ پُوْلِيْ	Un poulet
بر خروس	یک خروس	دیک	كُوْكْ	Un coq
بر کوورچین	یک کبوتر	حمامه	پِيْچُوْنْ - پِيْرُوْنْ	Un pigeon
بر بلبل	یک هزار	بلبل - عندلیب	رُوْسِيْنُوْلْ	Un rossignol
بر قومری	یک موسیج	قریه	أُونِ تُوْرْتِيْرِيْلْ	Une tourterelle
بر چار قوشی	یک جکاوک	ابوالمیج	الْوَيْتْ	Une alouette

بر سیلان	یک مار	ثعبان	أُون سِرْبِن	Un serpent
بر عقرب	یک کژدوم - کج دوم	عقرب	سَكُورِیُون	Un scorpion
بر قور بغه	یک غوک	ضفدعة	أُون کِرِیَوِیل	Une grenouille
بر بال اریسی	یک مکس انکبین	نحلة	آبِی	Une abeille
بر صار وچه آری	یک کلینز	ذنبور - دبور	حَبِیْبْ کِیْب	Une guêpe
بر چکرکه	یک ملخ	جرادة	سَوَفَرِیل	Un sauterelle
بر سنک	یک مکس	ذبابة	مُوش	Une mouche
بر سوری سنک	یک پشه	نموسة	أُون کُورَن	Un cousin
بر پره	یک کیکت	برغوث	أُون پُوس	Une puce
بر تخته بی	یک تردک - غساک	بقعة	پُونَز	Une punaise
بر قورت	یک کرم	دودة	أُون فِیر - وویز	Un ver
بر بت	یک سپس	قله	پُو	Un pou

(چوق استعمال اولان
اخلاق و صفاته داتر)

(در بیان صفات و اخلاق
که بسیار استعمال میشود)

(فی الصفات و الخصال
کثیرة الاستعمال)

(Des qualités les
plus usitées)

کولریوزلی	خوشرو	بشوش	آفَابِل	Affable
دوست	یار	حبیب	آمی	Ami
سوکلو	دلپسند	محبوب	آی مَابِل	Aimable
اسکی	کهنه	قدیم	آنْسِن	Ancien
ایشه مقید	برزیده	مواظب	آسِیلُو	Assidu
خبردار	آگاه	ممتنبه	آتَانْتِیْف	Attentif

بخیل	آزمند	بخیل	آقار - آوار	Avare
جو انرد	سخی	کریم	جسیرو - ریسیرو	Généreux
کوزل - ایو	خوب	طیب	بون	Bon
لیاقتلو	سزاوار	لایق	کاپابل	Capable
سو کلی	دلاویز	عزیز	شیر	Cher
طاتلو خویلو	نواز شکار	بجیل الخلق	سیقیل سی وویل	Civil
مسرور	خشنود	مبسوط	کوتان	Content
خشنود دکل	ناخشنود	غیردبسوط	میکوتان	Mécontent
قولای	آسان	سهل	فاسیل	Facile
کوج	دشوار	صعب	دفسیل	Difficile
یو اش خویلو	خوشخو	سهل الانطباع	دوسیل	Docile
خویسنز	بد خو	صعب الانطباع	ان دوسیل	Indocile
اطاعتلی	فرمانبر	مطیع	أوبایسان	Obéissant
اطاعتسنز	نافرمان	عاص - عاق	دی زوبایسان	Désobéissant
دلبار	زبان آور	فصیح	ای لوکان	Eloquent
حاسد	رشکبر	حسود	انقیسو - ان وویو	Envieux
قصقناج	غبطه کار	غیور	چالو - زالو	Jaloux
یا طاق لانیجی	لابه کار	مقلق - مداهن	فلاتور	Flatteur
یلانجی	دروغگو	کذاب	ماتور	Menteur
ریا کار	زرق و بیشه	مزانی	ای پوکرت	Hypocrite

صد اقتلو	صد افتکار	صادق
دلی	دیوانه	مجنون
بودله	کول - سبکفرو	احمق - ابله
عقللو	دانا - خردمند	عاقل
کیغلو - شن	فرخناک - شادان	فریح - مستبهج
طاسه لو - کدرلو	نعمکین	محزون
ظریف	دلکش	ظریف - مطبوع
نازلک مزاج	خوشطبع	رقیق المزاج
قبا - خویراد	درشتخو - بدطبع	غلیظ الطبع
مهارتلو	هنرور - کاروان	ماهر - حاذق
اقبالو	بخشیار - کامکار	سعید
بختسنز	بدبخت	منکوب
عفتلو	صلاح پیشه	صلاح - امین - صادق
آلچق	فردمایه	دنی
یوخسول	بینوا	فقیر
زنکین - بای	توانکر	غنی
همتسنز - تنبل	کم همت	قلیل الهمة
حیاسنز - اوتانمز	بی شرم - بی آبرو	قلیل الحیا - وقیح
نازیکور	نمک بگرام	کنود - منکر النعمه
ذکاوتلو - ذهنلو	زیرک - دانشمند	ذکی - فهیم
کوتو	ناچار	شریر - قبیح

فیدیل	Fidèle
فو	Fou
سو	Sot
ساج - سازه	Sage
سجی	Gai
تریست	Triste
چاتیل - زاتیل	Gentil
دی لیکا	Délicat
کروسی	Grossier
آبیل	Habile
اورو	Heureux
مالورو	Malheureux
اویت	Honnête
مالویت	Malhonnête
پوور - پوور	Pauvre
ریش	Riche
اندولان	Indolent
آن سولان	Insolant
انجرا - آن کرا	Ingrat
انتلیجان - آن تیلیزان	Intelligent
میشان	Méchant

آلچق کو کلاو	تواضع کننده	دمواضع	مودِست	Modeste
کبرلو	خودبین - بادسر	متکبر - شاخ الآنف	اور کولیو - اور جولیو	Orgueilleux
اهمالچی	سپوز کار	مهمل	نیجلیجان نیکی زان	Négligent
اوشنکن	پرویشکار	متوائی - کسلان	پاریسو	Paresseux
دلنجی	کدا - دریوزه کر	سائل - شحات	ماندیان	Mendiant
ادبلو	مؤدب - بادب	ادیب - مهذب	پول	Poli
قور قاق	ترسناک - بی زهره	خواف - جبان	پورو	Peureux
تمیز	پاک - پاکیزه	لطیف - نقی	پروپر	Propre
قابلیتو	سزای - شایان	لائق - جدیر - احرا	پروپرا	Propre à
شکر ایدچی	سپاس کننده	متشکر - شاکر	ری کویلیسان	Reconnaissant
حیلہ کار	حیلہ باز - فنہ پیشہ	محتال - مکار	روزیه	Rusé
صداقتلو	صداقتکار	صادق	سنسیر	Sincère
قناعت صاحبی	خرسند - قناعت کننده	قانع - قنوع	سوبر	Sobre
اوتانغان	شرم منده	مستحی - ذوالحیاء	تیمید	Timide
آلدادیچی	فریبنده	مخادع - خداع	ترومپور	Trompeur
فضیلتو	فضیلتا آب	فاضل	فیرتو - ویرتو	Vertueux
طوغری سوزلو	راستگو	صادق القول	قری - ووریه	Vrai
خوسز	دزد	سارق	قولور - وولور	Voleur
بیوک	بزرگ	کبیر	جران - کران	Grand
کوچک	خرد	صغیر	پتی	Petit
کوزل - اپو	زیبا - خوب	جمیل - لطیف	بو	Beau
ظریف - دلبر	دلایز - دلارا	ملیح - صبیح	چولی - ژولی	Joli

چرکین	زشت - بدلقا	ذمیم - قبیح المنظر	لَیْدٌ	Laid
فنا - کوتی	بد	ردی	مَوْفِیٌّ - مَوَوِیِّه	Mauvais
قوتلو	توانا - زورمند	قوی	فَوْرٌ	Fort
قوتسز	ناتوان - زبون	ضعیف	فَیْبِلٌ	Faible
آرق	لاغر - نزار	نحیف	مِیْکَرٌ - مِیْکَرٌ	Maigre
کیفسز - خسته	بیمار	مریض	مَالَاذٌ	Malade
کور	کور - نابینا	اعمی - ضریر	أَفْوَجُلٌ - آووکل	Aveugle
دلسز	لال - کنک	اخرس - ابکم	مَوِیِّه	Muet
صاغر	کر - شوا	اصم - اطرش	سَوْرٌ	Sourd
طوپان - آقسق	شل - لیک	اعرج	بَوَاوٌ	Boiteux
سقط	سقط	مکسح - اقل	أَسْتَرُوْبِیٌّ	Estropié
شیشمان - یوغون	ستبر - زفت	غلیظ	جَرُوٌ - کَرُو	Gros
سهنز	فربه	سهن - مشحم	جَرَا - کَرَا	Gras
شاشی	کر چشم - چشم کسته	احول	لُوشٌ	Louche
ککمه - پمه	الکرت - کچر زبان	الکن	رَبِیْحٌ - بَیْکٌ	Bègue
قنبور	پشت کوز	احدب	بُوسُو	Bossu
کنج - دلی قانلو	برنا - نوجوان	شب - شاب	چون - ژون	Jeune
قوجه - اختیار	بیر - سال خورده	هرم - عجوز	فِیو - وویو	Vieux
اوزون	دراز	طویل	لَوْبُجٌ - لَوْنٌ	Long
قصه	کوتاه	قصیر	کُورٌ	Court
جوجه - بودور	زادخوست - کوته قد	قرعة - ماجوج	نَیْنٌ	Nain

(في الاهل والاقارب) (در بیان خویش و اقارب) (خصم و اقربا الزهاتر)

بر بابا	یک پدر	اب - والد	أون پیر	Un père
بر انا - والده	یک مادر	ام - والدة	أون میمر	Une mère
بر دده	یک نیا	جد	أون کران پیر	Un grand père
بر بیوک والده	یک مادر بزرگ	جددة	أون کران میمر	Une grand' mère
بر اوغل	یک پسر	ابن	أون فیس	Un fils
بر قز	یک دختر	بنت	أون فیل	Une fille
بر طورون	یک نوه - نیره	حفید	أون پی فیس	Un petit-fils
بر قز طورون	یک دختر نوه	حفیدة	أون پی ت فیل	Une petite-fille
بر قز داش	یک برادر	أخ - شقیق	أون فریر	Un frère
بر قز قز داش	یک خواهر	أخت	أون سور	Une sœur
بر عمو ججه	یک برادر پدر	عم	أون اونکل	Un oncle
بر تیزه	یک خواهر مادر	خاله	أون تانت	Une tante
بر قز داش اوغلی	یک برادر زاده	ابن الاخ	أون نیقو نیو	Un neveu
بر قز داش قزی	یک دختر برادر	بنت الاخ	أون نیس	Une nièce
بر عمو ججه زاده	یک عمزاده	ابن العم	أون کوزن	Un cousin
بر عمو ججه قزی	یک دختر عم	بنت العم	أون کوزین	Une cousine
بر قاین پدر	یک خسر	حم	أون بو پیر	Un beau-père
بر قاین والده	خشامن - مادر اندر	حماة	أون بیل میمر	Une belle-mère
بر کوکی - داماد	یک خسر انکمه	صهر	أون بو فیس	Un beau-fils
بر اوکی قز	یک دختر زن	وینیه	أون بیل فیل	Une belle-fille
بر قاین	یک برادر زن	أخ الزوجه أو الزوج	أون بو فریر	Un beau-frère
بر بالین	یک خواهر زن	أخت الزوجه أو الزوج	أون بیل سور	Une belle-sœur

(في أقسام المدينة) (در بیان اقسام مملکت) (أقسام مملکتہ دائر)

La ville et ses parties

شهر	بلد - مدينة	Un pays, une ville
یوکسک بریر	محل مرتفع	Un quartier élevé
یول	الطریق - الدرب	Le chemin, la rue
جاده - طریق عام	الشارع	Grand chemin
کوچک سوقاق	عطفة - ممر	Une ruelle, un passage
عربہ یولی	سكة الكروسة	{ Le chemin de voiture, La route carrossable
کولکک لی بریر	سهله مظلة	Une place ombragée
یاہ قالدردی	ممشی	Un trottoir, une allée
چارشو	السوق	Le marché, le bazar
لیمان	المینا - البحریه	Le porte, la marine
کوک - کومرولک	الجرک - کمرک	La douane
پوستہ خانہ	الپیوسطة	La poste
واپورلک وکالتیری	وکیلۃ القابورات	L'agence
بانق عثمانی	البنک العثماني	La banque Ottomane
شہ بندرخانہ	القونسلات	Le consulat
مطبعہ	المطبعة	L'imprimerie
سرای	سرای	Un palais
خان	فندق - دارالغربا	Hôtel
مسافر خانہ - لوقنطہ	دار المسافرین	Une auberge, hôtellerie
سیریری	محل التفریح	Salle de spectacle

حمام عمومی	کرمابه عمومی	حمامات عمومیة	Des bains publics
ایسک کخانه	کارگاه تار	معمل فتالة	Une filature
صودکرماتی	آسیاب آب	طاحون ماء	Un moulin à eau
یل دکرماتی	آسیاب باد	طاحون هواء	Un moulin à vent
فرون - اوجاق	اشندان	فرن - تنور	Un four, fourneau
کرج اوجانی	تنور کچکر	اتون الکس	Un four à chaux
اشپی دکانی	اشپزخانه	لوکنده الاکل	Un restaurant
مغازه	مخزن	مخزن	Un magasin
دکان	دکان	دکان	Une boutique
خسته خانه	بیمارخانه - بیمارستان	مستشفى - دارالشفاء	Un hôpital
تکیه - درگاه	خانگاه	خانقاه - صومعه	Un hospice
صابونخانه	کارگاه صابون	مصنعة	Une savonnerie
حبسخانه	زندان	محبس	Une prison
اوه	دشت	انحلا - الريف	La campagne
سیران پری	سیرانگاه	محل التنزه	La promenade
پیکار	چشمه	عين ماء	Une fontaine
حوض - کول	آبداں - تالاب	حوض - بركة	Un bassin
فسقیه	فواره	نوفرة	Un jet d' eau
اورمان	بیشه زار	اجعة - غابة	Une forêt, un bois
سختخانه	بهملاکاه	مذبح - مسلخ	Une boucherie, abattoir
عربه خانه	کردونه خانه	محطة العرباة	Une remise
کوی	ده - رودستا	قرية	Un village
کویچک	ده کده	ضیعة	Un hameau

(في المعادن والاحجار الثمينة) (در بیان معادن و سنگهای زیقیمت) (معادن و زیقیمت جواهر لره دائر) } (Métaux et pierres précieuses)

التون	زر	الذهب	L' or
كش	سیم - نقره	الفضة	L' argent
آق التون	زر سفید	الذهب الابيض	La platine
قورشون	سرب	الرصاص	Le plomb
باقر	مس	التحاس	Le cuivre
پرنج	تونج	الشبة	Le bronze
مقناطیس	آهنزبا	المغناطیس	L' aimant
تیمور	آهن	الحديد	Le fer
چلیک	پولاد	البولاد	L' acier
قلای	سپید روی	القصدير	L' étain
توتیا	توتیا	التوتیا	Le zinc
جیوه	ژیوه - سیاب	الزئبق	Le mercure
جواهر	کوهها	جواهر	Des bijoux
الماس	الماس	الماس	Le diamant
پرلاته	پرلاته - نوعی از الماس	پرلانت	Le brillant
زهررد	زهررد	الزهررد	L' émeraude
یاقوت	بهرمان	الیاقوت	Le rubis
لاجوردی یاقوت	بهرمان آسمانگون	یاقوت الازرق	Le <u>saphir</u>
زبرجد	زبرجد	زبرجد هندی	La topaze
فیروزه	پیروزه - پیروزج	الفیروز	La <u>turquoise</u>
براده	بیجاوه	السیلان	Le grenat

Saphir
Turquoise
الزبرجد
الیاقوت

صاری یاقوت	یاقوت زرد	یاقوت زعفرانی	L' hyacinthe
عقیق	عقیق	العقیق	L' agate
سلیمانی طاشی	سینک سلیمان	سلیمانی	La cornaline
لاجورد طاشی	لاژورد	حجر اللازورد	Le lapis-lazuli
انجو	مروارید	اللؤلؤ	Les perles
مرجان	بدر	المرجان	Le corail
(انواع یر و طاشره دائر)	(در بیان انواع زمین و سنگها)	(فی انواع الارض والاحجار)	(Des pierres, des terres etc.)
کرج طاشی	سینک کج	حجر الکلس	La pierre à chaux
کرج	کج	الکلس - الجص	La chaux vive
چقل طاشی	خر سینک - سینکریزه	الحصا - الصوان	Le caillou
الچی طاشی	سینک آهک	حجر الجبس	Le gypse, pierre à plâtre
بلور طاشی	سینک بلور	حجر البلور	Le cristal de roche
سماقی طاش	سینک سماقی	حجر السماقی	Le porphyre
پالاندز طاشی	سینک آتش زنه	حجر الصوان	Le granit, pierre à feu
بلکوطاشی	سینک فسان	حجر المنسن	Le grès, pierre à aiguiser
مر مر طاشی	سینک مرمر	حجر الرخام	Le marbre
تابشیر	کل خوردنی	حجر الطباشیر	La craie
کوکرد	کوکرد	حجر الکبریت	Le soufre
تنکار	بوره	البورق	Le borax
اوزلوط پراق	کل سفید	الطفل	L' argile
کهر جله	شوره	ملح البارود	Le nitre, salpêtre
شاب	زاک - شب	الشب	L' alun

(Accidents et maladies) (في ما يتعلق بالامراض) (در بیان بیماری و ناخوشی) (امراض والامه دوائر)
والعوارض

کیف سزک - مزاج سزاق	ناخوشی مزاج	انحراف المزاج	Une indisposition
درمان سز و قوت سزک	نا توانی - بی ثباتی زبون	ضعف - وهن	Une faiblesse
سانجی آغری تی	درد - رنج - آزار	وجع - ألم	Un mal; une douleur
طهر آتشی - نبض آتق	نبض - طمپیدن نبض	النبض - دق النبض	Le poul; la pulsation
کوکس علی	درد سینہ	وجع الصدر	Le mal de poitrine
دعده سانجیسی	درد معده	وجع المعدة	Mal à l'estomac
هضم سزک	نا کواری	ثقل - عدم هضم	Une indigestion
او یقوسزک	بی خوابی	عدم النوم	L'insomnie
دتره مه - استمه	لرزه - تب	قشعريرة - قفقفة	Des frissons
قوصمق - قی	هراش - شکوفه	قیء - استفراغ	Des vomissements
باش دونه	سرگردانی	الدوخة - هدام	L'étourdissement
با یغتلق	بیخودی - غیاسدیگی	غشيان	Un évanouissement
قبضلق	شکم بستگی	مسك البطن - انقباض	La constipation
یورک سورمک - عمل	شکم راندن	جری البطن - اسهال	La diarrhée
زکام	خشام	رشح - زکام	Un rhume
یورک او ینامه سی	تپاک دل	الخفقان - خجلان القلب	La palpitation
قاسمه - کیشمه	خارش	اکلان - الرعيان	La démangeaison
قورلغات - اتیران	درد ناخن - خوی درد	داحوس - دوحاس	Un panaris
چیمپک علی	آبله	الجدري	La petite vérole
فرنکی علی	علت فرنکی	فرنچی - بلا - صفرا	Vérole
سکیل	تاشکل	ثوءلولة	Une verrue

في بعض العلوم والفنون

علم اللاهوت - علم الكلام (لاهوتي)
 اداب الاخلاق (صاحب رسالة في الادب)
 الادب البيان (ادبي)
 العلوم الرياضية

علم منطق }
 اله قلوبية تعصم مراعاتهم الذهن
 عن الخطا في الفكر

علم الانشا
 علم السجع والقافية (منشى)
 علم العروض
 فن الشعر (شاعر)
 علم البديع والمعاني والبيان

الفلسفة }
 لفظية يونانية مركبة من قيل
 محب و سوف حكمة يعنى
 محب الحكمة

فن الحساب
 علم التاريخ (مؤرخ)
 الهندسة (مهندس)

الجغرافيه
 علم الفلكيات (فلكي)

DES SCIENCES ET DES ARTS

La théologie (théologien)

La morale (moraliste)

La littérature (littéraire)

Les mathématiques

La logique

Le style; la composition

La prose (prosateur)

La prosodie

La poésie (poète)

La rhétorique

La philosophie (philosophe)

L'arithmétique

L'histoire (historien)

La géométrie (géomètre)

La géographie

L'astronomie (astronomique)

در بیان بعض علوم و فنون

علم عقاید - در معرفت ذات اقدس باری
علم ادب و اخلاق
در ادبیات
علوم ریاضیه

علم منطق } علمیهست که دانسته میشود با وصحت
و فساد فکر در ذهن

علم انشا

علم صحیح و قافیه (اهل انشا)

علم عروض - فن شعر

فن شعر (شعر گوینده)

علم بدیع و معانی و بیان

علم فلسفی } فیلسوف بزبان یونانی (فیل)
دوست (سوف) حکمت یعنی
دوستدار حکمت

علم رقوم

علم تاریخ

علم هندسه

(مؤرخ)

(مهندس) انداز گیرنده

علم جغرافیه

علمیهست که روی زمین و اقالیم
و ممالک را میسازد

علم فلکیات

(فلکی)

بعض علوم و فنون دائر

حق سبحانه و تعالی حضرت تیرینه متعلق علم عقائد
ادب و اخلاق علمی (اخلاقه دائر کتاب یا زبان محرم)
ادبیات
علوم ریاضیه

علم منطق } یا کلس ایله طوغرینک سینی
تفریق ایدرک عقل انسانی صواب
و استقامت ایله صرف استعمال
ایتمک طریقه ارشاد و اشعار ایدر

علم انشا - کتابت فن و اصولی

علم سجع و قافیه (اهل کتابت)

علم عروض

فن شعر (شعر سو یلیجی)

علم بدیع و معانی و بیان

علم فلسفه } فیلسوف یونان لساننده (فیل)
حج و (سوف) حکمت یعنی
حج حکمت

علم حساب

علم تاریخ (مؤرخ)

علم هندسه (هندسه به آشنا کسنه)

علم جغرافیه } ارضک سطحی و اقلیم و ممالکی
تعریف ایدر

علم فلکیات (فلکیانه آشنا کسنه)

(منجم)	علم النجم - التنجيم	L' astrologie	(astrologue)
	علم قواعد الدنيا - علم انتظامات العالم	La cosmologie	
	الجبر	L' algèbre	
	علم الفقه	La jurisprudence	
(بليغ)	علم الفصاحة والبلاغة	L' éloquence	(éloquent)
	معرفة حفظ الصحة	L' hygiène	
(طبيعي)	علم الطبيعيات	La physique	(physicien)
(كيمياوى)	علم الكيمياء	La chimie	(chimiste)
(طبيب)	علم الطب	La médecine	(médecin)
(جراح)	الجراحة	La chirurgie	(chirurgien)
	السياسة - البواتيقية	La politique	
	الاحكام والنواميس	Le droit	
	الشرايع - الكوديشه - القانون	Le code	
	تلغراف علم الآلة الاشارية	Le télégraphe	
(معمار)	فن البناء	L' architecture	(architecte)
(طباع)	فن الطباعة	La typographie	(typographe)
	التصوير الشمسى	La photographie	

فن اخترشناسی (اخترشناس)

علم انتظامات جهان - که از هیئت دنیا بحث میکنند

علم جبر } علم نیست که دانسته میشود بآن
مجموعات عددیه

علم الفقه - دائر بشرع شریف بود

علم فصاحت و بلاغت (سخن آفرین)

علم معرفت حفظ صحت

طبیعیات (طبیعی)

فن کیمیاگری (کیمیاگر)

فن حکمت (حکیم)

فن ریشسازی (ریشساز)

علم سیاست } متعلق باداره امور حکمرانی
و پاسداشتن ملک و رعیت است

احکام دادگری

قانون نامه احکامنامه

دور نویس - تار برقی

فن بناپردازی (بناگر)

فن چاپ زنی (چاپزن)

تصویر آفتابی

علم نجوم } منجم نجوم مدن نساءل و کشف
خفایا ادعا سنده بولنان شخص

کائناتی اداره ایدن قواعد - قوای طبیعیہ دن
بحث ایدن علم

علم جبر } علوم هندی سیه دن بر عکله مجبولات
عسدیه انکله بیلنور

علم الفقه - شرع شریفه متعلق علم

فصاحت و بلاغت علمی (بلاغت صاحبی)

علم حفظ صحت

حکمت طبیعیہ (طبیعی)

کیمیا جملکه متعلق فن (کیمیاجی)

علم طب (حکیم)

جراحی علم (جراح)

علم سیاست - اداره امور دولت و رعیته متعلق فن

احکام عدلیه - حقانیت و عدالت

قانون احکام

تلغراف } برطاقم اشارات مخصوصه ایله
اوزاقدن مجابره ایتمک اصولی

یاپو صنعتی (یاپوچی)

باصمه جملگت (باصمهچی)

فطوغرافیا

(رسام)	فن الرسم
(مصور)	فن التصوير
(نقار)	فن النقر
(حكاء)	فن الحك
(آلاتي)	فن الموسيقى

Le dessin	(dessinateur)
La peinture	(peintre)
La sculpture	(sculpteur)
La gravure	(graveur)
La musique	(musicien)

حروف ظرف و جرو عطف مركبة

اولا - في ابتداء الامر - قبل كل شيء
من ذلك الوقت
اصلا
متواليا - متعاقبا
في الحال - على الفور
هناك
على فضاوة - عند وقت الرفاه
في محل آخر - في موضع آخر - وغير ذلك
في خلال هذا الحال - عند ذلك - فوق - على
لربما - يمكن - يحتمل
اضر - ارداء - اسواء
فهو احسن - فنعم المطلوب
خلط ملط - تذر منذر - كاني مائي

LOCUTIONS ADVERBIALES

D'abord
Dès lors
Du tout
De suite
Tout de suite
Là - bas
A loisir
D'ailleurs
Là - dessus
Peut - être
Tant pis
Tant mieux
Tel quel; telle quelle

فن نگارش - نگارگری (نگارگر)
 فن صورنگری - چهره پردازی (صورنگر)
 فن کنده کاری (کنده کار)
 فن حکاکی (حکاگ)
 فن موسیقی (راشگر)

فن تصویر - رساملق (رسام)
 تصویر جلیک (تصویرچی)
 اویجه جلیک (اویجه چی)
 قازیمجلیک صنعتی - حکا کاک (حکاگ)
 موسیقی صنعتی (چالغیچی)

در بیان حروف طرف و جرو عطف مرکبه

در آغاز کار - پیش از هر چیز

در آن وقت - از آن دم

در هیچ زمان

بیای - پیدرپی

در حال - در این دم

آنجا - در آنجا

در هنگام آرام - در اوان آسایش - وقت فراغ

در جای دیگر

درین میسان - درین اثنا - زبر - بر

شاید - بلکه - باشد که

بدتر - بدترین

چرخش - بهتر

همزه مرزه - چنین چنان

الاول - اول امرده

اول وقتده

هیچ بر وقتده

بری بری آردنجه

حالا - شمدی - در عقب

اوراده

بر احوال و وقتده - بوش وقتده

بشقه یرده - بشقه جهتمده

بوار القده - بو اشناده - بو باده

اوله که - احتمال که

دهافنا

نه اعلا - نه ايو

صاچمه ماچمه - قارش مورش - شو یله بویله

قليلا قليلا - شوية شوية
 بالتدريج
 كلمة كلمة - حرفيا
 بالكلية - كليا
 بالدور - بالمتناوبة
 من صحيح - جدا
 على حدسوى
 الآن - سريرا
 حالا
 بغتة - فجأة
 على العجلة
 مناسب - جائز - في وقت مناسب
 في غير وقته - بلا مناسبة
 يجري ما يجري
 مهما صار
 منتصفا - بالنصف
 ليس فقط
 فيها - فتم
 لاعتن بصيرة
 اكثر ما يكون - وفضلا عنه
 اقل ما يكون - لا اقل
 اكثر فاكتر - مضاعفا - على المضاعف
 أول باول

Peu à peu
 Petit à petit
 Mot à mot
 Tout à fait
 Tour à tour
 Tout de bon
 Tout de même
 Tout de suite
 Tout à l'heure
 Tout à coup
 A l'improviste
 A propos
 Mal à propos
 Vaille que vaille
 Coûte que coûte
 A demie; à moitié
 Non seulement
 A la bonne heure
 A tort et à travers
 Au plus; de plus
 Au moins; du moins
 De plus; en plus
 Au fur et à mesure

کم کم - اندک اندک

آہستہ آہستہ

سخن سخن - حرف بحرف

ہمکنی - ہمکنی

بددو - بددو

براستی - درست

بریک نسق

در حال - در آن - زود

پس از اندکے - یک خردہ

ناکہ - نا کہمان

بی خبر - نا کہمان

بہنگام - بجا - روا

نا بہنگام - نامناسب - نا بجا

ہر چہ باد اباد

ہر طور کہ باشد

بر نیم - نیمکار

نہ تنہا

خوش - چہ خوش

نہندیشانہ و ناسزا کارانہ - مناسب و نامناسب

زیادہ بر آن - فروتر از آن

باری - هیچ نباشد

چندان چندان - زیاد زیاد

بقدر و اندازہ

آزار آزار - از بچق از بچق

یواش یواش

کلمہ بکلمہ - حرف حرف

بتون بتون - بسبتون

نوبتہ - نوبتہ رک

طوغریدن - کرچکدن

بر طرزہ

شمدی - حالا - چابک

برازدنصکرہ - دمین

انسزین

خبرسز - آنسزین

تام وقتہ - یولو - وقت مناسبہ

وقتسز - مناسبسز

نہ اولورسہ اولسون

ہر نہ وجہلہ اولورسہ

یاری بچق - نصفیت اوزرہ

یا لکزدکل

نہ اعلا

مناسببتلی مناسبسز

اندن زیادہ

ھیچ اولزسہ

قات قات - کیتدکچہ زیادہ

تدریجی تدریجی - کیدہ رک

* حروف جر مر كبة *

بحسب - بموجب - نظرا

لما - اذا - متى

فوق - على

مقابلة - قبال

كورة الارض بالنظر الى كورة الشمس صغيرة

كسب الاعتبار

* حروف عطف مر كبة *

واقعا - في الواقع - في الحقيقة

وان يكون - ولو كان - مع هذا

كما - مثلها

بناء - على ان - بما ان - لان

بشرط ان

مالم - ان لم - فالا ان

واذا فرضنا

خوفامن - احترازامن - حذرا من

بنوعان - بوجهان

ولو - فولو

يعنى - اى

ولذلك - ولاجل ذلك

الا ان - ماعدا ان

LOCUTIONS PRÉPOSITIVES

D'après

Quand

Par-dessus

Vis - à - vis de

La terre est petite à l'égard du soleil

Prendre faveur

LOCUTIONS CONJONCTIVES

En effet

Bien que

Ainsi que

Attendu que

Pourvu que

A moins que

Supposé que

De crainte que

De manière que

Quand même

C'est - à - dire

C'est pourquoi

Si ce n'est que

* در بیان حروف جرم کب *
* * *

بجسب - بموجب

آنکه - که

بر - بالا

رو برو - پیش - در پیش

کره زمین نسبت بکره آفتاب کوچک است

اعتبار پذیرفتن - اعتبار یافتن

* در بیان حروف عطف مرکب *
* * *

راست - در حقیقت

با آنکه - اگر چه

چنانکه - چنانچه

چون - چونکه

کر - اگر

مگر که

اگر فرض کرده شود - چنین فرض کرده شویم که

از بیم آن که - پر بهیز از آنکه

چنینکه - آنچنانکه

هر چند - و گر چه

یعنی

بدین سبب - برای این

مگر که

* حروف جرم کبه یه دائر *
* * *

کوره - توفیقا - اصولچه

قچان - وقتده - ده

اوزره - اوزرینه - اوستده

یوزیوزه - قارشوسنده - قارشیسینه

کره ارض کره شمسه نسبت کوچکدر

کسب اعتبار - اعتبار بولاق

* حروف عطف مرکبه یه دائر *
* * *

کرچکدن - کرچک

هر تقدیر - ایسه دخی

اولوجهله که

تته کیم - چونکه

اگر - ایسه - حالده

مگر - مگر کیم

بویله فرض اولنه - فرض ایده لم

انک قورقوسندن - صاقنه رق

شویله که - شووجهله که - بر صورتله که

اولسه بیله - حالده بیله

دیمک ایسترکه

بونک ایچون - ایسته بونک ایچون

مگر کیم - مگر که

فأذن - بناء على ذلك

وغير ذلك - ومن ثم

* قاعدة *

النعته يطابق المنعوت في التذكير والتأنيث
والافراد والجمع سواء كان المنعوت اسما ظاهرا
أو ضميرا

* للمفرد المذكر والمؤنث *

حبيب صادق

شخص بشوش الوجه

بنت محبوبة

تلميذة مستعدة

رائحة ذكية

بستان اتيق - لطيف

مسكن لطيف

دار لطيفة

كسوة قديمة

عادة قديمة

اب طيب

ام طيبة

رجل مجنون

امرأة مجنونة

رجل عجوز - رجل شيب

Par conséquent

Au reste, du reste

RÈGLES

L'adjectif s'accorde en genre et en nombre avec le nom ou le pronom qu'il qualifie.

(Singular masculin et féminin)

Un ami fidèle

Une personne affable

Une fille aimable

Un élève capable

Une odeur agréable

Un beau jardin

Un bel appartement

Une belle maison

Un ancien habit

Une ancienne habitude

Un bon père

Une bonne mère

Un homme fou

Une femme folle

Un homme vieux

پس - بنا بران

غیر ازین - پس ازین

* قاعده *

در تذکیر و تائید و افراد و جمع صفت موصوفه مطابقت
میکند خواه موصوف اسم ظاهر و خواه ضمیر باشد

* برای مفرد مذکر و مؤنث *

یک دوست صد اقیانار

یک مرد خوش سخن

یک دختر دلپذیر

یک شکر دستمعد

یک بوی خوش

یک باغ خوب - باصفا

یک جای خوب - باصفا

یک خانه خوب

یک لباس کهنه

عادت دیرینه - عادت قدیمه

یک پدر خوب - نیکو

یک مادر خوب

یک مرد دیوانه

یک زن دیوانه

یک مرد پیر - پیره مردی

بنا علیه - اول سبیدن - اول مناسبتله

بوندن بشقه - بوندن فضله

* قاعده *

موصوف استراسم ظاهر اولسون و استر ضمیر
اولسون تذکیر و تائید و افراد و جمعه صفت
موصوفه مطابقت ایتمک شرطدر

* مفرد مذکر و مؤنث ایچون *

صد اقلوب بردیست

کولریوزلوبریکسه

سوکلو برقز

استعدادلوبرشا کرد

برکوزل قوقو

برکوزل باغچه

کوزل بریر

کوزل براو - قوناق

براسکی روبا

اسکی بر عادت

برای بابا

برایوانا

دلی بر آدم

دلی بر خاتون

بر قوجه آدم - اختیار آدم

رجل هرم - رجل كبير السن

امرأة عجوز

طفل صغير

بنت صغيرة

رجل سعيد

امرأة ميمونة الطالع

رجل سيء البخت

شخص قليل البخت

رجل فاضل

امرأة فاضلة

ملك كريم - على الهمة

ملكة كريمة - سخية

تلميذ مجتهد

بنت كسلانة

تلميذ مطيع

رجل عاقل

حبيب وافي - صادق

ابن عاق - عاص

Un vieil homme

Une vieille femme

Un petit enfant

Une petite fille

Un homme heureux

Une femme heureuse

Un homme malheureux

Une personne malheureuse

Un homme vertueux

Une femme vertueuse

Un roi généreux

Une reine généreuse

Un élève studieux

Une fille paresseuse

Un élève obéissant

Un homme sage

Un ami sincère

Un fils désobéissant

من الصفات ما يتقدم على الموصوف تارة ويتأخر
عنه تارة أخرى فيستغير معنى الموصوف على حسب
تقدم الصفة أو تأخرها

Il y a des adjectifs qui changent
le sens des noms qui les précèdent ou
les suivent.

* مثال ذلك *

رجل عظيم الشأن - جليل القادر

EXEMPLES

Un grand homme

یک مرد سالخورده

یک زن پیر - پیره زنی

یک بچه خرد

یک دختر خرد

یک مرد فرخنده - فیروز بخت

یک زن فرخنده

یک مرد بد بخت

یک مرد کم بخت - بی طالع

یک مرد فضیلت آس

یک زن فاضله

یک پادشاه جوانمرد - بلند همت

یک قزاقچو جوانمرد

یک شاکر و کوشش کننده

یک دختر تنبل

یک شاکر و دربانمرد

یک مرد خردمند

یک دوست وفادار

یک پسر نافرمان - سرکش

بر اختیار آدم

بر قوجه قاری - اختیار قاری

بر کوچک چو جوق

بر کوچک قز

بختلو بر آدم - طالعو برابر

اقبالو بر قاری

بخت سز بر آدم

طالع سز بر آدم

فضیلتلو بر آدم

فاضله بر قاری

عالیجناب بر پادشاه

سخنیه بر قزاقچه

چالشنگان بر شاگرد

تنبیل بر قز

اطاعتلو بر شاگرد

عقلو بر آدم

وفالو بر دوست

اطاعت سز بر اوغلان

بعضی از صفات کاهنی تقدیم و گاه تاخیر از موصوف
میکند اما بموجب تقدیم و تاخیر اختلاف در معنای
موصوف حاصل میشود

* مثلاً *

یک مرد بزرگ - نامدار

* مثال *

شانلو بر بیوک آدم - عالیقدر بر ذات

رجل طويل القامة	Un homme grand
رجل على نيته - سليم القلب	Un bon homme
رجل طيب - اهل خير	Un homme bon
رجل صالح	Un honnête homme
رجل مؤدب - مهذب	Un homme honnête
رجل قليل العقل - قليل الحيلة	Un pauvre homme
رجل فقير	Un homme pauvre
قابلة	Une sage femme
امرأة عاقلة	Une femme sage
امرأة سمينة - ملحمة	Une grosse femme
امرأة حبيلى	Une femme grosse

✽ جمع المذكر والمؤنث ✽

(Pluriel masculin et féminin)

احباب اصدقاء	Des amis fidèles
اشخاص بشوش والوجوه	Des personnes affables
بنات محبوبات	Des filles aimables
تلامذة مستعدون	Des élèves capables
روائح زكية	Des odeurs agréables
بساتين انيقة	De beaux jardins
مساكن لطيفة	De beaux appartements
بيوت لطيفة	De belles maisons
كساوى قديمة	D'anciens habits
عادات قديمة	D'anciennes habitudes
اباء طيبون	De bons pères

یک مرد بلندبالا — بلندقد
 یک مرد صادق — ساده دل
 یک مرد خوب — خیرخواه
 یک مرد صلاح پیشه
 یک مرد خوش منشن — با ادب
 یک مرد کم عقل — کم هوش
 یک مرد فقیر — مسکین
 یک ماما — مام ناف — پیشنشین
 یک زن خردمند
 یک زن فربه
 یک زن آبستن

* جمع مذکر با جمع مؤنث *

دوستان صد افتکار
 مردان خوشخو — خنده رو
 دختران دلپذیر
 شاگردان مستعد
 پویهای خوش
 باغهای خوب
 جایهای خوب — ماه دایهای لطیف ادطاقهای خوب
 خانهای خوب — لطیف
 لباسهای کهنه
 عادت های دیرینه — قدیمه
 پدرهای خوب

اوزون بویلو بر آدم
 کرکلی صافی بر آدم
 ایو بر آدم — خیرصاحبی بر آدم
 اهل عرض و ناموس بر آدم
 اد بویو برار — بر آدم
 عقلسنز بر آدم
 فقیر و مسکین بر آدم
 برابه قادی
 بر عقل و خاتون
 بر شیشمان قاری
 بر کبه قاری

* جمع مذکر و مؤنث *

صد اقل و دوستلر
 کولر یوزلو کسنه لر
 سوکلوقزلر
 استعدادلوشا کردلر
 کوزل قوقولر
 کوزل باعچه لر
 کوزل دائرملر بولملر
 کوزل اولر
 اسکی روبالر
 اسکی عادتلر
 ایوبابالر

امهات طيبات	De bonnes mères
رجال مجانين	Des hommes fous
نساء معتوهات	Des femmes folles
اطفال صغار	De petits enfants
بنات صغيرات	De petites filles
رجال سعدا	Des hommes heureux
رجال اشقيا	Des hommes malheureux
اشخاص لاحظ لهم	Des personnes malheureuses
رجال افاضل	Des hommes vertueux
نساء فاضلات	Des femmes vertueuses
ملوك كرام	Des rois généreux
ملككات كريمات	Des reines généreuses
تلاميذ مجتهدون	Des élèves studieux
بنات كسالى	Des filles paresseuses
اولاد مطيعون	Des enfants obéissants
ابناء عصاة	Des fils désobéissants
رجال عقلا	Des hommes sages
احباب اصدقاء	Des amis sincères

* في اسماء الاشارات *

هذا هذه هؤلاء

اذا كان الموصوف اسماء مفردا مذكرا مبدؤا
بجرف من الحروف الساكنة أو بجرف h التي

(Des adjectifs démonstratifs)

Ce, Cet, Cette, Ces,

On emploie (ce) devant un nom masculin singulier commençant par une

مادرهای خوب

مردان دیوانه

زنان فروتوت

بچههای کوچک

دختران خرد

مردان فرخنده

مردان بدکار - شقی

مردان بدبخت - بد حال

مردان فاضل - فضیلتناز

زنهای نضایلمآب

پادشاهان - شهریاران سخاوتمند

قزلبچههای سخاوتمند

شاکردان سعی کردار - کوشش کننده

دختران تنبل

بچههای فرمانبر

بسمان نافرمان - غیر مطیع

مردان خردمند

دوستانهای صد اقتدار

ایوانان

دلی آدمی

بونامش قاری

کوچک چو جگر

کوچک قزلب

بختناز آدمی

کو تو آدمی

بختسنز - اقبالسنز آدمی

فضیلتناز آدمی

فضیلتناز قاری

کرم صاحبگری ناپادشاه

سخاوتناز قزلب

چالشقان شاگرد

تنبل قزلب

اطاعتناز چو جگر

اطاعتسنز اوغلر

عقلناز آدمی

صد اقتدار دوست

* در اسماء اشارات *

این - همین - آنها

اگر موصوف اسم مفرد مذکر باشد و در اول او

حرفی از حرفهای ساکنه یا خود حرف h که چون

* اسماء اشارات ه دائر *

بو شو آنلر

اگر موصوف اسم مفرد مذکر الیسه ابتداسنده

حروف ساکنه نک بریسی و یا خودها کبی

يتلفظ بها كالهاء العربية فإنه يشار إليه بلفظ ce
التي معناها (هذا)

* مثال ذلك *

هذا البستان لطيف

هذا الصبي ذكي

هذا الكتاب مفيد

هذا الكرسي نظيف

هذا المعلم طيب

هذا الخدم أمين

هذا الملك كريم

هذا الشاعر مشهور

إذا كان اسم المشار إليه مفرداً مذكراً وفي أوله
حرف من الحروف المتحركة الصوتية أو حرف h
مهملة لفظاً فإنه يشار إليه بلفظ cet التي معناها
(هذا)

* مثال ذلك *

هذا الرجل مؤدب

هذا الحبيب صادق

هذا التلميذ مجتهد

هذا الطفل مطيع

هذه الكسوة جديدة

هذا الولد رديء

consonne ou une (h) aspirée

EXEMPLES

Ce jardin est beau

Ce garçon est intelligent

Ce livre est intéressant

Ce cahier est propre

Ce maître est bon

Ce domestique est fidèle

Ce roi est généreux

Ce poète est célèbre

On emploie (cet) devant un nom
masculin singulier commençant par une
voyelle ou une (h) muette

EXEMPLES

Cet homme est poli

Cet ami est sincère

Cet élève est studieux

Cet enfant est docile

Cet habit est neuf

Cet enfant est mauvais

با خوانده میشود واقع گردد آن وقت لفظ ce
که بمعنی (این) است در اول وضع باید نمود

* مثلاً *

این باغچه خوب است

این بچه ذکی است - زیرک است

این کتاب فایده دار است

این دفتر پاک است

این معلم - این استاد خوب است

این نوکر - این خدمتکار امین است

این پادشاه جوانمرد است

این شاعر مشهور است

اگر مشار الیه اسم مفرد مذکر باشد در اول
او حرفی از حرفهای مته که صوتیه و یا حرف h مملئه
لفظیه بود لفظ cet که بمعنی (این) است در اول
ادوضع خواهد شد

* مثلاً *

این مرد مؤدب است

این دوست صادق است

این شاکر دگوشش کننده است

این بچه فرمان بردار است

این لباس نواست

این بچه بد است

اوقنان h حرفی اولورسه اولنه (بو) معنا سنه
اولان ce لفظی وضع اولتور

* مثلاً *

بو باغچه کوزلد

بو اوغلان ذکاوتلور

بو کتاب فائده لودر

بود دفتر تیزدر

بو خوجه ایودر

بو خدمتکار امیندر

بو قرال - سلطان جوانمرددر

بو شاعر مشهوردر

مشار الیه اولان اسم مفرد مذکر ایسه وابتدا سنده
حروف متحرکه صوتیه نبری و یا خود ابکم
تسمیه اولنان h حرفی اولورسه (بو) معنا سنده
اولان cet لفظی اولنه وضع اولتور

* مثلاً *

بو آدم ادبلودر

بو دوست صداقتلوردر

بو شاکر دچالشقاندر

بو چو جق اطاعتلوردر

بور و بایکیندر

بو چو جق فننادر

إذا كان الاسم مفرداً مؤنثاً يشار إليه بلفظ *cette*
التي معناها هذه سواء كان في أوله حرف ساكن
أو متحرك

* مثال ذلك *

هذه الزهرة لطيفة
هذه المرأة فاضلة
هذه الحجرة كبيرة
هذه الدار قديمة
هذه الملة متقدمة
هذا الدرس صعب
هذا الدرس سهل
هذا الشخص محبوب
هذا القلم طيب - جيد

يشار بالجمع بلفظ *ces* التي معناها (هذه) و (هؤلاء)
سواء كان جمعاً مذكراً أو مؤنثاً

* مثال *

هذه البساتين لطيفة
هؤلاء الصيادون أذكاء
هذه الكتب مفيدة
هذه الكراريس نظيفة

On emploie (*cette*) devant un nom
féminin singulier

EXEMPLES

Cette fleur est belle
Cette femme est vertueuse
Cette chambre est grande
Cette maison est ancienne
Cette nation est civilisée
Cette leçon est difficile
Cette leçon est facile
Cette personne est aimable
Cette plume est bonne

On emploie (*ces*) devant tous
les noms pluriels soit masculins soit
féminins

EXEMPLES

Ces jardins sont beaux
Ces garçons sont intelligents
Ces livres sont intéressants
Ces cahiers sont propres

اگر مشار الیه اسم مفرد مؤنث است خواه در اول
او حرف ساکن و یا خود متحرک باشد در اولش
لفظ *cette* که بمعنی (این) است وضع میشود

* مثال *

این شکوه خوب است
این زن فضیلتنا آب است
این حجره - اوطاق بزرگ است
این خانه کهنه است
این ملت متقدم است
این درس دشوار است
این درس آسان است
این مرد داپسند است
این خامه خوب است

اسم مشار الیه اگر جمع باشد خواه جمع مذکر و خواه جمع
مؤنث بود لفظ *ces* که بمعنی (اینها) است
در اول وضع میشود

* مثال *

این باغچهها خوبند
این بچهها زیر کنند
این کتابها فایده دارند
این دفترها تمیزند

اگر مشار الیه اولان اسم مفرد مؤنث ایسه و اوکنده
حرف ساکن و یا خود متحرک بولنسه (بو) (شو)
معناسنه اولان *cette* لفظی اولنه وضع اولنور

* مثلا *

بوچیچک کوزلدر
بوخاتون فضیلتلورد
بو او طه بیوکدر
بو او اسکیدر
بو ملت متمدنر
بو درس کوچدر
بو درس قولایدر
بو آدم سوکلودر
بو قلم ایودر

اگر مشار الیه اسم جمع ایسه کرک مذکر و کرک
مؤنث اولسون اولنه (بونلر) معناسنه اولان
ces لفظی وضع اولنور

* مثلا *

بو باغچهلر کوزلدرلر
بو اوغلانلر کاولودرلر
بو کتابلر فایده لودرلر
بو دفترلر تمیزدرلر

هؤلاء الخدام أمناء
 هؤلاء الرجال مؤدبون
 هؤلاء الاحباب اصدقاء
 هؤلاء التلاميذ مجتهدون
 هذه الازهار لطيفة
 هؤلاء البنات لطيفات - حسنات
 هؤلاء الاباء طيبون
 هؤلاء الامهات طيبات
 هذه الحجرات كبيرة
 هذه البيوت قديمة
 هذه الدروس صعبا
 هذه الدروس سهلة
 هذه الاقمصة غالية
 هؤلاء الاحباب عزاز
 هؤلاء الاقلام جياد

* الضمائر *

* في الصفات الملكية للفرد المذكور *

أبي ي
 أبوك ك
 أبوه ه
 أبونا نا

Ces domestiques sont fidèles
 Ces hommes sont polis
 Ces amis sont si sincères
 Ces élèves sont studieux
 Ces fleurs sont belles
 Ces filles sont charmantes
 Ces pères sont bons
 Ces mères sont bonnes
 Ces chambres sont grandes
 Ces maisons sont anciennes
 Ces leçons sont difficiles
 Ces leçons sont faciles
 Ces chemises sont chères
 Ces amis sont chers
 Ces plumes sont bonnes

Des adjectifs possessifs masculin
 singulier.

Mon mon père
 Ton ton père
 Son son père
 Notre notre père

این نوکرها امینند - صادقند
 این مردان - مردها با ادبند
 این دوستان صادقند
 این شاگردها کوشش کننده اند
 این شکوفهها نازک و خوشگلند
 این دخترها خوبند - دلبرند
 این پدرها خوبند
 این مادرها خوبند
 این اوطا قها بزرگند
 این خانها کهنه اند
 این درصها دشوارند
 این درصها آسانند
 این میراها پنهانند
 این دوستان عزیزند
 این خامها خوبند

* ضمیر با *

* در بیان صفات ملکیه برای مفرد مذکر *

م	پدرم
ت	پدرت
ش	پدرش
مان	پدرمان

بو خدمتکار را امیندر لر - صادق در لر
 بو آدم لر تر بیه لود لر - ادب لود لر
 بو دوست لر صادق لر
 بو شاگرد لر چالشقاند لر
 بو چیچک لر نازک و کوزاند لر
 بو قزلر کوزاند لر - یاقیشقلید لر
 بو بابا لر ایود لر
 بو انا لر ایود لر
 بو اوطه لر بیکدر لر
 بو اولر اسکید لر
 بو درس لر کوچدر لر
 بو درس لر قولاید لر
 بو کوملک لر بهم لود لر
 بو دوست لر عزیز لر
 بو قلم لر ایود لر

* ضمیر لر *

* صفات ملکیه به دائر مفرد مذکر ایچون *

م	بابام - پدرم
ک	باباک - پدرک
ی سی	بابامسی - پدری
من	باباممن - پدرمن

١٥

أبوكم

كم

Votre votre père

أبوهم

هم

Leur leur père

* للمفرد المؤنث *

(Féminin singulier)

أُمِّي

ي

Ma ma mère

أُمِّكَ

ك

Ta ta mère

أُمِّهَا

ها

Sa sa mère

أُمِّنَا

نا

Notre notre mère

أُمِّكُمْ

كن

Votre votre mère

أُمِّهِمْ - أُمِّهِنَّ

هم - هن

Leur leur mère

* الجمع المذكور *

(Masculin pluriel)

أَخْوَانِي

ي

Mes mes frères

أَخْوَانِكَ

ك

Tes tes frères

أَخْوَانِهَا

ها

Ses ses frères

أَخْوَانِنَا

نا

Nos nos frères

أَخْوَانِكُمْ

كم

Vos vos frères

أَخْوَانِهِمْ

هم

Leurs leurs frères

* الجمع المؤنث *

(Féminin pluriel)

أَخْوَاتِي

ي

Mes mes sœurs

أَخْوَاتِكَ

ك

Tes tes sœurs

أَخْوَاتِهَا

ها

Ses ses sœurs

أَخْوَاتِنَا

نا

Nos nos sœurs

تان	پدرتان	کز	بابا کز - پدرکز
شان	پدرشان	لری	بابا لری - پدرلری

* برائے مفرد مؤنث *

* مفرد مؤنث ایچون *

م	مادرم	م	انام - والدہم
ت	مادرت	ک	اناک - والدہک
ش	مادرش	سی	اناسی - والدہسی
مان	مادرمان	مز	انامز - والدہمز
تان	مادرتان	کز	اناکز - والدہکز
شان	مادرشان	لری	انالری - والدہلری

* جمع مذکر *

* جمع مذکر *

ہایم	برادر ہایم	لرم	قزندا شلرم - برادرلرم
ہایت	برادر ہایت	لرک	قزندا شلرک - برادرلرک
ہایش	برادر ہایش	لری	قزندا شلری - برادرلری
ہایمان	برادر ہایمان	لریمز	قزندا شلریمز - برادرلریمز
ہایتان	برادر ہایتان	لرکز	قزندا شلرکز - برادرلرکز
ہایشان	برادر ہایشان	لری	قزندا شلری - برادرلری

* جمع مؤنث *

* جمع مؤنث *

ہایم	خواہر ہایم	لرم	قزقزندا شلرم - ہمیشہ لرم
ہایت	خواہر ہایت	لرک	قزقزندا شلرک - ہمیشہ لرک
ہایش	خواہر ہایش	لری	قزقزندا شلری - ہمیشہ لری
ہایمان	خواہر ہایمان	لرمز	قزقزندا شلرمز - ہمیشہ لرمز

كم-كن اخواتكم- اخواتكن
هم-هن اخواتهم- اخواتهن

Vos vos sœurs
Leurs leurs sœurs

* التعليم *

احب ابي
تحب اباك
يحب اباه
نحب ابانا
تحبون اباكم
يحبون اباهم

J'aime mon père
Tu aimes ton père
Il aime son père
Nous aimons notre père
Vous aimez votre père
Ils aiment leur père

EXERCICES

* الزمن الحاضر *

اعزوالدي
تعزوالديك
يعزوالديه
نعزوالدينا
تعزونوالديكم
يعزونوالديهم

(Présent)
Je chéris ma mère
Tu chéris ta mère
Il chérit sa mère
Nous chérissons notre mère
Vous chérissez votre mère
Ils chérissent leur mère

* الماضي التام *

أحببت ابي وأمي
أحببت اباك وأمك
أحب اياه وأمه
أحببنا ابانا وأمنا

(Passé défini)
J'ai aimé mon père et ma mère
Tu as aimé ton père et ta mère
Il a aimé son père et sa mère
Nous avons aimé notre père et notre mère

پایتان خواهر پایتان
پایشان خواهر پایشان

* تعلیم *

پدرم دوست دارم - عزیز دارم
پدر ترا دوستداری
پدرشمارا دوستدارد
پدرمانرا دوستداریم
پدرتانا را دوستدارید
پدرشانرا دوستدارند

* صیغه حالیہ *

مادرم دوستدارم
مادر ترا دوستداری
مادرشمارا دوستدارد
مادرمانرا دوستداریم
مادرتانا را دوستدارید
مادرشانرا دوستدارند

* فعل ماضی *

پدر و مادر مرا دوست داشتیم
پدر و مادر ترا دوست داشتی
پدر و مادر شمارا دوست داشت
پدر و مادرمانرا دوست داشتیم

لرکز قزقرنداشلرکز - همشیره لرکز
لری قزقرنداشلری - همشیره لری

* تعلیم *

بابای سورم پدری سورم
بابا کی سورسک
باباسنی سور
بابا مزنی سورز
بابا کزنی سورسکز
بابا لرینی سورلر

* صیغه زمان حال *

انای سورم والدہی سورم
والدہ کی سورسک
والدہ سنی سور
والدہ مزنی سورز
والدہ کزنی سورز
والدہ لرینی سورلر

* فعل ماضی *

بابام ایله انای سوردم
باباک ایله انا کی سوردک
باباسی ایله اناسنی سودی
باباخرله انا مزنی سوردک

أحببت أباكم وأمهاتكم
أحبوا آباهم وأمهاتهم

Vous avez aimé votre père et votre
mère
Ils ont aimé leur père et leur mère

✽ فعل المضارع ✽

سأحب اخوتي واخواتي
ستحب اخوتك واخواتك
سيحب اخوته واخواته
سنحب اخوتنا واخواتنا
ستحبون اخوتكم واخواتكم
سيحبون اخوتهم واخواتهم

(Futur)
J'aimerai mes frères et sœurs
Tu aimeras tes frères et sœurs
Il aimera ses frères et sœurs
Nous aimerons nos frères et sœurs
Vous aimerez vos frères et sœurs
Ils aimeront leurs frères et sœurs

Des adjectifs Numéraux (في أسماء الاعداد) (در بیان اسمهای حساب) (اسماء اعداد ده دأثر)

بر	یک	واحد	۱	1 Un
ایکی	دو	اثنان	۲	2 Deux
اویچ	سه	ثلاثة	۳	3 Trois
درت	چهار	أربعة	۴	4 Quatre
بش	پنج	خمسة	۵	5 Cinq
التي	شش	سمة	۶	6 Six
یدی	هفت	سبعة	۷	7 Sept
سکز	هشت	ثمانية	۸	8 Huit
طقوز	نه	تسعة	۹	9 Neuf
اون	ده	عشرة	۱۰	10 Dix
اون بر	یازده	احدى عشر	۱۱	11 Onze

پدر و مادر تا نرادوست داشتید
پدر و مادر شانرادوست داشتند

* فعل مضارع *

برادر بایم و خواهر با میرادوست خواهیم داشت
برادر بایت و خواهر با میرادوست خواهیم داشت
برادر بایش و خواهر بایشرادوست خواهد داشت
برادر بایمان و خواهر بایمانرادوست خواهیم داشت
برادر بایتان و خواهر بایتانرادوست خواهیم داشت
برادر بایشان و خواهر بایشانرادوست خواهند داشت

با یا کر ایله آن اکر ی سود یکر
با یا لر ایله آن لر یی سود یلر

* فعل مضارع *

قرنداشلرمله همشیره لر یی سوه جکم
قرنداشلرکله همشیره لر یکی سوه جکسن
قرنداشلر ایله همشیره لر یی سوه جک
قرنداشلر هنله همشیره لر هنری سوه جکزر
قرنداشلر کز ایله همشیره لر کزی سوه جکسکز
قرنداشلر ایله همشیره لر یی سوه جکلر در

اون ایکی	دوازده	اثنا عشر	۱۲	12 Douze
اون اوچ	سوم زده	ثلاثة عشر	۱۳	13 Treize
اون دورت	چهارده	أربعة عشر	۱۴	14 Quatorze
اون بش	پانزده	خمسة عشر	۱۵	15 Quinze
اون التی	شانزده	سنة عشر	۱۶	16 Seize
اون یدی	هفده	سبعة عشر	۱۷	17 Dix-sept
اون سکزر	هزده	ثمانية عشر	۱۸	18 Dix-huit
اون طقوز	نوزده	تسعة عشر	۱۹	19 Dix-neuf
یکری	بیست	عشرون	۲۰	20 Vingt
اوتوز	سی	ثلاثون	۳۰	30 Trente
قرق	چهل	أربعون	۴۰	40 Quarante
الی	پنجاه	خمسون	۵۰	50 Cinquante

الشمس	شصت	ستون	٦٠	60 Soixante
یتشم	هفتاد	سبعون	٧٠	70 Soixante-dix
سکسان	هشتاد	ثمانون	٨٠	80 Quatre-vingt
طقسان	نود	تسعون	٩٠	90 Quatre-vingt-dix
پوز	صد	مائة	١٠٠	100 Cent
پوز بر	صد و یک	مائة و واحد	١٠١	101 Cent-un
پوزایکی	صد و دو	مائة و اثنان	١٠٢	102 Cent-deux
ایکی پوز	دو صد - دویت	مائتان	٢٠٠	200 Deux cent
بش پوز	پنج صد - پانصد	خمس مائة	٥٠٠	500 Cinq cent
بیك	هزار	ألف	١٠٠٠	1000 Mille
اون بیك	ده هزار	عشرة آلاف	١٠٠٠٠	10000 Dix milles
پوز بیك	صد هزار	مائة ألف	١٠٠٠٠٠	100000 Cent milles
بیك كره بیك	هزاران هزار	ألف ألف	١٠٠٠٠٠٠	1000000 Un million

برنجی	یکم	أول - حادی	Premier
ایکنجی	دوم	ثانی	Second
اوجنجی	سہیم	ثالث	Troisième
دردنجی	چهارم	رابع	Quatrième
بشنجی	پنجم	خامس	Cinquième
الغنی	ششم	سادس	Sixième
یدنجی	ہفتم	سابع	Septième
سکزنجی	ہشتم	ثامن	Huitième
طقوزنجی	نہم	تاسع	Neuvième
اوننجی	دہم	عاشر	Dixième

اون برنجی
اون ایکنجی
اون اوچنجی
اون دردنجی
اون بشنجی
اون التنجی
اون یدنجی
اون سکنرنجی
اون طقوزنجی
یکرننجی

یازدهم
دوازدهم
سزدهم
چهاردهم
پانزدهم
شانزدهم
هفدهم
هشدهم
نوزدهم
پنجم

الحادی عشر
الثانی عشر
الثالث عشر
الرابع عشر
الخامس عشر
السادس عشر
السابع عشر
الثامن عشر
التاسع عشر
العشرون

Onzième
Douzième
Treizième
Quatorzième
Quinzième
Seizième
Dix-septième
Dix-huitième
Dix-neuvième
Vingtième

برچفت
برچفت
ایکی چفت
بردوزینه - بردسته
یارم دوزینه - یارم دسته
بریچق دوزینه

یک جفت
جفتی
دو جفت
یک دسته
نیم دسته
یک دسته و نیم

زوج
جوز
زوجان - زوجین
دوزینه - دسته
نصف دوزینه - دسته
دسته و نصف

Une couple
Une paire
Deux paires
Une douzaine
Une demi-douzaine
Une douzaine et demie

* تعليم *

- هل تريد - هل تطلب قلمًا
 ارید - اطلب قلمين
 هل تريدون ثلاثة أقلام أو أربعة
 ارید خمسة أقلام
 هل تريدون ستة أقلام أو سبعة
 لا أريد الاثمانية أقلام
 هل تطلبون ثمانية كتب أو تسعة
 أنا أطلب تسعة كتب
 أنا أعطيك عشرة كتب
 أنا طالب عشرين كتابًا
 خذوا ثلاثين كتابًا
 أنا أريد أربعين كتابًا
 أما تطلبون أكثر من هذا القدر
 لا أطلب أكثر من ذلك
 هل تطلبون ستين قرشًا أو سبعين
 أطلب خمسة وسبعين قرشًا
 أنا أعطيك ثمانين قرشًا
 أنا أطلب منك مائة قرش
 هالكمائة وخمسين قرشًا
 اعطوني مائتين قرشًا
 لا أعطيك الا مائة وستين قرشًا

EXERCICES

- Voulez-vous une plume ?
 Je veux deux plumes.
 Voulez-vous trois ou quatre plumes ?
 Je veux cinq plumes.
 Voulez-vous six ou sept plumes ?
 Je ne veux que huit plumes.
 Voulez-vous huit ou neuf livres ?
 Je veux neuf livres.
 Je vous en donnerai dix.
 Je demande vingt livres.
 Prenez trente livres.
 J'en veux quarante.
 N'en voulez vous pas davantage ?
 Je n'en veux pas davantage.
 Voulez-vous soixante ou soixante-dix piastres ?
 Je veux soixante-quinze piastres.
 Je vous en donnerai quatre-vingt.
 Je vous demande cent piastres.
 Voici cent cinquante piastres.
 Donnez-moi deux cents piastres ?
 Je ne vous donne que cent soixante piastres.

* تعلیم *

آیا یک خامه میخواند
 دو خامه میخوانم
 آیا سه خامه میخواند یا خود چهار
 پنج قلم میخوانم
 آیا شش قلم میخواند و یا هفت
 بس هشت قلم میخوانم
 آیا هشت کتاب میخواند یا خود نه
 من نه کتاب میخوانم
 من بنهاد کتاب میدهم
 من بیست کتاب میخوانم
 سی کتاب بگیرد
 من چهل کتاب میخوانم
 آیا ازین زیاد تر میخواند
 ازین زیاد تر نمیخوانم
 آیا شصت غروش میخواند یا خود هفتاد
 هفتاد و پنج غروش میخوانم
 من بشما هشتاد غروش میدهم
 من از شما صد غروش میخوانم
 اینک صد و پنجاه غروش
 دو صد غروش بمن بدید
 جز از صد و شصت غروش بشما نمیدهم

* تعلیم *

بر قلم استر میسکن
 ایکی قلم استرم
 او پنج قلمی استر سکن یا خود در تی
 بش قلم استرم
 آلتی قلمی استر سکن یا دیدی
 انجق سکن قلم استرم
 سکن کتابی استر سکن یا خود طقوز
 بن طقوز کتاب استرم
 بن سزه اون کتاب ویریم
 بن یکری کتاب استیورم
 او تو ز کتاب آلکنز
 بن قرق کتاب استیورم
 بو مقدردن زیاده استر میسکن
 بو مقدردن زیاده استرم
 التمش غروش می استر سکن یا خود یتشمی
 یتمش بش غروش استرم
 بن سزه سکنان غروش ویریم
 بن سزدن یوز غروش استرم
 ایشته یوز الی غروش
 بکا ایکی یوز غروش ویرک
 سزه انجق یوز التمش غروش ویریم

اقرضوني ألف قرش
 أنا اقرضكم خمسمائة قرش
 أنا محتاج الى ألف وخمسمائة قرش
 تعالوا غدا أعطيكم ما تطلبون

✽ في الصفات المبهمة ✽

ههيج بر	ههيج كي
ههب	ههمه
كندی - كندو	خود
ههيج كسنه	ههيج كس
چوق	بسيار - با
براز - نيچه	چند - چندين

✽ تعليم ✽

هل تريد أن تشتري شيئاً
 أريد أن أشتري شيئاً
 ماذا تريد أن تشتري
 أريد أن أشتري بعض كتب
 كم كتاب تريد أن تشتري
 أريد أن أشتري كتب كثيرة
 هل ذهبت عند أخيك أو بيت أخيك
 ذهبت عنده مراراً عديدة
 هل رأيت هؤلاء الرجال كلهم

Prêtez-moi mille piastres ?
 Je vous prêterai cinq cents piastres.
 J'ai besoin de mille cinq cents piastres
 Venez demain je vous donnerai ce
 que vous demandez.

Des adjectifs indéfinis.

لا احد	Aucun; aucune
كل	Chaque
نفس	Même
لا احد - لا فرد	Nul; nulle
كثير - عديد - متعدد - وافر	Plusieurs
بعض	Certain; certaine

EXERCICES

Voulez-vous acheter quelque chose ?
 Je veux acheter quelque chose .
 Que voulez-vous acheter ?
 Je veux acheter quelques livres.
 Combien de livres voulez-vous acheter ?
 Je veux en acheter plusieurs.
 Êtes-vous allé chez votre frère ?
 J'y suis allé plusieurs fois.
 Avez-vous vu tous ces hommes ?

هزار غروش بمن وام بدید
 من بشما پنج صد غروش وام میدهم
 من هزار روپا صد غروش محتاجم
 فردا بیاید آنچه میخواهید میدهم

بکاسیک غروش اودنج ویرک
 بن سزه بشیوز غروش اودنج ویریم
 بنیم یک بشیوز غروشه احتیاجم وار
 یارین کلک سرک استدیگ کزی ویریم

* در بیان صفات بهمه *

* صفات مهمه به دائر *

Quel; quelle	ما - ماذا - من - ای	چه - کدام - که	نه - قهخی - کیم
Quelque; quelques	بعض - کم	برخی - چند - پاس	برقاج - برده دار - بعض
Tel; telle	مثل هذا - مثل هذه	مانند این - چون این	بوکبی - بودکلو
Tels	هکذا	چنین - همچنین	بویله
Tout; toute	کل	همه	هپ - هپسی
Tous; toutes	جميع - كافة - جمله	جمله - همه	بتون - کافه

* تعلیم *

آیا چیز میرا خریدن میخواهید
 چیز میرا خریدن میخواهم
 چه چیز خریدن میخواهید
 چند کتابها خریدن میخواهم
 چند کتاب خریدن میخواهید
 بسیار کتاب خریدن میخواهم
 آیا نزد برادرت و یا خانها برادرت رفتی
 بسیار با برادرش رفتم - بارها پیشش رفتم
 آیا این مرد با راهمه دیدی

برشی صاقون المقی استرمیسکنز
 برشی صاقون المقی استرم
 نه صاقون المقی استرمیسکنز
 برقاج کتاب صاقون المقی استرم
 قاج کتاب صاقون المقی استرمیسکنز
 چوق کتاب صاقون المقی استرم
 قرنداش کنز یانته ویا خود اوینه کیتدیگزی
 چوق دفعه یانته کتدم - دفعاتله یانته کتدم
 بوادم لک هپسینی کوردیگزی

رأيت هؤلاء الرجال كلهم	J'ai vu tous ces hommes
هل رأيت هؤلاء النساء كلهن	Avez-vous vu toutes ces femmes ?
ما رأيت كلهن	Je ne les ai pas vu toutes.
هل فهمت ما قلت لك	Avez-vous compris ce que je vous ai dit ?
انا فهمت جميع ما قلت لي	J'ai compris tout ce que vous m'avez dit.
أى كتاب تريده	Quel livre voulez-vous ?
أريد الكتاب الذى عندك	Je veux celui que vous avez.
أى درس حفظته	Quelle leçon avez-vous apprise ?
حفظت الدرس الذى أعطيتنى	J'ai appris celle que vous m'avez donnée.
من هذا الرجل	Quel est cet homme ?
هذا حبيبي	C'est mon ami.
من هذه المرأة	Quelle est cette femme ?
هذه أختى	C'est ma sœur.
من هؤلاء السادة	Quels sont ces messieurs ?
هؤلاء اخوتى	Ce sont mes frères
من هؤلاء البنات	Quelles sont ces filles ?
هؤلاء بناتى	Ce sont mes filles.
كم سنك - كم عمرك	Quel âge avez-vous ?
سنى ثلاثون سنة	J'ai trente ans.
ما صنعتك - ما حرفتك	Quelle est votre profession ?
كتبي - بايع الكتب	Je suis libraire.

این مردها را همه دیدم
 آیا این زنها را همه دیدی
 همه شانرا ندیدم
 آیا آنچه تنو کفتم فهمیدی

آنچه بمن گفتی همه را فهمیدم

کدام کتاب را میخواهی
 آن کتابی که نزد شماست میخواهم
 کدام درس را حفظ کردی
 آن درس که بمن دادی حفظ کردم

این مرد کیست

این دوست من است

این زن کیست

این خواهر من است

این اقابا کیستند

اینها برادران منند

این دخترها کیستند

اینها دختران منند

چند سال عمر داری

سی سال عمر دارم - عمرم سی سال است

چه صنعت داری - صنعت چیست

کتاب فروشم

بوادم لرك كاهه سنی كوردم
 بو قاریلرك هېسنی كوردیكزی
 هېسنی كوردم
 سزه سو یلدیكهی اكلا دیكزی

بکاسو یلدیك کزك هېسنی اكلا دم

قنغی کتاب استرسکز
 یا نکرده کی کتابی استرم
 قنغی درسی از برلدیكز
 بکاو یردیك کز درسی از برلدم

بوادم کیلدر

بو بنم دوستمدر

بو قاری کیلدر

بو بنم قز قز ندا شلمدر

بو افندیلر کیلدردر

بونلر بنم قز ندا شلمدر

بو قزلر کیلدردر

بونلر بنم قزل مدر

قاج یاشنده سکز

او توز یاشنده یم

صنعت کز ندر

کتابچیم - صحافم

من أى بلاد أنت

أنا مصرى

من أى طريق - جهة نذهب

نذهب من الطريق التى تريدونها

هل لك أحبب كثيرة

لا حبيب لى

أليس لك معارف هنا

ليس لى معرفة باحد

هل هذا محقق - صحیح

بعض الناس يقولون ليس هذا صحیح

هو أنا بنفسى - بذاتى

هو أنتم بذاتكم

هم بذاتهم

لا أحد راضى بقسمته

De quel pays êtes-vous ?

Je suis Egyptien.

De quel côté irons-nous ?

Nous irons du côté que vous voudrez .

Avez-vous beaucoup d'amis ?

Je n'ai aucun ami.

N'avez-vous pas de connaissances ici ?

Je n'en ai aucune.

Cela est-il certain ?

Certaines personnes disent que c'est faux.

C'est moi-même.

C'est vous-même.

Ce sont eux-mêmes.

Nul homme n'est content de son sort

* فى الضمير *

الضمائر على خمسة أنواع وهى الضمائر الشخصية
والإشارية والملكية وأسماء الموصول والضمائر
المبهمة

Du pronom

Il y a cinq sortes de pronoms. Les pronoms personnels, les pronoms démonstratifs, les pronoms possessifs, les pronoms relatifs, et les pronoms indéfinis.

ملکت شما کجاست - کجای هستی

من مصر لیم

از کدام راه برویم

از راهی که میخواهید برویم

آیا بسیار دوست و احباب بهادارید

هیچ دوست ندارم

آیا در اینجا هیچ آشنا داری

هیچ آشنا ندارم

آیا این محقق است - راست است

بعضی ادعا میگویند این راست نیست

من خودمستم

شما خودتان هستید

آنها خودشان هستند

هیچ کس بسمت خود راضی نیست

قنغی مملکتندسن

بن مصر لیم

قنغی یولدن کیده لم

استدیک یولدن کیدرز

چوق احباب و دوستلر کوزاری

هیچ بر دوستم یوقدر

بوراده هیچ بر بیلدیک یوقمیدر

هیچ بر بیلدیکم یوقدر

بو محققمیدر - کرچکمیدر

بعضی کسنه سویلیورلر بو کرچک دکلدز

بن کندوم

سنز کندیک یوزسکز

افلر کندولر یدرلر

هیچ کیسه کندو قسمته راضی دکلدز

* ضمیر لره دائر *

ضمائر برش نوعدر برنجیسی ضمیر شخصییه ایکنجیسی
اشاریه اوچنجیسی ملکیه دردنجیسی موصوله
بشنجیسی ضمائر مهمه در

* در ضمائر *

ضمائر بر پنج کونه است اول ضمیر شخصییه دوم اشاریه
سوم ملکیه چهارم موصوله پنجم ضمائر مهمه است

* فی بیان الضمائر الشخصیه *

Des pronoms personnels.

(متکلم ضمیر لری)	(ضمیر های متکلم)	(ضمائر المتکلم)	1 ^{re} personne.
بن	من	أنا	Je, moi
بنی - بکا	ما	نی - لی	Me
بز - بزلی	ما - مارا	نحن	Nous

(مخاطب ضمیر لری)	(ضمیر های مخاطب)	(ضمائر المخاطب)	2 ^{me} personne.
سن	تو	أنت	Tu, toi
سبی - سکا	ترا	ک لک	Te
سز - سزلی	شما - شمارا	أنتم - کم	Vous

* تعلیم *

على الضمائر المتصلة الواقعة دائما مفعولا به وهي

(ه) (ها) (هم) (هن)

هل تحب أباك

أنا أحبه كثيرا

هل تحب أمك

أحبها من صميم قلبي

هل تحبون أخاكم

نحبه كثيرا

هل ترى أخي

EXERCICES

Sur le, la, les, employés toujours
comme régime direct

Aimes-tu ton père ?

Je l'aime beaucoup.

Aimes-tu ta mère ?

Je l'aime de tout mon cœur.

Aimez-vous votre frère ?

Nous l'aimons beaucoup.

Vois-tu mon frère ?

* ضمائر شخصیہ بیان شدہ در *

(غائب ضمیر لری)	(ضمیر ہای غائب)
او	دی - او
اندر	آنها
اکا - انلرہ	اورا - انمارا
انی	اورا
اندن	از او
اورادہ - اندہ	در او - در انجا
او	اد - اورا
اندر	ایشان - آنها

* تعلیم *

ضمائر متصلہ اوزرینہ دائمہ فاعول بہ قول لانیلان

بونلردر (انی) (انلری)

بابا کی سورمیسین

بن انی چوق سورم

والدہ کی سورمیسین

آنی جان و کوکلدن سورم

قرنداشکزی سورمیسکنز

آنی چوق سورز

قرنداشھی کور یورمیسین

* در بیان ضمائر شخصیہ *

(ضمائر الغائب)	3 ^{me} personne
هو - هی	Il, elle
هم - هن	Ils, elles
له - لهم - لهن	Lui, leur
ه	Se
منه	En
فیه	y
ه - ها	Le, la
هم - هن	Les

* تعلیم *

بر ضمائر متصلہ کہ ہمیشہ مفعول بہ واقع میشوند اینها اند

(اورا) (انمارا) (ایشانرا)

آیا پدر ترا دوست داری

من اورا بسیار دوست دارم

آیا مادہ ترا دوست داری

از دل و جان اورا دوست دارم

آیا برادر پاتانرا دوستدارید

اورا بسیار دوستداریم

آیا برادر مرا یهینی

انى أراه
 أماترون أختى
 نحن لانراها
 هل تعرفون هؤلاء الرجال
 نحن نعرفهم
 أماتعرفون هؤلاء النسوة
 نحن لانعرفهن

Je le vois.
 Ne voyez-vous pas ma sœur ?
 Nous ne la voyons pas.
 Connaissez-vous ces hommes ?
 Nous les connaissons
 Ne connaissez-vous pas ces femmes ?
 Nous ne les connaissons pas.

* تعليم *

على الضمائر المتصلة "وهى (له) (لها) (لهم)
 (لهن) الواقعة دائماً مفعولاً له

هل كلمتم اخی
 أنا كلمته - حدثه
 متى كلمتموه
 نحن كلمناه البارحة
 هل كلمتم أحبائى
 أنا كلمتهم
 ماذا قلت لانی
 أنا ماقلت له شیا
 ماذا فعلتم لرفقاءكم
 نحن ما فعلنا لهم شیا

EXERCICES

Sur lui, leur, employés toujours
 comme complément indirect.

Avez-vous parlé à mon frère ?
 Je lui ai parlé.
 Quand lui avez-vous parlé ?
 Nous lui avons parlé hier.
 Avez-vous parlé à mes amis ?
 Je leur ai parlé.
 Qu'avez-vous dit à mon frère ?
 Je ne lui ai rien dit.
 Qu'avez-vous fait à vos camarades ?
 Nous ne leur avons rien fait.

من اور اہمیتیں

آیا خواہر مرا می بینید

ماورا نمیدانیم

آیا این ادھارا می شناسید

مانہارا می شناسیم

آیا این زہارا می شناسید

ماہانرا می شناسیم

بن آئی کوریورم

قزقزنداشمی کوریورمیسکز

بزائی کوریورم

بوادمبری بیلورمیسکز

بزاندلری بیلورم

بو قاریلری بیلورمیسکز

بزاندلری بیلیورم

* تعلیم *

دائم مفعولہ قونسلان (اکا) و (انلرہ)

ضمیر لرنیک اوزرینہ

بر ادرمہ سویلد یکز می

بن ا کاسویلد م - بن انکلہ سویلد م

نہ وقت ا کاسویلد یکز

بز ا کادون سویلد م

دوستلرمہ سویلد یکز می

بن ا نلرہ سویلد م

بر ادرمہ نہ سویلد یکز

بن ا کاهیج برشی دیم م

ارقدا اشلرکز ایچون نہ یاید یکز

بزاندلرایچون ہیج برشی یامدق

* تعلیم *

بر ضمیر ہای کہ دائم مفعولہ میشوند اینہا اند (باو)

و (باآنہا)

آیا بر ادرم گفتید - با بر ادرم حرف زدید

من باو گفتیم - من باو حرف زد م

کی باو گفتید

ما دیروز باو گفتیم

آیا بدوستہا می گفتید

من باآنہا گفتیم

چہ گفتی بر ادرم

من باآن چیز می گفتیم

برای رفیقہا میتان چہ کار کردید

ما برای آنہا چیز می نکردیم

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً به وهي (ي)
و (ك) و (نا) و (كم)

هل تحبني

أحبك كثيراً

هل ترائي

أنا أراك

هل تعرفوننا

نحن نعرفكم

هل يحبوننا

نحن نحبكم

هل أخوك يعرفنا

انه يعرفكم

هل أختك تحبك

هي تحبني كما أحبها

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً له وهي (ي)
- و لك - و لنا - و لكم

هل تريد أن تكلمني

أنا أريد أن أكلمك

هل تكلمني

EXERCICES

Sur me, te, nous, vous, employés
comme régime direct.

M'aimez-vous ?

Je t'aime beaucoup.

Me voyez-vous ?

Je te vois.

Nous reconnaissez-vous ?

Nous vous reconnaissons.

Nous aimez-vous ?

Nous vous aimons.

Votre frère nous connaît-il ?

Il vous connaît.

Votre sœur vous aime-t-elle ?

Elle m'aime comme je l'aime.

EXERCICES

Sur me, te, nous, vous, employés
comme régime indirect.

Voulez-vous me parler ?

Je veux te parler.

Me parlez-vous ?

* تعلیم *

بر ضما ئر متصله که همیشه مفعول به واقع میشوند اینها اند

را - ترا - مارا - شمارا

آیا مراد دوستداری

ترا بسیار دوستدارم

آیا مرا میشناسی

من ترا میشناسم

آیا ما را میشناسید

ما شمارا میشناسیم

آیا ما را دوستدارید

ما شمارا دوستداریم

آیا برادرت ما را میشناسد

او شمارا میشناسد

آیا خواهرت شمارا دوستدارد

چنانچه من او را دوستدارم او نیز ما را دوستدارد

* تعلیم *

بر ضمیرهای متصله که مفعول له میشوند اینها هستند

من - تو - ما - شما

آیا من گفتن میخواهی - میخواهی من حرف بزنم

من تو گفتن میخواهم

آیا من میگویم

* تعلیم *

مفعول به قوللائینلان - بنی - سنی - بزی - سزی

ضمیر لرنیک اوزرینه تمرین

بنی سور میسن

سنی چوق سورم

بنی کورپور میسن

بن سنی کورپورم

بزی طانیور میسکز

بزی سزی طانورز

بزی سور میسکز

بزی سزی سورز

قرنداشکز بزی بیلوری

اوسزی بیلور

قرنداشک سنی سورمی

انی سود یکم کبی اوده بنی سور

* تعلیم *

مفعول له قوللائینلان - بکا - سکا - بزه - سزه

ضمائر متصله

بکاسو یلک استرمیسن

بن سکاسو یلک استرم

بکای سو یلیورسن

أنا أكلك
 كلني - كلوني
 لأريد أن أكلك
 ماذا فعلت لك
 أنت أذيتني
 هل أنا أذيتكم
 أنتم لم تؤذونا
 اصنع معي هذا المعروف
 على عيني ورأسي
 قل لي على ذلك
 سأقول لكم فيما بعد
 هل تريد أن تقول لنا ذلك
 أريد أن أقوله لك

منه منهم فيه فيهم En, y,
 إذا أريد تكرار اسم سبق ذكره في جملة يستغنى عند
 الفرنسيين عن ذكره في ذلك الاسم مرة أخرى
 بكلمة en

* تعليم *

هل عندك دراهم
 عندي دراهم
 هل لك أخوه

Je te parle.
 Parlez-moi.
 Je ne veux pas te parler.
 Que t'ai-je fait?
 Tu m'as fait du mal.
 Vous ai-je fait du mal?
 Vous ne nous avez pas fait du mal.
 Faites-moi le plaisir?
 De tout mon cœur.
 Dites-moi cela?
 Je vous le dirai plus tard.
 Voulez-vous nous dire cela?
 Je veux vous le dire.

(En) (y)

Dans la langue française, dans une phrase, au lieu de répéter le même mot on emploie (en) en place du mot susdit

EXERCICES

Avez-vous de l'argent?

J'en ai.

Avez-vous des frères?

من تو میگویم
 بمن بگو - بگوید
 تو گفتن نمیخواهم - ترا نخواهم گفت
 تو چه کار کردم
 تو بمن اذیت دادی - مرا نجانیدی
 آیا من بشما اذیت دادم
 شما با اذیت ندادید
 بمن این نکوی بکنید
 بر سر چشمم - بالای چشم
 این را بمن بگو
 این را پس شما خواهم گفت
 آیا این را با خواهید گفت
 من شما خواهم گفت

ازو - از آنها - در او - در آنها en, y
 اسمی که در جمله سبقت کرده و تکرارش لازم آید
 در لغت فرانسه از بدل او کلمه en آرند و از تکرار
 نمودن اسم مذکور مستثنی شوند

* تعلیم *

آیا پاره - پول داری
 پول دارم - پاره دارم
 آیا برادرها داری - دارید

بن سگاسو بلیورم
 بکاسویله - سویلیک
 سگاسو یلیک استم
 سگانه یاپدم
 سن بکا اذیت ایتمک - اذیت و پردک
 بن سززه اذیت ایتمدی
 سززه اذیت ایتمدی کز می
 بکابو اولسکی ایتمدی کز
 باش اوستنه
 بونی بکاسویله
 صکره بونی سززه سویلیه جکم
 بونی بزه سو یلیک استرمیسن
 سززه سو یلیک استرم

اندن - اندرن - انده - انلرده en, y
 بر جمله دهذ کری سبقت ایتمش بر اسمک تکراری
 لازمکسه فرانسز جهده لفظیه تکرار اولمحبوب
 برینه en کلمه سیله استغنا اولنور

* تعلیم *

پاره لواروی
 پاره واردر
 قرنداشلر کزواری

ليس لي - ليس لي اخوه
 هل لك اخوات
 لي - لي اخوات
 كم أخت لك
 لي اثنين - لي اختان
 هل لاخيك كتاب واحد
 ليس له - ليس له كتاب
 أليس له ورق
 ليس له - ليس له ورق
 هل تفكرت في هذه القضية
 تفكرت فيها

* قاعده *

اذا جمعت الضمائر المتصلة الواقعة دايمًا مفعول به
 وهي (ني) و (هم) و (هن) في جملة واحدة مع
 ضمائر الغائب المجرورة وهي (له) و (لها) و (لهم)
 و (لهن) فانها أي الضمائر المنصوبة تتقدم عليه
 وان اجتمعت مع ضمائر المتكلم والمخاطب المجرورة
 وهي (لي) و (لنا) و (لك) و (لكم) فانها
 تتأخر عنها في جميع الصيغ الا في صيغة الامر

* تطبيق *

هل عندك كتاب واحد
 عندي كتاب

Je n'en ai pas.
 Avez-vous des sœurs ?
 J'en ai.
 Combien de sœurs avez-vous ?
 J'en ai deux.
 Votre frère a-t-il un livre ?
 Il n'en a pas.
 N'a-t-il pas de papier ?
 Il n'en a pas.
 Avez-vous pensé à cette affaire ?
 J'y ai pensé.

RÈGLE

Le, la, les, employés toujours comme
 complément direct, se placent avant
 lui, leur, et après me, nous, te, vous,
 employés comme complément indirect
 dans la même phrase, excepté au mode
 de l'impératif.

APPLICATION

Avez-vous un livre ?
 J'en ai un.

ندارم - برادر باند دارم

آیا خواهر بانداری

دارم - خواهر باند دارم

چند خواهر بانداری

دو خواهر باند دارم

آیا برادرت یک کتاب دارد

او کتاب ندارد

آیا او کاغذ ندارد

او کاغذ ندارد

آیا درین باب تفکر و اندیشه کردی

در او اندیشه کردم

* قاعده *

هر وقتی ضمائر متصله که دائما مفعول به واقع میشوند که (او) و (اوها) باشند اجتماع کردند در یک جمله با ضمائر مجروره قائب که (اورا) و (انهارا) باشند آن زمان ضمائر منصوبه تقدم از ضمائر مجروره میکنند و اگر با ضمائر متکلم و مخاطب مجروره که (بمن) (با) (تسو) (بشما) باشند جمع بشوند در همه صیغواتاخر خواهد کرد از دیگر در صیغه امر

* تطبیق *

آیا نزد تو - نزد شما یک کتاب هست

نزد من یک کتاب هست

یوقدر - قرند اشارم یوقدر

همشیره لرگزواری

واردر - همشیره لر م واردر

قاچ همشیره لر واردر

ایکی همشیره م واردر

قرند اشک بر کبگی واری

انک کبگی یوقدر

انک کاغدی یوقی

انک کاغدی یوقدر

بوقضیه ده دوشندگی

انده دوشندم

* قاعده *

دائما مفعول به قولانینلان (آنی) و (آنلری) کلمه لر ی ضمائر غائبین مفعول له اولان (اکا) و (انلره) کلمه لر یله بر جمله بولنور ایسه (آنی) و (انلری) کلمه لر ی مقدم قوینلور و ضمائر متکلم و مخاطبیدن مفعول له اولان (بکا) (بزّه) (سکا) (سزّه) ضمیر لر یله برابر کور ایسه امر حاضر صیغه سندن ماعدا اساسا صیغه لر ده (انی) و (انلری) کلمه لر ی مفعول نص کره وضع اولنور

* تطبیق *

سزده بر کتاپ واری

بنده بر کتاپ واردر

هل تريد ان تعطيه لى

اريد ان اعطيه لك

هل تريد ان تعطى قلمك

لا اريد اعطىكم اياه

أما تريد ان تعطى كتبك

أريد ان اعطىك اياها

متى تعطى اياها

اعطىك اياها غدا

اعطى اياها الان

أنا اعطىك اياها فى الحال

اعطه اياها

أنا لا اعطيه اياها

هل تعطى لنا

أنا لا اعطىكم

هل أحببناك ردوا اليك الكتب التى استعاروها

منك

انهم ردوها الى

متى ردوها اليك

هم ردوها الى أمس

هل يريدون ان يردوا الى كتبى

انهم يريدون ان يردوها اليك

متى يردونها الى

Voulez-vous me le donner ?

Je veux te le donner.

Voulez-vous me donner votre plume ?

Je ne veux pas vous la donner.

Ne voulez-vous pas me donner vos livres ?

Je veux vous les donner.

Quand me les donnerez-vous ?

Je vous les donnerai demain.

Donnez-les moi à présent ?

Je vais vous les donner tout de suite.

Donnez-les lui ?

Je ne les lui donne pas.

Nous les donnerez-vous ?

Je ne vous les donnerai pas.

Vos amis vous ont-ils rendus les livres que vous leur avez prêtés ?

Ils me les ont rendus.

Quand vous les ont-ils rendus ?

Ils me les ont rendu hier.

Veulent-ils me rendre les miens ?

Ils veulent vous les rendre.

Quand me les rendront-ils ?

آیا اورا بمن دادن میخواهی
 اورا بتو دادن میخواهم
 آیا خامه اترا بمن خواهی داد
 اورا بتو نمیخواهم داد
 آیا کتابهای ترا بمن دادن میخواهی

انهارا بشما خواهیم داد
 آنهارا کی بمن میدی
 آنهارا فردا بشما میدهم
 حالا انهارا بمن بده
 آنهارا حالا من بشما میدهم
 آنهارا بده

من آنهارا باو نمیدهم
 آیا انهارا با ما میدی
 من آنهارا بشما نمیدهم

آیا کتابها که بدوستهایتان از روی عاریت داده
 بودید پس دادند

آنهارا بمن پس دادند
 انهارا کی بشما پس دادند
 انهارا دیرتر بمن پس دادند

آیا کتابهای مرا بمن پس دادند میخواهند
 ایشان انهارا بشما پس دادند میخواهند
 انهارا کی بمن پس میدهند

انی بکاویرمک استرمیسن
 انی سکاویرمک استرم
 قلماکی بکاویرمک استرمیسن
 انی سزهویرمک استرم
 کابلاکزی بکاویرمک استرمیسن

انلری سزهویرمک استرم
 انلری نه وقت بکاویرمک
 انلری یارین سزهویره جکم
 انلری شمدی بکاویرمک
 انلری شمدی سکاویرمک
 انلری اکاویر

بن انلری اکاویرم
 انلری بزهویره جکم یسکنز
 بن انلری سزهویرمیه جکم

دوستلرکزه عاریته ویردیکنز کابلاکزی سزه اعاده
 ایتدیلمی

آنلری اعاده ایتدیلمی

نوقت انلری سزه اعاده ایتدیلمی
 انلری دون بکا اعاده ایتدیلمی

بنم کابلاکزی بکا اعاده ایتدیلمی استرلمی

انلری سزه اعاده ایتدیلمی استرلمی

نوقت انلری بکا اعاده ایتدیلمی جکلردر

سيردونم اليك في الاسبوع الآتي

Ils vous les rendront la semaine prochaine.

هل تريد أن تبيع له دارك

Voulez-vous lui vendre votre maison ?

أريد أن أبيعها له

Je veux la lui vendre.

هل تريد أن تشتري لهم كتابا واحدا

Voulez-vous leur acheter un livre ?

أريد أن أشتري لهم كتابا واحدا

Je veux leur en acheter un.

(سنة) (منهم)

(En)

إذا جمعت كلمة en التي معناها (منه) و (منهم) في جملة واحدة مع الضمائر المجرورة وهي (لي) و (لك) و (لنا) و (لكم) و (له) و (لها) و (لهم) و (لهن) فإنها أي كلمة en تتأخر في اللفظ عنها

Employé comme complément indirect, se place toujours après (te, nous, vous, lui, leur,) employés dans la même phrase comme régime indirect

* تطبيق *

هل عندك دراهم

Avez-vous de l'argent ?

عندي دراهم

J'en ai.

هل تريد أن تعطيني عشرة فرنكات

Voulez-vous me donner dix francs ?

أريد أن أعطيك منها عشرين فرنكا

Je veux t'en donner vingt.

اعطه خمسة عشر فرنكا

Donnez-lui quinze francs ?

الآن أعطيه ثلاثين فرنكا

Je vais lui en donner trente.

هل تريد أن تعطيهم خبزا

Voulez-vous leur donner du pain ?

أريد أن أعطيهم خبزا

Je veux leur en donner.

هل أعطيت لأحبائك قهوة

Avez-vous donné du café à vos amis ?

در هفته آینده انهار بشما پس خواهد داد

خانه ترا باو فروختن میخواهی

باو فروختن میخواهم

آیا برای آنها یک کتاب خریدن میخواهی

برای آنها کتابی خریدن میخواهم

(ازاد) (ازان) (ازوبا) (ازانها)

هرگاه این کلمه en که بمعنی (ازو) و (ازوبا)

باشد با ضمائر مجزوه که (مرا) و (ترا) و (مارا)

و (شمارا) و (اورا) و (اوهارا) و (ایشانرا)

باشند در یک جمله جمع شود انگاه این کلمه en در تلفظ

تاخر از آنها میسکند

* تطبیق *

آیا پول دارید - پاره دارید

پول دارم

آیا ده فرنک از او بمن خواهید داد

بیست فرنک از آن ترا خواهم داد

پانزده فرنک باو بده

حالا سی فرنک باو میدهم

آیا با آنها نان میخواهید داد

با آنها نان میخواهم داد

دو سببیا ترا قهوه دادی

کله چک هفته آنلری سزه اعاده ایدیه جکر در

سنگ قوناغ کی اکا صاتمق استرمیسن

انی اکا صاتمق استرم

انلره برکاب صاتون المق استرمیسکنز

انلره برکاب صاتون المق استرم

(اندن) (انلردن)

اندن وانلردن معنا سنده اولان en کلمه سی

برجمله ده مفعول له قوللا نیلان (بکا) (سکا)

(بزه) (سزه) (اکا) و (انلره) ضمیر لر یله اولنور

ایسه دایما en لفظی بو ضمیر لردن صکره وضع

اولنور

* تطبیق *

پاره کرواری

پاره واردر

اندن بکا اون فرائق و یرمک استرمیسکنز

اندن یکرحی فرائق سکا و یرمک استرم

اکا اون بش فرائق و یر

شمدی اکا اونوز فرائق و یرم

انلره اتمک و یرمک استرمیسکنز

انلره اتمک و یرمک استرم

دوستلر کزه قهوه و یردیکنز

أنا أعطيتهم قهوة
 هل أعطيتني شايًا
 أعطيتك شايًا
 متى أعطيتني شايًا
 أعطيتك شايًا في هذا الصباح
 هل أعطيتهم نالبنًا
 أعطيناكم لبنًا
 أم تريد أن تعطينا مائة قرش
 أريد أن أعطيك مائتين قرش
 متى تعطينا كتبًا
 سأعطيكم كتبًا غدًا
 هل أعطيت لاختك كتابًا واحدًا
 أعطيته كتابين

(في استعمال الضمائر الشخصية مع حروف الجر
 والعطف)

بندن اول

سندن اول

اندن اول

پیش از من

پیش از تو

پیش از او

قبلي

قبلك

قبله

Avant moi

Avant toi

Avant lui

Je leur en ai donné.

M'avez-vous donné du thé ?

Je vous en ai donné.

Quand m'en avez-vous donné ?

Je vous en ai donné ce matin.

Nous avez-vous donné du lait ?

Nous vous en avons donné.

Ne voulez-vous pas nous donner cent piastres ?

Je veux vous en donner deux cents.

Quand nous donnerez-vous des livres ?

Je vous en donnerai demain.

Avez-vous donné un livre à votre frère ?

Je lui en ai donné deux

Emploi des pronoms personnels avec les propositions et les conjonctions.

من بانها قهوه دادم
 آیا بمن چای دادی
 بشما چای دادم
 کی بمن چای دادی
 این صبح شما چای دادم
 آیا با شیر دادید
 شما شیر دادم
 آیا با صدغروش دادن میخواهید

بشما دو صدغروش دادن میخواهم
 کی با کتابها میدهم
 فردا شما کتابها میدهم
 آیا برادرت کتابی دادی
 با دو کتاب دادم

انلره قهوه ویردم
 بکاچای ویردیکزیمی
 سکاچای ویردم
 نه وقت بکاچای ویردک
 بو صبح سزه چای ویردم
 بزه سود ویردیکزیمی
 سزه سود ویردم
 بزه یوزغروش ویرمک استرمیسکنز

سزه ایکی یوزغروش ویرمک استرم
 نه وقت بزه کتا بلرو ویررسکنز
 یارین سزه کتا بلرو ویریم
 برادر کزه برکتاب ویردیکزیمی
 اکا ایکی کتاب ویردم

(در بیان استعمال ضمائر شخصیه با حروف جر و عطف) } (حروف جر و عطف ایله ضمائر شخصیه نك قوللا نملرینه داتر)

اندن اول	میش از او	قبلها	Avant elle
بزدن اول	میش از ما	قبلنا	Avant nous
سزدن اول	میش از شما	قبلکم	Avant vous
انلردن اول	میش از آنها	قبلهم	Avant eux

بند نصکره
سندن صکره
اند نصکره
اند نصکره
بزدن صکره
سزدن صکره
انلردن صکره

پس از من
پس از تو
پس از او
پس از او
پس از ما
پس از شما
پس از ایشان

بعدي
بعديك
بعده
بعدها
بعدينا
بعديكم
بعدهم
Après moi
Après toi
Après lui
Après elle
Après nous
Après vous
Après eux

او كده
او ك كده
او كنده
او كزده
او ك كزده
او كلرنده

پيش من
پيش تو
پيش او
پيش ما
پيش شما
پيش ایشان

امای
امامك
امامه
امامنا
امامكم
امامهم
Devant moi
Devant toi
Devant lui
Devant nous
Devant vous
Devant eux

ارد مده
ارد كده
اردنده
ارد مزده
ارد كزده
ارد لرنده

پس من - در پس من
پس تو = تو
پس او = او
پس ما = ما
پس شما = شما
پس ایشان = شان

خلفی
خلفك
خلفه
خلفنا
خلفكم
خلفهم
Derrière moi
Derrière toi
Derrière lui
Derrière nous
Derrière vous
Derrière eux

بته	با من
سنکله	با تو
انکله	با او
بزمله	با ما
سزکله	با شما
افلرایله	با آنها

معی	Avec moi
معک	Avec toi
معه	Avec lui
معنا	Avec nous
معکم	Avec vous
معهم	Avec eux

بن سز - بن اولییدم	بی من - اگر من نمی بودم
سن سز = دک	بی تو - اگر تو نمی بودی
اوسز = دی	بی او - اگر او نمی بود
بزسز = دق	بی ما - اگر ما نمی بودیم
سز سز = دیکز	بی شما - اگر شما نمی بودید
افلسز = دیلر	بی ایشان - اگر ایشان نمی بودند

بدونی - لولا آنا	Sans moi
بدونک = أنت	Sans toi
بدونه = هو	Sans lui
بدوننا = نحن	Sans nous
بدونکم = أنتم	Sans vous
بدونهم = هم	Sans eux

بنم ایچون	برای من
سنک ایچون	برای تو
انک ایچون	برای او
بز م ایچون	برای ما
سزک ایچون	برای شما
افلرایچون	برای ایشان

لاجلی	Pour moi
لاجلک	Pour toi
لاجله	Pour lui
لاجلنا	Pour nous
لاجلکم	Pour vous
لاجلهم	Pour eux

بندن	از من
سندن	از تو
اندن	از او
بزندن	از ما
سزندن	از شما
انلردن	از ایشان - از آنها

منی	De moi
منك	De toi
منه	De lui
منا	De nous
منكیم	De vous
منهم	D'eux

بكا	مرا
سكا	ترا
اكا	اورا
بزه	مارا
سزه	شمارا
انلره	ایشانرا - آنها را

لی	A moi
لك	A toi
له	A lui
لنا	A nous
لكیم	A vous
لهم	A eux

بنم اوزریه	بر من
سنگ اوزریکه	بر تو
انك اوزرینه	بر او
بزم اوزریزه	بر ما
سزك اوزریکزه	بر شما
انلرك اوزرلرینه	بر ایشان - بر آنها

علی	Sur moi
علیک	Sur toi
علیه	Sur lui
علینا	Sur nous
علیکم	Sur vous
علیهم	Sur eux

یا آمده - او آمده	نزد من - در خانه من
یا نیکه - او کده	نزد تو - در خانه تو
یا آمده - او نده	نزد او - در خانه او
یا نکرده - او نکرده	نزد ما - در خانه ما
یا نکرده - او کرده	نزد شما - در خانه شما
یا نکرده - او نکرده	نزد ایشان - در خانه ایشان

عندی - فی بی	Chez moi
عندک - فی بیتک	Chez toi
عنده - فی بینه	Chez lui
عندنا - فی بیتنا	Chez nous
عندکم - فی بیتکم	Chez vous
عندهم - فی بیتهم	Chez eux

بندن بشقه - اوزکه	جز از من - غیر از من
سندن بشقه - اوزکه	جز از تو = تو
اندن بشقه =	جز از او = او
بزدن بشقه =	جز از ما = ما
سزدن بشقه =	جز از شما = شما
انلردن بشقه =	جز از ایشان = ایشان

الآننا	Excepté moi
الآننت	Excepté toi
الاهو	Excepté lui
الانحن	Excepté nous
الآنتم	Excepté vous
الاهم	Excepté eux

بکاعنادا - بکاخلافا	ازرغم من - خلافاً لخواه من
= سکا عنادا - سکا =	ازرغم تو = تو
= اکارغما - اکا =	ازرغم او = او
= بزه عنادا - بزه =	ازرغم ما = ما
= سزه عنادا - سزه =	ازرغم شما = شما
= انلوه عنادا - انلوه =	ازرغم ایشان = آنها

رغماعنی	Malgré moi
رغماعتک	Malgré toi
رغماعنه	Malgré lui
رغماعنا	Malgré nous
رغماعتکم	Malgré vous
رغماعتهم	Malgré eux

بڻم کڻي	چون من - بسان من
سڻڻ کڻي	چون تو » تو
انڻ کڻي	چون او » او
بزم کڻي	چون ما » ما
سڙڻ کڻي	چون شما » شما
انڙ کڻي	چون ايشان » آڻها

مثلي	Comme moi
مثالت	Comme toi
مثله	Comme lui
مثلنا	Comme nous
مثلكم	Comme vous
مثلهم	Comme eux

بکايقين	نزدیک من
سکايقين	نزدیک تو
اکايقين	نزدیک او
بزه يقين	نزدیک ما
سزہ يقين	نزدیک شما
انڙه يقين	نزدیک ايشان

قريبامني	Près de moi
قريبامتو	Près de toi
قريبامله	Près de lui
قريبامنا	Près de nous
قريبامکم	Près de vous
قريبامهم	Près d'eux

بڻدن اوزاق	دور از من
سڻدن اوزاق	دور از تو
انڻدن اوزاق	دور از او
بڙدن اوزاق	دور از ما
سڙدن اوزاق	دور از شما
انڙدن اوزاق	دور از ايشان

بعيداعني	Loin de moi
بعيداعتو	Loin de toi
بعيداعله	Loin de lui
بعيداعنا	Loin de nous
بعيداعکم	Loin de vous
بعيداعهم	Loin d'eux

بشدن زیاده	بیشتر از من - فرزون از من
سندن زیاده	بیشتر از تو = تو
اندن زیاده	بیشتر از او = او
بزدن زیاده	بیشتر از ما = ما
سزدن زیاده	بیشتر از شما = شما
انلردن زیاده	بیشتر از ایشان = آنها

بشدن آز	کم از من - کمتر از من
سندن آز	کم از تو = تو
اندن آز	کم از او = او
بزدن آز	کم از ما = ما
سزدن آز	کم از شما = شما
انلردن آز	کم از ایشان = ایشان

بشم قدر	چندان من - بقدر من
سندك قدر	چندان تو = تو
اندك قدر	چندان او = او
بشم قدر	چندان ما = ما
سزك قدر	چندان شما = شما
انلر قدر	چندان ایشان = آنها

أكثر مني - زیاده منی	Plus que moi
أكثر منك	Plus que toi
أكثر منه	Plus que lui
أكثر منا	Plus que nous
أكثر منكم	Plus que vous
أكثر منهم	Plus qu'eux

أقل مني	Moins que moi
أقل منك	Moins que toi
أقل منه	Moins que lui
أقل منا	Moins que nous
أقل منكم	Moins que vous
أقل منهم	Moins qu'eux

قدری	Autant que moi
قدرك	Autant que toi
قدره	Autant que lui
قدرنا	Autant que nous
قدركم	Autant que vous
قدرهم	Autant qu'eux

* تنبيه *

هذان الضميران وهما Moi, toi يقعان تارة
فاعلاً أو مبتدأ نحو (أنا) و(أنت) وتارة مفعول به
نحو (نى) و(ك) وتارة مفعولاً إليه نحو (لى)
(ولك)

* امثلة *

هل فعلتم ذلك بنفسكم
فعلته أنا بنفسى
فعلته أنت بنفسك
حبى - أحببى
سأحبكم - أحبكم
صدقنى
أنا أصدقكم
ساعدونى - اعينونى
سأساعدكم - ساعينكم
اعطونى هذا الكتاب
سأعطيه لكم بعد أن أقرأه - لما أقرأه
أرونى هذه الكتاب
الآن أوريكم إياه
أرسلوا لى كتابى
سأرسله لكم غدا
سامحونى - اعفونى

REMARQUE

Moi, toi, s'emploient tantôt comme
sujet et tantôt comme régime direct et
indirect.

EXEMPLES

Avez-vous fait cela vous-même ?
Je l'ai fait moi-même
Tu l'as fait toi-même
Aimez-moi
Je vous aimerai
Croyez-moi
Je vous crois
Aidez-moi
Je vous aiderai
Donnez-moi ce livre
Je vous le donnerai quand je l'aurai lu
Montrez-moi ces livres
Je vais vous les montrer
Envoyez-moi mon livre
Je vous l'enverrai demain
Pardonnez-moi

* تنبيه *

ضمير های Moi, toi, گاه فاعل چون (من)
و (تو) و گاه مفعول به چون (مرا) و (ترا) و گاه
مفعول له چون (بمن) و (بتو) استعمال میشوند

* مثال *

آیا ایضا شما خودتان ساختید

اورا من خودم ساختم

انرا تو خودت ساختی

مرا دوست بدار

شمارا دوست دارم - دوست خواهم داشت

مارا باور بکن

من شمارا باور میکنم

مارا یاری و دستگیری نماید

شمارا یاری و مساعده میکنم

این کتابرا بمن بدید

پس از خواندن آنرا بشما میدهم

این کتابها را بمن نشان بدید

حالانهارا بشما نشان میدهم

کتابرا بمن بفروشد - روانه کنید

فردا اورا بشما میفرستم

مرا عفو کنید - مرا عفو کنید

* تنبيه *

Moi, toi, ضمیرهای گاه فاعل (بن) و (سن)
کبی و گاه مفعول به (بني) و (سني) کبی یا خود
مفعول له (بکا) و (سکا) کبی قوللا نیلور

* مثال *

بونی سز کند یکز می باید یکز

بن آنی کندم یایدم

سن آنی کندک یایدک

بني سو یکز

سزی سورم - سوه جکم

بکایانان

بن سزه اینان سورم

بزه یاردم اید یکز

سزه یاردم و مساعده ایدرم

بوکابی بکاویر یکز

انی او قود قد نصکره سزه و پررم

بوکابلی بکا کوستری یکز

شمدی انلری سزه کوستری رم

کتابی بکا کوندر یکز

یارین انی سزه کوندری رم

بني عفو اید یکز

انا اسامحك - اعفوعنك
 قم
 الان اقوم
 اسكت
 انا اسكت - انا ساكت
 اعرف نفسك - قدرك
 يصعب على الانسان ان يعرف نفسه

Je te pardonne
 Lève-toi
 Je vais me lever
 Tais-toi
 Je me tais
 Connais-toi toi-même
 Il est difficile de se connaître soi-même

* امثلة اخرى *

اذهبوا قدامي
 سأذهب معك
 لا تذهبوا بدونه
 سأذهب معه
 اجلسوا قريبا مني
 انا اجلس بعيدا عنكم
 اذهبوا عنده - الى منزله
 انا لا اذهب عنده
 امشوا قدامي
 انا امشي خلفكم
 افعلوا مثله
 انا افعل مثلكم
 لا تفعلوا مثله

AUTRES EXEMPLES

Allez devant moi
 J'irai avec vous
 N'allez pas sans lui
 J'irai avec lui
 Restez près de moi
 Je resterai loin de vous
 Allez chez lui
 Je n'irai pas chez lui
 Marchez devant moi
 Je marcherai derrière vous
 Faites comme lui
 Je ferai comme vous
 Ne faites pas comme lui

من ترا میبخشم - عفو میکنم
 بر خیز - باشو
 حالا بر میخیزم - بایمشوم
 خاموش شو - خاموش باش
 من خاموش میشوم - خاموشم
 خود را بشناس - قدر ترا بدان
 دشوار است که انسان نفس خود را بشناسد

* مثالهای دیگر *

پیشتم راه بروید
 با تو میروم
 بی او نروید
 با او میروم
 نزدیک من بنشینید
 من از شما دور مینشینم
 نزدش - خانه اش بروید
 من نزدش - خانه اش نروم
 پیش من راه بروید
 من در پس - در عقب شما میروم
 چون او بکنید
 چون شما میکنم
 چون او نمکنید

بن سنی عفو ایدرم
 قالدی
 شمدهی قالدقه جغم - قالدقارم
 سکوت ایت - صوص
 بن سکوت ایدرم - صوصرم
 کندیکی پیل - قدر کی پیل
 انسان کندی نفسی بیلسی کوچدر

* بشقه مثالار *

او کومده کیدیکز
 سنک ایله کیدرم
 انسنز کیمتیکز
 انک ایله کیدرم
 بکایقین او توریکنز
 سزدن اوزاق او توره جغم
 یانته - اوینه کیدیکز
 بن یانته - قوناغنه کیمتم
 او یکده پورویکنز
 بن ارد کرده پورورم
 انک کبی یاپکنز
 سنزک کبی پیارم
 انک کبی یاپمیکز

انالا أفعل مثله بل أفعل مثلکم

لولای ماذا کنتم تعملون

لولا کم لما کنا نجحنا

Je ne ferai pas comme lui, je ferai
comme vous

Sans moi qu'auriez-vous fait ?

Sans vous nous n'aurons pas réussi

* امثلة اخرى *

AUTRES EXEMPLES

اوسز میسکز

اوبنم

اوسنس

اوبرز

اوسز سکز

اواندردر

آیا اوشما یید

آن منم - منم

اوتواستی

اومایم

اوشما یید

اویشان

هل هوانتم

هو

هوانت

هونحن

هوانتم

هوهم

Est-ce vous ?

C'est moi

C'est toi

C'est nous

C'est vous

Ce sont eux

بن دکلم

سن دکلسن

اودکلدر

برزکاز

سز دکلسکز

انلردکلدرلر

من نیستم

تو نیستی

او نیست

ما نیستیم

شما نیستید

ایشان نیستند

لست أنا

لست انت

لیس هو

لستنا نحن

لستم انتم

لیسوا هم

Ce n'est pas moi

Ce n'est pas toi

Ce n'est pas lui

Ce n'est pas nous

Ce n'est pas vous

Ce n'est pas eux

من چون او نیکنم بلکه چون شما میکنم

اگر من نبودم چه میکردید

اگر شما نمی بودید ما پرورد خود بختیار نمیشدیم

انك كبي ياچم سزك كبي يابه جغم

بن اولییدم نه یمازدیکز

سزا اولییدیکز بر افلاح اولززدق

* مثال دیگر *

* بشقه مثالر *

هو:مدر - ملكمدر	این مال من است	هذالی - ملكی	C'est à moi
بوسنكدر - ملككدر	این مال توست	هذالك - ملكك	C'est à toi
بوانكدر - ملكيدر	این مال اوست	هذاله - ملكه	C'est à lui
بوزمدر - ملكمزدر	این مال ماست	هذالنا - ملكنا	C'est à nous
بوسزكدر - ملككزدر	این مال شماست	هذالكم - ملككم	C'est à vous
بوانلركدر - ملكلركدر	این مال ایشان است	هذالهم - ملكهم	C'est à eux

بو بنم دکلدز	این مال من نیست	هذاليسلى	Ce n'est pas à moi
بوسنك دکلدز	این مال تو نیست	هذاليسلك	Ce n'est pas à toi
بوانك دکلدز	این مال او نیست	هذاليسله	Ce n'est pas à lui
بوزم دکلدز	این مال ما نیست	هذاليسلنا	Ce n'est pas à nous
بوسزك دکلدز	این مال شما نیست	هذاليسلكم	Ce n'est pas à vous
بوانلرك دکلدز	این مال ایشان نیست	هذاليسلهم	Ce n'est pas à eux

ضمماً را اشاریه (بیاننده در)	(در بیان ضمناً اشارت)	(فی اسماء الاشارة)	<i>Des pronoms démonstratifs</i>
(مفرد مذکر ایچون)	(برای مفرد مذکر)	(للمفرد المذکر)	<i>Masculin singulier</i>
او - اول	او - آن	الذی	Celui
بریکی	این - این دیگر	هذا	Celui-ci
اوتنه کی	آن - آن دیگر	ذلك	Celui-là
(مفرد مؤنث ایچون)	(برای مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	<i>Féminin singulier</i>
او - اول	او - آن	التي	Celle
بریکی	این - این دیگر	هذه	Celle-ci
اوتنه کی	آن - آن دیگر	تلك	Celle-là
(جمع مذکر ایچون)	(برای جمع مذکر)	(لجمع المذکر)	<i>Masculin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	الذین	Ceux
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Ceux-ci
اوتنه کیلر	آنهاهی دیگر	هؤلاء	Ceux-là
(جمع مؤنث ایچون)	(برای جمع مؤنث)	(لجمع المؤنث)	<i>Féminin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	اللذاتی	Celles
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Celles-ci
اوتنه کیلر	آنهاهی دیگر	هؤلاء	Celles-là

(مفرد و جمع ایچون
کله مذکر و کله مؤنث
اولسون)

(برای مفرد و جمع چه مذکر
باشد چه مؤنث)

(للمفرد و الجمع مذکرا
کان أو مؤنثا)

*Des deux genres et
des deux nombres*

بو - شو

بو

اول

این

این همین

آن - همان

هذا هذه

ذا ذی

ذلك

Ce

Ceci

Cela, ça

* قاعدة *

بر جمله ده مضاف ایکی کره مذکر
اولنسی لازم کله سیه ایکنجی دفعه
ده تکرارینه بدل مفرد
مذکر ایسه celui کله سی
مفرد مؤنث ایسه celle کله
سی جمع مذکر ایسه ceux
کله سی جمع مؤنث ایسه
celles کله سی ایله استغنا اولنور

* قاعدة *

اگر در یک جمله تکرار مضاف
دو دفعه لازم آید از بدل او اگر
مفرد مذکر باشد کلمه celui
و اگر مفرد مؤنث باشد کلمه celle
و اگر جمع مذکر باشد کلمه ceux
و اگر جمع مؤنث باشد کلمه celles
درند و از تکرار آن استغنی کردد

* قاعدة *

اذا لزم تکرار المضاف فی جملة
مرتين يستغنی عن إعادة لفظه
بکلمة celui ان کان مفردا
مذکرا و بکلمة celle ان کان
مفردا مؤنثا و بکلمة
ceux ان کان جمعا مذکرا و بکلمة
celles ان کان جمعا مؤنثا

هل عندكم كتابي أو كتاب أخي - أو الكتاب الذي لاني

عندي كتاب أخيكم - الذي لأخيكم

هل عندكم قلمي أو قلم رفيقي

عندي قلم رفيقك

هل عندكم كتبتي أو كتب أحبائي

عندي كتب أحبائكم

هل عندكم أقلامى أو أقلام أخي

عندي أقلام أخيكم

هل تريدون هذا الكتاب أو ذلك

أنا أريد هذا

أما تريدون ذلك الكتاب

لا أريد ذلك الكتاب

هل أخوكم يريد أن يأخذ هذه الكساوى أو تلك

هو يريد أن يأخذ تلك الكساوى

هل أحببائكم يريدون هذه الاقصة أو تلك الاقصة

انهم لا يريدون هذه الاقصة وانما يريدون تلك الاقصة

هل هذا ممكن

هذا ممكن

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère ?

J'ai celui de votre frère.

Avez-vous ma plume ou celle de mon camarade ?

J'ai celle de mon camarade.

Avez-vous mes livres ou ceux de mes amis ?

J'ai ceux de vos amis.

Avez-vous mes plumes ou celles de mon frère ?

J'ai celles de votre frère.

Voulez-vous ce livre-ci ou celui-là ?

Je veux celui-ci.

Ne voulez-vous pas celui-là ?

Je ne veux pas celui-là.

Votre frère veut-il prendre ces habits-ci ou ceux-là ?

Il veut prendre ceux-là.

Vos amis veulent-ils ces chemises-ci ou celles-là ?

Il ne veulent pas celles-ci, mais ils veulent celles-là.

Cela est-il possible ?

Cela est possible.

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب برادر من و یا کتاب
مال برادر من

نزد من کتاب برادر شما هست - کتاب برادرت هست
آیا خانه من نزد شما هست یا خود خانه رفیق من

نزد من خانه رفیقت هست

آیا نزد شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دوستانم

کتابهای دوستانان نزد من هست

آیا قلمهای من نزد شما هست یا خود قلمهای برادر من

نزد من قلمهای برادرت هست

آیا این کتاب را میخواهی یا خود آن دگر را

من این را میخواهم

آیا آن دگر را میخواهید

آن دگر را میخواهم

آیا برادرتان این لباسها را گرفته میخواهند یا خود دگرها را

آن دگر لباسها را - دگرها را گرفته میخواهند

دوستانان این میرا میخواهند یا خود دگرها را

اینها را میخواهند لکن آنها را دگر را میخواهند

آیا این ممکن است

این ممکن است

سزده بنم کتابهای وار یوقسه برادر من کتابی
و یا خود برادر من کتابی

بنده قزند اشکرک کتابی وار

سزده بنم قلمهای وار یوقسه ارقد اشکرک قلمی

بنده ارقد اشکرک قلمی وار

سزده بنم کتابهای وار یوقسه دوستهای من

بنده دوستهای یکرک کتابی وار

سزده بنم قلمهای وار یوقسه قزند اشکرک قلمی

بنده برادر کرک قلمی وار

بو کتابی استیورسکرک یوقسه اوتیه کینی

بن بونی - بریکنی استرم

اوتیه کینی استرمیسکرک

اوتیه کینی استرم

برادر کرک بو کسولری المق استیور یوقسه اوتیه

کیلری نی

اوتیه کی کسولری - اوتیه کیلری المق استیور

دوستهای یکرک بو کومل کیری استیورلر یوقسه اوتیه

کیلری نی

بونلری استیورلر اما اوتیه کیلری نی استیورلر

بو ممکنه

بو ممکنه

هل اللعب احسن من تحصيل العلم
تحصيل العلم احسن من اللهو واللعب - فعل هذا
احسن من ذلك

Vaut-il mieux jouer qu'étudier ?

Il vaut mieux faire ceci que cela.

❀ في الضمائر الملكية ❀

Des pronoms possessifs

(مفرد مذكر)	(مفرد مذكر)	(للمفرد المذكر)	Masculin singulier
بمنكى	من مال من - چير خودم	ى متاعى - بتاعى	Le mien
سنكى	تو مال تو = خودت	ك متاعك - بتاعك	Le tien
انكى	او مال او = خودش	ه متاعه - بتاعه	Le sien
بزمكى	ما مال ما = خودمان	نا متاعنا - بتاعنا	Le nôtre
سزكى	شما مال شما = خودتان	كم متاعكم - بتاعكم	Le vôtre
انلر ككى	ايشان مال ايشان = خودشان	هم متاعهم - بتاعهم	Le leur
(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	Féminin singulier
بمنكى	من مال من - چير خودم	ى متاعى - بتاعى	La mienne
سنكى	تو مال تو = خودت	ك متاعك - بتاعك	La tienne
انكى	او مال او = خودش	ها متاعها - بتاعها	La sienne
بزمكى	ما مال ما = خودمان	نا متاعنا - بتاعنا	La nôtre
سزكى	شما مال شما = خودتان	كن متاعكن - بتاعكن	La vôtre
انلر ككى	ايشان مال ايشان = خودشان	هن متاعهن - بتاعهن	La leur

آیا بازی از تحصیل علم و معرفت بهتر است
تحصیل علم از بازی بهتر است - کار این
از دیگر بهتر است

اوینامق علم تحصیلندن ایومیدر
تحصیل علم اوینامقدن دهاپودر - بریکینک
یا عسی اوتنه کندن دهاپودر

* در بیان ضمیرهای ملکیه *

* ضمایر ملکیه بیاننده در *

(الجمع المذکر)	(برای جمع مذکر)	(للجمع المذکر)	Masculin pluriel
	ما اهامن - چیزهای خودم	امتعی	Les miens
	ما لهامی تو = خودت	امتعتک	Les tiens
	ما لهامی او = خودش	امتعته	Les siens
	ما لهامی ما = خودمان	امتعتنا	Les nôtres
	ما لهامی شما = خودتان	امتعتکم	Les vôtres
	ما لهامی ایشان = خودشان	امتعتهم	Les leurs
(الجمع مؤنث)	(برای جمع مؤنث)	(للجمع المؤنث)	Féminin pluriel
	ما لهامی من - چیزهای من	امتعی	Les miennes
	ما لهامی تو = تو	امتعتک	Les tiennes
	ما لهامی او = او	امتعتها	Les siennes
	ما لهامی ما = ما	امتعتنا	Les nôtres
	ما لهامی شما = شما	امتعتکن	Les vôtres
	ما لهامی ایشان = آنها	امتعتهن	Les leurs

* امثلة *

هل عندكم كتابي أو كتاب اخي

عندي كتابكم - عندي بتاعكم

هل عندكم كراسكم أو كراس حبيبكم

أنا عندي كراسي - بتاعي عندي

هل عنده شمسيته أو شمسية أخيه

ان عنده شمسيته

هل احبا بكم عندهم كتابهم أو كتاب جارهم

ان عندهم كتابهم

هل عندكم قلمكم أو قلم اختكم

ليس عندي قلمها ولكن عندي قلمي

هل عندها مشطها أو مشط امها

عندها مشطها

هل عندنا القصة أو القصة اخوتنا

عندنا قصة اخوتنا

هل عندكم تذكاركم أو تذكار احبا بكم

ان عندنا تذكارهم

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère ?

J'ai le vôtre.

Avez-vous votre cahier ou celui de votre ami ?

J'ai le mien.

A-t-il son parasol ou celui de son frère ?

Il a le sien.

Vos amis ont-ils leur livre ou celui de leur voisin ?

Ils ont le leur.

Avez-vous votre plume ou celle de votre sœur ?

Je n'ai pas la sienne mais j'ai la mienne.

A-t-elle son peigne ou celui de sa mère ?

Elle a le sien.

Avons-nous nos chemises ou celles de nos frères ?

Nous avons celles de nos frères.

Vous avez vos billets ou ceux de vos amis ?

Nous avons les leurs.

* مثال *

آیا کتاب من نزد شما هست یا خود کتاب برادرم

نزد من کتاب شما هست - مال شما هست

آیا نزد شما دفتر خودتان هست یا خود دفتر دوستهایتان

نزد من دفتر خودم هست

آیا نزدش چتر خودش هست یا خود چتر برادرش

نزدش چتر خودش هست

آیا نزد دوستانه ای کتابهای خودشان هست

یا کتابهای همه آنهاشان

نزدشان کتابهای خودشان هست

آیا نزد شما قلم خودتان هست یا خود قلم خواهرتان

نزد من قلم او نیست لکن قلم خودم هست

آیا نزد او شانه خودش هست یا خود شانه مادرش

نزد او شانه خودش هست

آیا نزد ما پیراهنهای ما هست یا خود پیراهنهای برادرمان

هست

نزد شما تذکره ایست یا خود تذکره های

دوستانه ایست

نزد ما تذکره های ایشان هست

* مثال *

سزده بنم کتابمی وار یوقسه قزنده اشملک کتابمی

بنده سزک کتابکوزوار - سزک کی وار

سزده دفتر کز می وار یوقسه دوسته سزک دفتر می

بنده دفتر وار - یا بنده کی بنمدر

یا بنده کندی شمشیه سیمی وار یوقسه برادر نک کی می

یا بنده کندی شمشیه سی وار

دوسته سزک یا بنده کندی کتابلری می وار یوقسه

قومشولر نک کی می

یا نلرنده کندی کتابلری وار

سزده قبله کز می وار یوقسه قزنده سزک قلم می

بنده انک قلمی یوقل کن بنده بنمکی وار

یا بنده کندی طراغی می وار یوقسه والده سنک کی می

یا بنده کندی طراغی وار

بزده کومله کار می وار یوقسه قزنده اشلر می نک کی می

سزده تذکره لری یکز می وار یوقسه دوسته لری یکز نک کی می

بزده انلر کی وار - بزده انلرک تذکره لری وار

* في الضمائر الموصولة *

(مفرد مذکر)	(مفرد مذکر)
که - قنغی	که - کد ام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد
(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)
که - قنغی	که - کد ام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد

Des pronoms relatifs

(مفرد مذکر)	<i>Masculin singulier</i>
الذی - ای	Lequel
الذی منه	Duquel
الذی له	Auquel
(مفرد مؤنث)	<i>Féminin singulier</i>
التي - ای	Laquelle
التي منها	De laquelle
التي لها	A laquelle

* للمفرد والجمع مذکرا کان أو مؤنثا *

کیم	ک
نه - کیم	چ - که

Des deux genres et des deux nombres

من	Qui
ما - من	Que

* مثال *

هل عندكم کتابی أو کتاب ابی

کتابکم ایس عندی

آی کتاب عندکم

عندی کتاب آبیکم

آیس عندکم مسطری

هی لیست عندی

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon père ?

Je n'ai pas le vôtre.

Lequel avez-vous ?

J'ai celui de votre père.

N'avez-vous pas ma règle ?

Je ne l'ai pas.

* ضمائر موصوله بیاننده در *

* در بیان ضمائر موصوله *

(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	Masculin pluriel
که قنغیلر	که کداهما	الذین هم - آیهم	Lesquels
که انلردن	که از انها از ایشان	الذین منهم	Desquels
که انلره	که بانها بایشان	الذین لهم	Auxquels
(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	Féminin pluriel
که قنغیلر	که کداهما	اللاتی هنّ - آیتهنّ	Lesquelles
که انلردن	که از انوما از ایشان	اللاتی منهن	Desquelles
که انلره	که بانها بایشان	اللاتی لهن	Auxquelles

(مفرد ایله جمع ایچون کړک مذکر وکړک مؤنث اولسون) } (برای مفرد وجمع خواه مذکر باشد وخواه مؤنث)

نه	چه	ما	Quoi
که اندن - که انلردن	که ازو - که از انها	الذی منه - الّتی منها - الذین منهم - اللّاتی منهن	Dont

* مثال *

سزده بنم کتابمی وار یو خسه بابامک کتابی

ککابکز بنده دکلدر

سزده قنغی ککاب زاردر

بنده بابا کړک کتابی وار

بنم جدول سزده دکلمیدر

اوبنده دکلدر

* مثال *

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب پدرم

کتاب شما نزد من نیست

نزد شما کدام کتاب هست

نزد من کتاب پدرتان هست

آیا خط کس من نزد شما نیست

اونزد من نیست

أى مسطرة عندكم
 عندى مسطرة أبى
 هل أيوكم عنده كتبى أو كتب حبيبي
 لا عنده كتبكم ولا كتب حبيبيكم
 أى كتب عنده
 عنده كتبى
 من قال لكم ذلك
 انتم الذين قلموهلى
 من فعل هذا
 هو الذى فعله - الفاعل له
 من الذى تقتشون عليه
 أنا اقتش على حبيبي
 ماذا تفعلون
 لا أفعل شيئاً
 ماذا فعلتم
 أنا كتبت درسى
 ماذا يفعل اخوكم
 هو يحفظ درسه
 ماذا يصنع احبا بكم
 انهم يطلعون دروسهم
 هل تعرفون الرجل الذى اعرفه
 لا اعرف الرجل الذى تعرفونه

Quelle règle avez-vous ?

J'ai celle de mon père.

Votre père a-t-il mes livres ou ceux de mon ami ?

Il n'a ni les vôtres ni ceux de votre ami.

Quels livres a-t-il ?

Il a les siens.

Qui vous a dit cela ?

C'est vous qui me l'avez dit.

Qui a fait cela ?

C'est lui qui l'a fait.

Qui cherchez-vous ?

Je cherche mon ami.

Que faites-vous ?

Je ne fais rien.

Qu'avez-vous fait ?

J'ai écrit ma leçon.

Que fait votre frère ?

Il apprend sa leçon.

Que font vos amis ?

Ils étudient leurs leçons.

Connaissez-vous l'homme que je connais ?

Je ne connais pas celui que vous connaissez.

نزد شما کدام خط کش هست

نزد من خط کش پدرم هست

نزد پدر شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دوستم

نزد او نه کتابهای شما هست و نه کتابهای دوستان

نزد او کدام کتابها هست

نزد او کتابهای خودش هست

اینرا که بشما گفت

شما اینرا بمن گفتید

این را که کرد

او کرد - آن کار دوست

کرامچو سید

دوست ترا میجویم

چه میکنید

هیچ چیز نمیکنم

چه کردید

در سمرانوشتم

برادران چه میکنند

در سنس را حفظ میکنند

دوستهای شما چه کار میکنند

در سهمایشان را مطالعه میکنند

آیا مردی که میشناسم میشناسید

مردی که میشناسی نمیشناسم

سزده قنچی جدول وارد

بند به بابام جدولی وارد

بابا کرده بتم کتابلرمی وارپوقسه دوستم کتابلرمی

انده نه سزک کتابلریکزارونه ده دوستکرتک کتابلری

انده قنچی کتابلرو وارد

یا تنده کنیدی کتابلری وارد

یونی کیم سزه سو یلیدی

سز یونی بکاسو یلیدی کز

یونی کیم یاپدی

او یاپدی - انی یاپان او در

کیمی ارا یورسکز

دوستی ارا یورم

نه یاپیورسکز

هیچ برشی یاپیورم

نه یاپدی کز

در سمی یازدم

قرنداشکز نه یاپیور

در سنی از برلیور

دوستلر کزنه یاپیورلر

در ساری مطالعه اید یورلر

یلدی یکم ادمی ییلور میسکز

یلدی یک کز ادمی ییلورم

أى الرجل تعرفونه

اعرف الذى لا تعرفونه

هل رأيت المرأة التى رأيتها

ما رأيت التى رأيتوها

أى امرأة رأيتوها

رأيت التى رآها اخوكم

أما رأيت التلامذة الذين رأيتهم

ما رأيت التلامذة الذين رأيتهم

هل ترون الرجل الذى حدثكم عنه

أنا أراه

أما ترون المرأة التى كلمتكم عنها

أنا لا أراها

هل رأيت التلامذة الذين حدثكم عنهم

ما رأيت الذين حدثتمونى عنهم

هل رأيت النساء اللاتى حدثكم عنهن

ما رأيت اللاتى حدثتمونى عنهن

ما الذى تتكلمون فى شأنه

أنا تتكلم فى شأن هذه القضية

أى شئ تتفكرون فيه

أنا تتفكر فى هذه المادة

Lequel connaissez-vous ?

Je connais celui que vous ne connaissez pas.

Avez-vous vu la femme que j'ai vue ?

Je n'ai pas vu celle que vous avez vue.

Laquelle avez-vous vu ?

J'ai vu celle que votre frère a vue.

N'avez-vous pas vu les élèves que j'ai vus ?

Je n'ai pas vu ceux que vous avez vus.

Voyez-vous l'homme dont je vous ai parlé ?

Je le vois.

Ne voyez-vous pas la femme dont je vous ai parlé ?

Je ne la vois pas.

Avez-vous vu les élèves dont je vous ai parlé ?

Je ne les ai pas vus.

Avez-vous vu les femmes dont je vous ai parlé ?

J'en'ai pas vu celles dont vous m'avez parlé.

De quoi parlez-vous ?

Nous parlons de cette affaire.

A quoi pensez-vous ?

Nous pensons à cette affaire.

کدام مرد را می‌شناسید
 مردی که نمی‌شناسید می‌شناسم
 آیا آن زنی که من دیدم دیدید
 زنی که شما دیدید ندیدم
 کدام زن را دیدید
 زنی که برادرت دید آنرا دیدم
 آیا شما کردهای که دیدم دیدید
 شما کردهای که شما دیدید ندیدم
 مردی که بشما گفتم می‌بینید

من اورا می‌بینم
 زنی که بشما گفته بودم می‌بینید

من انرا نمی‌بینم
 شما کردهای که بشما گفته بودم دیدید

شما کردهای که بمن گفته بودید ندیدم
 آیا زندهای که بشما گفته بودم دیدید

زندهای که بمن گفته بودید ندیدم

در چه باب حرف می‌زنید

نادرین ماده حرف می‌زنیم - گفتگو می‌کنیم

چه چیز اندیشه می‌کنید - چه فکر می‌کنید

من درین کیفیت تفکر و اندیشه می‌کنم

قنغی ادمی ییلورسکنز
 بیلدی یکسکنز ادمی ییلورم

بنم کوردیکم خاتونی کوردیکز می
 کوردیکسکنز خاتونی کورمدم

قنغی خاتونی کوردیکز

قرنداشسکنز کوردیکی خاتونی کوردم
 کوردیکم شا کردلری کوردیکز می

سزک کوردیکسکنز شا کردلری کورمدم
 سزه سو یلدیکم ادمی کورپورمیسکنز

بن آتی کورپورم

سزه سو یلدیکم قاری می کورپورمیسکنز

بن آتی کورمیورم

سزه سو یلدیکم شا کردلری کوردیکز می

بکاسو یلدیکسکنز شا کردلری کورمدم

سزه سو یلدیکم قاریلری کوردیکز می

بکاسو یلدیکسکنز قاریلری کورمدم

ندن بخت ایدپورسکنز - نندن طولای سویلیورسکنز

بو قضیه دن طولای سویلیورز

نه ده دوشینورسکنز

بن بو ماده ده دوشینورم

* في الضمائر المبهمة *

او - انلر	او - آنها - ايشان
هر كيم - هر برى	هر كس - هر يك
بشقه - سى	ديگر
هيج - بر كسه	هيج - كسى

Des pronoms indéfinis

هو - هم - الناس	On
كل واحد	Chacun
الغير - آخر	Autrui
لأحدنا	Personne

* تعليم *

ماذا يقال - ماذا يقولون

يقال ان الصلح قد حصل

هل يليق أخذ ما للغير

لا يليق أخذ ما للغير

هل ترون احدا

لا أرى احدا

هل يوجد احد هنا

لا يوجد احد هنا

هل احد يبحث عنى

ان شخصا يبحث عنكم

من الذى يبحث عنى

لا احد يبحث عنكم

هل تنتظرون احدا

نحن منتظرون شخصا

من الذى تنتظرونه

EXERCICES

Que dit-on ?

On dit que la paix a eu lieu.

Est-il bien de prendre les choses d'autrui ?

Il n'est pas bien de prendre les choses d'autrui.

Voyez-vous quelqu'un ?

Je ne vois personne.

Y a-t-il quelqu'un ici ?

Il n'y a personne ici.

Quelqu'un me cherche-t-il ?

Quelqu'un vous cherche.

Qui me cherche ?

Personne ne vous cherche.

Attendez-vous quelqu'un ?

Nous attendons quelqu'un.

Qui attendez-vous ?

* در بیان ضمائر مبهمه *

کل من - آی من	Quiconque
احد من - بعض	Quelqu'un
کلاهما	L'un, l'autre
کل منهما - الواحد والآخر	L'un et l'autre

* ضمائر مبهمه بیانده دز *

هر که - هر انکسیکه - هر انکه	هر کیم که
یکی از ان - بعض	انلردن بری
هر دو	ایکیسی
یکی و دیگری - هر دو را	بری و دیگری

* تعلیم *

چه گویند - چه میگویند
 میگویند صلح شد
 آیا مال دیگر را گرفتن شاید تداست
 مال دیگر را گرفتن شایان نیست - خوب نیست

* تعلیم *

نه دینلور - نه دیورلر
 بارشق اولمش دینلور - دیورلر
 دیگرک مالنی الملق لایقمیدر - ایومیدر
 دیگرک مالنی الملق لایق دکلدر - ایودکلدر

آیا کسی را میشنید

کسیرا نمی بینم

آیا در اینجا کسی پیدا میشود - کس هست

در اینجا کسی نیست

آیا کسی مرا میجوید - میخواهد

یک مرد شما را میجوید

آیا کیست مرا میجوید - مرا میخواهد

هیچ کس شما را نمیجوید - نمیخواهد

آیا کسی را مانتظرید

منتظر مردی هستم - مردی را منتظر هستم

کرا منتظرید

کیسه بی کورپور میسکز

کیسه بی کور میورم

بوراده کیسه وارمی

بوراده هیچ بر کیسه یوقدر

کیسه بی اراپورمی - استیموری

بر یسی سنی اراپور

کیم بی اراپور - استیمور

کیسه سزی ارامیور - استیمور

کیسه بی بکلپور میسکز

بر یسی بکلپور

کیمی بکلپور سکز

نحن منتظرون حبيبنا
 هل تريدون ان تفعلوا شيئاً
 لانريدان نفعل شيئاً
 من راضى بقسمته
 لا احدراضى بقسمته
 من الذى لا يعجبه عقله
 لا احداً لا يعجبه عقله
 هل اخوكم عنده ختمى أو ختم حبيبي
 لا عنده ختمكم ولا ختم حبيبيكم
 هل تريدون ان تقرأوا أو تكتبوا
 نريدان نفعل هذا وذاك
 هل تعرفون كل الرجال الذين رأيتوهم البارحة
 نحن نعرف بعضهم
 هل تعرفون جميع هؤلاء النسوة
 نحن لانعرف كلهن بل نعرف بعضهن
 كل شخص له رأى - له نظر
 كل من لا يحفظ درسه يعاقب

* فى الفعل *

الفعل كلمة تدل على الوجود او الحدث

Nous attendons notre ami.
 Voulez-vous faire quelque chose ?
 Nous ne voulons rien faire.
 Qui est content de son sort ?
 Personne n'est content de son sort.
 Qui est mécontent de son esprit ?
 Nul n'est mécontent de son esprit.
 Votre frère a-t-il mon cachet ou celui
 de mon ami ?
 Il n'a ni l'un ni l'autre.
 Voulez-vous lire ou écrire ?
 Nous voulons faire l'un et l'autre.
 Connaissez-vous tous les hommes que
 vous avez vus hier ?
 Nous en connaissons quelques-uns.
 Connaissez-vous toutes ces femmes ?
 Nous ne les connaissons pas toutes, mais
 nous en connaissons quelques-unes.
 Chacun à sa manière de voir.
 Quiconque n'apprend pas sa leçon
 sera puni.

Du verbe

Le verbe est un mot qui exprime
 l'existence ou l'action.

ما فخر دوستمان هستیم
 آیا میخواهید که چیزی بنید
 چیزی کردن میخواهم
 کیست بقسمت خود راضی
 کس بقسمت خود راضی نیست
 کیست که عقل خود را پسندد
 کس نیست که عقل خود را پسندد
 آیا نزد برادر ت مهر من هست یا خود مهر دوستم
 نزد او نه مهر شما هست و نه مهر دوست شما
 آیا خواندن میخواهید یا نوشتن
 هر دو را کردن میخواهم یعنی این را و آن را میخواهم
 آیا مردمان که دیر و زدید همه شان را میشناسید
 بعضی شان را میشناسیم
 آیا همه این زنهار را میشناسید
 با همه شان را نمیشناسیم اما بعضی شان را میشناسیم
 هر کس را می دارد
 هر که در سفر ایاد نکیر دعا قبت میشود

* در بیان فعل *

فعل کلیه ایست که دلالت بوجود و یا بحدث میکند

دوستمزی بکلیورز
 برشی یا یق استرمیسکنز
 برشی یا یق استمیورز
 کیم قسمتنه را نمیدر
 کیمسه قسمتنه راضی دکلدر
 کندی عقلنی بکنیمان کیمدر
 کندی عقلنی بکنمز کیمسه یوقدر
 قربند اشکر لئایانده بنم مهر می واریوقسه دوستم کیمی
 یاننده نه سزک مهر کروار نه دوستکنز ککی
 او قومتمی استرسکنز یوقسه یا زمتمی
 ایکی سنی یا یق استری یعنی هم بونی وهم انی استرم
 دون کوردیک کنز ادملرک هسنی بیلور میسکنز
 بعضیاری نی بیلورز
 بوقار یلرک هسنی طانور میسکنز
 برانلرک هسنی طانمیزلکن بعضیاری نی طانورز
 هر کسک رای وار
 هر کیمکه در سنی او کرمز البته مجازات اولنور

* فعلاک بیاننده در *

فعل بر کله در که وجود و یا خود حده دلالت ایدر

الفاعل ما وقع منه الحدث الدال عليه الفعل

والفاعل يكون في الغالب اسما ظاهرا أو ضميرا
أو مصدرا

الفاعل يتقدم الفعل عادة

الفاعل اذا كان ضميرا او وقع في جملة استفهامية
يوضع بعد الفعل مباشرة في الازمنة البسيطة وبين
الفعل المساعد واسم المفعول في الازمنة المركبة

المفعول كلمة يقع على الحدث الدال عليه الفعل

المفعول على قسمين الاول يسمى مفعول به نحو
(احب اخي) الثاني يسمى مفعولا له أو اليه نحو (أنا
ذاهب الى باريس) ويسمى هذافي العربية جارا
ومججورا

اذا كان المفعول اسما ظاهرا اوضع بعد الفعل

اذا كان المفعول ضميرا يوضع قبل الفعل الا في
صيغة الامر الحاضر

يوجد في كل فعل خمس صيغات وهي

الاول	الصيغة الاخبارية
الثاني	الصيغة الشرطية
الثالث	الصيغة الطلبية أو الامرية

Le sujet est le terme qui fait l'action
exprimée par le verbe.

Le sujet est le plus souvent représenté
par un nom ou par un pronom ou par
un infinitif.

Le sujet se place ordinairement avant
le verbe.

Dans les phrases interrogatives les
pronoms employés comme sujet se pla-
cent, dans les temps simples, immédia-
tement après le verbe et dans les temps
composés entre l'auxiliaire et le partici-
pe passé.

Le complément d'un verbe est le
mot qui complète le sens exprimé par ce
verbe.

Il y a deux sortes de complément, le
complément (direct) comme (j'aime
mon frère) et le complément indirect
comme (je vais à Paris).

Le complément exprimé par un nom
se place après le verbe.

Le complément exprimé par un pro-
nom se place devant le verbe, excepté
au mode de l'Impératif.

Il y a cinq modes dans les verbes,
ce sont:

L'indicatif

Le conditionnel

L'impératif

فاعل آنستکه از وحدثی صادر شود که فعل دلالت بر او کند

و فاعل اکثر یا یک اسم ظاهر و یا یک ضمیر و یا یک مصدر میشود

فاعل فعل را تقدم مینماید

فاعل اگر ضمیر باشد و در یک جمله است فاعل میماند
واقع گردد در از منتهای جمله پس از فعل و در از منتهای
مرکبه میان فعل مساعد و اسم مفعول وضع میشود

مفعول کلمه ایست که حدثی که فعل دلالت بر آن میکند
بر او واقع شود

مفعول بر دو قسم است قسم اول مفعول به چون
(برادر مرادوست دارم) قسم دوم مفعول له
و یا مفعول الیه میگویند چون (من پیارس میروم)
و این در عربی جار و مجرور قسمیه میشود

مفعول اگر اسم ظاهر باشد پس از فعل وضع میشود
مفعول اگر ضمیر باشد قبل از فعل وضع میشود
الادریغته امر حاضر باشد

در هر فعل پنج صیغه موجود است که اینها اند

نخستین	صورت اخباریه است
دوم	صورت شرطیه است
سوم	صورت طلبیه است و یا امریه

فاعل فعلک دلالت ایله یکی حدثک صانعیدر

و فاعل اکثر یا بر اسم ظاهر و یا خود بر ضمیر و یا بر مصدر
اولور

فاعل عاده فعله تقدم ایدر

فاعل ضمیر اولوب بر جمله استغها میبده و واقع اولور
ایسه از منتهای جمله فعلک اخرنده و از منتهای کسبده
فعل مساعد ایله اسم مفعولک را رساننده وضع اولنور

مفعول بر کلمه در که فعلک دلالت ایله یکی حدث
انک اوزرینه واقع اوله

مفعول یکی نوع اوزره اولوب بر پنجیسی مفعول به
تسمیه اولنور (قرنداشمی سورم) کبی ایکنجیسی
مفعول له و یا الیه دنیلور (بن پارسه کیدپورم) کبی
و عربیده بو کاجار و مجرور تسمیه اولنور

مفعول اسم ظاهر ایسه فعلد نصکره وضع اولنور
مفعول ضمیر اولور ایسه امر حاضر صیغه سندن
ماعد افعلدن اول وضع اولنور

هر بر فعلده بش صیغه بولنور که بولنوردر

برنجیسی	صورت اخباریه در
ایکنجیسی	صورت شرطیه در
اوچنجیسی	صورت طلبیه و یا خود امریه در

الرابع الصيغة الانشائية

الخامس الصيغة المصدرية

يوجد في كل فعل ثلاثة ازمنة وهي

الاول الحال

الثاني الماضي

الثالث الاستقبال

ازمنة الفعل تنقسم الى قسمين اصلية ومشتقة

أما الازمنة الاصلية فهي التي تصاغ منها الازمنة المشتقة وهي خمسة حال الصيغة المصدرية واسم الفاعل واسم المفعول وزمان الحال والماضي التام من الصيغة الاخبارية

والازمنة المشتقة هي التي تصاغ من الازمنة الاصلية

وتنقسم أيضا ازمنة الفعل الى قسمين بسيطة ومركبة

فالازمنة البسيطة هي التي لا تحتاج الى مساعدة زمن من ازمنة فعل الماء وهو Avoir ولا من ازمنة فعل الكينونة وهو être

Le subjonctif

L'infinitif

Il y a trois temps dans les verbes, ces sont:

Le présent

Le passé

Le futur

Les temps se divisent en temps primitifs et en temps dérivés.

Les temps primitifs sont ceux qui forment les temps dérivés, ils sont au nombre de cinq, savoir: le présent de l'Infinitif, le participe présent, le participe passé, le présent et le passé défini de l'Indicatif

Les temps dérivés sont ceux qui sont formés des temps primitifs.

Les temps se divisent aussi en temps simples et en temps composés

Les temps simples sont ceux qui n'empruntent aucun des temps du verbe avoir ou du verbe être

چهارم صورت انشائی است

پنجم صورت مصدریه است

در هر فعل سه زمان موجود است که اینها اند

یکم زمان حال

دوم زمان ماضی یعنی زمان گذشته

سوم زمان استقبال یعنی زمان آینده

زمانهای فعل بر دو قسم است قسم اول اصلی و قسم دوم مشتق است

زمانهای اصلی که اسمند

آنها هستند که از منته مشتق از آنها صادر شود و آنها پنج

نوعند یکم مصدر حالی دوم اسم فاعل سوم اسم

مفعول چهارم صیغه اخباریه زمان حال پنجم صیغه

اخباریه زمان ماضی تام است

از منته مشتق آنها هستند که از از منته اصلی صادر میشوند

و زمانهای فصل نیز بر دو نوع تقسیم میشوند

یکم بسیط و دوم مرکب است

از منته بسیطه آنست که بمساعده زمن از از منته

فعل مالک شدن که avoir باشد و نیز بمساعده

از منته فعل کینونت être که بمعنی بودن است

احتیاج نداشته باشد

دردنجیسی صورت انشائی در

بشنجیسی صورت مصدریه در

هر فعلده اوج زمان موجود در که بونلدر

برنجیسی زمان حال

ایکنجیسی زمان ماضی یعنی یکمش زمان

اوجنجیسی زمان استقبال یعنی کله جک زمان

فعلک زمانلری ایکی قسمه تقسیم اولنور بریسی

اصلی و دیگرى مشتقدر

اصلی اولان زمانلر قغیدر لر اصلی اولان زمانلر

شونلدر که از منته مشتقه انلردن صادر اولور و انلریش

نوعدر برنجیسی مصدر زمان حال ایکنجیسی اسم

فاعل اوجنجیسی اسم مفعول دردنجیسی صیغه

اخباریه نك زمان حالی بشنجیسی صیغه اخباریه

ماضی تامدر

از منته مشتقه انلدر که از منته اصلیه دن صادر اولور لر

و فعلک زمانلری دخی ایکی قسمه تقسیم اولنور

برنجیسی بسیط و دیگرى مرکبدر

و از منته بسیطه شودر که مالک اولمق معنا سنده اولان

Avoir و برده اولمق معنا سنده اولان Être

فعللر نك زمانلری مساعده لرینه احتیاجی اولیمه

والازمنة المركبة هي التي يحتاج تركيبها الى
مساعدة زمن من ازمان فعل المالك والكنونة
المذكورين

لا (اداة نفى)

يوضع لفظ ne في الجمل المنفية قبل الفعل ولفظ
pas بعده وذلك في الازمنة البسيطة نحو (أنا
لأحب)

وأما في الازمنة المركبة فيوضع ne قبل فعل
المساعدة ولفظ pas بعده نحو (أنا لم أحب)

وإذا تكررت لفظ ni التي معناها (لا) يستغنى عن
ذكر لفظ pas نحو (لا أخلى ولا اخت)

وإذا وقع في جملة منفية لفظ rien الذي معناه
(لا شيء) يستغنى أيضا عن ذكر pas نحو (لا مالك
شيء)

Les temps composés sont ceux dans
la composition desquels il entre un des
temps du verbe avoir ou du verbe être.

(Ne pas)

Dans les phrases négatives la négation
(ne) se place dans les temps simples
avant le verbe et le mot (pas) se met
après; comme (je n'aime pas).

Dans les temps composés la négation
(ne) se place avant l'auxiliaire et (pas)
se met après comme (je n'ai pas aimé).

Quand on répète la négation (ni) on
suprime le mot (pas) comme (je n'ai
ni frère ni sœur).

Dans les phrases négatives le mot
(rien) remplace (pas) comme (je n'ai
rien) et non (je n'ai pas rien).

و از منتهی مرکبه آنست که ترکیبش بمساعده زمن
از منتهی فعل مالک شدن که avoir است و نیز
بمساعده فعل کینونت که être است احتیاج
داشته باشد

نه (ادات نفی)

در جمله نفی لفظ ne پیش از فعل و لفظ pas پس
از فعل وضع میشود و اینها در از منتهی بسپطه چون
(من دوست نمی دارم)

و اما در از منتهی مرکبه لفظ ne پیش از فعل مساعد
و لفظ pas پس از فعل مساعد وضع میشود چون
(من دوست ندارم)

و لفظ ni که بمعنی (نه) است اگر در کلامی تکرار
شود آن زمان لفظ pas حذف میشود چنانچه در عباره
(نه برادر دارم و نه خواهرم)

و لفظ rien که بمعنی (هیچ چیز) است اگر در جمله
منفی واقع گردد نیز لفظ pas حذف خواهد شد
چون (هیچ چیز را مالک نیستم)

هر کب اولان زمانلر ترکیبلرنده مالک اولوق معنا
سسنده اولان Avoir و اولوق معنا سسنده اولان
Être فعللر ننگ زمانلری مساعده سنه محتاج
اولورلر

نه (ادات نفی)

جمله منفیه ده ne لفظی فعلدن اول و pas
لفظی فعلدن صکره وضع اولنور و بوده از منتهی بسپطه
ده (بن سووم) کبی

ولکن از منتهی مرکبه ده ne لفظی فعل مساعد
دن اول و pas لفظی فعل مساعد دن صکره
وضع اولنور (بن سووم دم) عباره سسنده اولدیغی
مثالو

(نه) معنا سسنده اولان ni لفظی که بر جمله ده
تکرار اولنور ایسه pas لفظی اول زمان حذف
اولنور (نه قرن داشم وارونه هم شیرم) عباره سسنده
اولدیغی مثالو

جمله منفیه ده (هیچ برشی) معنا سسنده اولان
rien لفظی بولنور ایسه pas لفظی دخی
حذف اولنور ته کیم (هیچ برشیته مالک دکلم) عباره
سسنده اولدیغی کبی

يستعمل فعل الملك وهو avoir وفعل الكينونة وهو être في تركيب الازمنة المركبة من جميع الأفعال ولذا يسميان الفعلين المساعدين - (تنبيه) فعلى avoir لا يفيد الملك الا اذا كان مصاحبا اسما فاذا دخل في تركيب زمن ازمنة الافعال الاخرى على ماضى ذلك الزمن

(تصريف فعل الملك بالاسماء)
(الصيغة الاخبارية في الحال مثبتا)

لى عندى معى املاك مشمشة
لك عندك لوزة
له عنده موزة
لنا عندنا سفرجله
لكم عندكم كزيرة
لهم عندهم تينة

(منفيا)

ليس لى ليس عندى است املاك تفاحة
ليس لك كستري
ليس له خوخة
ليس لنا برقوقه
ليس لكم فستقة
ليس لهم برتقانة

Les deux verbes (avoir) et (être) servent à former les temps composés de tous les autres verbes; on les appelle pour cette raison verbes auxiliaires

Le verbe (avoir) conjugué avec des noms

Indicatif présent positivement

J'ai un abricot
Tu as une amande
Il a une banane
Nous avons un coing
Vous avez une cerise
Ils ont une figue

Négativement

Je n'ai pas une pomme
Tu n'ai pas une poire
Il n'a pas une pêche
Nous n'avons pas une prune
Vous n'avez pas une pistache
Ils n'ont pas une orange

از ب که فعل ملک که avoir باشد و فعل کینونت
که être است در ترکیب از منته مرکبه بر کاف افعال
داخل میشوند و اینها را فعل مساعد تسمیه کرده اند
(تنبیه) فعل avoir افاده ملکیت نمیکند مگر با اسمی
برابر باشد و اگر داخل ترکیب زمان از منته افعال
دیگر شود آن وقت دلالت بر گذشتهگی آن زمان میکنند

* در میان تصرف فعل ملکیت با اسم *
* بیان صیغه اخباریه در زمان حال مثبت *
من یک زرد آلودارم - نزد من یک زرد آلود هست
تو یک بادام داری
او یک انجیر آدم دارد
مایک به داریم
شمایک آلودارید
آنها یک انجیر دارند

* در صورت نفی *

من سیب ندارم - نزد من یک سیب نیست
تو یک امرود نداری
او یک شفتالو ندارد
مایک آلود نداریم
شمایک بسته ندارید
آنها یک پرتقال ندارند

مالک اولمق معنا سنده اولان avoir و اولمق معنا
سنده اولان Être فعل لری کافه افعالک از منته
هر کبدر نیک ترکیبند داخل اوانق سببیه فعل
مساعد تسمیه اولندیلر (تنبیه) avoir فعلی
انجیق بر اسمه مصاحب اولدیغی حالده ملکیت
معناسنی افاده ایدر و بشقه افعالک زمانلرندن
بر یسنده داخل اولور سه اولوقت زمانک ماضی
اولدیغنه دلالت ایدر

(اسم ایله مالک اولمق فعلنک تصریفی بیاتده در)
(صیغه اخباریه حالیه مثبت صورتیه)

بنم بر قیسم وار - بنده - یاغده بر قیسی وار
سنک بر بادامک وار
انک بر موزی وار
بزم بر ایواغز وار
سزک بر کرار کزک وار
انلرک بر انجیری وار

(منفی صورتیه)

بنم بر امام یوق بر المایه مالک دکام
سنک برار مودک یوقدر
انک بر شفتالوسی یوقدر
بزم برار یکمز یوقدر
سزک بر فستق کز یوقدر
انلرک بر پرتقالی یوقدر

(استفهاما)

هل لى هل معى هل عندى هل أمالك رمانة
 هل لك جوزة
 هل له بندقة
 هل لنا أبو فروة
 هل لكم مشملة - يسيم
 هل لهم بلخ

(استفهاما ونقيا)

أليس لى - عندى - معى - أمالك بطيخا
 أليس لك ليمونه
 أليس له عنجب
 أليس لنا زيتون
 أليس لكم توت
 أليس لهم شيلك

* الماضى الناقص *

كان لى - عندى - معى ورق - كنت أمالك ورقا
 كان لك حبر
 كان له دواة
 كان لنا قلم
 كان لكم كتاب
 كانت لهم مطوة

Interrogativement

Ai-je une grenade ?
 As-tu une noix ?
 A-t-il une noisette ?
 Avons-nous une châtaigne ?
 Avez-vous une nêfle ?
 Ont-ils des dattes ?

Interrogativement et négativement

N'ai-je pas de pastèque ?
 N'as-tu pas de citron ?
 N'a-t-il pas de raisin ?
 N'avons-nous pas d'olives ?
 N'avez-vous pas de mûres ?
 N'ont-ils pas de fraises ?

Imparfait

J'avais du papier.
 Tu avais de l'encre.
 Il avait un encrier.
 Nous avions une plume.
 Vous aviez un livre.
 Ils avaient un canif.

* در صورت استفهام *

آیا نزد من یک ناره است - ناریرا مالکم
 آیا تو یک کردگان داری
 آیا او یک جلوز دارد
 آیا ما یک شاه سلوط داریم
 آیا شما یک از کیل دارید
 آیا آنها خرما دارند

* در صورت استفهام و تثنی *

آیا من هندوانه ندارم
 آیا تو لیون نداري
 آیا او انگور ندارد
 آیا ما زیتون نداریم
 آیا شما دوست ندارید
 آیا ایشان توتی ارضی ندارند

* ماضی ناقص یعنی حکایت حال در ماضی *

من کاغد داشته بودم - نزد - پیش من کاغد بود
 تو مرکب داشته بودی
 او یک دوات داشته بود
 ما یک قلم داشته بودیم
 شما یک کتاب داشته بودید
 ایشان یک قلم تراش داشته بودند

* استفهام صورتیله *

بنده - یا بنده بر نار واری - بر ناره مالک میم
 سنک بر چوزک واری
 انک بر فندغی واری
 بزم بر کستانه عز واری
 سنک بر موشله کر واری
 انلرک خر مالری واری میدر

* تثنی و استفهام صورتیله *

بنم قارپوزم پوقی - بنده - یا بنده قارپوز پوقی
 سنک لیونک پوقیدر
 آنک اوزمی پوقیدر
 بزم زیتون پوقیدر
 سنک دوست کنز پوقیدر
 انلرک چلک کری پوقیدر

* ماضی ناقص یعنی ماضی ساده حال حکایه سی *

بنم کاغدم واریدی - بنده - یا بنده کاغدم واریدی
 سنک مرکب واریدی
 انک بردواتی واریدی
 بزم بر قلمز واریدی
 سنک بر کتابکز واریدی
 انلرک بر قلمری واریدی

* الماضي المحدود أو التام *

أنا ملكت حصانا

J'eus un cheval

أنت ملكت فرسا

Tu eus une jument.

هو ملك مهرا

Il eût un poulain

نحن ملكتنا جارا

Nous eûmes un âne

أنتم ملكتكم جملا

Vous eûtes un chameau

هم ملكوا بئجة

Ils eurent une brébis.

* الماضي الغير تام *

قدملكت خروفا في السنة الماضي

J'ai eu un mouton l'année dernière

قدملكت بقرة في الشهر الماضي

Tu as eu une vache le mois denière

قدملك عجلا في الاسبوع الماضي

Il a eu un veau la semaine passé

قدملكنا عنزا أول أمس

Nous avons eu une chène avant hier

قدملكتكم كرسي البارحة

Vous avez eu une chaise hier

قدملكوا دولا با في هذه الصباح

Ils ont eu une armoire ce matin

* نفيا *

لم املك سفرة - مائدة

Je n'ai pas eu une table

لم املك صندوقا

Tu n'ai pas eu un coffre

لم املك مرآة

Il n'a pas eu un miroir

لم املك موسى

Nous n'avons pas eu un rasoir

لم املكوا منديلا

Vous n'avez pas eu un mouchoir

لم املكوا مشطا

Elles n'ont pas eu un peigne

Négativement

* ماضی محدود و یا خود تام *

من صاحب اسبی شدم - اسپیرا مالک شدم
صاحب یک مادیان شدم
صاحب یک کره اسب شدم
صاحب یک خر شدم
صاحب یک شتر شدم
صاحب یک کوفته ماده شدم

* ماضی غیر تام *

پارسال صاحب یک کوفته شدم
در ماه گذشته صاحب یک ماده گاو شدم
هفته گذشته صاحب یک گاو شدم
پری روز صاحب یک بز شدم
دیروز صاحب یک اسکین شدم
این صبح صاحب یک دولاب شدم

* در صورت نفی *

صاحب یک سفره شدم
صاحب یک صندوق شدم
صاحب یک آینه شدم
صاحب یک کزک شدم
صاحب یک دستمال شدم
صاحب یک شانه شدم

* ماضی محدود و یا خود تام *

بن بر آته مالک اولدم
بر قسراغه مالک اولدم
بر طابه مالک اولدم
بر اشکه مالک اولدم
بر دوه یه مالک اولدیکز
بر دیشی قیوننه مالک اولدیلر

* ماضی غیر تام *

کچن سنه بر قیوننه مالک اولدم
کچن آیده بر اینکه مالک اولدم
کچن هفته بر طانه یه مالک اولدم
اولکی کون بر کچی یه مالک اولدم
دون بر اسکمله یه مالک اولدیکز
بو صباح بر دولابه مالک اولدیلر

* منفی صورتیه *

بر سفره یه مالک اولدم
بر صندغه مالک اولدم
بر آینه یه مالک اولدم
بر استره یه مالک اولدم
بر مندیله مالک اولدیکز
بر طراغه مالک اولدیلر

* استغهما *

هل ملكت ديكاً
هل ملكت دجاجة
هل ملك حمامة
هل ملكنا بطّة
هل ملكتم أوزاً
هل ملكوا كركياً

* نعموا واستغهما *

أما ملكت بيغاناً
أما ملكت عندليباً
أما ملك شحوروراً
أما ملكنا حمامة - قرياً
أما ملكتم سمانة
أما ملكوا طيراً

* الماضى السابق على ماض آخر *

لما امتلكت الدراهم انفقتم على الفقراء

لما امتلكت الدراهم نسيت احبابك

لما صار ذاك ثروة نسي احبابه

لما امتلكنم الدراهم اشترينا عربة

Interrogativement

Ai-je eu un coq ?
As-tu eu une poule ?
A-t-il eu un pigeon ?
Avons-nous eu un canard ?
Avez-vous eu un oie ?
Ont -ils eu un grue ?

(Interrog-Négativement)

N'ai-je pas eu un perroquet ?
N'as-tu pas eu un rossignol ?
N'a-t-il pas eu un merle ?
N'avons-nous pas eu une tourterelle ?
N'avez-vous pas eu une caille ?
N'ont-ils pas eu un oiseau ?

Passé antérieur

Quand j'eus eu de l'argent je le distri-
bui aux pauvre.

Quand tu eus de l'argent tu oublias tes
amis.

Quand il eut eu de l'argent il oubli sa
amis.

Quand nous eumes eu de l'argent nous
achetâmes une voiture.

* در صورت استغمام *

آیا مالک یک خردس شدم
 آیا مالک یک ماکیان شری
 آیا مالک یک کبوتر شدم
 آیا مالک یک مرغاب شدم
 آیا مالک یک غاز شدم
 آیا مالک یک کلنگ شدم

* در صورت نفی واستغمام *

آیا صاحب یک طوطی شدم
 آیا صاحب یک هزار شدم
 آیا صاحب یک تیره شدم
 آیا صاحب یک مویچمه شدم
 آیا صاحب یک لارده شدم
 آیا صاحب یک مرغ شدم

* تقدم ماضی بر ماضی دیگر *

وقتی که صاحب پاره شدم بفقیر با توزیع نمودم
 وقتی که صاحب پاره شدم دوستهایم را فراموش کردی
 وقتی که توانگر و صاحب ثروت و سامان شدم دوستهایم را
 فراموش نمودم

وقتی که صاحب پول شدم یک کردونه خریدیم

* استغمام صورتیه *

برخرو سه مالک اولدمی
 برطاوغه مالک اولدمی
 برکوکر چینه مالک اولدمی
 برورد که مالک اولدمی
 برقازه مالک اولدمی
 برطورنه په مالک اولدمی

* نفی واستغمام صورتیه *

بر پیغانه مالک اولدمی
 بر ببله مالک اولدمی
 بر قره طاوغه مالک اولدمی
 بر قری به مالک اولدمی
 بر بلدر چینه مالک اولدمی
 بر قوشه مالک اولدمی

* دیگر ماضیه تقدم ایندن ماضی *

پاره په مالک اولدمی وقتنده فقر الیه تقسیم و توزیع
 ایتدم

پاره په مالک اولدمی وقتنده دوستهایم یکی اونوتدک

ثروت و دولته مالک اولدمی وقتنده دوستهایم
 اونوتدی

پاره په مالک اولدمی وقتنده بر عری به صانوتن آلدق

لما قبلت عليكم الدنيا - لما اغنيتم استكبرتم

لما زادت اموالهم زاد بخلهم

* الماضي الاتم *

كنت ملكت بنطونا

كنت ملكت رباط رقبه

كان ملك سترة

كنا ملكنا كفوفنا

كنتم ملكتم كنادرا

كانو ملكو اجواربا

* المستقبل البسيط أو المطلق *

سأملك ساعة - سيكون لي ساعة

سملك كوستيكا

سيملك ختما

سملك حزاما

سماكون أقمصة

سيملكون سراويل

* المستقبل السابق *

أكون ملكت بستانا

تكون ملكت سراية

Quand vous eûtes eu de la fortune vous devîntes orgueilleux

Quand ils eurent eu beaucoup de biens ils devinrent plus avares

Plus-que-parfait

J'avais eu un pantalon

Tu avais eu une cravate

Il avait eu une redingotte

Nous avions eu des gants

Vous aviez eu des souliers

Ils avaient eu des bas

Futur simple

J'aurai une montre

Tu auras une chaine

Il aura un cachet

Nous aurons une ceinture

Vous aurez des chemises

Ils auront des caleçons

Futur antérieur

J'aurai eu un jardin

Tu auras eu un palais

وقتی که توانگر گشتید متکبر شدید

وقتی که مال و دولتشان بسیار شد زیاده خسیس
و طمعکار شدند

* ماضی اتم *

صاحب یک بانظرون شده بودم
صاحب یک کرد بنید شده بودی
صاحب یک ستره شده بود
صاحب دستکشها شده بودیم
صاحب قوندرها شده بودید
صاحب چور بها شده بودند

* مستقبل البسيط یعنی زمان آینده *

صاحب یک ساعت خواهم شد - ساعتی مالک میشوم
صاحب یک ساعت بند میشوی - مالک زنجیر کی میشوی
صاحب یک مهر میشود
صاحب یک کمر بند میشویم
صاحب پیراهنهای میشوید
صاحب زیر جاعها میشوند

* مستقبل گذشته *

صاحب یک باغ شده میشوم
صاحب یک سمرای شده میشوی

زنکین اولدیغکز وقتده کبر لو اولدیگز

مال و دولتری چوق اولدیغی وقتده دها بخیل
و خسیس اولدیلز

* ماضی اتم *

بر بنظرونه مالک اولمش ایدم
بر بیون باغنه مالک اولمش ایدک
بر ستره به مالک اولمشیدی
السوانلره مالک اولمش ایدک
قوندرلره مالک اولمشیدیگز
چورا بلره مالک اولمشیدیلز

* مستقبل بسبیط یعنی کله جا زمان *

بر ساعتیه مالک اوله جقم - بر ساعت اوله جق
بر کوستکه مالک اوله جقسک
بر مهره مالک اوله جق
بر قوشاغه مالک اوله جغز
کومل کله مالک اوله جقسکز
دونلره مالک اوله جقنر

* مستقبل سابق *

بر باغچه به مالک اولمش اولورم
بر سمرایه مالک اولورسک

يكون ملك بيتا - دارا
 نكون ملكنا فضية - دراهم
 تكونون ملكتم ذهباً
 يكونون ملكوا نحاساً

* الشرطي الحال *

لو كانت لي دراهم لكان لي بيت - لو ملكت دراهم
 لملك بيتا
 لو كانت لك دراهم لكانت لك خيل
 لو كانت له دراهم لكانت له عربية
 لو امتلنا دراهم لامتلا كباستانا
 لو كانت لكم دراهم لكثرت أحيابكم
 لو لم يكن لهم دراهم لما كانت لهم كتب

* صيغة الشرطي الماضي *

لو كان لي بخت لكنت ارتفعت رتبة
 لو كان لك بخت لكنت ارتفعت درجة - نلت
 مناصباً
 لو كان امتلنا دراهم لكان امتلنا عربية
 لو كان لنا أموال لكانت كثرت أحيابنا

Il aura eu une maison
 Nous aurons eu de l'argent
 Vous aurez eu de l'or
 Ils auront eu du cuivre

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent, j'aurais une maison.

Si tu avais de l'argent, tu aurais des chevaux.

S'il avait de l'argent, il aurait une voiture

Si nous avions de l'argent nous aurions un jardin.

Si vous aviez de l'argent vous auriez beaucoup d'amis.

S'ils n'avaient de l'argent ils n'auraient des livres.

Conditionnel passé

Si j'avais eu de la chance j'aurais eu un grade.

Si tu avais eu de la chance tu aurais eu un avancement.

S'il avait eu de l'argent il aurait eu une voiture.

Si nous avions eu de la fortune nous aurions eu beaucoup d'amis.

صاحب یک خانه شده میشود

صاحب سیم - پاره شده میشود

صاحب زر شده میشود

صاحب مس شده میشوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پول میداشتم خانه ام میشد - اگر پول را مالک

بودم خانه را مالک میشدم

اگر پوات میبود اسبها میداشتی

اگر پاره اش میبود کردونه میداشت

اگر صاحب پاره میبودیم مالک یک باغ میشدیم

اگر پاره اتان میبود بسیار دوستها میداشتید

اگر پاره اشان نمیبود کتابها نمیداشتند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر بخت و طالع میداشتم نائل یک رتبه میشدم

اگر اقبال میداشتی نائل یک منصب و جاه میشدی

اگر پولش میبود صاحب کردونه میشد

اگر صاحب ثروت و سامان میبودیم دوستهایمان

بسیار میشد

برقوناغه مالک اولمش اولور

کومشه - پاره یه مالک اولمش اولورز

التونه مالک اولمش اولورسکز

باقره مالک اولمش اولورلر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پاره م اولیدی قوناغم اولوردی - پاره یه

مالک اولیدم اوم اولوردی

اگر پاره ک اولیدی آتکرک اولوردی

اگر پاره سی اولیدی عربه سی اولوردی

اگر پاره یه مالک اولیدق بر باغچه یه مالک اولوردق

اگر پاره کز اولیدی چوق دوسترکز اولوردی

اگر پاره لری اولیدی ککابلی اولمزدی

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر طالع و اقبال اولمش اولیدی بر رتبه یه نائل

اولمش اولوردم

اگر اقبالک اولمش اولیدی بر منصبه نائل اولمش

اولوردک

اگر پاره سی اولمش اولیدی بر عربه یه مالک اولمش

اولوردی

اگر دولت صاحبی اولمش اولیدق چوق دوستره

مالک اولوردق

لو كنتم امتلكتم دراهم الكنتم امتلكتم خيلا

لو لم يكونوا ذو ثروة لما كانت لهم اُحباب

* امر حاضر *

لا تملك خبزا

لا تملك جبنا

أملكوا سكرا

* الصيغة الانشائية الحالية *

ان أبي يريد ان يملك قمحا

ان تملك شعيرا

ان يملك فولاً

ان تملك عدسا

ان تملكون ذره

ان يملكوا أرزا

* الماضي الناقص *

أبي كان يريد لو كنت أملك بصلا

لو كنت تملك جزرا

لو كان يملك خسا

لو كنا تملك خيارا

لو كنتم تملكون باذنجانا

لو كانوا يملكون قرعا

Si vous aviez eu de l'argent vous auriez eu des chevaux.

S'ils n'avaient pas eu d'argent, ils n'auraient pas eu d'amis.

Impératif

Aie du pain.

Ayons du fromage.

Ayez du sucre.

Subjonctif présent

Mon père veut que j'aie du blé.

Que tu aies de l'orge.

Qu'il ait des fèves.

Que nous ayons des lentilles.

Que vous ayez du maïs.

Qu'ils aient du riz.

Imparfait

Mon père voulait que j'eusse des oignons.

Que tu eusses des carottes.

Qu'il eût des laitues.

Que nous eussions des concombres.

Que vous eussiez des milaugènes.

Qu'ils eussent des courges

اگر صاحب پول میبود مالک اسپها میشدید

اگر توانگر نبی بودند دوستهایشان نمیشد

* امر حاضر *

صاحب نان بشود

صاحب بنیر بشویم

صاحب شکر بشوید

* صیغه انشائیة حالیه *

پدرم میخواهد که مالک کندم بشوم

پدرم میخواهد که مالک جو بشوی

پدرم میخواهد که مالک بقله بشود

پدرم میخواهد که مالک مرغجک بشویم

پدرم میخواهد که مالک کندم مصری بشوید

پدرم میخواهد که مالک پرنج بشوند

* ماضی ناقص *

پدرم میخواسته که مالک یاز میشدم

اگر مالک کز میشدی

اگر مالک کاهو میشد

اگر مالک خیار میشدیم

اگر مالک باد نجان میشدید

اگر مالک کدو میشدند

اگر پاره یه مالک اولمش اولید یکنز آتله مالک اولمش
اولورد یکنز

اگر دولت صاحبی اولماش اولید یلر دوستلری
اولماش اولوردی

* امر حاضر *

اتکه مالک اول

پنیره مالک اولهلم

شکره مالک اولکنز

* صیغه انشائیة حالیه *

بابام استرکه بغداد یه مالک اولهیم

» » ارپه یه مالک اولهسن

» » بقله یه مالک اوله

» » هر جکه مالک اولهلم

» » مصر بغداد اسنه مالک اولهسکنز

» » پرنبجه مالک اولهلم

* ماضی ناقص *

بابام استردی که صوغانه مالک اولیدم

اگرها وجه مالک اولیدک

اگر ماروله مالک اولیدی

اگر خیاره مالک اولیدق

اگر بطلجانه مالک اولید یکنز

اگر قباغه مالک اولید یلر

* الماضي الانشائية *

ليتني ملكت خرفشا

ليتك ملكت فصوليا

ليته ملك بطاطسا

ليتناملكنا اسبانخ - اسفناج

ليتكم ملكتم كرنا

ليتهم ملكوا قرنيطا - قنيط

* الماضي الاتم *

كان أبي يودان لو كنت ملكت لها

لو كنت ملكت فلفلًا

لو كان ملك كرفسا

لو كنا ملكنا توما

لو كنتم ملكتم بققدونسا

لو كانوا ملكوا سمنا

* تصريف فعل الكينونة بالصفات *

* الاخبار في الحال مثبتا *

أنا مبسوط - راضى

أنت مسرور

هو محبوب

هي جميلة

نحن أحبا

Passé

Que j'ai eu des artichauts.

Que tu aies eu des haricots.

Qu'il ait eu des pommes de terre.

Que nous ayons eu des épinards.

Que vous ayez eu des choux.

Qu'ils aient eu des choux-fleurs.

Plus-que-parfait

Mon père voudrait que j'eusse eu du sel.

Que tu eusses eu du poivre.

Qu'il eût eu du céleri.

Que nous eussions eu de l'ail.

Que vous eussiez eu du persil.

Qu'ils eussent eu du beurre.

Le verbe Être conjugué avec des adjectifs

Indicatif présent positivement

Je suis content.

Tu es bien aise.

Il est aimable.

Elle est belle.

Nous sommes amis.

* ماضی انشائیہ *

کاشکی مالک کثیر بوستانی می شدم
 کاشکی مالک فاصولیا می شدی
 کاشکی مالک سیب زمین می شد
 کاشکی مالک اسباج - شومین می شدم
 کاشکی مالک کلم می شید
 کاشکی مالک کلم رومی می شدند

* ماضی اتم *

پدرم ارزو خواهنس می نمود اگر صاحب نمک
 شده بودم
 اگر صاحب قفل شده بودی
 اگر مالک کرسب شده بود
 اگر مالک سیر شده بودیم
 اگر مالک مقدونس شده بودید
 اگر مالک روغن شده بودند

* در بیان تصریفات فعل کینونت بصفات *

* صیغه اخباریه حالیه مثبتہ *

من خوشنود و شادانم
 تو خوشنودی
 او دلبر است - دلجو است
 او زیبا و خوشگل است
 ما یار و دوستیم

* ماضی انشائیہ *

کاشکی بران کتاره مالک اولیدم
 کاشکی فاصولیا به مالک اولمش اولیدک
 کاشکی بر الماسنه یعنی بتانه به مالک اولیدی
 کاشکی اسبناغه مالک اولیدق
 کاشکی لهانه به مالک اولیدیکز
 کاشکی قرنیطه مالک اولیدیگر

* ماضی اتم *

بابام ارزو لردی اگر طوزه مالک اولمش اولیدم
 اگر برهه مالک اولمش اولیدک
 اگر کروزه مالک اولمش اولیدی
 اگر صار مساعه مالک اولمش اولیدق
 اگر مادفوسه مالک اولمش اولیدیکز
 اگر یاغه مالک اولمش اولیدیگر

* صفات ایله اولتق فعلتک تصریفی بیاننده در *

* صیغه اخباریه حالیه مثبت صورتله *

بن مسرور و مبسوطم
 سن مسرور سن
 او سوکلودر
 او کوزل و یا قشقلودر
 بز دوستز

أنتم عاقلون

Vous êtes sages.

هم طيبون

Ils sont bons.

هن طيبات

Elles sont bonnes.

* نفيًا *

Négativement

أنا لست مبسوطة

Je ne suis pas content.

أنت لست مسرورا

Tu n'es pas bien aise.

هو ليس جميلا

Il n'est pas beau.

هي ليست جميلة

Elle n'est pas belle.

نحن لسنا أصدقاء

Nous ne sommes pas amis.

أنتم لستم عاقلين

Vous n'êtes pas sages.

هم ليسوا طيبين

Ils ne sont pas bons.

هن لسن طيبات

Elles ne sont pas bonnes.

* استفهاما *

Interrogativement

هل أنا غني

Suis-je riche?

هل أنت فقير

Es-tu pauvre?

هل هو بخيل

Est-il avare?

هل نحن مسرفون

Sommes-nous prodigues?

هل أنتم مؤدبون

Êtes-vous polis?

هل هم غير مؤدبين

Sont-ils impolis?

* نفيًا واستفهاما *

Interrog - Négativement

أأنت غنيا

Ne suis-je pas riche?

أأنت فقيرا

N'es-tu pas pauvre?

شما دانا و ما قلید
 آنها خوبند
 آنها خوبند

* در صورت نفی *

من خوشنود نیستم
 تو خوشنود نیستی
 او زیبا و قشنگ نیست
 او زیبا و خوب نیست
 ما یار و دوست نیستیم
 شما دانا و عاقل نیستید
 آنها خوب نیستند
 آنها خوب نیستند

* در صورت استفهام *

آیا من توانمگر هستم
 آیا تویی نوا و فقیر هستی
 آیا او بخیل است
 آیا ما مسرفیم
 آیا شما ادب دارید
 آیا آنها ادیب نیستند - آیا نهایی ادبند

* در صورت نفی و استفهام *

آیا من توانمگر نیستم
 آیا تویی نوا و فقیر نیستی

سز عقل و سکنز
 انلرا پودر لر
 انلرا پودر لر

* نفی صورتیه *

بن مسرورد کام
 سن مسرورد کلسن
 او کوزل دکدر
 او کوزل دکدر
 بز دوست و احباب دکلز
 سز عقل و سکنز
 انلرا پودر لر
 انلرا پودر لر

* استفهام صورتیه *

بن ز نسکیمیم
 سن فقیر میسن
 او بخیل میدر
 بز اسراف اید بچی میز
 سز ادب و میسکنز
 انلرا ادب سز میدر لر

* نفی و استفهام صورتیه *

بن ز نسکین دکیم
 سن فقیر دکلیسن

اليس بخيلا
 ألسنا مسرفين
 ألستم مؤذنين
 أليسوا غير مؤذنين

* حكاية الحال في الماضي *

أنا كنت مجتهدا
 أنت كنت كسلانا
 هو كان سعيدا
 نحن كنا سيء البخت
 أنتم كنتم فضلا
 هم كانوا كراما

* الماضي التام *

أنا صرت مريضا - مرضت
 أنت صرت قويا
 هو صار ضعيفا - ضعف
 نحن صرنا متواضعين - تواضعنا
 أنتم صرتم متكبرين - تكبرتم
 هو صار صاحب شجاعة

* الماضي الغير تام *

أنا كنت مطيعا
 أنت كنت عاصيا
 هو كان صغيرا

N'est-il pas avare ?
 Ne sommes-nous pas prodigues ?
 N'êtes-vous pas polis ?
 Ne sont-ils pas impolis ?

Imparfait

J'étais studieux.
 Tu étais paresseux.
 Il était heureux.
 Nous étions malheureux.
 Vous étiez vertueux.
 Ils étaient généreux.

Passé défini

Je fus malade.
 Tu fus fort.
 Il fut faible.
 Nous fûmes modestes.
 Vous fûtes orgueilleux,
 Ils furent courageux.

Passé indéfini

J'ai été obéissant.
 Tu as été désobéissant.
 Il a été petit.

آیا او بخیل نیست
 آیا ما مسرف نیستیم
 آیا شما مؤدب نیستید
 آیا آنها بی ادب نیستند

* حکایت حال در زمان ماضی *

من کوشش کننده بودم
 تو تنبل بودی
 او فرخنده بود
 ما بی نخت بودیم
 شما فاضل بودید
 آنها جو انمرد بودند

* ماضی تام *

من بیمار و ناخوش شدم
 تو توانا سدی
 او ناتوان شد
 ما متواضع شدیم
 شما متکبر شدید
 آنها شجاع شدند

* ماضی غیر تام *

من فرمانبردار بودم - مطیع بودم
 تو فرمانبردار نبودى
 او خرد و کوچک بود

او بخیل دکمیدر
 بز مسرف دکمیز
 سزاد بلود کلمیسکز
 افلراد بسزد کلمیدرلز

* ماضیده حالت حکایه سی *

بن چالشقان ایدم
 سن تنبل ایدک
 اوسعاد تلوایدی
 بزطالعسزو بختسز ایدک
 سز فضیلت تلوایدی کز
 انلرجوانمرد ایدی لر

* ماضی تام *

بن کیفسز اولدم
 سن قوتلوا اولدک
 اوضعیف اولدی
 بز متواضع اولدق
 سز کبرلوا اولدی کز
 انلرشجاعتلوا اولدی لر

* ماضی غیر تام *

بن اطاعتلوا ایدم
 سن اطاعتسز ایدک
 او کوچک ایدی

فحن كنا كبارا
انتم كنتم اصدقاء
هم لم يكونوا اصدقاء

* نفيًا *

أنا لم أكن غير مستعد
لم تكن مستعدا
لم يكن متلقا
لم تكن كذابين
لم تكونوا مرأين
لم يكونوا حسادا

* استفهاما *

هل كنت ماهرا
هل كنت غشيا
هل كان فقيرا
هل كنا أصحاب ثروة
هل كنتم كسالى
هل كانوا أقباحا

* نفيًا واستفهاما *

أما كنت ماهرا
أما كنت غشيا
أما كان فقيرا
أما كنا أصحاب ثروة

Nous avons été grands.

Vous avez été fidèles.

Ils ont été infidèles.

Négativement

Je n'ai pas été incapable.

Tu n'as pas été capable.

Il n'as pas été flateur.

Nous n'avons pas été menteurs.

Vous n'avez pas été hypocrites.

Ils n'ont pas été envieux.

Interrogativement

Ai-je été habile?

As-tu été malhabile?

A-t-il été indigent?

Avons-nous été opulents?

Avez-vous été indolents?

Ont-ils été insolents?

Interrog-Négativement

N'ai-je pas été habile?

N'as-tu pas été malhabile?

N'a-t-il pas été indigent?

N'avons-nous pas été opulents?

ما بزرگ بودیم
شما صادق بودید
آنها صادق نبودند

* در صورت نفی *

من بی استعداد و غیر قابل نبودم
تو مستعد بودی
او جا بلوس نبود
ما دروغ گو نبودیم
شما ریاکار نبودید
آنها حسود نبودند

* در صورت استفهام *

آیا من ماهر بودم
آیا تو غشیم بودی
آیا او فقیر بود
آیا ما صاحب دوات و ثروت بودیم
آیا شما تنبل بودید
آیا آنها بی ادب بودند

* در صورت نفی و استفهام *

آیا من ماهر نبودم
آیا تو غشیم نبودی
آیا او بیخوار نبود
آیا ما صاحب دوات نبودیم

بزیبوك ايدك
سز صداقتلوايد يكز
انلر صداقتسز ايد يلر

* نفی صورتیه *

بن استعداد سزدكل ايدم
سن استعدادلودكل ايدك
اويلتا قلنجي دكل ایدی
بزیلانجی دكل ايدك
سز ریاکار دكل ایدیکز
انلر حسد ایدچی دكل ایدیلر

* استفهام صورتیه *

بن مهار تلو میدم
سن عجمی میدك
اوفقیرمیدی
بزرورت صاحبی ايدك
سز تنبلی ایدیکز
انلر ادب سز میدیلر

* نفی و استفهام صورتیه *

بن مهار تلود کلیدم
سن عجمی دکلیدك
اوز کورد دکلیدی
بزمال صاحبی دکلیدك

أما كنتم كسالى

أما كانوا أقبحا

* الماضى الناقص *

لما كنت شابا كنت أنت هرما

لما كنت أنت شابا كنت أنا شيخا

لما كان قويا كنت أنت ضعيفا

لما كافرين كنتم متكدرين

لما كنتم متكدرين كافرين

لما كانوا مبسوطين كانت اخواتهم غير مبسوطات

* الماضى التام *

أنا كنت صرت عالما

أنت كنت صرت جاهلا

هو كان صار متشكرا

نحن كنا صرنا أصحاب قناعة

أنتم كنتم صرتم أرباب غيرة

هم كانوا صاروا مجتهدين

* المستقبل البسيط *

أنا أصير حكيمًا - طبيبًا

أنت تصير جراحًا

هو يصير أجازجيا - بايع الادوية

N'avez-vous pas été paresseux ?

N'ont-ils pas été insolents ?

Passé antérieur

Quand j'eus été jeune tu fus vieux

Quand tu eus été jeune je fus vieux

Quand il eut été fort tu fus faible

Quand nous eûmes été gais, vous fûtes tristes

Quand vous eûtes été tristes nous fûmes gais

Quand ils eurent été contents, leurs sœurs furent mécontentes

Plus-que-parfait

J'avais été savant.

Tu avais été ignorant.

Il avait été reconnaissant.

Nous avions été sobres.

Vous aviez été zélés.

Ils avaient été assidus.

Futur simple

Je serai médecin.

Tu seras chirurgien.

Il sera pharmacien.

آیا شما تنبل بودید
آیا آنها بی ادب نبودند

* ماضی ناقص *

وقتی که من جوان بودم تو پیر بودی
وقتی که تو جوان بودی من پیر بودم
وقتی که اذ زور و توان داشت تو ضعیف و ناتوان بودی
وقتی که ما خوشنود بودیم شما غمناک بودید
وقتی که شما غمناک و مکرر بودید ما خوشنود بودیم
وقتی که آنها خوشنود بودند شما پشیمان خوشنود نبودند

* ماضی تام *

من عالم شده بودم
تو جاهل شده بودی
او شکر گزار شده بود
ما صاحب قناعت شده بودیم
شما صاعب غیرت شده بودید
آنها کوشش کننده شده بودند

* مستقبل بیط *

من پزیشک میشوم — حکیم میشوم
تو ریشساز میشوی — جراح میشوی
او دار و فرودش میشود

سز تنبل دکلمید یکگز
انلر ادب سز دکلمید لرلر

* ماضی ناقص *

بن کنج اولدیغم وقتده سن اختیار ایدک
سن کنج اولدیغتن وقتده بن اختیار ایدم
او قوتلو اولدیغی وقتده سن قوتسز وضعیف ایدک
بزفر حلوا اولدیغمز وقتده سز کدرلوا ایدیکز
سز کدرلوا اولدیغکز وقتده بزفر حلوا ایدک
انلر مسرور اولدقلری وقتده قزقز نداشلری مسرور
دکل ایدیلر

* ماضی تام *

بن عالم اولمشدم
سن جاهل اولمشدک
او متشکر اولمشدی
بزقناعت صاحبی اولدینک
سز غیرتلو اولدیدیگز
انلرچ لشقان اولدیدیلر

* مستقبل بسیط *

بن حکیم اولورم
سن جراح اولورسن
او اجراحی اولور

نحن نصير كتباء
أنتم تصيرون ضباطا
هم يصيرون عسكرا

* المستقبل المقدم *

أنا أكون صرت ميرألى
أنت تكون صرت قائم مقام
هو يكون صار بيكباشى
نحن نكون صرنا يوزباشية
أنتم تكونون صرتم چاويشيه
هم يكونون صاروا أونباشيه

* الصيغة الشرطية الحالية *

لو كانت لى دراهم لصرت مبسوطا جدا
لو كانت لك دراهم لصرت سعيدا جدا

لو كان له دراهم لصار كريما جدا
لو كنا فى فرنسه لصرنا متمدنين
لو كنتم بالاستانة العلمية لصرتم مؤدبين
لو كانوا عقلا لنا كانوا اقفرا

* الصيغة الشرطية الماضية *

لو كنت غنيا لصرت مبسوطا
لو كنت صاحب معارف لصرت محترما

Nous serons écrivains.
Vous serez officiers.
Ils seront soldats.

Futur antérieur

J'aurai été colonel.
Tu auras été lieutenant colonel.
Il aura été commandant.
Nous aurons été capitaines.
Nous aurez été sergents.
Ils auront été caporaux.

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent je serais très-content.
Si tu avais de l'argent tu serais très-
heureux

S'il avait de l'argent il serait très-
généreux.

Si nous étions en France nous serions
civilisés.

Si vous étiez à Constantinople vous
seriez polis.

S'ils étaient sages ils ne seraient pas
pauvres.

Conditionnel passé

Si j'avais été riche j'aurais été content.
Si tu avais été instruit tu aurais été
estimé.

ما کاتب میشویم

شما سر کرده میشوی

آنها سر باز میشوند

* مستقبل مقدم *

من میر بنج شده میشوم

تو سرتیغ شده میشوی

او سر پتک شده میشود

ما سلطان شده میشویم

شما نقیب سر باز شده میشوید

ایشان ده باشی شده میشوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر من پول میداشتم خیلی خوشتر میشدم

اگر تو پول میداشتی بسیار فرخنده میشدی

اگر او پول میداشت بسیار جوانتر میشد

اگر در فرانسه میبودیم متمدن میشدیم

اگر در اسلامبول میبودید ادیب میشدید

اگر آنها حافل میبودند بی توان نمیشدند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر تو آنکه میبودم خوشتر میشدم

اگر صاحب معرفت و دانش میبودی مکرم

و معتبر میشدی

بز کاتب اوله جغز

سز ضابط اوله جقسکز

اندر عسکر اوله جقلردر

* مستقبل مقدم *

بن میر آ لای اولمش اولورم

سن قائم مقام اولمش اولورسن

اوی بیگاشی اولمش اولور

بز یوز باشی اولمش اولوروز

سز چاوش اولمش اولورسکز

اندر اوباشی اولمش اولورلر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر بنم پاره م اولیدی چوق مسرور اولوردم

اگر سزنت پاره ک اولیدی چوق سعادت صاحبی
اولوردک

اگر انک پاره می اولیدی چوق جوانتر اولوردی

اگر فرانسه اوله اولسیدق متمدن اولوردق

اگر در سعادتده اولیدی یکنزد بلو اولورد یکنز

اگر اندر عقلو اولسیدیلر فقیر اولزدیلر

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر ز نسکین اولمش اولیدم مسرور اولوردم

اگر معرفتو اولمش اولیدک معتبر و محترم اولوردک

لو كان غنيا صار كريما
لو كنا كراما لصرنا محبوبين
لو كنتم معنا البارحة لابتهجتتم سرورا
لو كانوا تعلموا العلوم الطبية لكانوا صارا اطبا

* أمر حاضر *

كن صادقا
لنكن أصدقاء - مخلصين
كونوا أحياءا

* الصيغة الانشائية الحالية *

ابي يريد أن أكون نجيبا
أن تكون مستحقا
أن يكون صاحب معارف
أن نكون أحياءا
أن تكونوا مشهورين
أن لا يكونوا جاهلين

* الماضي الناقص *

أبي كان يود أن لو كنت عادلا - منصفًا
لو كنت صادقا - وفيًا
لو كان متنبها
لو كنا أذكبا

S'il avait été riche, il aurait été généreux.
Si nous avions été généreux, nous aurions été aimés.
Si vous aviez été hier avec nous vous auriez été enchantés.
S'ils avaient appris la médecine ils auraient été médecins.

Impératif

Sois fidèle
Soyons intimes
Soyez amis

Subjonctif présent

Mon père veut que je sois habile
Que tu sois digne
Qu'il soit instruit
Que nous soyons amis
Que vous soyez célèbres
Qu'ils ne soient pas ignorants

Imparfait

Mon père désirait que je fusse juste.
Que tu fusses sincère.
Qu'il fût attentif.
Que nous fussions intelligents.

اگر تو نگر میبودی جو آن فرد میشد

اگر جو آن فرد میبودیم دلپسند می شدیم

اگر دیروز با ما برابر میبودید خشنود می شدید

اگر علوم طبابترا تحصیل میکردند طیب می شدند

* امر حاضر *

صادق شو

صادق شویم

دوست بشوید

* صیغه انشائیة حالیه *

پدرم مجزواهد که گزیده و نجیب شوم

که مستحق شوی

که صاحب هنر و معارف شود

که دوست و یار شویم

که مشهور شوید

که جاهل و نادان نشوند

* ماضی ناقص *

پدرم از زود میکرد که عادل و منصف میبودم

که صادق میبودی

که مدقق و خردده دان میبود

که تیز فہم و ذکی میبودیم

اگر ز نکتین اولمش اولیدی جو آن فرد اولوردی

اگر جو آن فرد اولمش اولیدق سو یلمش اولوردق

اگر دون برزمله برابر اولمش اولیدی کنز مسرور اولور
دیکنز

اگر علوم طبیعہ بی تحصیل اینمش اولیدی لر طیب
اولمش اولوردی لر

* امر حاضر *

صداقتلواول

صادق اولهلم

دوست اولکنز

* صیغه انشائیة حالیه *

باپام استر که بختا بنوا اولهلم

که مستحق اولهسن

که معرفتلاواول

که دوست اولهلم

که مشهور اوله سکنز

که جاهل اولیه لر

* ماضی ناقص *

باپام از زوردی که عدالتلور و منصف اولیدم

که صادق تلور و وفادار اولیدک

که دقتلور اولیدی

که ذکاوتلور اولیدق

لو كنتم فصحاء
لو كانوا حاضرين

* الماضي للصيغة الانشائية *

ليتني صرت شهاما - هماما
ليتك صرت متيقظا - متنبها
ليته صار عاقلا - حازما
ليتنا صرنا متبصرين
ليتكم صرتم شاكرين
ليتهم صاروا محسنين

* الماضي الاتم *

أبي كان يود أن لو كنت - صرت معلما
لو كنت - صرت استادا
لو كان - صار دكتورا - مدرسا
لو كنا - صرنا مترجمين
لو كنتم - صرتم مهندسين
لو كانوا - صاروا خطباء

* مكاملة على فعل المالك *

هل لكم كتب
لى كتب
كم كتب لكم
لى ثلاثة كتب - عندي منها ثلاثة

Que vous fussiez éloquents.

Qu'ils fussent présents.

Passé

Que j'ai été vaillant.

Que tu aies été vigilant.

Qu'il ait été prudent.

Que nous ayons été prévoyants.

Que vous ayez été reconnaissants.

Qu'ils aient été bienfaisants.

Plus-que-parfait

Mon père aurait désiré que j'eusse été professeur.

Que tu eusses été précepteur.

Qu'il eût été docteur.

Que nous eussions été traducteurs,

Que vous eussiez été ingénieurs.

Qu'ils eussent été orateurs.

(Conversations sur le verbe avoir)

Avez-vous des livres ?

J'en ai.

Combien de livres avez-vous ?

J'en ai trois.

که زبان آور و فصیح میبودید
که حاضر میبودند

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی دیر و شجیع شده میبودم
کاشکی بیدار شده میبودی
کاشکی عاقل شده بود
کاشکی اهل بینا و بصیرت شده بودیم
کاشکی شکر گزار شده بودید
کاشکی نیکی کننده شده میبودند

* ماضی اتم *

پررم ارزو میگرد که استاد می شدم
که استاد میشدی
که حکیم و مدرس میشد
که مترجم می شدم
که مهندس می شدید
که واعظ می شادند

* مکالمه بر فعل مالک شدن *

آیا کتابها دارید
کتابها داریم
چند کتاب دارید
سه کتاب دارم

که فصیح اولید یکنز
که حاضر اولید یلر

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی یکیت اولمش اوله
کاشکی او یانق اولمش اوله سن
کاشکی عقللو اولمش اوله
کاشکی اهل بصیرت اولمش اوله لم
کاشکی متشکر اولمش اوله سکنز
کاشکی محسن اولمش اوله لر

* ماضی اتم *

بیام اور زوردی که خواجه اولمش اولیدم
که استاد اولمش اولیدک
که دوکتور و حکیم اولمش اولیدی
که مترجم اولمش اولیدق
که مهندس اولمش اولید یکنز
که واعظ اولمش اولید یلر

* مالک اولمق فعلنک اوزرینه مکالمه *

کتابلر کز وارچی
کتابلر من و اردر
قاج کک بکنز واردر
اوج ککام واردر

أما لكم أقلام
 ليس لنا أقلام
 هل كان عندكم ورق البارحة
 كان عندي منه كثير
 أما كان لكم أقلام رصاص
 لم يكن لنا أقلام رصاص
 هل رزقتم أولادا
 رزقنا ثلاثة أولاد
 هل ملكتم دراهما كثيرة
 ملكت دراهما قليلة
 كم قرش ملكتم
 ملكت ثلاثين قرشا
 هل ملكتم ثلاثين قرشا أو أربعين
 ملكت ثلاثين قرشا فقط
 هل ملكتم خيلا كثيرة
 لم نملك خيلا كثيرة
 كم حصان ملكتم
 ملكنا خمسين حصانا
 أما ملكتم عربية - أما كان لكم عربية
 لم نملك عربية - ما كان لنا عربية
 هل تحصلون على ورق غدا
 سأحصل على ورق غدا
 أما تملكون دراهما غدا

N'avez-vous pas de plumes ?
 Nous n'en avons pas ?
 Aviez-vous du papier hier ?
 J'en avais beaucoup.
 N'aviez-vous pas de crayons ?
 Nous n'en avons pas.
 Avez-vous eu des enfants ?
 Nous en avons eu trois.
 Avez-vous eu beaucoup d'argent ?
 J'en ai eu peu.
 Combien de piastres avez-vous eu ?
 J'en ai eu trente.
 Avez-vous eu trente ou quarante piastres
 J'ai eu trente piastres seulement.
 Avez-vous eu beaucoup de chevaux ?
 Nous n'en avons pas eu beaucoup.
 Combien de chevaux avez-vous eu ?
 Nous en avons eu cinquante.
 N'avez-vous pas eu une voiture ?
 Nous n'en avons pas eu.
 Aurez-vous du papier demain ?
 J'en aurai demain.
 N'aurez-vous pas d'argent demain ?

آیا خاهماندارید

خاهمانداریم

آیا دیروز نزد شما کاغذ بود

نزد من بسیار کاغذ بود

آیا شما قلمهای مهرنی نداشتید

قلمهای اسربی نداشتم

آیا صاحب فرزندها شدید

صاحب سه فرزند شدیم

آیا مالک پول بسیار شدید

مالک پول کم شدم

مالک چند فروش شدید

مالک سی فروش شدم

آیا مالک سی فروش شدید یا خود چهل

مالک سی فروش شدم بس

آیا مالک بسیار اسپه ما شدید

مالک بسیار اسپه ما شدیم

مالک چند اسپه شدید

مالک پنجاه اسپه شدیم

آیا مالک کردونه شدید

مالک کالسکه - کردونه - ارا به شدیم

فردا نزد شما کاغذ پیدا میشود - صاحب کاغذ میشود

فردا کاغذم میشود

آیا فردا پوتمان نمیشود - صاحب پول نمیشود

قلمرکز یوقی

قلمرهن یوقدر

دون سزده کاغذ وار میدی

بنده جوق کاغذ وار ایدی

قورشون قلمرکز یوقیدی

قورشون قلمرهن یوغیدی

چو جغکز اولدی

اوچ چو جغز اولدی

چوق پاره به مالک اولدی کز می

از پاره به مالک اولدم

قاج غروشه مالک اولدی کز

او تو زغروشه مالک اولدم

او تو زغروشه می مالک اولدی کز یوقسه قرق غروشه می

انجق او تو زغروشه مالک اولدم

چوق آتله مالک اولدی کز می

چوق آتله مالک اولدمق

قاج آتله مالک اولدی کز

اللی آتله مالک اولدمق

عرب به به مالک اولدی کز می

عرب به به مالک اولدمق

یارین کاغذ کز اولور می

یارین کاغذم اولور

یارین پاره کز اولیمه جقی - پاره مالک اولمز میسکز

ستحصل على شيء منها - على الدراهم بعد بكرة
 هل أخوك له كسوة جديدة
 له كساوي كثيرة
 كم كسوة له
 له خمس كساوي
 أمالايكم أولاد آخر
 ليس له أطفال آخر - ليس له أولاد آخر
 هل جيبكم مالك قاموسا
 انه مالك قاموسا
 هل ملك كتب جديدة
 انه ملك كتب جديدة
 أمالكم ورقا للمكاتيب
 لم يملك ورقا للمكاتيب
 هل عنكم ملك خرفان - أغنام
 هو ملك غنما كثيرة
 كم خروف ملك
 ملك خمسة عشر خروفا
 هل يملك ساعة
 سيملك ساعة
 متى يملكها
 سيملكها غدا أو بعد غد
 هل أحبباكم عندهم - أولهم دراهم
 عندهم دراهم كثيرة

Nous en aurons après-demain.
 Votre frère a-t-il un habit neuf?
 Il en a plusieurs.
 Combien d'habits a-t-il?
 Il en a cinq.
 Votre père n'a-t-il pas d'autres enfants?
 Il n'en a pas d'autres.
 Votre ami a-t-il eu un dictionnaire?
 Il en a eu un.
 A-t-il eu de bons livres?
 Il en a eu de bons.
 N'a-t-il pas eu de papier à lettre?
 Il n'en a pas eu.
 Votre oncle a-t-il eu des moutons?
 Il en a eu beaucoup.
 Combien de moutons a-t-il eu?
 Il en a eu quinze.
 Aura-t-il une montre?
 Il en aura une.
 Quand l'aura-t-il?
 Il l'aura demain ou après-demain.
 Vos amis ont-ils de l'argent?
 Ils en ont beaucoup.

پس فردا مالک پول میشود

آیا برادرت لباس نو دارد

بسیار لباسها دارد

چند لباس دارد

بسیار لباس دارد

آیا پدرتان پسرهای دگر ندارد

پسرهای دگر ندارد

آیا دوست شما مالک یک قاموس شد

مالک قاموسی شد

آیا مالک کتابهای خوب شد

صاحب کتابهای خوب شد

آیا صاحب کاغذنامه شده

مالک کاغذنامه شده

آیا عمتان مالک کوسفندها شد

او مالک بسیار کوسفندها شد

مالک چند کوسفند شد

مالک پانزده کوسفند شد

آیا مالک یک ساعت میشود

صاحب یک ساعت میشود - ساعتی را مالک میشود

کی صاحب میشود

فردا و یا پس فردا او را مالک میشود

آیا نزد دوستهای شما پول هست

نزد ایشان بسیار پول هست - بسیار پول دارند

او بر کون پاره هنر اوله جق - پاره یه مالک اولورز

قرند اشکرت یکی روبه سی واری

چوق روبه سی واردر

قاج روبه سی واردر

بش روبه سی وار

بابا کرتک بشقه چوققتری یوقیدر

بشقه اولادی یوقدر

دوستکز بر قاموسه مالک اولدی

بر قاموسه مالک اولدی

ایوگا بره مالک اولدی

ایوگا بره مالک اولدی

پوسته کاغذینه مالک اولماشعی

پوسته کاغذینه مالک اولماش

عموجه کرقیونله مالک اولدی

چوق قیونله مالک اولدی

قاج قیونله مالک اولدی

اون بش قیونله مالک اولدی

بر ساعتیه مالک اولورمی

بر ساعتیه مالک اولور

نه وقت مالک اوله جق

یارین یا خود او بر کون اکمالک اوله جق

دوستلر کرتک یا ننده - دوستلر کرده پاره واری

اندرک یا ننده - اندرده چوق پاره واردر

ليس لهم بيوت
 ليس لهم بيوت
 هل كان لهم أحياء
 لما كانوا أغنيا كان لهم أحياء كثيرين

هل سيملكون فرشا - أئنا نالبيت
 سيملكون فرشا - أئنا نالبيت
 هل عندنا فواكه
 هل عندكم شيأ منها
 أي نوع من الفواكه عندنا
 عندكم تفاح وبرقوق وكثيرى

أليس عندنا قهوه
 عندكم قهوه وشاي
 هل عندنا كثير منها
 عندكم كثير منها
 هل يكون لنا أحياء
 سيكون لكم أحياء
 متى يكون لنا أحياء
 متى اعتنيتم تكثراً أحياء بكم

* في أبواب التصريف *

أبواب التصريف أربعة عند الفرنسيين وتعرف
 بأواخر مصادرها

N'ont-ils pas de maisons ?

Ils n'en ont pas.

Avaient-ils des amis ?

Quant ils étaient riches ils en avaient beaucoup.

Auront-ils des meubles ?

Ils en auront.

Avons-nous des fruits ?

Vous en avez ?

Quelle espèce de fruits avons-nous ?

Vous avez des pommes, des prunes et des poires.

N'avons-nous pas de café ?

Vous avez du café et du thé.

En avons-nous beaucoup ?

Vous en avez beaucoup.

Aurons-nous des amis ?

Vous en aurez.

Quand aurons-nous des amis ?

Quand vous serez riche vous en aurez beaucoup.

Des conjugaisons

Il y a quatre conjugaisons que l'on distingue par la terminaison du présent de l'Infinitif.

آیا آنها خانها ندارند

خانها ندارند

آیا آنها دوستها دارند

وقتی که تو نیکم بودند بسیار دوستها داشت

آیا صاحب فرشتهها میشوند

صاحب فرشتهها میشوند

آیا نزد ما میوه با هست — میوه با داریم

آیا میوه با داریم

نزد ما که ام نوع دجه کونه میوه هست

نزد شما سبب و آلا و امرود هست

آیا نزد ما قهوه نیست

نزد شما قهوه و چای هست

آیا نزد ما از آنها بسیار هست

نزد شما از آنها بسیار هست

آیا دوستهایمان میشود

دوستهایمان میشود

چه وقت دوستهایمان میشود

وقتی که تو نیکم شدی دوستهایمان بسیار میشود

* در میان ابواب تصریف *

ابواب تصریف درخت فرانسوز بر چهار نوع است

و مصدرها بحروف اخرشان از یکدیگر فرق و تمیز میشود

انلرک اولری یوقیدر

اولری یوقدر

انلرک دوستلری وارمیدر

زنکین اولدقلری وقتده چوق دوستلری واریدی

مفروشات — موبلیاته مالک اوله جقلری

مفروشاته مالک اوله جقلردر

بزده یشلرواری

سزده میوه لروارمیدر

بزده نه درلومیوه واردر

سزده الماواریک وارمود واردر

بزده قهوه یوقی

سزده قهوه و چای واردر

انلردن بزده چوق واری

انلردن سزده چوق واردر

دوستلرهن اوله جقمی

دوستلرکز اوله جق

نه وقت دوستلرهن اولور

زنکین اولدیغک زوقته چوق دوستلرکز اولور

* تصریفک نابلری بیاننده در *

فرانسوزجه ده تصریفک نابلری درت نوع اوزره اولوب

مصدر اخرلری ایله بر برلردن فرق و تمیز اولور

الباب الاول ينتهى فى المصدر بلفظ er نحو
Aimer ومعناه (الحب)

الباب الثانى ينتهى فيه المصدر بلفظ ir نحو
Finir أى (التتميم)

الباب الثالث ينتهى فيه المصدر بلفظ oir نحو
Recevoir أى (الاخذ والقبول)

الباب الرابع ينتهى فيه المصدر بلفظ re نحو
Rendre أى (الرد والاعادة)

(فى الافعال الكثيرة الاستعمال)

(مصدر تصريف الباب الاول)

La première conjugaison a le présent de l'Infinitif terminé en (er) comme Aimer.

La seconde a le présent de l'Infinitif terminé en (ir) comme Finir.

La troisième a le présent de l'Infinitif terminé en (oir) comme Recevoir.

La quatrième a le présent de l'Infinitif en (re) comme Rendre.

Des verbes les plus usités

Première conjugaison

مصدر باب یکم بلفظ er اینته یاید چون Aimer
یعنی (مهربانی)

مصدر باب دوم بلفظ ir اینته یاید چون Finir
یعنی (تمام کردن)

مصدر باب سوم بلفظ oir اینته یاید چون Recevoir
یعنی (گرفتن و قبول کردن)

مصدر باب چهارم بلفظ re اینته یاید چون Rendre
یعنی (رد کردن و پس دادن)

* دائر بفعله های که بسیار استعمال میشود *

* تصرف مصدر های باب یکم *

برنجی بابک مصدری er لفظیله منتهی اولوب
سومک معناسنده اولان Aimer کبیدر

ایکنجی بابک مصدری ir لفظیله منتهی اولوب
(تورمک) معناسنده اولان Finir کبیدر

اوچنجی بابک مصدری oir لفظیله منتهی اولوب
(آخذ و قبول) معناسنده اولان Recevoir کبیدر

دردنجی بابک مصدری re لفظیله منتهی اولوب
(رد و اعاده ایتمک) معناسنده اولان Rendre
کبیدر

(چوق قوللا نیلان افعاله دائر)

(برنجی بابک مصدر لر نیک تصرفی)

قبول ایتک	پزیر رفتن - بیواز کردن	القبول	Accepter
صاوق الملق	خریدن	الاشترأ	Acheter
بتورمک - تماملق	سپیریدن - بانجام رسانیدن	التکمیل	Achever
سومک - کوکل ویرمک	دل او بختن - مهر بانی	الحب - تعلیق القلب	Aimer
کیتمک	رفتن	الذهب	Aller
یاقلق	افروختن - افروزیدن	التولیع - الانشعيل	Allumer
کتورمک	اوردن	الجلب	Apporter
یاقلشتمق	نزدیک شدن	التقرب	Approcher (s')
طورمق	استادن	الوقوف	Arrêter (s')
واصل اولق	رسیدن	الوصول	Arriver
اسمک	نمیازه کشیدن	التشاؤب	Bailler
صاقلق - کیزمک	پنهان کردن - نهفتن	الاخفاء	Cacher
مهرلمک	مهر کردن - مهر زدن	الختم - التمهیر	Cacheter
قیرمق	شکستن	الکسر	Casser
دکشدیرمک	بدل کردن	التغییر - التبديل	Changer
ترکی چاغرمق - ایرلامق	سراییدن - ترانه کردن	الغنا - الترمم	Chanter
قوغمق	بیرون راندن - بدر کردن	الطرد - الدفع	Chasser
صایق	شمردن	العد - الحساب	Compter
کسمک	بریدن	القطع	Couper
یاقلق	خوابیدن	النوم	Coucher (se)
تو کورمک	تف کردن	البصق	Cracher
یرتمق	دریدن	التمزيق	Déchirer
قهوه الی ایتک	چاشت خوردن	الافطار	Déjeuner

استمك - ديلك	خواستن - درخواستن	الطلب - الاستدعا	Demander
اوتورمك	نشستن - اقامت كردن	الاقامة - السكنه	Demeurer
كوكل استمك - ارزولك	خواهش - ارزويدن - پزبان	الرغبة - الابتغاء	Désirer
ايلن بيا اقساممك كني يمك	چاشت نيمه روز و يا غداي شام	الغدا	Diner
ويرمك	دادن	الاعطا	Donner
دكلت - قولاق ويرمك	شنيدن - كوش دادن	الاصغاء	Écouter
قوللانق	بكار بردن	الاستعمال	Employer
اوكرمك	اموزيدن - امومخن	التعليم	Enseigner
كيرمك	در آمدن	الدخول	Entrer
كوندرمك	فرستادن - روانه كردن	الارسال - الابعاث	Envoyer
اومك - مأمول ايتك	اميد داشتن - پيوسيدن	التعشم - التوقع	Espérer
صنه مك - تجر به ايتك	از موزن	التجربة	Essayer
سيلمك	ماليدن - سايدن	المسح	Essuyer
اوياندرمق	از خواب بيدار كردن	الايقاظ	Eveiller
اويانق	بستن - بنديدن	الاستيقاظ	Eveiller (s')
قبانق	بستن - بنديدن	الغلق - السد	Fermer
اورمق	زدن	الضرب	Frapper
طانق	چشيدن	الذوق	Goûter
كينك	پوشيدن	اللبس	Habiller (s')
صويونق اور به بي جقمارنق	جامه بر كردن	خلع اللباس - ثياب	Déshabiller (s')
دعوت ايتك	دعوت كردن	الدعوة	Inviter
اويانمق	بازيدن	اللعب	Jouer
براقق	واكداستن	الترك	Laisser

یومق - یایتمق	شوشمن - شویدن	الغسل - التعمیل	Laver
قالتمق - ایاغه قالتمق	برخاشمن - یاشرن	القیام	Lever (se)
مدح ایتمک - ثنا ایتمک	ستودن - ستایش	المدح	Louer
کرایه ویرمک	باجاره دادن - کرایه دادن	الایجار	Louer
ییمک	خوردن	الاکل - التناول	Manger
پورمک	رفتن - روانه شدن	المشی	Marcher
یوقارو چیمتق	برآمدن - بالارفتن	الصعود - العروج	Monter
بنمک	سوار شدن	الركوب	Monter
کوسترمک	نشان دادن	الاراءة	Montrer
تیزلک - تمیزلک	پاکی - پاک ساختن	التنظيف - التطهير	Nettoyer
اوفوتمق	فراموشیدن	النسيان	Oublier
عغویا تمک	آمرزیدن	العفو	Pardonner
سویلمک	کفتن	الكلام	Parler
کچمک	گذشتن - گذر کردن	المرور - العبور	Passer
اوده مک - ادا ایتمک	ادا کردن - گزاریدن	الاداء	Payer
سوزسویلمک	سخن راندن	التلفظ	Prononcer
دوشتمک	اندریشه کردن	التفكير - التخيل	Penser
اغلامق	گریستن - گریه کردن	البكاء	Pleurer
رجا ایتمک	درخواست کردن	الرجا	Prier
یالوارمق	نیازیدن - نیاز کردن	التضرع - الالتماس	Supplier
پوکلمک	بار کردن	الجل	Porter
کوپورمک	نقل کردن	النقل	Porter
کزنمک - کزنمک	کشت و کنداره کردن	التفسيح	Promener (se)

باقق	نکمریدن - نکمریستن
تشکرا ایتک	سپاسیدن
تکرارلق	باز نمودن
حرمت ایتک	آزر میدن - محترم داشتن
قالق	ماندن
دوغک - کیرودوغک	پس کردیدن - بازگشتن
صچرامق - اتلق	برجستن - جهیدن
تئی ایتک	تمنی کردن
اخشام طعامنی ایتک	شام خوردن
تنفس ایتک	تنفس کردن - نفس کشیدن
اولدرمک	کشتن
دوشمک	افتادن
ایشلمک	کار کردن
الداتق	فریفتن
بولق	یافتن
زیارت ایتک	زیارت کردن
چالمق - سمرقت ایتک	دزدیدن
اوجق	پریدن
سیاحت ایتک	سیاحت نمودن
(ایکئنی بابک مصدر لرینک تصریف) یرینه - خیرهله کتوردک ضعیفلا تقق	(تصریف مصدر باب دوم) بجا آوردن = بکار آوردن زبون نمودن

النظر	Regarder
التشکر	Remercier
التکرار	Répéter
الاحترام - التبییل	Respecter
البقاء	Rester
الرجوع	Retourner
الوثب - النط	Sauter
التمنی	Souhaiter
العشاء	Souper
التنفس	Respirer
القتل	Tuer
الوقوع	Tomber
الشغل	Travailler
الغش	Tromper
الوجود	Trouver
الزيارة	Visiter
السرقه	Voler
الطيران	Voler
السياحة	Voyager
(تصریف مصادر الباب الثانی)	Deuxième conjugai- son.
الایفاء - الاجراء	Accomplir
الاضعاف	Affaiblir

خبرویرمک	خبر دادن	الاخبار	Avertir
یلان سویلک	دروغ گفتن	الکذب	Mentir
اولک	مردن	الموت	Mourir
اچق	وا کردن - باز کردن	الفتح	Ouvrir
یوله چیتیق	براه شدن - عزم راه کردن	السفر - العزم	Partir
مجازات ایتک	کوشمال دادن - تادیب نمودن	المجازاة - جزاء سوء العمل	Punir
ادا ایتک	بجا آوردن - ادا کردن	الاداء	Remplir
طولدیرمق	پر کردن - انباشتن	المئی	Remplir
قوقلق	بوییدن - انبوسیدن	الشم - الاستشمام	Sentir
طویق	حس کردن - دریافتن	الحس - الدرک	Sentir
چیتیق	بیرون شدن	الخروج	Sortir
بنا ایتک	بنا کردن	البناء	Bâtir
جاندن سومک	دل بستن - عزیز داشتن	المعزة - محبة بعلاقة القلب	Chérir
سچمک	گزیدن	الانتخاب	Choisir
راضی اولق	راضی شدن - تن دادن	الرضا	Consentir
قوشمق	دویدن - تازیدن	الجرى - الركض	Courir
اورتمک	پوشانیدن	التغطية - الستر	Couvrir
اویومق - یاتق	خوابیدن	النوم	Dormir
اطاعت ایتک	فرمانبری نمودن - رام شدن	الطاعة - الانقياد	Obéir
بتورمک	تمام کردن - پایان رسانیدن	التتميم - الاكمال	Finir
قاچق	گریختن - پاری پیمیدن	الهروب	Fuir
خدمت ایتک	نو کری - پرستاری کردن	الخدمة	Servir (se)
طوتق - اخذ	گرفتن - داشتن	المسك - القبض	Tenir

کلمن	آمدن	المجى	Venir
تکرار کلمن - عودت ایتنک	باز آمدن - باز گشتن	العود - الرجعة	Revenir
اویغون کلمن	شایستگی داشتن - سزاسیدن	التوفيق	Convenir
اویوشمق - سوز بر لکی ایتنک	همزمان بودن - اتفاق کردن	الاتفاق	Convenir
ظفر بولمق	دسترس شدن - ظفریاب گشتن	الظفر	Parvenir
یتشمک - واصل اولمق	رسیدن - واصل شدن	الوصول	Parvenir
(اوپنجی بابنک مصدر لرینک تصریفی)	(تصریف مصدرهای باب سوم)	(تصریف مصادر الباب الثالث)	Troisième conjugai- son
کورمک - اوزاقدن کورمک	چشم رساییدن - ازدور دیدن	اللمح - التمشخص	Apercevoir
اوتورمق	نشستن	الجلوس - القعود	Asseoir
اکلامق	دریافتن - فهمیدن	الادراك - الفهم	Concevoir
واجب اولمق	واجب شدن - بودن	الوجوب	Devoir
بورجلو اولمق	قرض داشتن - وام داشتن	الدين	Devoir
لازم اولمق	بایستن - لازم بودن	اللزوم	Falloir
ایجاب ایتنک	اقتضا داشتن	الایجاب	Falloir
یاغموریاغمق	باریدن	المطر	Pleuvoir
قادر اولمق	توانایی - توانستن	الاقتراد	Pouvoir
اوغرامق	دوچار شدن - گرفتار شدن	التمق	Pecevoir
بیلک	دانستن - دانستن	العلم - المعرفة	Savoir
دکک	ارزیدن - ارزش داشتن	المقدار	Valoir
کورمک	دیدن	النظر - الرؤية	Voir
بیورمق	فرمودن	الادارة - الامر	Vouloir

(در دنجی بابك مصدر لرینك تصریف)	(تصریف مصدرها باب چهارم)	(تصریف مصادر الباب الرابع)	Quatrième conju- gaison.
اوكرتك	آموزانیدن	التعليم	Apprendre
اوكرتك	آموزتن - آموزیدن	التعلم	Apprendre
بكلمك	باستن - منتظر شدن	الانتظار	Attendre
بتشمك	رسیدن - در پی رسیدن	الليحاق - التابع	Atteindre
اكلامق	در یافتن	الفهم	Comprendre
قورقق	ترسیدن - هراسیدن	الخوف	Craindre
اينك	فرو آمدن - فرو شدن	النزول	Descendre
ايشتمك	شنیدن - گوش کردن	السماع	Etendre
سوندرمك	خاموش کردن	الطفي	Eteindre
بيقق	خراب کردن - ویران نمودن	الهدم - التخريب	Détruire
ياپو يايقي	بنا کردن	البناء	Construire
او قومق	خواندن	القراءة	Lire
ياز مق	نوشتن	الكتابة	Ecrire
كولمك	خندیدن	الضحك	Rire
ديك - سويلك	كفتن	القول	Dire
جواب رد ايله مقابله ايتك	خلانگویی نمودن	المنافضة - التعريض	Contredire
مقدم خبر ویرمك	پیش از وقوع خبر دادن	انباء الامور قبل الوقوع	Prédire
لعنت او قومق	دشنام کردن	اللعن	Maudire
فصل ايتك	در قفا عیكفتن - غیبت نمودن	الاعتساب	Médire
المق	كرفتن	الاحذ	Prendre
كيرو ویرمك	پس دادن - باز دادن	الاعادة	Rendre
اوده مك	بجا آوردن	التأدية	Rendre

سرمک - اشاعه ایتک	پاشیدن - افشاندن	النشر	Répandre
جواب ویرمک	پاسخ دادن - میوازیدن	الاجابة - اعطاء الجواب	Répondre
صامتق	فروضتق	البيع	Vendre
اصرمق	کزیدن	العص - القرس	Mordre
غائب ایتک	کم کردن - ضایع نمودن	الاضاعة	Perdre
اورمق	زدن	الضرب	Battre
طونمق	زاییدن	الولادة	Naître
کورنگک - ظهور ایتک	بید آمدن - سرزدن	الظهور	Paraître
غائب اولمق	ناپدید گشتن - ناپیدا شدن	الغياب	Disparaître
قویمق	نهادن	الوضع	Mettre
سوز ویرمک - وعدا ایتک	عهد - پیمان کردن	الوعد	Promettre
ببلمک	اکاه بودن	المعرفة	Connaitre
طایمق - تشخیص ایتک	شناختن - شناسیدن	التعرف	Reconnaitre
ترجمه ایتک	پجوه کردن - ترجمه نمودن	الترجمة	Traduire
اوکرتمک	آموزانیدن	التعليم	Instruire
اوکرنگک	آموزتن	التعلم	Instruire (s')
ارتکاب ایتک	ارتکاب کردن	الارتكاب	Commettre
یشامق	زیستن - زندگانی داشتن	العمر - التعيش	Vivre
یکمک - غالب کمک	زبردستی - غالب شدن	الغلبة	Vaincre
تبریه - شرعاً یا که چیقارمق	رستن - معذور داشتن	برئ - بررانتهموم	Absoudre
ایچمک	نوشیدن - آشامیدن	الشرب	Boire
قیامق - بغمک	بستن - بستیدن	السد	Clôre
دیکمک	دوختن	الخياطة	Coudre
بیومک - ارتمق	بالیدن - برودنشدن	النمو - نما	Croire

* محاوره *

﴿ تتضمن بيان من تولى الحكم بمصر من عائلة
محمد علي باشا الى الان ﴾

أسعد الله صباحكم يا حيدر شناسي بك

كيف حالكم - كيف صحتكم -

كيف أحوالكم يا عزيزي - يا حبيبي

لله مزيد الحمد في غاية الصحة بخير - شكر الله فضلكم

هل تداوم على التوجه للمدرسة

نعم كل يوم اروح الى المدرسة

تداوم على التوجه الى أى مدرسة

اداوم على التوجه الى المدرسة العلية التوفيقية

ما تقرؤن في هذه المدرسة

نقرأ اللغة العربية والتركية والفارسية والانكليزية
والفرنساوية

هل تجتهدون في تحصيل العلوم والمعارف التي هي

اشرف واحسن من كافة الاشياء المعتنى بها في الدنيا

وانفس من جواهر المعادن التي لا يمكن تقويمها

DIALOGUE

L'Egypte sous le règne de la Famille
Mohamed Ali Pcha.

Bonjour Haider Chunasi bey.

Comment vous portez-vous ? Comment
allez-vous ? Comment va votre santé ?

Comment ça va-t-il cher ami ?

Très bien, grâce à Dieu, je vous re-
mercie.

Allez-vous à l'école ?

Oui je vais toujours à l'école.

A quelle école allez-vous ?

Je vais à l'école Aliet Teufikieh.

Qu'est-ce que vous y étudiez ?

Nous étudions l'Arabe, le Turc, le
Persan, l'Anglais et le Francais.

Vous appliquez-vous à l'étude des
sciences et connaissances qui sont les
meilleures choses recherchées dans le
monde et qui sont plus précieuses que
les pierreries ?

(مخاوره دائر بنام داران خاندان بلند ایوان فردوس
آشیان محمد علی پاشا که تا حال در دیار مهر
حکمداری نموده اند)

سلام علیکم حیدر شناسی پک - صحبت بخیر باد میر
رودشضمیر

احوال شما چه طور است - کیف شما چه طور است -
دماغ شما چاغ است - مزاج شریف چه گونه است
احوال شما خوب است دوست عزیز مهربان من
بسیار خوب است قد الحمد از مرحمت شما - از لطف
شما - از دعای شما

آیا بدستان دوام مینمائی - دوام میکنی
بلی هر روز بدستان میروم
بکدام مدرسه دوام میکنی
بمدرسه علمیه توفیقیه دوام میکنم
درین مدرسه چه میخوانند
درین مدرسه لغت عربی و ترکی و فارسی و انگلیزی
و فرانسوی میخوانند

تحصیل علم دانش که انرف و بهترین همه اشیا
جهان و کهربی بهای کان امکان است سعی و کوشش
و جهد و ورزش مینمائی

جنتمکان محمد علی پاشانک خاندان جلیل
العنوان لرندن بوتاریخه د کین خطه مصره
حکم ایدن ذاوت عظام و کرامه دائر مخاوره

صبح شریف سکر خیر اولسون حیدر شناسی پک

کیف عالی کزنصلدر - مزاج معالی امتزاج کز
ایومیدر

احوال عالی کز ایومیدر عزیزم

جد اولسون پک ایویم - دعای عالی لری بر کاتیله
پک اعلایم

مکتبه دوام اید پور میسکز
اوت هر کون مکتبه دوام اید پورم
قنغی مکتبه دوام اید پورسکز
مدرسه علمیه توفیقیه به دوام اید پورم
بو مدرسه دهنه او قورلر

بو مدرسه ده عربی و ترکی و فارسی و انگلیزی
و فرانسوی لسانلری او قودرلر

دنیانک کافه اشیا معتنا بها و اشرف و اباها
و کان امکانک جوهر بی بهاسی اولان علم و معارف
تحصیلنه چالش پور میسکز

انا فجتهد في تحصيلها عملا بقول الشاعر
تعلم يا قتي فالجهل عار * ولا يرضى به الاحجار

كم عمر سعادتكم يا بك

أنا ولدت في ٢٦ شهر رمضان سنة ١٢٩٥ فجمري
الآن خمسة سنين وثمانية أشهر *
جمادى الآخرة سنة ١٣٠١

ما اسم ابيك

اسمه أحمد رشدي بك

ابن من ابوك

ابن نجل المرحوم المغفور له مصطفى فاضل پاشا

ابن من مصطفى فاضل پاشا

ابن المرحوم المغفور له ابراهيم پاشا

ابن من ابراهيم پاشا

ابن عماد الدولة المصرية ساكن الفردوس محمد
على پاشا

محمد علي پاشا كم سنة تولى الحكم في مصر

في سنة ١٢١٩ هجرية تقلد الولاية عليهم اواستقر
حكمه اربعة واربعين سنة وكسورا

من تولى مصر بعد ولاية محمد علي

Je le sais et c'est pour cela que j'étudie plutôt les sciences qu'autre chose, car une personne ignorante ressemble à un objet inutile.

Quel âge avez-vous mon Bey ?

Je suis né l'an de l'Hégire 1295 et par conséquent, j'ai aujourd'hui 5 ans et 8 mois.

Votre père comment s'appelle-t-il ?

Il s'appelle Ahmed Ruchdi Bey.

Fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Moustafa Fazil Pacha.

Moustafa Fazil Pacha fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Ibrahim Pacha.

Ibrahim Pacha de qui est-il fils ?

Fils de feu Mohamed Aly Pacha le réformateur de l'Egypte.

Mohamed Aly combien de temps gouverna-t-il l'Egypte ?

Mohamed Aly fut nommé vice-roi d'Egypte en l'an 1219, il gouverna 44 ans et plus.

Après Mohamed Aly qui gouverna l'Egypte ?

بسیار کوشش و ورزش مینمایم. تحصیل علم و دانش
زیرا کس خرمه جهل و نادانی را قبول نمیکند مگر
خر بار بر

عمر شما چند است — عمرت چند است

در تاریخ ۱۲۹۵ هجری ۲۶ شهر رمضان قدم نهاده
کهواره شهود شده حالا عمر پنج سال و هشت ماه است

نام پدرت چیست — پدرت چه نام دارد

نامش احمد رشیدی است

پدرت بسر چیست

سر بهشت آشیان و فردوس مکان مصطفی فاضل

پاشا است

مصطفی فاضل پاشا سر چیست

سر فردوس آشیان ابراهیم پاشا است

ابراهیم پاشا سر چیست

سر ترقیات نجشای دیار مصر ختمکان فردوس

آشیان محمد علی پاشا است

محمد علی چند سال در مصر حکمرانی نمود

در تاریخ ۱۲۱۹ هجری حکمدار مصر شد چهل

و چهار سال و کسور حکمرانی نمود

بس از محمد علی که حکمدار شد

علم و معارف تحصیل نه زیاد سیله چلشیورم زیرا
منقاف جهل و نادانی می کیمسه قبول ایترا نجوی
خر لایعقل

قاچ یا شنده سکز

فی ۲۳ شهر رمضان ۱۲۹۵ سنه هجری دار

دنیا به کلوب شهیدی یا ششم بش سنه و سکز ایدر

پدر عالیکنز آدی ندر

آدی احمد رشیدی در

بابا کیمک اوغلیدر

الله غریق لجه رحمت و غنوده بستر خاگ مغفرت

ایلسون هر حوم مصطفی فاضل پاشانک اوغلیدر

مصطفی فاضل پاشا کیمک اوغلیدر

جنتمکان ابراهیم پاشانک اوغلیدر

ابراهیم پاشا کیمک اوغلیدر

بانی مبنای ترقیات خطه مصر محمد علی پاشانک

اوغلیدر

محمد علی قاچ سنه مصرده والیالک ایتدی

۱۲۱۹ تاریخنده مصره والی اولوب قرق درت

سنه و کسور والیالک ایلدی

محمد علی پاشا دنصکره کیم والی اولدی

تولى ابنه ابراهيم پاشا في حال حياته

كم سنة حكم ابراهيم پاشا

حكم احدى عشر شهرا

من تولى بعد انتقال ابراهيم پاشا الى رحمة ربه الكريم

تولى عباس پاشا

ابن من عباس پاشا

عباس پاشا ابن المرحوم طوسون پاشا حفيد محمد

على پاشا

كم سنة حكم عباس پاشا

خمس سنين وكسورا

بعد انتقال عباس پاشا من تولى مصر

في سنة ١٢٧٢ هجرية تولى عمه المرحوم محمد سعيد پاشا

كم سنة حكم سعيد پاشا

سبع سنوات وكسورا

من تولى بعد انتقال سعيد پاشا

في ٢٨ رجب سنة ١٢٧٩ هجرية تولى

اسماعيل پاشا نجل المرحوم ابراهيم پاشا

كم سنة جلس على كرسي الخديوية

Après Mohamed Aly, Ibrahim Pacha prit le gouvernement de l'Egypte pendant que son père Mohamed Aly vivait.

Ibrahim Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 11 mois .

Après la mort d'Ibrahim Pacha qui gouverna l'Egypte ?

Abas Pacha gouverna l'Egypte.

Abas fils de qui est-il ?

Abas Pacha est fils de feu Toussoun Pacha, petit-fils de Mohamed Aly.

Abas Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Abas Pacha gouverna 5 ans et plus.

Après la mort d'Abas qui gouverna ?

Son oncle feu Saïd Pacha gouverna en l'an 1272.

Saïd Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 7 ans et plus.

Après Saïd Pacha qui gouverna ?

Après Saïd Pacha, Ismaïl Pacha fut nommé vice-roi d'Egypte en l'an 1279.

Combien de temps Ismaïl régna-t-il en Egypte ?

محمد علی در حال حیات بود پسرش ابراهیم پاشا
حکمدار مصر شد

ابراهیم پاشا چند سال حکمداری نمود

یازده ماه حکمداری نمود

پس از ابراهیم پاشا که حاکم شد

عباس پاشا حاکم شد

عباس پاشا پسر کیست

عباس پاشا پسر طوسون پاشا بنیره محمد علی پاشا است

عباس پاشا چند سال حکمداری نمود

پنج سال و کسور حکم نمود

پس از عباس پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۲ هجری عمویش محمد سعید پاشا حاکم شد

سعید پاشا چند سال حکمداری نمود

هفت سال و کسور

پس از سعید پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۹ هجری ۲۸ شهر رجب پسر

مرحوم ابراهیم پاشا اسمعیل پاشا زینب افزای کرسی

خدیویت شد

اسمعیل پاشا چند سال حکمداری نمود

محمد علی پاشا حال حیاتند ایکن اوغلی ابراهیم پاشا
مصره والی اولدی

ابراهیم پاشا قاج سنه والی ایلدی

اون برآی والی ایلدی

ابراهیم پاشا دنصکره کیم والی اولدی

عباس پاشا والی اولدی

عباس پاشا کیمک اوغلیدر

مرحوم طوسون پاشانک اوغلی محمد علی پاشانک
طویندر

عباس پاشا قاج سنه والی ایلدی

بش سنه و کسور

عباس پاشانک اتقالندنصکره کیم والی اولدی

۱۲۷۲ سنه هجری محمد سعید پاشا والی اولدی

سعید پاشا قاج سنه والی ایلدی

یدی سنه و کسور

سعید پاشا دنصکره کیم والی اولدی

۲۸ شهر رجب سنه ۱۲۷۹ تاریخ هجری

ابراهیم پاشانک اوغلی اسمعیل پاشا جالس کرسی

خدیویت اولدی

اسمعیل پاشا قاج سنه کرسی خدیویتده بولندی

سبع عشرة سنة

من جلس على كرسي الخديوية بعده

بعد انفصال الخشاب المعظم المبجل المفخم اسماعيل
باشا جلس تجله حضرة مولى الموالى وصاحب
القدر العالى افندينا (محمد توفيق) الخالى على كرسي
الخديوية فى اليوم السابع من شهر رجب سنة ١٢٩٦

قد سرنا وصرنا منشرحين كثير من حضرتك
فهمنا انك صرت عارفا معرفة تامة صحيحة بنسبتك
العالى الطاهر الشهير وبتاريخ ولايات اجدادك
الفخام على التحرير . استودعتكم الله يا اي
ان شاء الله تشرف برويتكم وبمشاهدة بى
طلعتكم

(فى الطلب)

ان لى حاجة اليكم

انامستعد لخدمتكم - انافى خدمتكم

لى اليكم رجاء

انامستى لخدمتكم وقضاء حاجتكم

هلى تسكرمون على بفرخ ورق من احسانكم

بغاية الممنوية

منواعلى بهذه العناية

على العين والرأس

تكونون قدمتم على منة عظيمة

Il régna Egypte 17 ans et plus.

Après Ismaïl Pacha qui fut nommé
vice-roi d'Egypte ?

Après la chute d'Ismaïl Pacha son fils
Mohamed Tewfick monta sur le trône
l'an 1296 Il règne encore.

Je suis enchanté de votre profonde
connaissance, de votre honorable pa-
renté et de l'histoire de vos respec-
tables aïeux. Adieu mon Bey, Au
plaisir de vous revoir.

Pour demander

J'ai une grâce à vous demander.

Je suis à votre service.

J'ai une prière à vous faire.

Je suis à vous rendre mes services.

Auriez-vous la bonnté de me donner
une feuille de papier ?

Avec grand plaisir.

Accordez-moi cette faveur.

De tout mon cœur.

Vous me rendriez un grand service.

هفته سال حکم راند
پس از مشارالیه که خدیو شد

پس از انصال آن داور مکرم فرزند ارجمندش
(محمد توفیق) معظم و مفخم که حالاً فرمانفرمای دیار مصر است
در تاریخ ۱۲۹۶ هجری هفتم شهر رجب المرجب رونق
ارای اریکه خدیویت شد

از جناب سرکار بسیار مسرور و خوشنودشدم بسببیکه
انساب واجداد نامدار و الاتبار تر ابد اعیانهار و مدت
حکمدار ایشانرا از روی تاریخ نیان و تذکار فرمودید -
میر روشن ضمیر - حالاً حافظ انشا الله تعالی ازین
نیز شرفیاب خدمت شده بدیدنی دیدار انوار جناب
سرکار تنویر دیده ابتهاج و مسامخواهم نمود

✽ درخواستن ✽

من از شما یک رجا دارم

من در خدمتتان آماده ام

از شما یک رجا دارم - رجا میکنم

من حاضر و آماده خدمت شما هستم

آیا یک طبق کاغذ بمن کرم میکنید

بکمال خشنودی

این عنایت را بمن بکنید

بالای چشم - از جان و دل

در حق من یک عنایت بزرگ کرده میشوید

اونیدی سنه حکم سوردی
مشارالیه دن صکره کیم خدیو اولدی

مشارالیه حضرتلرینک انصافالنند نصکره
فی ۷ رجب سنه ۱۲۹۶ تاریخنده نجل معالی
محمد والاری (محمد توفیق) معظم و مفخم افندمن
حضرتلری زینت افزای کرسی خدیویت اولدی

اجداد معالی امجاد و انساب فرخنده نصاب
والالریینک مدت حکمداریلرینه دائر تأریخنا
ویردیکلریم معلوماتدن طولای فوق العاده نمون
و مخطوط اولدم . شمدیلک الله اصهر لدرق بکم .
انشا الله ملاقات عالمیرلیله بنه مشرف و دیدار لامع
الانوار والالریله مسرور اولوروز

(استمکه دائر)

سزه برجام واردر

خدمتکزه حاضریم

سزه برجام ایدرم

خدمتکزه حاضر و آماده ام

بنده کزه بر طبقه کاغذ احسان ایدرم میکنم

کمال ممنونیتله

بوعنایتی بکا ایدیکم

باش اوستنه - جان و کواکلدن

بکابر بیولک عنایت ایتمش اولورسکمز

(في الشكر)

أنا أشكر فضلكم كثيرا

أنا أشكركم على ما تفضلتم به علي من الالطاف
والمكارم

أنا شاكر كثيرا احساناتكم الجليلة

أنا ممنون جدا من حسن الطافكم

أنا ممنون لكم كثيرا

لا شيء يوجب التشكر

أنا كلفكم مشقة عظيمة - كلفتم خاطركم

لامشقة في ذلك

اني خجل منكم لما جعلتمكم من المشقة

لا تذكروا ذلك

أنا صرت ممنونا كثيرا من تفضلكم علي بالالطاف

والمكارم السنية

ان لطفكم وكرمكم في غاية

* في التصديق والانكار *

هل هذا صحيح - حقيقي

هذا صحيح - حقيقي

أليس هذا صحيحا

هذا ليس صحيحا

هل ذلك محقق

Puor remercier

Je vous remercie infiniment.

Je vous remercie beaucoup de la bonté
que vous avez eue pour moi.

Je suis bien reconnaissant à votre bonté.

Je suis bien sensible à votre bonté.

Je vous suis bien obligé.

Il n'y a pas de quoi.

Je vous donne bien de la peine.

Ce n'est rien.

Je suis honteux de la peine que je vous
donne.

Ne parlez pas de cela.

Je suis extrêmement obligé de la bonté
que vous me témoignez.

Vous avez beaucoup de bonté

Pour affirmer et nier.

Cela est-il vrai ?

Cela est vrai.

Cela n'est-il pas vrai ?

Cela n'est pas vrai.

Cela est-il certain ?

* در شکر و سپاس *

من شمارا بسیار شکر میکنم
 بنا بنو از شش و التفات که در حق من فرمودید شمارا
 بسیار شکر میکنم
 من خیلی شکرانه گذار لطف بزرگانه شما هستم
 من بسیار خوشنود لطف و کرم شما هستم
 من از شما بسیار ممنوم - از مراحم سرکار خوشنودم
 چیزی که باعث شکر باشد نیست
 من شمارا بسیار زحمت دادم
 درین زحمتی نیست
 از زحمتی که بشما دادم شرمندم ام مراحم سرکار بنده را
 مستغرق بحالت میکنند

این را مگویند

از لطف و کرمی که در حق حقیرشایان فرمودید خیلی
 خوشنودم
 لطف و کرمتان بی اندازه است

* در تصدیق و انکار *

آیا این راست است - صحیح است

این صحیح است

آیا این راست نیست

این راست نیست - صحیح نیست

آیا این محقق است

* تشکره دائره *

بن سززه جوق تشکر ایدرم
 حق عاجزانه مده ارزان بیوریلان لطف و کرمک
 لازمه تشکرینی ایفا ایدرم
 عنایات و احسانات جلیله کره چوق متشکر
 بن لطف و کرم کردن زیاده سیله ممنوم
 بن سزذن چوق ممنوم
 تشکره موجب برشی یوقدر
 بن سززه جوق زحمت و یردم
 بونده زحمت یوقدر
 سززه بوقدر زحمت و یردی کملمن محجوم

بونی سو یلیکنز

حتمده ارزان و شایان بیوریلان الطاف و مکارم
 سنیه کردن چوق مسرور و ممنون اولدم
 اطف و کرم کردن درجه نهایته در

* تصدیق و انکاره دائره *

بوکر چکمیدر - صحیح میدر

کرچکدر - صحیح میدر

بو صحیح دکلیدر

بو صحیح دکلدر

بو صحیح فقیدر

ذلك محقق جدا	Cela est bien certain.
اليس ذلك محققا	Cela n'est-il pas certain ?
ليس ذلك محققا	Cela n'est pas certain.
هل هذا باطل	Cela est-il faux ?
هذا باطل - لأصله	Cela est faux.
هذا كذب - افترا	C'est un mensonge.
أهذا الامر مثبت	Ce fait est-il certain ?
هذا الامر مثبت	Ce fait est certain.
هل تصدقون بذلك	Le croyez-vous ?
أنا أصدق ذلك	Je le crois bien.
هل أنتم متحققون مما تقولون	Êtes-vous sûr de ce que vous dites ?
أنا متحققه جدا	J'en suis bien sûr.

* في الاحتمال *

De la probabilité

هل هذا محتمل	Cela est-il probable ?
هذا محتمل	Cela est probable.
أليس هذا محتملا	Cela n'est-il pas probable ?
هذا ليس محتملا	Cela n'est pas probable.
هل ذلك ممكن	Cela est-il possible ?
ذلك ممكن - جائز	Cela est possible.
أما هذا ممكن	Cela n'est-il pas possible ?
هذا غير ممكن	Cela n'est pas possible.
هذا مستحيل	C'est impossible

این محقق است

آیا این محقق نیست

این محقق نیست

آیا این بیهوده است - باطل است

این بیهوده است - اصل ندارد

این دروغ است - بهتانست

آیا این امر مشبوت است

این امر مشبوت است

آیا باین باور میکنید - ایتر باور میکنید

من باین باور میکنم - ایتر باور میکنم

آیا آنچه میگوید محقق میدانید

من محقق میدانم

بویک صحیح‌در - محقق‌در

بومحقق دکلیدر

بومحقق دکلدر

بویهوده و نوافله دکلیدر

بونافله‌در

بویلاندر - اصل‌سزیشیدر

بویکیفیت موثوقیدر

بویکیفیت مشبوت‌در - موثوق‌در

بویکاینانور میسکز

بن بویکاینانورم

دیدیک‌کزی محقق بیلور میسکز

بن بیک محقق بیلورم

* احتمال و امکانه دائر *

بونک احتمال و امیدر - بومحتملیدر

احتمالی وارد - محتمل‌در

بومحتمل دکلیدر

بومحتمل دکلدر

بوممکنیدر - جائزیدر

بوممکن‌در - جائز‌در

بوممکن دکلیدر

بوممکن دکلدر

بویغیرممکن‌در - بومستحیل‌در

* در احتمال و امکان *

آیا این احتمال دارد - امکان دارد

احتمال دارد

آیا این ممکن نیست - امکان ندارد

این ممکن نیست - امکان ندارد

آیا این ممکن است

این ممکن است - جائز است

آیا این ممکن نیست

این ممکن نیست

غیر ممکن است

هل يتأتى ذلك	Cela se peut-il ?
قد يتأتى ذلك	Cela se peut.
أليس ذلك ممكنا	Cela ne se peut-il pas ?
ليس ذلك ممكنا	Cela ne se peut pas.
أنا متعجب من ذلك	Cela m'étonne ?
أنا لا أستغرب من ذلك	Cela ne m'étonne pas.
أليس ذلك غريبا	Cela n'est-il pas surprenant ?
هذا أمر غريب	Cela est bien surprenant.
هذا شيء بسيط جدا	C'est bien simple.
هذا أمر طبيعي	C'est bien naturel.

(في الفرح)

De la joie.

هل أنتم مبسوطون	Êtes-vous content ?
أنا مبسوط جدا	Je suis très content.
ألستم مبسطين مني	N'êtes-vous pas content de moi ?
أنا مبسوط منكم كثيرا - أنا راضى عنكم	Je suis bien content de vous.
هل أنتم مبسوطون من ذلك	Êtes-vous content de cela ?
أنا مبسوط من ذلك جدا	J'en suis bien content.
حصل لي سرور من ذلك	J'en suis bien aise.
لقد سررتني ذلك كثيرا	J'en ai éprouvé un grand plaisir.
فرح قلبي من ذلك	J'en suis charmé.
انبسط من ذلك غاية الانبساط	J'en ai bien de la joie.
اني ابتهجت سرورا بذلك	J'en suis enchanté.

آیا این میشود

گاه این میشود

آیا این امکان ندارد - آیا این ممکن نیست

این امکان ندارد - این ممکن نیست

من ازین تعجب میکنم - من متعجبم ازین

من ازین تعجب ندارم - تعجب نمیکنم

آیا این عجیب نیست

این امر عجیب است - این امر است عجیب

این چیز است سهل و بی تکلف

این امر است فطری - بیداریشی

* در فرح و شادی *

آیا شما خشنودید

من بسیار خشنودم

آیا از من خشنود نیستید

من از شما بسیار خشنودم و راضیم

آیا شما ازین خشنودید

من ازین بسیار خشنودم

ازین خشنود شدم - ازین شادمان شدم

ازین خیلی خشنود شدم - این مرا بسیار مسرور کرد

ازین دل شاد شدم - دل شاد شدم ازین

ازین بسیار خشنود شدم

این خیلی خوشم آمد - خیلی خشنود شدم ازین

پواوله بیلوری

پواوله بیلور

پونک امکانی پوقیدر

پونک امکانی پوقدر

بن پوکا تعجب اید پورم

بن پوکا تعجب ای تمام

پوغریب دکمیدر

پوعجیب برشید

پوعادی برشید

پواهر طبیعیدر - خلقیدر

* فرح و مسروره داتر *

سز مسرور میسکنز

بن چوق مسرورم

بندن خشنودد کلیمسکنز

سز دن چوق خشنودد راضیم

بوندن خشنود میسکنز - مسرور میسکنز

بوندن چوق خشنودم - مسرورم

بوندن مسرور اولدم

بوندن چوق خط ایتم - بو بنی بک محظوظ ایلمدی

بوندن کو کام مسرور اولدی

بوندن پک سوندیم

بوندن زیاده سیله خوشلندیم

حصل لي من ذلك سرور لانها ياقه
لقد حصل لي من ذلك غاية السرور

* في النعم والحزن *

هل أنتم مغمومون - هل صعب عليكم

أنا مغموم جدا - صعب على جدا

لماذا أنتم مغمومون

لان كتابي ضاع مني

هل غمك ذلك

غمي ذلك كثيرا - شق على جدا

أنا حزين جدا - أنا مغموم كثيرا

أنا متكدرد جدا

أنا في غاية الكدر

هذا شئ موجب للكدر

هذا شئ محزن جدا

هذا ليس مقبولا

هذا شئ كريه جدا

* في الاستشارة *

ما التدبير - ما العمل

ماذا أصنع - ماذا أعمل

ماذا نضع - ماذا نفعل

ما الطريقة أو الحيلة - كيف يكون الحال

Cela m'a causé un grand plaisir.

Cela m'a fait le plus grand plaisir.

De l'affliction.

Etes-vous fâché ?

Je suis bien fâché.

Pourquoi êtes-vous fâché ?

Parce que j'ai perdu mon livre;

Etes-vous fâché de cela ?

J'en suis bien fâché.

Je suis bien triste.

Je suis très affligé.

Je suis désolé.

Cela est bien fâcheux.

Cela est bien triste.

Cela n'est pas agréable.

C'est une chose très désagréable

Pour consulter.

Que faire ?

Que dois-je faire ?

Que devons-nous faire.

Quel parti à prendre ?

مرا ازین خوشبودی بی نهایت حاصل شد
من ازین بیدر فحناک و شادان شرم

✽ در غصه و اندوه ✽

آیا شما غمگین هستید - رنجیدید
بسیار غمناک هستم - رنجناکم
چرا غمگین هستید

چونکه کتابم را کم کردم - کتابم از من ضایع شد
آیا غمت اینست - ازین معنوم و اندوه ناکی
این مرا بسیار غمگین ساخت

من خیلی غصه دارم - اندوه ناکم
من بسیار مگدرم - محزونم

من غایت کدر دارم - در غایت کدر هستم

این چیز است باعث کدورت - بادی اندوه است

این چیز است بسیار حزن افزا

این مقبول و پسند نیست

این چیز است بسیار بد

✽ در مشورت ✽

تدبیر چیست - چه باید کرد

چه کنم - چه کار کنم

چه کنیم - چه کار کنیم

چه راه باید گرفت - چه تدبیر کنیم - حال چه گونه میشود

بوندن نهایتسز مسرور اولدم
بوندن چیدسز فرحلهدم

* حزن و کدره دائر *

طار غمیسکنز - کوسکنیسکنز - کوجندیکیزی
پک طار غتم - پک کوجنکم
نیچون مکدر سکنز

کتابم ضایع اولدیغیچون

کوجندیکیزی بوی - کروردک بوی

بوی چوق مکدر ایتدی

بن پک طاسه لویم

بن پک کدر لویم - مکدرم

غایت کدرم واردر

بوکدره موجب برشیدر

بوپک حزنلی برشیدر

بومقبول دکدر

بوپک فنا برشیدر

* مشورته دائر *

تدبیر ندر - نه ایتلی

نه ایدیم - نه یاپه یم

نه ایدلم - نه یاپه لم

نه پول اتخا ایدلم - نه تدبیر ایدلم - حال فصل اولور

ماذا نفع - ماذا نعمل
 تحيرت في أمرى كثيرا
 لا أدري ماذا أصنع
 لا أدري كيف أصنع
 أنا وقعت في حيرة عظيمة
 هذا أمر مشكل - يقع في الحيرة
 مارأى يكمن في ذلك الأمر
 ماذا ترون في ذلك - ما ملحوظكم فيه
 أنا مطابق لرأىكم - أنا رى كما ترون
 قولوا لى رأىكم
 اشور عليكم أن لا تفعلوا ذلك

* فى الحوادث *

ما الخبر
 لاشى من الاخبار
 ما الخبر - ما الحوادث
 لا يوجد شى مفيد من الاخبار
 هل يوجد خبر جديد
 لا يوجد خبر جديد أصلا
 هل تعرفون شى من الحوادث
 لا أعرف شى من الحوادث
 هل سمعت شى - هل سمعت خبرا
 ما سمعت شى - ما سمعت بشى

Que ferons-nous ?
 Je suis bien embarrassé.
 Je ne sais que faire.
 Je ne sais comment faire.
 Je suis dans un grand embarras.
 Cela est bien embarrassant.
 Qu'en dites-vous ?
 Qu'en pensez-vous ?
 Je pense comme vous.
 Dites-moi votre avis.
 Je vous conseille de ne pas faire cela.

Des nouvelles.

Qu'est-ce qu'il y a de nouveau ?
 Il n'ya rien de nouveau.
 Quelle nouvelle y a-t-il ?
 Il n'ya rien d'intéressant.
 Y a-t-il quelque chose de nouveau ?
 Il n'ya rien absolument.
 Savez-vous quelque chose de nouveau ?
 Je ne sais rien de nouveau.
 Avez-vous entendu dire quelque chose ?
 Je n'ai rien entendu dire.

چه کار کنیم - چه کار باید کرد
 در امر خود بسیار حیران شدم - والد شدم
 نمیدانم چه کار کنم
 نمیدانم چه گونه کنم
 من در حیرت بزرگ افتاده ام
 این کاریست بسیار دشوار (انسان) را در حیرت می اندازد
 درین امر ریفشان چیست
 درین چه فکر و اندیشه میکنید
 چون شما ملاحظه میکنم - رأیم چون رأی شماست
 رأی و اندیشه آنان بمن بگوید
 شمار انصاف و پند میدهم اینرا میکنید

* در میان حوادث *

از نو چه خبر هست - خبر چیست
 از نو هیچ خبری نیست
 خبر چیست - چه خبر هست
 هیچ خبری مفید نیست - فایده مند خبری نیست
 آیا یک خبر نو هست - از نو خبری هست
 اصلا خبری تازه نیست
 آیا از حوادث نو چیزی میدانید
 از حوادث نو چیزی نمیدانم
 آیا چیزی شنیدید - خبری شنیدید
 چیزی نشنیدم - خبری نشنیدم

نه ایده لم - نه ایده لم
 پک شاشم دم
 نه ایده چغنی بیلم
 بیلم نصل ایده یم
 بن بر بیوک حیره دوشدم
 بو پک دشکل برایشدر - بو (انسانی) حیره دوشدر
 بو خصوصه رأیکز ندر
 بونده نه فکرو ملاحظه ایدر سکز
 سکز کبی ملاحظه ایدرم - بنده سکز کبی دوشنورم
 رأی و افکار کزی بکاسو یلیکز
 سزه نصیحت ایدرم بونی یا عیکز

* حوادثه دائر *

یکیدن نه وار - نه خبر
 یکیدن بر خبر یوقدر
 نه خبر وار
 هیچ بر فایده لو خبر یوقدر
 یکیدن بر حوادث واری
 یکیدن هیچ بر خبر یوقدر
 یکی حوا ائدن بر شی ییلور میسکز
 یکی حوا ائدن بر شی بیلم
 بر خبر - بر حوادث ایشته یکزی
 بر شی ایشته دم

هل سمعتم بذلك

سمعت به - بلغني ذلك

أما سمعتم بذلك - ألم تسمعوا بذلك

لم أسمع به - ما سمعت به

* في السن *

ما سنكم - كم عمركم

عمرى اثنتي عشرة سنة

كم عمر أخيك

عمره عشرة سنين

كم عمر والدكم

سنه ثلاثون سنة

أنتم أصبى مني - اصغر مني

أنا أكبر منكم سنا

لستم أكبر مني سنا

أنا أصبى منكم - أنا أصغر منكم سنا

أنتم أصغر مني سنا

عمرنا واحد تقريبا

يظهر أنك أكبر من أخيك

هو أكبر مني سنا

* في الساعة *

كم الساعة

الساعة واحدة تقريبا

Avez-vous entendu parler de cela ?

J'en ai entendu parler.

N'avez-vous pas entendu parler de cela ?

Je n'en ai pas entendu parler.

De l'âge.

Quel âge avez-vous ?

J'ai douze ans.

Quel âge a votre frère ?

Il est âgé de dix ans.

Quel âge a votre père ?

Il a trente ans.

Vous êtes plus jeune que moi.

Je suis plus âgé que vous.

Vous n'êtes pas plus âgé que moi.

Je suis plus jeune que vous.

Vous êtes moins âgé que moi.

Nous sommes à peu près du même âge.

Vous paraissez plus âgé que votre frère.

Il est plus âgé que moi.

De l'heure.

Quelle heure est-il ?

Il est près d'une heure.

آیا ایرانشنیدید
ایراشنیدم
آیا ایرانشنیدید
ایراشنیدم

✽ در میان عمر ✽

عمر شما چند است - عمرت چند است
دوازده ساله ام - عمرم دوازده سال است
برادرت چند سال عمر دارد - چند ساله است
عمرش ده سال است - ده ساله است
عمر پدرتان چند سال است - پدر شما چند ساله است
سی سال عمر دارد - سی ساله است
شما از من جوانتری
من در عمر از شما بزرگترم
شما در عمر از من بزرگتر نیستید
من از شما کوچکترم - در عمر از شما کوچکترم
شما در عمر از من کوچکتر هستید
تقریباً عمرمان یک است
معلوم میشود که شما از برادرتان بزرگتر هستید
او در سال از من بزرگتر است

✽ در میان ساعت ✽

ساعت چند است
ساعت نزدیک یک است

یونی ایشتمد یکز می
یونی ایشتمد - مسموعم اولدی
یونی ایشتمد یکز می
یونی ایشتمد - مسموعم اولدی
* عمر و یاشه دائر *

قاج یاشنده سکنز
اون ایکی یاشنده می
قرنداشکنز قاج یاشنده در
اون یاشنده در
باباکنز قاج یاشنده در
اوتوز یاشنده در
سزندن کو چکسکنز
بن سزندن یاشلویم
سزندن یاشلود کلسکنز
بن سزندن کنجیم - یاشجه سزندن کو چککم
یاشده بدن کو چکسکنز
یاشمز بر کبیدر - تقریباً بر یاشده بن
قرنداشکنز دن یاشلور کورینور سکنز
اوبندن یاشلور

* ساعته دائر *

ساعت قاجدر
ساعت بره یقیندر

الساعة تجاوزت الواحدة
 الساعة واحدة ورابع
 الساعة واحدة ونصف
 الساعة اثنتان الاربع
 الساعة اثنتان الا عشرة دقائق
 لم تَم الساعة اثنين
 الساعة فأتت ثلاثة
 الساعة ثلاثة الا عشر من دقيقة
 الساعة ثلاثة ونصف
 الساعة قد قاربت الرابعة
 أذن الظهر
 لم يؤذن الظهر
 اتصف الليل
 هل فات الوقت
 فات الوقت
 ما فات الوقت

* في الوقت والهواء *

كيف الوقت - كيف الهواء
 الوقت لطيف - الهواء لطيف
 الهواء ردي
 هل الهواء لطيف
 الهواء لطيف - معتدل

Il est une heure passée.
 Il est une heure un quart.
 Il est une heure et demie.
 Il est deux heures moins un quart.
 Il est deux heures moins dix minutes.
 Il n'est pas encore deux heures.
 Il est trois heures passées.
 Il est trois heures moins vingt minutes.
 Il est trois heures et demie.
 Il est près de quatre heures.
 Il est midi.
 Il n'est pas encore midi.
 Il est minuit.
 Est-il tard ?
 Il est tard.
 Il n'est pas encore tard.

Du temps.

Quel temps fait-il ?
 Il fait beau temps.
 Il fait mauvais temps.
 Fait-il beau ?
 Il fait beau.

ساعت از يك گذشت

ساعت از يك چاريك گذشته

ساعت يك و نيم است

ساعت بدو چاريك ميخواهد

ساعت بدوده دقيقه ميخواهد

ساعت هنوز دو نشده

ساعت از سه گذشته

ساعت بسه بيست دقيقه ميخواهد

ساعت سه و نيم است

ساعت نزد يك چهار است

اذان ظهر خوانده شد - بانك نيمروز خوانده شد

بانك نيمروز هنوز نخوانده است

نيمه شب شد

آيا وقت گذشته

وقت گذشته

هنوز وقت نگذشته

✽ در وقت و هوا ✽

هوا چو كونه است - وقت چو كونه است

وقت خوب است - هوا لطيف است

هوا بد است

آيا هوا خوب است

هوا لطيف است - معتدل است

ساعت بري كچدى

ساعت بري چاريك كچيور

ساعت بري چقدر

ساعت ايكي به چاريك استر

ساعت ايكي به اون دقيقه استر

ساعت دهها ايكي اولدى

ساعت اوچي كچدى

ساعت اوچه بيكرى دقيقه وار

ساعت اوچ بيچقدر

ساعت درده يقلاشور

اويله او قوندى

اويله دهها او قوندى

كيجه ياريسى اولدى

وقت كچدى

وقت كچدى

وقت دهها كچدى

* وقت و هوا به دأثر *

وقت نصلدر - هوا نصلدر

وقت كوزلدر - هوا كوزلدر

هوا فنادر - ثقيلدر

هوا كوزلميدر

هوا كوزلدر - معتدلدر

هل الهواء حار	Fait-il chaud ?
الهواء حار جدا	Il fait très chaud.
هل الهواء بارد	Fait-il froid ?
الهواء بارد	Il fait froid.
هل الهواء حاراً أو بارداً	Fait-il chaud ou froid ?
الهواء معتدل لا حار ولا بارد	Il ne fait ni chaud ni froid.
حالة الجو تشعر بالمطر	Il fait un temps pluvieux.
ستطر	Il va pleuvoir.
انهما تطر	Il pleut.
انهما تطر ثلجا	Il neige.
البرق يومض	Il y a des éclairs.
الرعد يصلصل	Il tonne.
الجو مظلم	Il fait sombre.
دخل الليل	Il fait nuit.
القمر مشرق	Il fait clair de lune.
هل أشرفت الشمس	Le soleil s'est-il levé ?
أشرفت الشمس	Le soleil s'est levé.
هل غربت الشمس	Le soleil s'est-il couché ?
غربت الشمس	Le soleil s'est couché.

* في الأكل *

Manger

هل أنت جيعان	Avez-vous faim ?
أنا جيعان	J'ai faim.

آیا هوا گرم است
 هوا بسیار گرم است
 آیا هوا سرد است - آیا هوا خنک است
 هوا سرد است
 آیا هوا گرم است و یا سرد است
 هوا معتدل است - نه گرم است و نه سرد
 هوا حالت باران دارد
 باران خواهد بارید
 باران میبارد
 برف میبارد
 برق میزند - درختن میزند
 رعد میزند
 هوا تاریک است
 شب شد
 ماهتاب است
 آیا آفتاب طلوع کرد - برآمد
 آفتاب برآمد - طلوع کرد
 آیا آفتاب فروشد
 آفتاب فروشد - مغرب شد

* در میان خوردن *

آیا شما گرسنه‌اید
 گرسنه‌ام

هوا صیجا قیدر
 هوا پک صیجا قیدر
 هوا صوغو قیدر
 هوا صوغو قدر
 هوا صیجاقی یا خود صوغو قی
 هوا معتدل در نه صیجاق نه صوغو قدر
 یغمور هوایی وارد
 یغمور یا غه جق
 یغمور یا غمور
 قار یا غمور
 شمشک چاقمور
 کول کوریاور
 اورته لق قرا کلقدر
 کیجه اولدی
 ماهتابدر - ماهتاب وارد
 کونش طوغندی - چیقندی
 کونش طوغندی - چیقندی
 کونش باتندی
 کونش باتندی - اخشام اولدی

* میکه دایر *

اجمیکز - قارنکز آجیدر
 اجم - قارنم اجدر

هل لكم اشتها للطعام
 لى اشتها زائد للطعام
 هل تريدون أن تأكلوا
 أريد أن أكل
 ماذا تشتهي نفسكم من الطعام
 نفسى تشتهى أكل السمك
 كم وجبة تأكلوا فى اليوم
 أأكل وجبتين فى اليوم
 متى تأكلون
 أأكل متى جعت
 هل أكلت - هل أكلتم
 ما أكلت الى الآن
 أما تناولتم شياً فى هذا اليوم
 ما تناولت شياً فى يومى
 هل أكل أخوك
 هو أكل
 هل أكل أحبابكم
 أكلوا منذ برهة
 هل أفطرت
 أنا أفطرت
 أما أفطرت الى الآن
 ما أفطرت الى الآن
 هل تريدون أن تفطروا الآن

Avez-vous appétit ?
 J'ai grand appétit.
 Voulez-vous manger ?
 Je veux manger.
 Que voulez-vous manger ?
 Je veux manger du poisson.
 Combien de fois mangez-vous par jour ?
 Je mange deux fois par jour.
 Quand mangerez-vous ?
 Quand j'aurai faim je mangerai,
 Avez-vous mangé ?
 Je n'ai pas encore mangé.
 N'avez-vous pas mangé aujourd'hui ?
 Je n'ai rien mangé aujourd'hui.
 Votre frère a-t-il mangé ?
 Il a mangé.
 Vos amis ont-ils mangé ?
 Ils ont déjà mangé.
 Avez-vous déjeuné ?
 J'ai déjeuné.
 N'avez-vous pas encore déjeuné ?
 Je n'ai pas encore déjeuné.
 Voulez-vous déjeuner à présent ?

آیا ارزوی طعام دارید - اشتها دارید

طعام از زیاده اشتها دارم - زیاده ارزوی طعام دارم

آیا بطعام خوردن میل دارید - طعام را میل دارید

بخوردن میل دارم - بطعام میل دارم

نفست بچه طعام میل دارد

نفسم ماهی میخورد - ماهی خوردن میخواهد

در روز چند بار طعام میخورد

در روز دو بار - دودننه طعام میخورم

کی میخورد - کی طعام میخورد

وقتی که گرسنه شدم میخورم

آیا طعام خوردید - طعام کردید

هنوز نخوردم - هنوز طعام نکردم

آیا امروز چیزی نخوردید

امروز هیچ چیز نخوردم

آیا برادرت طعام خورد - طعام کرد

او خورد - او طعام کرد

آیا دوستانهای شما طعام خوردند

کمی بیش طعام خوردند - طعام کردند

آیا نیم چاشت خوردید - ناهاری کردید

من نیم چاشت خوردم - ناهاری کردم

آیا تا حال نیم چاشت نخوردید - ناهاری نخوردید

هنوز ناهاری نخوردم - ناهاری نگردادم

آیا حالا ناهاری خوردن میخواهید

یکه اشتها گزوارمی

یکه چوق اشتها وارد در

طعام ایتمک استرمیسکنز - طعامه مملک گزوارمی

طعام ایتمک استرم - طعامه میل وار

جانکنز نه طعام استیور

جانم بالقی استیور

کونده قاج کره طعام اید پورسکنز

کونده ایکی کره یرم

نه وقت یرسکنز

اجقدیغ وقتده یرم

طعام ایتمدیکنزی

شمدی به قدر طعام ایتمدم

بو کون برشی یمدیکنزی

بو کون هیچ برشی یمدم

قرنداشکنز طعام یمیدی - طعام ایتمیدی

او یمیدی - طعام ایتمیدی

دوستلر کز طعام ایتمدیلمری

دمنین طعام ایتمدیلمری

قهوه التی ایتمدیکنزی

قهوه التی ایتمدم

قهوه التی دهها ایتمدیکنزی

دهها قهوه التی ایتمدم

شمدی قهوه التی ایتمک استرمیسکنز

لا أريد أن أفطر الآن
 هل تغذيتم
 ما تغذيت إلى الآن
 متى تتعدون
 التغذي بعد نصف ساعة
 هل تريدون أن تتعشوا
 أريد أن أتعشى
 هل تعشيتم عشاء جيداً
 تعشيت عشاء جيداً

* في الشرب *

هل أنت - انتم عطاش
 أنا عطشان جيداً - عطشت جيداً
 أستم عطشاً
 لست عطشانا
 هل أنتم جيعاء أو عطاش
 ما أنا جائع ولا عطشان
 هل تريدون أن تشربوا
 أريد أن أشرب
 ماذا تريدون أن تشربوا
 أريد أن أشرب ماء
 هل تريدون كوباً من الماء
 ناولني كوباً من الماء

Je ne veux pas déjeuner à présent.
 Avez-vous diné ?
 Je n'ai pas encore dîné.
 Quand dînez-vous ?
 Je dînerai dans une demie heure.
 Voulez-vous souper ?
 Je veux souper.
 Avez-vous bien soupé ?
 J'ai bien soupé.

Boire

Avez-vous soif ?
 J'ai grand soif.
 N'avez-vous pas soif ?
 Je n'ai pas soif.
 Avez-vous faim ou soif ?
 Je n'ai ni faim ni soif.
 Voulez-vous boire ?
 Je veux boire.
 Que voulez-vous boire ?
 Je veux boire de l'eau.
 Voulez-vous un verre d'eau ?
 Donnez-moi un verre d'eau.

حالانهاری خوردن میخواهم
 آیا نهار خوردید - غذای نهار کردید
 تا حال نهار نخورده ام - هنوز غذای نهار نگرفته ام
 کی نهار میخواهید
 پس از نیم ساعت نهار میخواهم
 آیا میخواهید شام بخورید
 شام خوردن میخواهم
 آیا خوب شام خوردید - شام کردید
 خوب شام کردم - خوب شام خوردم

✽ در میان نوشیدن ✽

آیا شام تشنه اید
 من بسیار تشنه ام
 آیا تشنه نیستید
 تشنه نیستم
 آیا شما گرسنه هستید یا خود تشنه
 من نه گرسنه ام نه تشنه
 آیا نوشیدن میخواهید
 نوشیدن میخواهم
 چه چیز نوشیدن میخواهید
 آب نوشیدن میخواهم
 آیا یک پیاله آب نوشیدن میخواهید
 یک پیاله آب بمن بده

شامی قهوه التي ایتک استقام
 اولیه طعامی ایتدیگز می
 دها اولیه - دها قوشلق طعامی ایتدم
 نه وقت اولیه طعامی ایدرسکنز
 یارم ساعتدن نصکوه ایدرم
 اخشام طعامی ایتک استرمیسکنز
 اخشام طعامی ایتک استرم
 اخشام ایو طعام ایتدیگز می
 اخشام ایو طعام ایتدم

* ایچمه کدائر *

صوسنزمیسکنز
 بن پلک صوسنزم
 صوسنزد کلیسکنز
 صوسنزدکلم
 اجیسکنز یا خود صوسنزمیسکنز
 نه اجم نه صوسنز
 ایچمک استرمیسکنز
 ایچمک استرم
 نه ایچمک استرسکنز
 صو ایچمک استرم
 بر برداق صو ایچمک استرمیسکنز
 بر برداق صوویر بکا

هل تريدون أن تشربوا فنجانا قهوة
 أريد أن أتناول فنجانا قهوة
 هل تشربون شايًا كل صباح
 أنا لا أشرب شايًا وإنما أشرب قهوة
 هل تريدون تناولوا قدحًا من النبيذ
 شكر الله فضلكم لأشرب نبيذ
 * في الذهاب *

الى أين تذهبون
 أذهب الى البيت
 الى أين تذهبون الآن
 أنا ذاهب عند أخي - الى منزل أخي
 الى أين تذهبون مسرعين هكذا
 أنا ذاهب الى المدرسة
 هل ذهبتم الى المدرسة أمس
 ذهبت اليها
 أما ذهبتم الى المدرسة أمس
 ما ذهبت اليها
 متى تذهبون الى التزهة
 أذهب غدا
 هل يذهب أخوكم الى المدرسة
 يذهب اليها كل يوم
 هل ذهب الى المدرسة اليوم

Voulez-vous prendre une tasse de café?
 Je veux prendre une tasse de café.
 Prenez-vous du thé chaque matin?
 Je ne prends pas de thé, mais je prends
 du café.
 Voulez-vous prendre un verre de vin?
 Merci je ne prends pas de vin.

Aller

Où allez-vous?
 Je vais chez-moi.
 Où allez-vous présentement?
 Je vais chez mon frère.
 Où allez-vous si vite?
 Je vais à l'école.
 Êtes-vous allé à l'école hier?
 J'y suis allé.
 N'êtes-vous pas allé à l'école hier?
 Je n'y suis pas allé.
 Quand irez-vous à la promenade?
 J'irai demain.
 Votre frère va-t-il à l'école?
 Il y va tous les jours.
 Est-il allé aujourd'hui à l'école?

آیا یک فنجان قهوه نوشیدن میخوانید
 یک فنجان قهوه نوشیدن میخوانیم
 آیا هر صبح - هر بامداد چای بنوشید - میخورید
 من چای نمیخورم اما قهوه میخورم - بنوشتم
 آیا یک پیاله می را خوردن میل دارید
 تشکر میکنم بنده شراب نمیخورم - می نمیخورم

* در میان رفتن *

بلجا میرود - بلجا میرید
 بخانه میروم
 حالا بلجا میرود
 من بنزد برادرم - بخانه برادرم میروم
 باین زدوی بلجا میرود
 من بمدرسه - بدبستان میروم
 آیا دیروز بدبستان رفتید
 بانجا رفتم
 آیا دیروز بدبستان نرفتید
 بانجا نرفتم
 کی بتفریح و کشت و گذار میرود
 فردا میروم
 آیا برادرتان بدبستان میروند
 هر روز بانجا میرود
 آیا امروز بدبستان رفت

برفنجان قهوه ایچمک استرمیسکنز
 برفنجان قهوه ایچمک استرم
 هر صبح چای ایچمور دیسکنز
 بن چای ایچمیورم لکن قهوه ایچمیورم
 بر قدح شراب ایچمک استرمیسکنز
 تشکر ایدرم بنده کز شراب ایچم
 * کیتکه داتر *

نرهبه کیدپورسکنز
 اوه کیدپورم
 شهدی نرهبه کیدرسکنز
 قرنداشمک یانته - قوناغنه کیدپورم
 بویله چایق نرهبه کیدپورسکنز
 مدرسه یه - مکتبه کیدپورم
 دون مکتبه کیتدیگز
 اورایه کیتدم
 دون مکتبه کیتدیگز
 اورایه کیتدم - مکتبه کیتدم
 نه وقت سیر و گزغنه یه کیدرسکنز
 یارین کیدرم
 قرنداشکنز مکتبه کیدپورمی
 هر کون اورایه کیدپور
 بو کون مکتبه کیتدیچی

ذهب إليها
 أما ذهب إلى المدرسة أمس
 ساد ذهب إليها
 هل ذهب أحبا بكم إلى البستان - الجنة
 ماذا ذهبوا إليه
 أتريدون الذهاب
 أريد الذهاب
 اذهب - اذهبوا
 هاأنا ذاهب
 لنذهب معا
 اسرع - هيا

* في المجي *

من أين أنتم آتون - تيمون
 أنا آت من البيت
 من أين تأتون الآن
 أنا آت من المدرسة
 هل تريدون المجي معي
 أريد أن أذهب معكم
 لماذا لم تحضروا البارحة
 لأنني لم أجد وقتا
 هل تحضرون غدا
 إذا وجدت وقتا حضرت غدا

Il y est allé.
 N'est-il pas allé à l'école hier ?
 Il n'y est pas allé.
 Vos amis sont-ils allés au jardin ?
 Il n'y sont pas allés.
 Voulez-vous vous en aller ?
 Je veux m'en aller.
 Allez-vous en.
 Je m'en vais.
 Allons ensemble.
 Allons vite.

Venir.

D'où venez-vous ?
 Je viens de chez moi.
 D'où venez-vous présentement ?
 Je viens de l'école.
 Voulez-vous venir avec moi ?
 Je veux aller avec vous.
 Pourquoi n'êtes-vous pas venu hier ?
 Parce que je n'ai pas eu de temps.
 Viendrez-vous demain ?
 J'irais demain si j'avais du temps.

با نجان رفت - بمدرسه رفت
 آیا دیروز بمدرسه رفت
 با نجان رفت
 آیا دوستهایتان باغ رفتند
 با نجان رفتند
 آیا رفتن میخواهید
 رفتن میخواهم
 برو - بروید
 اینک میروم
 برابر - بایکدیگر برویم
 زود شو

* در آمدن *

شما از کجای آید
 من از خانه می آیم
 حالا از کجای آید
 من از مدرسه می آیم - از دبستان می آیم
 آیا با من برابر آمدن میخواهید
 با شما برابر رفتن میخواهم
 چرا دیروز نیامدی
 بسکه وقت نیافتم - چونکه وقت نداشتم
 آیا فردای آید
 اگر وقت یابم فردای آیم

مدرسه به کیتدی
 دون مدرسه به کیتدیچی
 اورایه کیتدی
 دوستلر کز باغچه به کیتدی یلری
 اورایه کیتدی لر
 کیتک استرمیسکنز
 کیتک استرم
 کیت - کیتدیکنز
 ایشته کیتدیورم
 برابر - برانکده کیده لم
 هایدی - چاپق اول

* کلکده دائر *

سز زهدن کلیورسکنز
 اودن کلیورم
 شمدهی زهدن کلیورسکنز
 مدرسه دن کلیورم - مکتبدن کلیورم
 بقله برابر کلک استرمیسکنز
 سز کله برابر کیتک استرم
 دون نیچون کلدیکنز
 چونسکه وقت بولدلم
 یارین کلورمیسکنز
 وقت بولورسه م یارین کلورم

هل حضر أخوكم
 ما حضر الى الآن
 متى يحضر
 يحضر بعد غدا
 أما حضر أحبباكم الآن
 ما حضروا الى الآن
 أما يجيئون
 يجيئون في الشهر الآتي
 هل قدم أبوكم
 ما قدم الى الآن
 هل عاد أخوكم
 انه قد عاد بالصحة والسلامة

* في التكلم *

هل تعرفون التكلم باللغة الفرنسية
 لا أعرف التكلم بالفرنساوى
 هل تتكلمون باللغة الفرنسية
 انى أتتكلم بالفرنساوى
 أما تتكلمون باللسان الفرنسية
 أنا لا أتتكلم بها
 هل تتكلمون باللغة الفرنسية أو الانكليزية
 لا أتكلم باللغة الفرنسية وانما أتتكلم بالانكليزية
 هل تريدون أن تكلمونى

Votre frère est-il venu ?
 Il n'est pas encore venu.
 Quand viendra-t-il ?
 Il viendra après-demain.
 Vos amis ne sont-ils pas encore venus ?
 Ils ne sont pas encore venus.
 Quand viendront-ils ?
 Ils viendront le mois prochain.
 Votre père est-il arrivé ?
 Il n'est pas encore arrivé.
 Votre frère est-il revenu ?
 Il est revenu sain et sauf.

Parler.

Savez-vous parler le français ?
 Je ne sais pas parler le français.
 Parlez-vous français ?
 Je parle français.
 Ne parlez-vous pas le français ?
 Je ne le parle pas.
 Parlez-vous le français ou l'anglais ?
 Je ne parle pas le français, mais je parle l'anglais.
 Voulez-vous me parler ?

آیا برادر تان آمد

هنوز نیامده

کی می آید

پس فردا می آید

آیا دوستان همنوز نیامدند

تا حال نیامده اند

کی می آیند

در ماه آینده می آیند

آیا پدر تان آمد

تا حال نیامده است

آیا برادر تان عودت کرد - باز آمد

او بسلامت و تندرستی عودت کرد

* در سخن گفتن *

آیا فرانسه حرف میزند - میدانید - گفتگو کنید

زبان فرانسه را نمیدانم

آیا بلنت فرانسه حرف میزند

بفرانسه حرف میزنم

آیا بزبان فرانسه حرف نمیزند

من بفرانسه حرف نمیزنم

آیا بلنت فرانسه حرف میزند - رو یا انگلیز

بلنت فرانسه حرف نمیزنم اما با انگلیز حرف میزنم

آیا با من حرف زدند میخواهید

قرنداشکز کلیدی

دها کلیدی

نه وقت کلور

او بر کون کلور

دوستل کردها کلیدی

دها کلیدی

نه وقت کلور

کله جاک آیده کلور

بابا کز کلیدی

شمدی به قدر کلامش در

قرنداشکز عودت ایتدی

صحت و سلامتله عودت ایتدی

* سویلکه دایر *

فرانسزجه قونشسه بیور میسکز

فرانسز قونشسه سی بیلم

فرانسزجه تکلم ایدر میسکز

فرانسزجه تکلم ایدرم

فرانسزجه قونشسه میسکز

بن فرانسزجه قونشسه

فرانسزجه می تکلم ایدر سکز یا خود اند کلیرجه می

فرانسزجه تکلم ایتیم لیکن انگلیزجه تکلم ایدرم

بکاسویلک استر میسکز

أريد أن أكلكم

Je veux vous parler.

هل تحدثتم مع أخي

Avez-vous parlé à mon frère ?

تحدثت معه

Je lui ai parlé.

هل تحدثتم مع أجبائي

Avez-vous parlé à mes amis ?

كلتهم - تحدثت معهم

Je leur ai parlé.

أجهر وابل الكلام

Parlez haut.

اخفضوا صوتكم

Parlez bas.

كلني - كلوني

Parlez-moi.

كلنا - كلونا

Parlez-nous

كله - كلوه

Parlez-lui.

كلوهم

Parlez-leur.

تكلموا قليلا

Parlez peu.

لا تتكلموا كثيرا

Ne parlez pas beaucoup.

اسكتوا - اصمتوا

Taisez-vous.

* في القول *

Dire.

ماذا تقولون

Que dites-vous ?

لأقول شيئا

Je ne dis rien.

ماذا قلتم

Qu'avez-vous dit ?

لم أقول شيئا

Je n'ai rien dit.

ماذا قلتم لآخي

Qu'avez-vous dit à mon frère ?

قلت له أن ينتظرنى غدا

Je lui ai dit de m'attendre demain.

ماذا يقول

Que dit-il ?

سزہ سو یلک استرم
 قزداشملہ سو یلشد یکز می
 افکلہ سو یلشدم
 دوستلرملہ سو یلشد یکز می
 انزلہ سو یلشدم
 یوکسک سو یلینکز
 یواش سو یلینکز
 بکا سو یلہ - سو یلینک
 بزہ سو یلہ - سو یلینک
 اکا سو یلہ - سو یلینک
 انزلہ سو یلینکز
 از سو یلینک
 چوق سو یلینکز
 سکوت ایدکز

* دیکھ دائر *

نہ دیورسکز
 برشی دیمورم
 نہ دیدیکز
 برشی دیمدم
 قزداشملہ نہ دیدیکز
 یارین بنی بکلسون دیدیم
 نہ دیور

بشما حرف زدن میخواستیم - گفتن میخواستیم
 آیا با برادرم گفتگو کردید
 با او گفتگو کردم
 آیا با دوستهایم گفتگو کردید
 با ایشان گفتگو کردم
 بلند بگو - بلند حرف بزنید
 آهسته حرف بزنید
 بمن بگو - بمن حرف بزنید
 با بگو - با بگو
 با او بگو - با او بگو
 با ایشان بگو - با او بگو
 کم حرف بزنید - کم بگو
 بسیار مگویید
 خاموش شوید - خاموش باشید

* درس سخن *

چه میگویید
 چیزی نمیگویم
 چه گفتید
 چیزی نگفتم
 برادرم چه گفتید
 گفتم که فردا فقط من باشم
 چه میگوید

يقول انه ينتظركم
 ماذا قال لكم
 قال لي أن اذهب الى منزله
 قولوا لي - خبروني
 قولوا له - خبروه
 لا تقولوا لشيء - لا تخبروه بشيء
 لا تخبروا أحدا بذلك

* في المطالعة والتعلم *

هل طالعتم درسكم
 طالعتنه جيدا
 أما طالعتم درسكم
 ما طالعتنه
 هل حفظتم درسكم
 حفظته
 أما حفظتم درسكم
 لم أحفظه الى الآن
 متى تحفظون درسكم
 سأحفظه غدا

* في السؤال والجواب *

هل تريدون أن تشتروا كتابا
 أريد أن أشتري كتابا
 هل تريدون أن تبيعوا كتابكم

Il dit qu'il vous attendra.
 Que vous a-t-il dit ?
 Il m'a dit d'aller chez lui.
 Dites-moi.
 Dites-lui
 Ne lui dites rien.
 N'en dites rien à personne.

Etudier, apprendre

Avez-vous étudié votre leçon ?
 Je l'ai bien étudiée.
 N'avez-vous pas étudié votre leçon ?
 Je ne l'ai pas étudiée.
 Avez-vous appris votre leçon ?
 Je l'ai apprise.
 N'avez-vous pas appris votre leçon ?
 Je ne l'ai pas encore apprise.
 Quand apprendrez-vous votre leçon ?
 Je l'apprendrai demain.

Demander et répondre

Voulez-vous acheter un livre ?
 Je veux en acheter un.
 Voulez-vous vendre votre livre ?

میکوید کہ منتظر شما میشود
 شمارا چه گفت - چه گفت بشما
 بمن گفت کہ بخانه اش بروم
 بمن بگوئید - بمن خبر بد مید
 باد بگوئید - اورا خبر بد مید
 اورا چیزی مگوئید - اورا خبر بد مید
 اینرا بکس مگوئید

✽ در مطالعه و امتحان ✽

آیا درستانرا مطالعه کردید
 خوب مطالعه کردم
 آیا درستانرا مطالعه نکردید
 اورا مطالعه نکردم
 آیا درستانرا حفظ کردید
 اورا حفظ کردم
 آیا درستانرا حفظ نکردید
 تا حال حفظ نکرده ام
 کی درستانرا حفظ میکنید
 فردا حفظ میکنم

✽ در سؤال و جواب ✽

آیا کتابی خریدن میخواهید
 یک کتاب خریدن میخواهم
 آیا کتابترا فردضن میخواهید

سزنی بکلیه جگ دیور
 سز نه دیدی
 قوناغنه کیده می دیدی
 بکاسو یلیکنز - خبرویریکنز
 اکاسو یلیکنز
 اکا برشی سو یلیکنز - خبرویرمیک
 بونی کیسه یه سو یلیکنز

* مطالعه و تعلیمه دائر *

درسکزی مطالعه ایتدیکنزی
 ایوم مطالعه ایتدم
 درسکزی مطالعه ایتدیکنزی
 انی مطالعه ایتدم
 درسکزی از برلدیکنزی
 انی از برلدم
 درسکزی از برلدیکنزی
 انی ده از برلدم
 نه وقت درسکزی از برلرسکنز
 یارین از برلرم - اگر نورم

* سؤال و جوابه دائر *

برکتاب صائقون الموق استرمیسکنز
 برکتاب صائقون الموق استرم
 گابکنزی صائقون الموق استرمیسکنز

أريد أن أبعه	Je veux le vendre.
هل تريدون الذهاب الى السوق	Voulez-vous aller au marché ?
أريد أن أذهب اليه	Je veux y aller.
هل تريدون أن تقرؤا درسكم	Voulez-vous lire votre leçon ?
أريد أن أقرأه	Je veux la lire.
هل تريدون أن تكتبوا مکتوبا	Voulez-vous écrire une lettre ?
أريد أن أكتب مکتوبا	Je veux en écrire une.
هل تريدون أن تطالعوا درسكم	Voulez-vous étudier votre leçon ?
نريد أن نطالعه	Nous voulons l'étudier.
هل تريدون أن نسمعوادرسكم	Voulez-vous réciter votre leçon ?
نريد أن نسمعه	Nous voulons la réciter.
هل تريدون أن تخرجوا	Voulez-vous sortir ?
نريد أن نخرج	Nous voulons sortir
هل تريدون أن تدخلوا	Voulez-vous entrer ?
نريد أن ندخل	Nous voulons entrer.
هل تريدون أن تنزلوا	Voulez-vous descendre ?
نريد أن ننزل	Nous voulons descendre.
هل تريدون أن تصعدوا	Voulez-vous monter ?
نريد أن نصعد	Nous voulons monter.
أريدون أن تركبوا حصانا	Voulez-vous monter à cheval ?
أريد أن أركب حصانا	Je veux monter à cheval.
هل تريدون التوجه ماشين	Voulez-vous aller à pied ?
أريد أن أتوجه ماشيا	Je veux aller à pied.

انرا فروختن میخواهم
 آیا به بازار رفتن میخواهید
 میخواهم با آنجا بروم
 آیا در ستانرا خواندن میخواهید
 خواندن میخواهم
 آیا میخواهید نامه بنویسید
 میخواهم نامه بنویسم
 آیا در ستانرا مطالعه کردن میخواهید
 انرا مطالعه کردن میخواهم
 آیا میخواهید که در ستانرا بشنوا بشنود
 میخواهم که انرا بکوش برسانیم
 آیا بیرون رفتن میخواهید
 میخواهم که بیرون برویم
 آیا با بیرون رفتن میخواهید
 میخواهم داخل بشویم
 آیا به پایین آمدن میخواهید
 پایین شدن میخواهم
 آیا به بالا رفتن میخواهید
 به بالا رفتن میخواهم
 آیا سوار اسب شدن میخواهید
 میخواهم سوار اسب بشوم
 آیا پیاده رفتن میخواهید
 پیاده رفتن میخواهم

انی صائق استرم
 چارشویه کیتک استرمیسکنز
 چارشویه کیتک استرم
 درسکزی او قومق استرمیسکنز
 او قومق استرم
 بر مکتوب یازمق استرمیسکنز
 بر مکتوب یازمق استرم
 درسکزی مطالعه ایتک استرمیسکنز
 آنی مطالعه ایتک استرز
 درسکزی دکلمتک استرمیسکنز
 انی دکلمتک استرز
 دیشاری چیققی استرمیسکنز
 چیققی استرز
 ایچرو کیرمک استرمیسکنز
 کیرمک استرز
 اشاغی اینمک استرمیسکنز
 اشاغی اینمک استرز
 یوقاری چیققی استرمیسکنز
 یوقاری چیققی استرز
 آته بنمک استرمیسکنز
 آته بنمک استرم
 میان کیتک استرمیسکنز
 میان کیتک استرم

هل ترغبون في اللعب	Voulez-vous jouer ?
نرغب في اللعب	Nous voulons jouer.
هل تريدون الرحيل	Voulez-vous partir ?
نريد الرحيل	Nous voulons partir.
هل ترغبون في البقاء	Voulez-vous rester ?
نرغب في البقاء	Nous voulons rester.
أتريدون أن تجلسوا	Voulez-vous vous asseoir ?
نريد أن نجلس	Nous voulons nous asseoir.
هل تريدون أن تبروا لي قلمًا	Voulez-vous me tailler une plume ?
أريد أن أبري لكم قلمًا	Je veux vous en tailler une.
هل تريدون أن تعيروني مطوتكم	Voulez-vous me prêter votre canif ?
أريد أن أعيركم أياها	Je veux vous le prêter.
هل تريدون أن تعطوني فرخ ورق	Voulez-vous me donner une feuille de papier ?
أريد أن أعطيكم فرخًا	Je veux vous en donner une.
أما تريدون أن تغنوا	Ne voulez-vous pas chanter ?
لا أريد أن أغني	Je ne veux pas chanter.
أما تريدون أن تنفسي	Ne voulez-vous pas vous promener ?
لا أريد أن أنفسي في هذا اليوم	Je ne veux pas me promener aujourd'hui.
ماذا تريدون أن تفعلوا	Que voulez-vous faire ?
أريد أن أقرأ درسي	Je veux lire ma leçon.
هل حميدك يريد أن يخرج	Votre ami veut-il sortir ?
يريد أن يخرج	Il veut sortir.

آیا خواهش بازی کردن دارید

خواهش بازی داریم

آیا میل رفتن دارید

میل رفتن داریم

آیا خواهش ماندن دارید

خواهش ماندن داریم

آیا نشستن میخواهید

نشستن میخواهیم

آیا برای من یک قلم بریدن میخواهید

برای شما یک قلم بریدن میخواهیم

آیا قلمزاشتر ابعاریت بمن میدید

انرا ابعاریت بشما دادن میخواهیم

آیا یک طبق کاغذ بمن میدید

میخواهیم بشما یک طبق کاغذ بدیم

آیا آواز خواندن - مقام خواندنرا میخواهید

نمیخواهیم آواز بخوانم

آیا بسیر رفتن میخواهید

امروز بسیر رفتن نمیخواهیم

چرا میخواهید بکنید

در همه میخواهیم بخوانم

آیا دوستان بیرون رفتن میخواهد

میخواهم بیرون رفتن

اوینامغهرغبستکزواری

اوینامغهرعبتزواری

کیتکه هر امکزواری

کیتکه هر امزواری

قالمغه استککزواری

قالمغه استکمزواردر

او تورمق استرمیسکز

او تورمق استرز

بندکره بر قلم کسملک استرمیسکز

سزهر قلم کسملک استرم

چاقیکزنی عاریته بکاو یرمک استرمیسکز

انی عاریته سزهر و یرمک استرم

بکاویر طبقه کاغذ و یرمک استرمیسکز

سزهر بر طبقه کاغذ و یرمک استرم

ترکی چاغرمق استرمیسکز

ترکی چاغرمق استمام

سیروتماشابه حقیق استرمیسکز

بوکون سیر حقیق استمام

نه یا حقیق استرسکز

در سعی او قومق استرم

دوستکز حقیق استرمی

حقیق استر

* أقوال مثلية *

المعرفة كنز لا يفنى - ليس لسultan العلم زوال
 * عن النبي صلى الله عليه وسلم العلماء ورثة الأنبياء *
 ويقال العلم خير من المال لأن العلم يحرسك وأنت
 تحرس المال والعلم حاكم والمال محكوم عليه والملوك
 حكام الناس والعلماء حكام على الملوك * يوم واحد
 للعالم خير من الحياة كلها للجاهل * قال النبي صلى الله عليه وسلم لا خير فيمن لم يكن عالماً أو متعلماً *

* Locutions proverbiales.

La connaissance d'un homme est un
 trésor inépuisable.

* شعر *

* العلم زين وتشريف لصاحبه * فاطلب هديت فنون العلم والادبا *
 * ككم سيد بطل أبأؤه نجب * كانوا الرؤس فأمسى بعدهم ذنبا *
 * ومقرف حامل الآباء ذى أدب * نال المعالى بالآداب والرتبا *
 * العلم كنز وذخر لافناء له * نعم القرين اذا ما صاحب صحبا *
 * قد يجمع المال شخص ثم يحرمه * عما قليل فيلقى الذل والحربا *
 * وجامع العلم مغبوط به أبدا * ولا يحاذر منه الفتوت والسلبا *
 * يا جامع العلم نعم الذخر تجمعه * لاتعدلن به دارا ولا ذهباً *

* غيره *

* العلم فيه جلالة ومهابة * والعلم أنفع من كنوز الجواهر *
 * تنقى الكنوز على الزمان وصرفه * والعلم يبق دائماً فى الاعصر *

* شعر *

من عاشر الاشراف عاش مشرفاً *
 * ومن عاشر الاندال عاش ذليلاً *

* رجز *

رقت للنفس شعاع الجهل *
 * فى صحبة الجاهل اذا العقل *

Le commerce des gens honorables
 procure l'honneur, celui des hommes
 méprisables attire le mépris.

(در ضرب امثال)

(مؤلفه)

- * کنز لایقنی بود علم و کمال
- * یادشاه علم را نبود زوال
- * جاهل نادان ندارد اعتبار
- * کر کند با جاه و ماشر افتخار
- * جاهل را افتد ز کاخ جاه و مال
- * حال او کرد تباہ و پر ملال
- * علم و عرفان دولت پاینده است
- * چشمه فضل و هنر زاینده است
- * اهل دانش (عمریا) در هر مکان
- * قدر او بالاتر است از آسمان
- * غم نباید خورد از اهل هنر
- * کیسه اش خالی بود از سیم و زر
- * جسم او اکسیر و عقلش جواهر است
- * سینه اش کان گال و گوهر است

(مؤلفه)

- * هر که با شراف ایمنش کند باید شرف
- * در کند با اهل دون آفت شود او نیز دون

(سعدی)

- * رقم بر خود بنا دانی کشیدی
- * که نادانرا بصحبت برگزیدی

(ضروب امثال دائر)

(ترجمه)

- * جاود اندر دولت علم و کمال
- * پادشاه علم ایچون یوقدر زوال
- * افتخار ایلرسه جاهل جاه ایله
- * قالماز اما جاه دائم جاهله
- * جاهل معزول اولورعی اعتبار
- * اهل علمک قدری اولور برقرار
- * علم و عرفان دولت پاینده در
- * چشمه فضل و هنر زاینده در
- * قائنده و ارسه صدر عالی قدر اولور
- * آسمان قدره روشن بدر اولور
- * غم دکدر کیسه سی اولسه شمی
- * عالم معنی نک اولدر چون شمی
- * کندی اولمش زر کبی کامل عیار
- * جمله عالم ایله آ که اعتبار

(مؤلفه)

- * اهل شرفله الفت ایدنل شرف بولور
- * اچققرلیله الفت ایدنلردنی اولور

(مثنوی)

- * سن ایتدک جهلکی کویا که تصریح
- * چو ایتدک صحبت نادانی ترجیح

أفادنى العالم بالنصيحه *
 * بأن وصل جاهل فضيحه
 ان كنت قطبا عدت كالبحار *
 * أو جاهلا ذهلت كالانهار

﴿شعر﴾

عن المرء لاتسال وسل عن قرينه *
 * فكل قرين بالمقارن يقتدى

﴿لمؤلفه﴾

فلا تنظر الى أبواب شخص *
 * ولولبس الحرير القرد

لا سيف مثل الحق * ولا عون مثل الصدق * العدل
 استمار دائم والجور استئصال منقطع

﴿شعر﴾

كل سلطان يرجو قوة مله *
 * لا يميل نحو الاذى فى سله
 لازم للعاكم العدل لكى *
 * يفرح العالم ولا يستدعى شى
 ان تبع قصد المظالم ذا الملك *
 * لا يجرد نفعنا بعسكر مذ سلك

Dis-moi qui tu hantes, je te dirais qui
 tu es.

Un singe habillé de soie est toujours
 un singe.

Il n'y a de meilleure arme que la jus-
 tice, ni de meilleure aide que la fran-
 chise.

* طلب کردم زردانی بی بی پند *
 * مرا گفت که بانادان میبوند *
 * که کردانای عصری خراباشی *
 * واکر نادانی ابله تر باشی *

(مؤلفه)

* میرس از مرد بیرس از نامش نیش *
 * کند زیر مقارن اقتدار بر همقرش *

(مؤلفه)

* متکر بلباس زرنگار نادان *
 * بوزینه بود حریر پوشد از بوزینه *

(مؤلفه)

* نه همچو عدل بود سیف در نیام انام *
 * نه همچو صدق بود دستگیر در آیام *

(پند عطار)

* هر که را فرجهان داری بود *
 * میل او سوی کم ازاری بود *
 * عدل باید پادشاهانرا داد *
 * تازه عدلش عالمی کردند شاد *
 * که کند آهنگ نعلی پادشاه *
 * سود نکند در و را خیل و سپاه *

* دیدم بر عاقله ایت با که بر بند *
 * دیدی جاهلریه ایتمه پیوند *
 * اگر علامه ایسک خراولورسین *
 * واکر نادان ایسهک بدتراولورسین *

(مؤلفه)

* کشیدن ایتمه سؤال همدم وقرینتی صور *
 * اویارمقارن زیر اقرین و همدمنه *

(مؤلفه)

* زیب و زرنادانه نظر ایتمه که زیرا *
 * میونینه میوندرا کر کیسه حریر و خارا *

(مؤلفه)

* نه عدل کی سیف اولور جهاندهنده *
 * طوغریلک کی سا که دستگیر و معین *

(ترجمه)

* کیمده کیم فرجهان داری اوله *
 * صنعتی آنک کم ازاری اوله *
 * پادشاه اولدر که عدل و داد ایدنه *
 * عالمی آباد خاکی شاد ایدنه *
 * ظلمه کراهنک ایدرسه پادشاه *
 * فایده قیلزا کاخیل و سپاه *

تاج المرء التواضع - التواضع زيادة في الشرف

﴿شعر﴾

* ان تكن تهوى التواضع ديننا *

* كنت محبوب الخلائق ذاسمنا *

ألف صاحب ولا عدو واحد ﴿شعر﴾

* كل من أعداؤه صارت كثير *

* يلتقى في عينه كدرا حسير *

ما يعرف الصديق * الا في وقت الضيق

﴿شعر﴾

* ليس الصديق الذي في اليسر ينسب في *

* شرح الوداد ويهدى حسن صحبته

* ان الصديق الذي يعنو بأخذيد *

* للخل في عجزه حسما حسيرته

لاراحة بدون تعب ولاورد بدون شوك

La modestie rehausse le prix des belles qualités.

Mille amis c'est peu, un ennemi c'est beaucoup.

On ne connaît les amis que dans l'adversité.

Nul plaisir sans peine; point de roses sans épines.

(مؤلفه)

- تواضع دهر مرد را زیب و فر *
 * تواضع بود مرد را تاج سر *
 (پند عطار)
 * تواضع پیشه گیری ای جوان *
 * دوست دارندت همه خلق جهان *

(سعدی)

- دوستی را هزار دوست کم است *
 * دشمنی را یکی بود بسیار *
 (پند عطار)
 * هر کرا بسیار باست دشمنش *
 * خیره کردد هر دو چشم روشنش *

(مؤلفه)

- روز سختی میشود جانایسان *
 * یار نیکو کیست و دوست مهربان *

(سعدی)

- دوست مشمارانکه در نعمت زند *
 * لاف یاری و برادر خواندگی *
 * دوست آن باشد که گیرد دست دوست *
 * در پریشان حالی و در ماندگی *

(مؤلفه)

- دردار دهر و کلشن دوران ای پسر *
 * بی رنج نیست راحت و بیچار نیست کل *

(مؤلفه)

- تواضع ویرر آدمه عزوشان *
 * تواضع اولور تاج فرق شهان *
 (بیت)
 * کل تواضع پیشه قیل ای نوجوان *
 * دوست اولسون دیر ایسک خلق جهان *

دوست بیك ایسه آزرر دشمن بر ایسه چوقدر

(بیت)

- هر کیم کیم دشمنی بسیار در *
 * راحتی یوق دنیادن بیزار در *

(مؤلفه)

- قره کونده اولور سکا تحقیق *
 * یار مشفق ایله رفیق صدیق *

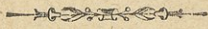
(ترجمه مؤلفه)

- دوست صایمه اولکه نعمتمده ایده *
 * عرض اخلاصیله ابواز و داد *
 * دوست اولدر کیم قره کونده سنی *
 * دستگیرا کله ایده مسرور و شاد *

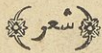
(مؤلفه)

- کلشن دهر و دخی دائره دورانده *
 * کل دیکفسنزاوله هر همده جفا سنز راحت *

اعمل خيرا وارمه في البحر فان جهله السمك
يعلمه الله

النار والاعار

كل من لم يحوقدرا ساميا *

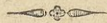
* ليس حيا بل كتيب باليا

الحساد يموتون والحسد لا يزول - قال عز وجل
ومن شر حاسدا اذا حسد - قال عليه السلام اعظم
الذنوب عند الله الحسد والحسد مضاد لنعمة الله
خارج عن امر الله تارك لعهد الله ﴿شعر﴾

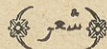
ان ترد في الكون انك لاتهم *

* لاتمكن تحسد أحد ولى نعم

من لم يحسن الى نفسه لم يحسن الى غيره

في الجملة الندامة وفي التآني السلامة - من تأني
نال ما تني

وقل من جد في امر يحاوله *

* واستعمل الصبر الافاز بالطفر

Faits le bien et jette-le à la mer; si les
poissons l'ignorent, Dieu le saura.

L'honneur est plus précieux que la
vie; mieux vaut le feu que la honte,
- Plutôt le feu que le déshonneur.

Les envieux mourront, mais jamais
l'envie.

Celui qui ne fait pas de bien a soi-même
ne le fait pas aux autres.

Mieux vaut bonne attente que mauvai-
se hâte.

(مؤلفه)

* نگوئی کن بجز ویم بیدار *

* اگر ماهی نداند داند ایزد *

* مرگ به از نیک است - نابودن به از دامن آلودن

* آب روان جان شیرین عزیز تر است

(مؤلفه)

* سوختن جسم و جان در آتش *

* بهتر از زندگی ببدنامی *

(مؤلفه)

* میشود فوت حاسدان لکن *

* حسد هم گز نمیشود زائل *

(بند عطار)

* تانباشی در جهان اندوهگین *

* از حسد در روزگار کس مبین *

(مؤلفه)

* کسی که بنفس خودش خیر نیست *

* ندارد همی خیر بر دیگر *

* در شتاب پشیمانی پیدا است و در آهستگی سلامت

(مؤلفه)

* آهسته رود اصل شود سر منزل مقصود را *

* سبک ندامت میرسد بر پای مرد تیز رو *

* ایولک ایت دکره آت بالقی بلزسه خالق بلور

* موت ناموس سز لکدن اودر - انسانک دامن

* عفتی چر کاب زالت بد ناملسکه آوده اولمقدن ایسه

* اولسی دهاخیر لودر

(مؤلفه)

* یانسق آتس ایچنده اولادر *

* نام بدله جهانده قالمقدن *

(مؤلفه)

* قوت اولوردنیاده کیم هر دحسود *

* زائل اولمز دهرده لکن حسد

(ترجمه)

* کردیلرسک اولماق اندوهگین *

* قاج حسددن اولمه هر که عیب بین

(مؤلفه)

* کندینه خیری اولمیان بر شخص *

* اوله هن داخی دیکره خیری

* بجه نك صوکی ندامت و قانی نك صوکی سلامتدر

(بیت)

* بتشور منزل مقصودینه آهسته کیدن *

* تیز رفتار اوله نك پاینه دامن طولاشور

الحديد يكون دقه عند حيمه - القرص تترمر

السحاب * (شعر) *

قد يدرك المتأني بعض حاجته *

* وقد يكون مع المستجمل الزلل

وربما فات قوماً جلّ أمرهم *

* من التأني وكان الخزم لوعجوا

الليلة جبلي تلد المنايا * (شعر) *

الليالي من الزمان جبالي *

* مثقلات يلدن كل عجيبه

سلامة الانسان في حفظ اللسان * (شعر) *

* احفظ لسانك ان جلست بجلس *

* وزن الكلام ولا تكن مهذارا

* ما ن ندمت على السكوت مرة *

* لكن ندمت على الكلام مرارا

الحلم واللفظ ينجزان الشغل أكثر من الشدة

(شعر)

* فلاطف الشدة والخطب الخطير *

* فالسيف لا يقطع في لين الحرير

* باللفظ واللين لدى عذب الكلام *

* تجر بالشعرة فيلاذا اغتلام

Il faut battre le fer pendant qu'il est
chaud.

La nuit porte conseil.

Il vaut mieux se taire que de parler
mal à propos.

Plus fait douceur que violence.

آهترا مادامکه گرم است باید کوفت

(مؤلفه)

* فوت فرصت ننگد اهل خرد *

* ابروش آید وزیرا کز رد *

(مؤلفه)

* مخور بهر فردا تو غم ای جوان *

* شب آبتن است از خداع زمان *

سلامت انسان درنگ داشتن زبان است

(مؤلفه)

* حفظ لسان نجاوشستی بجایسی *

* چون مرد هرزه کو تو مگو گفته های خام *

* یک بار از سکوت پشیمان نکشتم ولیکن *

* بسیار بار نادم کستم من از کلام *

(مؤلفه)

* حلم و نرمی را تو بنما ای پسر *

* حلم پند بیشتر کار از غضب *

(سعدی)

* لطافت کن انجا که بینی ستیز *

* نیند در قز نرم را تیغ تیز *

* بشیرین زبانی و لطف و خوشی *

* توانی که پستی بموی کنسی *

دھری قیزغن ایکن دوککه لیدر

(مؤلفه)

* فرصتی فوت ایله زیر اسحاب آسا کچر *

* فرصتی فوت ایله زان شوران روز کار *

(بیت)

* آبتن صفا و کدر در لیسال هب *

* کون طونم دن مشیمه شبیدن نلر طوغر *

انسانک سلامتی حفظ لسانده در

(مؤلفه)

* سوزک طارت یاوه کولکنده بولنه *

* اگر عالمده استرسک سلامت *

* سکوتدن اولدم بر کره نادم *

* کلامدن کوردم اما جوق ندامت *

(مؤلفه)

* حلم و میسا قلق جهانده داءا *

* حدت و شدتدن افزون ایش کورر *

(ترجمه)

* سن ملایم اول چچن کوردک عدو ایله ستیز *

* کیم حریز می کسمز اورسه لر شمشیر تیز *

* طالمود ایله لطف ایدوب چون اوله سین شیرین سخن *

* بر قبیل ایله حکمکه قادر اولور سین فیلی سن *

أهن درهمك ولا تهن نفسك (شعر)

* نهين درهما في صون سوددنا *

* قد صان عرضاله من هان درهمه

عند الامتحان يكرم المرء أو يهان (شعر)

* كل من يدعى بما ليس فيه *

* كذبتة شواهد الامتحان

يرى في عين جيرانه ثبنة ولا يرى في عينه عمودا

(نظم)

* من غفل عن عيبه في ذى الديار *

* يتبع التفتيش عن عيب الجار

من أبصر عيوب نفسه اشتغل عن عيب غيره

(شعر)

* كل شخص يتظر العيب به *

* زاد جهدا روحه في أدبه

له عيون أكبر من بطنه

الوالد يرث صنعة أبيه - الوالد على سر أبيه

Estimez votre personne, mais méprisez votre argent.

A l'œuvre on connaît l'artisan.

Il voit une paille dans l'œil de son prochain et il ne voit pas une poutre dans le sien.

Quiconque voit ses propres défauts ne s'occupe pas de ceux d'autrui.

Il a les yeux plus grands que le ventre.

Le fils hérite du métier de son père.

(مؤلفه)

* ایک داری در جهان مجردی عقل سلیم *

* پاره ات تزییل کن خود را مکن خوار و لنیم *

(مؤلفه)

* مرد در امتحان شود معلوم *

* که امانت شود و یا مکرم *

* در چشم ماسایه پره کاہی را میبندد در چشم خودش

* شاه تیر را نمی بیند

(بند عطار)

* عیب خود ابله نبیند در جهان *

* باشد اندر جستن عیب کسان *

* هر که عیب خود را بیند بعب دگران نمیکرد

(بیت)

* نکته سنجی چیست عیب کس نماند در کس چیست *

* میکند فهمید کی تعلیم نادانے مرا *

(مؤلفه)

* دیده اهل پر طمع سیر نمیشود مگر *

* از شکمش بزرگتر دو چشم حرص دارد داد *

(مؤلفه)

* مفتی دوران دهر فتوی بفرزند زمان *

* وارث سر پدر کرد و پسر اندر جهان *

(مؤلفه)

* و ارایسه کرسند عقل و فهم و فتر *

* آنچه کی ایله حقیر و کند یکی ایتمه زبیل *

(مؤلفه)

* میدان امتحانده اولور (مهریا) عیان *

* اهل هنر له بی هنر ک قدر و قیمتی *

* قوم شو سنک کوزنده صمانی کورر کندینک کندہ

* هر تکی کور هنر

(بیت)

* کندی عین کور میوب اول بد کمان *

* غیر پلر عینبی کوز لر هر زمان *

* کندی عینبی کورن بشقه سنک عینبہ باقاز

(بیت)

* چشم انصاف کی کامله میزان اولمز *

* کشی نقصانی بیلک کی عرفان اولمز *

(بیت)

* اهل طمع کوزلری طوعیز *

* قارتسدن بیوک کوزلری واردر *

(مؤلفه)

* مفتی عصر ویر رفتوی جهان اولادینه *

* وارث اولور کیم اوغل با پاسنک صنعتینه *

عند البطون تصبغ العقول
الكلام واحد عند أهل الشرف
كل مقام مقال

﴿شعر﴾ النجاة في الصدق

في الاستقامة عند مولانا الرضا *

* ماضل سالت فزجها ربع الهدى

الجنس مع الجنس - ان الطيور على أشباهها تقع

﴿شعر﴾ جواب الاحق السكوت

اذ انطق السفينه فلا يجبه *

* فخير من اجابته السكوت

بالصبر وطول الزمان يتوصل الى مراده الانسان

مادام الرأس موجودا لا ينقص له طربوش الذي
شق الاشداق تكفل لها بالارزاق

العارف تكفيه الاشارة

لا تتلاقى الجبال مع بعضها بعض وانما الرجال
يلاقى بعضهم بعضا

من حفر بئرا لآخيه فانه يقع فيه - من ينوى
الشر يلتقيه

Ventre affamé n'a point d'oreilles.

L'homme de mérite connaît le mérite.

Toute parole à son temps et tout bon mot à sa place.

Par la droiture tu as été sauvé.

Qui se ressemble, s'assemble.

A sottise demande point de réponse.

Avec du temps et de la patience on vient à bout de tout.

Il ne manque pas de chapeaux à qui a bonne tête.

A bon entendeur demi mot.

Les montagnes ne se rencontrent pas, mais les hommes se rencontrent.

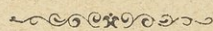
A qui mal veut, mal arrive.

سکیم کر سمنه گوش ندارد
قول مردان جان دارد
هر سخن وقتی و هر نکته مکان دارد

براستی رستی (سعدی)

راستی موجب رضای خداست *

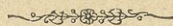
* کس ندیدم که کم شده از ره راست

(سعدی)

* کبوتر با کبوتر باز باباز *

* کتد ما بجنس با ما بجنس برواز

(لمؤلفه)

* نباشد نزد اهل عقل و دانش *

* به از خاموشی ابله را جوابی

بزمان و صبر دست رس بر همه چیز میشود

تا بود صبر بهر او باشد کلاه

حار فانرا اشاره کافیت

کوه بکوه نمیرسد آدم با آدم میرسد

هر که در حق برادر خود چاه کند اول خودش در او افتد

اجتمهش بطنك قولانغی اولماز
اهل ناموسده سوز بر در
هر سوزك وقتی وار و هر نكته نكیری

﴿بیت﴾

اولور الله راضی طوغری قولدن *

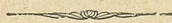
* کم اولمش کور مردم بن طوغری پولدن

﴿بیت﴾

* باغده (هر قوش مانند یله اوچار) اما چه سود *

* دلبر طوطی منش زاغ ایله الفت کوستر

﴿مصرع﴾

سکوت ایتمک کبی نادانه عالمده جواب اولماز

زمان و صبر ایله هر شیئه دسترس اولنور

کله صاغ اولنجه دنیاده کلاه اکسک دکل

عارف اولنه یارم کله کافیدر

طاغ طاغمه قوشمزا انسان انسانه قوشور

ال ایچون قیوقازان ال ابتدا کندی دوشر

حسن الذكرو الشناخير من الغنا

﴿شعر﴾

* ان حسن الاسم يخلف صاحبه *

* ان يمت فالاسم حى ناسبه *

من نقل اليك فقد نقل عنك ﴿شعر﴾

* وجميع من عاب السوى لك حائن *

* ييدى عيوبك للسوى ان غابا *

الحساب بالمشقال والمحبة بالقنطار

نحن في التفكير والله في التقدير

الماء ينقر الصخرة الصغار شحة قطرة قطرة

رأس الحكمة مخافة الله

العلم في الصغر كالنقش في الحجر - التعليم في الصغر

كالنقش على الحجر

لم يضع من مالك ما علمك

السكوت اقرار

القناعة كنز لا يفنى - قال الله تعالى فلنجمنه

حياة طيبة هي القناعة ﴿شعر﴾

* ان كان لا يغنيك ما يكفيك *

* فكل مافي الارض لا يغنيك *

مجد التاجر في كيسه ومجد العالم في كراريسه

Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée.

Celui qui fait des rapports sur le compte des autres, fait aux autres des rapports sur son compte.

Les bons comptes font les bons amis.

L'homme propose et Dieu dispose.

Goutte à goutte l'eau perce la pierre.

La crainte de Dieu est le principe de la sagesse.

Ce qu'on apprend jeune se grave dans la mémoire

L'argent que vous coûte une leçon n'est pas de l'argent perdu.

Qui ne dit mot consent.

Contentement passe richesse.

La gloire du négociant est dans sa bourse, celle du savant dans ses cahiers.

نام نیکو از توانگری بهتر است

(مؤلفه)

هر که ارد سخن غیر تو *

برد از تو بد کنیز سخن *

(سمری)

هر که عیب دگران پیش تو اور دشمن *

بی گان عیب تو پیش دگران خواهد برد *

یاری یاریست حساب حساب

ز ماتدیر از یزدان تقدیر

قطره آب چکیده چکیده سبک سخت را - و راج میسند

(مؤلفه)

از خداوند ازل دائم برتر *

رأس حکمت از خدا ترسیدن است *

اموختن علم در بجه کی چون نقش بر سنگ باقی میماند

پولی که برای اموختن علم و معرفت صرف شود بضایع

نمیرود

سکوت از اقرار است

قناعت تو کنج جادوان دان (سمری)

ای قناعت تو انکرم کردان *

که در ای تو هیچ نعمت نیست *

شرف تاجر در کسبش است و شرف عالم

در کتابش

ذکر جمیل ایله یاد اولمق غنادن دها اولادر

اللک عینی سو یلین سنسک کنی ده سویلر

﴿بیت﴾

الارک عینی هر کم سا بر برکتورر *

* شبهه سز غیره سنن عیبکی داخی کوتورر

دوستلق قنطار له آلس ویرش منقال ایله

بزدن تدبیر جناب رب قدیر دن تقدیر

صودا مله به دام له به قتی طاشی دلر

﴿مؤلفه﴾

هر زمان ایله خوف اللهدن *

* رأس حکمت مخافة الله در

چو حقلقه تحصیل اولنان علم طاشده اولان

نقش کبی باقی قالور

علم و معرفت او کرمک ایچون صرف اولنان ایچمه

ضایع اولمز

سکوت اقرار دندر

قناعت تو کمتر خزینه در ﴿بیت﴾

جیفه دنیا دکل کر کس کبی مطلوبمز *

* بر بلوک عنقلار ز قاف قناعت بکلر ز

تاجرک محمد و شرفی کیسه سنده در و عالمک شرفی

نگانده

ظن العاقل خير من يقين الجاهل

La conjecture d'un sage vaut mieux que la certitude d'un fou.

الحق يعلو ولا يعلى عليه

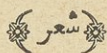
La raison du plus fort est toujours la meilleure.

الحق مَرَّ

Toute vérité n'est pas bonne à dire; la vérité est amère.

الردى ردى كلما جلوته صدى

A laver la tête d'un âne (ou d'un tigre) on perd sa lessive.

إذا كان أصل الجوهر الصفو قابلا *
 * يؤثر فيه حسن تربية الصقل

وإما حديد ذاب من خبث الصدا *
 * فهذا حال الصقل في مدرك العقل

من زرع المعروف حصد الشكر

Celui qui sème de bienfaits recolle.

بيض اليوم أحسن من دجاجة الغدا

L'œuf d'aujourd'hui vaut mieux que la poule de demain.

الحياء أفضل من المال

Ma peau est plus proche de moi que ma chemise.

الحيل تعود على فاعلها

La tricherie revient à son maître.

يجر ابليس في ذنبه

Il tire le diable par la queue.

الحصان الهدية لا ينظر للجامه

A cheval donné on ne regarde pas à la bride.

المحتمل لا يقدر يعمل الخيلة مع ذى الخيل

Fin contre fin ne fait pas bonne doublure.

لم يكن متكبرا أكثر من اغتمني بعد الفقر

Il n'y a rien qui soit plus orgueilleux qu'un riche qui a été pauvre.

(لؤلؤ)

* ظن و شك اهل عقل و عرفان

* بهتر بود از يقين نادان

حق دانا ماليت

حرف حق تلخ است

(سعدی)

* ز بد اصل نيکی ما ريد امید

* که ز نيکی بشستن نکردد سفيد

(دل)

* چون بود اصل که هری قابل

* تربيت را در و اثر باشد

* هیچ صيقل نکوند اند کرد

* اهني را که بد کهر باشد

هر کسی آن در و عاقبت کار که کشت

تخم مرغ امروز بهتر است از ما کيان فردا

زندگانی از مال و ملک بهتر است

حيله' حيله باز راجع بخود شود

عز از يل را از دشمن ميكشد

اسبي که ميشکست باشد بکامش نظر نميشود

حيله باز حيله باز را بازی توان داد

از کدایی توان کمتر شده مسکبر تر نيست

عاقبت ظن و شبهه سی جاهالت يقينندن اولادر

اقوانك ادعاسی دائماً اعلادر

حق سوزا جیدر

قاره یومقله اغار ما ز اصلا

﴿قطعه﴾

* قابل فيض اولور سه بر جوهر *

* تربيت ايتسه اولور انده اثر

* ايلز هيچ بر جلا تاثير *

* دمورك اصلي اولسه بد كوهر

نه اكرسك آني بيچرسن

بوكونكي عورطه يارنكي طاوقدن اپودر

حيات مالدن دهها اپودر

دوباره جيليق صاحبنه عائد اولور

شيطاني قويروغندن چكر

بخشش اولان آتک ديز کينه باقلماز

حيله کار حيله کاره اوجه ايکی پوزليلک ایده هن

دلنجي ايکن ز نکیسنلشم اولاندن زياده متکبر پوقدر

كل شيء له دواء الا الموت
دين يأكل وز السلطان يرجع ريشه ولو بعد مائة عام

عند العطاء أحباب وعند الطلب أعداء
الفحاح يقول كل الناس في يده أمير

من يجرى خلف أرنيين لا يمسك الا واحد منها

نبع الكلاب لا يضر بالحساب - بالقمر

﴿شعر﴾

تريد العلم ثم تنام ليلا *
* يتقضى العمر في طلب المحال *

﴿في أصحاب المناصب الجليلة﴾

الملك - السلطان

أمير - خديو * ابن الملك

ملك ابن ملك

ملك مطلق

ملك مقيد - حكمدار أو والي

الصدر الاعظم * وهو الوزير المفوض النائب
عن الحضرة السلطانية وجميع الوزراء التابعين له

Il y a remède à tout, hors à la mort.

Qui mange l'oie du roi cent ans après
en rend les plumes.

Amis au prêter, ennemis au rendre.

Chacun est maître chez soi, dit le char-
bonnier.

Qui poursuit deux lievres à la fois n'en
prend aucun.

Aboyer après la lune.

C'est au prix de longues veilles qu'on
acquiert la gloire.

Dignités.

Empereur.

Roi, Prince.

Roi héréditaire.

Roi absolu.

Roi constitutionnel; Vice-roi.

Grand-vizir.

جز از مرگ هر درو دارد ۱۰۰

هر که تاز پادشاه بخورد بعد از صد سال پشیمان

پس باید داد

در وقت عطا دوست است و در هنگام طلب دشمن

ز کمال فروش گوید هر کس در خانه خود اقا است

هر که در پی دو خر کوش و دو دیکش را نسیکیرد

(مؤلفه)

* کر کند نادان دانا را هماره قدح و ذم *

* ناید از لاییدن سگ ماه تابان را زیان

(مؤلفه)

* علم را هر که طلب کرده و خوابد همه شب *

* عمر ضایع کند او در طلب امر محال

(در میان اصحاب جاه و مراتب)

شاه - پادشاه - شهریار

داور - نواب - شاهزاده

حکمرانی را گویند که بعد بجد حکمدار باشد

حکمران مستقل

حکومت مقید - حکمدار میرا گویند که حکومت در تابع

باشد

وزیر کل - صدراعظم - وکیل مفوض و نائب

پادشاه است و همه وزراء تابع اویند

اجلدن بشقه هر شینک علاجی وار

پادشاهک قازینی بین پوزیلدن صکره تویرینی

کیرو ویر

عطا وقتنده دوستدرو طلب وقتنده دشمن

کوریجی سویلر هر کس کندی خانه سنده آعادر

ایکی طاوشانی بردن قوغه لیان هیچ بریسنی طوته من

(مؤلفه)

* ماه منیره قارشو طوروب عوعوایتسه کلب *

* کلز ضیاء ماهه بکم ذره جه خلل

(مؤلفه)

* عمرنی ضایع ایدر امر محال ایچون اوار *

* طالب علم اولوبده کیجه لرا و یقوا ویر

(اصحاب مناصب و مراتب جلیله یه دائر)

ختمکار - پادشاه - سلطان

خدایو * پادشاهزاده

اباعن جد حکمران اولان برقرال

صورت مطلقه ایله حکومت ایدن برقرال

حکومت مقیده - حکومت مشروطه صاحبی

برقرال

صدراعظم * پادشاهک وکیل مفوض و مطلقتی

اولوب جمله وزرا کاتابعدر

وزير الخارجية * وظيفته النظر في جميع
المصالح والامور السياسية الجارية بين دولته
وبين الدول الاجنبية

Ministre des Affaires Étrangères.

وزير الداخلية * وظيفته ادارة الداخلية وتعيين
مأمور الملكية بمقتضى الارادة السلطانية الى
الولايات

Ministre de l'Intérieur.

وزير المالية * وظيفته النظر في خزينة أموال
الحكومة وبمعرفة صرف المعاشات والمرتببات
العسكرية والملكية وغيرها

Ministre des Finances.

ناظر المعارف العمومية * مأمورته ادارة
المكاتب والمدارس والتأمل من الكتب والرسائل
والمنع من اشهار وطبع ما اشتمل على شيء ينافي
الديانة وسكارم الاخلاق وأما في مصرفان المنع
من اشهار ذلك منوط بنظارة الداخلية

Ministre de l'Instruction publique.

ناظر الاوقاف * نظارته على أوقاف خيريه
وأهليه وحل المشكلات بين أرباب الاستحقاق
على حسب شروط الواقف الخيري كالوقف على
المساجد والعلماء والفقراء والاهلي على الذرية

Ministre des Wakfs.

مأمور الضبطيه * مأمورته أمنية البلد من
السارقين والمتساجرين وأهمل الفتن والفساد
واللصوص وقطاع الطريق ونحوهم

Préfet de Police.

وزیر امور خارجه ☞ نظارت کنزبر جمله امور سیاسی
و مصالح که میان دول اجنبیه و دولت مقبوعه خود
جریان نماید

داخلیه نظری ☞ بمصالح داخلیه نظارت کند و نیز
باقضای امر و اراده پادشاه مأمورین ملکیه را بولایتهما
تعیین نماید

مستوفی الممالک ☞ خزینه حکومت را نظارت نماید
و مواجبات و مرتبات سرباز و ماچیه مأمورین ملکیه
و غیره بمعرفت او صرف خواهد شد

وزیر علوم ☞ مأمور است بداره مدارس
و دبستانها و نیز نظارت کند بکتاب و رسائل و اگر
مناقی دیانت و مضار اخلاق چیزها شامل بود او را
از چاپ و انتشار منع مینماید لکن چنانچه این امر منع وجه
رخصت چاپ نمودن در مصرفه نظارت داخلیه است

وزیر اوقاف ☞ مأمور است بداره اوقاف خیری
و اهلی و نیز میان ارباب استحقاق مشکلاتی که واقع گردد
بنا بشروط واقف حل و تسویه مینماید ☞ وقف خیری
آنستکه بمساجد و علما و مساکین و فقرا شده باشد
وقف اهلی بدزیت

کلانتر ☞ مأمور است بمحافظه و وقایه کردن مملکت را
از دزد و راهزن و اهالی را از شورش و شر و قتل و فساد

خارجیه نظری * دولت متبوعه سیله دول
اجنبیه میاننده جریان ایدن جمله مصالح و امور
سیاسیه به نظارت ایدر

داخلیه نظری * داخلیه نك اداره سنه و اراده
پادشاهی اقتضا سنجه مأمورین ملکیه نك ولایته
نصب و تعیینه نظارت ایدر

مالیه نظری * خزینه حکومت و عسکری
و ملکی مأمورینك معاشات و مرتباتیه مصارفات
سائر به نظارت ایدر

معارف نظری * مکتبها اداره سنه و برده
هر نوع کتب و رسائله باقوب دیاتمه منافی و مکارم
اخلاقه مضر آنده برشی کور رسه نشر و طبعی
منع ایلمکله که مأموردر فقط اشبوعه ماده سی
و یا خود رخصت طبعی مصرده داخلیه نظارتنه
عاند در

اوقاف نظری * خیریه و اهلیسه و فقره
نظارت ایدوب ارباب استحقاق میاننده بر مشکلات
وقوعنده و اوقاف شر و طی و موجب سنجه حل و تسویه
ایدر وقف خیری شودر که مساجد شریف و علمایه
و مساکین و فقرایه و وقف اهلی دخی یا لکنز اولاد
واقربایه وقف اولاندر

ضبطیه نظری * مملکتی سارق و اهل فساد
وقین و اشراردن و وقایه و محافظه ایتمکله مأموردر

ناظر أو أمين الكمرل * وظيفته أخذ عوايد
على البضاعة التجارية التي تصدر من ...
وترد إلى البلاد الداخلية والخارجية
ناظر الامور النافعة أو الاشغال العمومية *
مأموريته النظر في عمل الطرقات والقناطر
وتحوها من الابنية العمومية
سفير كبير * رسول من ملك إلى آخر

قنصل * قنصل جنرال

وكيل القنصل

كاتب المعية السفارة

ترجمان السفارة

تشر يفتاى الخارجه

سرتشر يفتاى

(في ضباط العسكريه)

أمير الجيش أو رئيس الجيش * تحت أمره
وقوماندانته جميع العساكر السلطانيه وادارتهم

مشير الاوردو * وهو يحكم على ٣٠٠٠٠ نفرا

فريق

= ٤٠٠٠

*

أميرلوا

= ٢٠٠٠

*

أميرالاي

= ٠١٠٠

*

بيكباشى

Directeur des Douanes.

Ministère des travaux publics.

Ambassadeur.

Consul. Consul général.

Vice-consul.

Attaché à l'ambassade.

Interprète de l'ambassade.

Introducteur des ambassadeurs.

Grand-Maitre des cérémonies.

Dignitaires Militaires.

Ministre de la Guerre.

Maréchal.

Général de division.

Général de brigade.

Colonel.

Chef de bataillon.

امین کمرک * مأمور است باخذ کردن رسوم از متاع
و کالای تجاری که از ممالک اجنبی و داخلی وارد شود

ناظم الملک * مأمور است بمباختن راهها و بیل و عموم
بنایابی که اعمال میشود

فرستاده بزرگ * مأمور است که از جانب پادشاهی پادشاه
و کفر فرستاده باشد

کارپرداز * کارپرداز اول

وکیل کارپرداز

کاتب معیت سفارت

ترجمان سفارت

تشریفات خارجی

ایش اغاسی باشی - سر تشریفات

رسومات - کمرک ناظری * ممالک اجنبیه
و داخلیه دن و روید این متاع و اقمشه دن رسم
آلغمه مأمور در

نافعه ناظری * عموم پول لک تسویه سنه و کوپری
و ابده لک اعمال نه نظارت ایدر

بیوک ایلیچی * بردولته دن آخر بردولته ارسال
اولنمان مأمور

شهبندر * باش شهبندر

شهبندروکیلی

سفارت معیت کاتبی

سفارت ترجمانی

خارجیه تشریفات تجیسی

باش تشریفات

(در بیان سرکردهای سرباز)

سپهسالار * همه سرباز شاه تابع امر و حکم اوست
و بجملة اداره ایشان نظارت نماید

امیر تومان بر ۳۰۰۰۰ نفر حکم نماید

میرنج

سر تیپ اول بر ۴۰۰۰

سر تیپ دوم بر ۲۰۰۰

سر پینک بر ۱۰۰۰

(ضابطان عسکری به دائر)

سر عسکر * جمله عساکر شاهانه زیر قومانده
سند به نوشته هر برادره لرینه نظارت ایدر

اوردومشیری ۳۰۰۰۰ نفره قومانده ایدر

فریق

لوا ۴۰۰۰

میرالای ۲۰۰۰

بیک باشی ۱۰۰۰

يوزباشى * وهو يحكم على ١٠٠ نفرا
باشجاويش
ملازم

﴿ في المجالس ﴾

مجلس الوكلاء أو المجلس الخصوصي * وهو
مركب من شيخ الاسلام وسائر الوزراء وبعض
أعيان المتوظفين تحت رياسة الصدر فاذا عرضت
نازلة مهمة فالصدر عقدها هذا المجلس تعرض من
جميع النوازل السياسية المهمة

بارلمنتو - مجلس المبعوثان - مجلس نواب الامه
وهو مركب من الذوات المنتخبين من طرف الملة
وفي ممالك الاجنبية يجتمع هذا المجلس مرة في كل
سنة ويستمر خمسة أو ستة شهور وتنشر هذا كراتهم
كل يوم بواسطة الجرايد

مجلس العدليه * وهو مركب من أكبر
المتوظفين وأعيان المملكة ويتقسم على ثلاثة
أقسام * فأمورية القسم الاول النظر في الامور
الملكية السياسية * والقسم الثاني تهذيب
القوانين وشرح مشكلاتها * والقسم الثالث
التأمل والحكم فيما يحدث من الجنايات ونحوها

Un capitaine

Un sergent-major.

Un lieutenant.

Conseils.

Conseil privé des Ministres.

Parlement ou Sénat.

Conseil de la Justice

سلطان
یا وراول
وکیل باشی
بر ۱۰۰ نفر حکم نماید

(در مجالس)

مجلس وکلا و مرکب بود از شیخ الاسلام و وزیر
و بعض ذوات کرام از اصحاب مواجب و در زیر
ریاست صدر اعظم منعقد شود و هرگاه مصیحتی مهم
بصدر اعظم روی بدید این انجمن را عقد نماید و جمله امر مهم
سیاست را باین مجلس حواله کند

پارلمنتو - مجلس ملت و مجمع است از ذواتی که
از جانب ملت منتخب شده و در ممالک اجنبیه این
مجلس هر سال منعقد گردد و پنج شش ماه دوام نماید
و درین مدت جمله مصالح دولت و ملت را در موقع
بحث و مذاکره در آورند و هر روز مذاکره که جریان
ناید بواسطه روزنامهها نشر و اعلان کنند

مجلس دیوانخانه عدلیه و مرکب از نامورین کرام
و اعیان مملکت است و به سه قسم منقسم است
(نخستین قسم) بامور سیاست ملکیه و (قسم دوم)
بتنظیم و ترتیب قوانین و در حل مشکلات و (قسم سوم)
بجزیایات و مانند این هر دو عوالی که صادر شود نظر نموده
حکم نماید

پوزباشی
باش چاوش
ملازم
۱۰۰ نفره قومنده ایدر

(مجلسلره دائر)

مجلس خاص وکلا * صدر اعظمک تحت
ریاستنده اوله رقی شیخ الاسلام و سائر وزراء الیه
اعصاب و وظائفدن بعض ذواتدن مرکب اولوب
صدر اعظمه مهم بر مصیحت ظهورنده بو مجلسی
عقد ایلر و جمله امور مهمه سیاسییه بی بو مجلسه
حواله ایدر

ملت مجلسی * ملت طرفندن منتخب ذواتدن
مرکبدر ممالک اجنبیه ده هرسنه بو مجلس کشاد
اولنور ویش الی ماه دوام ایدوب حکومت و ملتک
جمله مصالحنی موقع مذاکره به وضعله مدت
ختنامه دکین جریان ایدن مذاکرات پومسیه
جریده لر واسطه سیله نشر و اعلان قلمنور

مجلس احکام عدلیه * نامورین کرام و اعیان
مملکتدن مرکب اولوب اویج قسمه منقسمدر
(قسم اول) ملکیه به متعلق امور سیاسیسته
(قسم ثانی) قوانین جدیده نک تنظیم ترتیبسه
مشکلانک حلنه (قسم ثالث) واقع اولان
جنایات و بوقا کما مثیل دعوا لره باقوب
حکم ایدر

مجلس الصحة * وهو مركب من اطباء للنظر
في صحة العموم

﴿ في المحاكم ﴾

المحكمة الشرعية
المحكمة الرومانية أو الرهبانية
محكمة الدرجة الاولى أو الابتدائية
محكمة الاستئناف أو ديوان الاستئناف
مجلس تمييز الحقوق
المحكمة النظامية أو القانونية
محكمة الجنايات
المحكمة الجزائية
ديوان المحاكمات العسكرية

﴿ في العنوان والانتداب الى السلطان واصحاب ﴾

﴿ المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات ﴾

﴿ الى الملك ﴾

العنوان واللقب * مولانا ذوالشوكة والعظمة
السلطان الاعظم * والحقان الانخم
* أجل الخواقين العظام * وقطب
فلك السلاطين الكرام * ذو المفاخر
التي شهر بفضلها الخاص والعام *
والمآثر التي ترتفع على الثريا وتكأثر
الغمام * اسكندر الاوان * وباسط
بساط الامن والامان *

Conseil sanitaire

Tribunaux

Cour religieuse Musulmane.
» Ecclesiastique.
Tribunal de Première Instance.
Cour d'Appel.
Tribunal de Deuxième Instance.
» Civil.
Cour d'Assises.
» Criminelle.
» Militaire.

*Adresse et titre pour un Empereur,
un Gouverneur, et pour toutes les
personnes de dignités.*

A un Souverain.

Adresse : A Sa Majesté l'Empereur (ou
Roi) de.

دیوان اطباء ❖ مرکب از مأمورین حکما است
و بحفظ صحت عموم اهالی را نظارت نماید

(در بیان محکمهها)

محکمه شرعی

محکمه روحانی

محکمه درجه اول

دیوان استیناف

محکمه تمیز حقوق

محکمه قانون و نظام

محکمه جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات سرباز

(در بیان عنوان و القاب و بعضی تعبیحات)
(که پادشاه و ارباب مراتب و جاه نوشته میشود)

(پادشاه)

عنوان و لقب ❖ با علیحضرت کیوان رفعت

خورشیدرایت ❖ شمس فلک تاجداری ❖

مهر افق شهر یاری ❖ برازنده دیم صاحب

کلاه سی ❖ شقه طراز لوازیم شاهنشاهی

❖ پادشاه عالم پناه ❖ دارادرگاه ۰۰۰

مجلس صحیبه * مأمورین اطباء در کبدر
عموم اهالی ملک حفظ صحتش نظارت ایدر

(محکمه لهدائر)

محکمه شرعیه

محکمه روحانیه

محکمه ابتدائیه

محکمه استیناف

مجلس تمیز حقوق

محکمه نظامیه

محکمه جنایات - مجلس جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات عسکریه

(پادشاه و اصحاب مناصب و مراتب جلیله یه یازیده)
(حق عنوان و القاب به بعضی تعبیحات دائر)

(پادشاهه)

عنوان * مهرضیا کسترفلک جهانبانی * مطلع

فلق الصبح شهامت سلطانی * حرز

الامانی ارباب آمال * سبع المثانی

کتاب جاه و جلال * سبب آسایش عالم

* و باعث افتخار کافه اعم * بدرمنیر

آسمان دولت * وغره غرای اوج

سلطنت * ولی النعم عالم * و شهنشاه

سلیمان حسیم ۰۰۰

غيره * السلطان الاعظم * والخاقان الانخم *
 ناشر لواء العدل على رؤس الامم *
 وضام تلميل السيف على صرير القلم *
 وعاقده ألوية قنون العلم والفضل *
 وشاهر بوارق سيوف الحلم والعدل *
 المالك لرق العلييا * ونقر ملوك بني
 الدنيا * معدن العدل والفضل واليمن
 والامان * الممثل قوله تعالى ان
 الله يأمر بالعدل والاحسان *
 الخاتمة * انى بكل احترام وحزيل العبودية *
 ياسولانا ذوالعظمة الملوكية جلالا لتذات الشوكية
 أذل العباد الطايح الامين
 فلان

(الى الوزير الاعظم)

العنوان * الوزير الاعظم * والمشير الانخم *
 والدستور الاكرم * ومدبر أمور جمهور
 الامم * الجامع مرتبى العلم والعلم
 * والحاء ترفضيلتى السيف والقلم *
 سيد الوزراء الافاضل * جامع اسباب
 الحلم والفضائل * طراز المملكة
 الملكيه * سيف الدولة السلطانية *
 ولسان صولة الخاقانية * مؤسس
 قواعد الاقبال برأيه الصائب *
 ومشيد اركان الصولة والاجلال بفكره
 الثاقب * صاحب العز والاجلال *
 صاحب الاذبال والاقبال *

Titre: Sire,

Conclusion: Je suis avec le plus profond respect.

Sire, de Votre Majesté, le très humble, très obéissant, et très fidèle sujet. N. N.

A Son Altesse le grand Vizir d'État.

Adresse et Titre: A Son altesse le Grand-Vizir.

در صورت دیگر ❀ اعلیحضرت کردن حشمت قدر قدرت
 زهره چرخ سلطنت و کامکاری ❀ و دره
 درج عظمت و شهر یاری ❀ خسرو اعظم
 ❀ خدیو انجم حشم ❀ جمشید جاه ❀ داراب
 و سنگاه ❀ وارث تاج و تخت . . .
 شاهنشاه اعظم بالاستقلال کل ممالک . .
 خاتمہ ❀ بحضور اقدس اعلیحضرت شاهنشاه عالمیناه
 معروض میشود ❀ و یا باستان فلک باسیان
 اعلیحضرت پادشاه قدر قدرت تقدیم نماید

کمترین چاکر فرمانبردار

فلان

(بوزیر کل)

عنوان و لقب ❀ جناب جلالت و نبالت نصابا ❀ محبت
 و فخامت انسابا ❀ کفایت و کفالت ما با ❀
 مسند نشین ایوان وزارت کبری ❀ و بالا کزین
 محفل صدارت عظمی ❀ مشید ارکان دولت
 العلیة . . و محمد بساط السلطنة السلطانیة ❀
 برانزده و سادۀ علیای دوات و اقبال ❀
 فزانده لواای سپهر اعتلای سعادت و اجلال
 پادشاهی ❀ ارسطورای دانش پذیر ❀
 و مشیر مشتری تدبیر ❀ آفتاب نظیر ❀
 وزیر اعظم ❀ و دستور مکرم . . .

لقب ❀ شوکتلو مهابتلو قدرتلو کرامتو عظمتلو
 پادشاهمز افندمز حضر تتری
 خاتمہ ❀ مبارک و محترم خاکبای مکارم احتوای
 شاهانه - خاکبای املبخشای شهنشاهی
 - خاکبای امر وای خلافت پناهی -
 خاکبای معد لتمامی شهر یاری یرینه ❀
 (یا خود) ملجاء و پناه عالمیان اولان سده
 سنیة (ویا) عقبه کوا کب کو کبه
 و سده سنیة سماهر تبه حضرت شاهانه به
 کمال تضرع و ابتهال ایه تقدیم عرض حال
 چاکری به اجتسار قلندری اولبایده
 و هر حاله امر و فرمان پادشاه عالمیناه
 افندمز کدر چاکر کینه لری
 فلان

صدر اعظمه

عنوان ❀ وزیر معالی سمیرا سطوت دبیر ❀ رونق
 افزای مسند وزارت کبری ❀ و پیرایه
 بخشای مقام جلیل صدقات عظمی ❀
 موشکاف غوامض امور ❀ و مدار
 انحلال معضلات جهور ❀ مشید
 ارکان دولت قوی شوکت ابد مدت ❀
 و تنظیم و تنسیق ساز مصالح ملک و ملت ❀
 وزیر اعظم و مفخم . . .

اللقب * حضرة دولتو نقامتو الوزير
المكرم والمعظم

الخاتمة * أتشرف بأن أكون بمجزيل الاحترام
مولاي الوزير المعظم والمنعم ...
لدولتكم (الخ)

﴿الى وزير المعارف﴾

العنوان * الى ذى الدولة الوزير ... الانعم
ناظر المعارف العمومية

لقب * حضرة ذى الدولة الوزير الانعم

الخاتمة * أتشرف بان أكون بمجزيل
الاحترام ...
مولاي الوزير الانعم ... لدولتكم
(الخ)

﴿الى والى﴾

العنوان * الى ذى الدولة سيدي ... الانعم
والى ولاية ...

اللقب * سيدي ذى الدولة والى الانعم

الخاتمة * (كأراً يتقبله)

Son altesse le Grand-Vizir

Conclusion: J'ai l'honneur d'être avec
une respectueuse considération etc.

Au Ministre de l'instruction publique.

Adresse: A Son Excellence, le Minis-
tre de l'instruction publique

Titre: Monseigneur le Ministre.

Conclusion: J'ai l'honneur d'être
avec une respectueuse considération,
Monsieur le Ministre, de Votre Excel-
lence etc.

A un Gouverneur

Adresse: A Son Excellence Monsieur.
le Gouverneur de.

Titre: Monsieur le Gouverneur.

Conclusion: Veuillez agréer etc.

در صورت دیگر حضرت ارسطو فطرت و الامنزلت

جلالتآب و فخرت نصاب و وزیر اعظم

۱۰۰ ادام الله جلاله رابعه ان . . .

خاتمه و نظرفیض منظر جناب جلالات و فخرت

نصاب وزیر کل شرف افتخار پذیرد -

بمخضور جناب جلالتآب فخرت نصاب

مشرف گردد (الخ)

(به وزیر علوم)

عنوان و جناب مستطاب جلالتآب اجل اکرم . . .

وزیر علوم عمومی

لقب و جناب مستطاب جلالتآب فخرت نصاب

سعادت اکتساب اجل اکرم افخم . . .

خاتمه و خدمت ذی سعادت و (دیا) بنظر معارف

پرور جناب مستطاب فخرت نصاب . . .

مشرف گردد (الخ)

(به والی یا حاکم)

عنوان و جناب . . . والی والا شان . . . ولایت

لقب و جناب مستطاب فخرت نصاب جلالتآب . . .

خاتمه و (چنانچه سابقا ذکر شد)

لقب * دولتو فخرتو حضرتلری

خاتمه * حضور معالی موفور حضرت صدر

اعظمی * حضور معالی نشور حضرت

صدرا تپناهی لرینه عرض و تقدیم *

خاکبای و کالتپناهی لرینه تقدیم عریضه

چاکری به ابته دار قلندی اولیابده

(الخ)

(معارف ناظرینه)

عنوان * معارف عمومی ناظرینه

لقب * دولتو آفندم حضرتلری و یا خود

سعادتو آفندم حضرتلری

خاتمه * ذات محاسن صفات سامیلرینه و یا خود

حضور معارف نشور داوران لرینه تقدیم

عریضه چاکری به ابته دار قلندی اولیابده

(الخ)

(والی به)

عنوان * فلان ولایت جلیلانک والی ولا شانی

. . . حضرتلرینه

لقب * دولتو آفندم حضرتلری

خاتمه * (بالاده ذکر اولند یعنی مثل او)

﴿ الى سفير ﴾

العنوان * لسعادة السيد فلان سفير دولة ...
الفخيمة في ...

اللقب * سيدى سفير المفخم ...

الخاتمة * تعطف بقبول ... (الخ)

﴿ الى قونسولوس جنرال ﴾

العنوان * الى صاحب السعادة السيد فلان
قنصل جنرال الدولة الفخيمة في ...

اللقب * سيدى القنصل العمومى (الخ)

﴿ عنوان على ظهر المكاتب ﴾

جناب الخواجه ... تاجر ... فى الشارع
الفلانى نمرة ١٥

فى مصر

لجناب الخواجه فلان المحترم

فى الاستانه

﴿ رفاع الدعوات ﴾

جناب الحبيب الاعز الاكرم فلان
غيب سؤال خاطر كم العزيز نرجو ان تشرفوا منزلنا
يوم الاربع القادم الساعة الخامسة مع حضرة
قرينتكم المصونة للغداء عند رفيقكم هذا وبذلك
تزيدونى من احسانكم

A un Ambassadeur.

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
l'Ambassadeur de Sa majesté l'Em-
pereur de.

Titre: Monsieur l'Ambassadeur

Conclusion: veuillez agréer etc.

A un Consul général

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
le Consul Général de.

Titre: Monsieur le Consul Général etc.

Adresse.

Monsieur
Négociant de
Rue N°. 45
au Caire

Monsieur :

Constantinople.

Billets d'invitations

M. et Mme. G. prient M. et Mme.
B. de vouloir bien venir dîner avec
eux, mercredi prochain à cinq heures,
et leur présentent leurs meilleurs com-
pliments.

(بفیره)

عنوان ✽ بجناب جلالتآب . . . سفیر فلان
دولت فخمیه در فلان ولایت .

لقب ✽ جناب اصالت نصاب جلالتآب . . .
خاتمه ✽ سزاوار قبول فرماید (الخ)

(جنرال قونسلوس یعنی بکار پرداز اول)

عنوان ✽ بجناب مستطاب اصالتآب جنرال قونسلوس
فلان دولت فخمیه در فلان ولایت

لقب ✽ عالیجاه مجدت و نجرت همراه قونسلوس
جنرال (الخ)

(عنوان بر پشت نوشتجات)

در محروسه مصره

بجناب . . . تابعر . . .

در کوچه ۱۵ نمرة مقیم . . .

در اسلامبول . . .

بجناب . . . میرزا . . . رسیده باد

(دعوت نامها)

دوست عزیز بزرگوارم فلان

بعد از سؤال خاطر عزیز را میکنم که روز چهارشنبه
ساعت از پنج باحرم محترمه تان برای تناول غذا
منزل داعی را مشرف فرمایند که باعث ممنونی
و شادمانی بنده خواهد شد باتنی بقای تو خواهیم

(سفیره)

عنوان ✽ فلان دولت فخمیه سنک . . . مقیم
سفیر . . . حضر تلیرینه

لقب ✽ اصالتلو سفیره . . . حضر تلیر

خاتمه ✽ قبوله شایان بیور مق باینده (الخ)

(جنرال قونسلوس یعنی باش شهبندره)

عنوان ✽ فلان دولت فخمیه سنک . . .
مقیم جنرال قونسلوس حضر تلیرینه

لقب ✽ اصالتلو . . . قونسلوس حضر تلیر
(الخ)

(محرمات ظرفلری اوزر لری نه یاز یله جق القاب)

محروسه مصره

۱۰ نوهرولی سوقا فده مقیم . . .

فلان تجار . . .

استانبولده . . .

فلان افندی به وصول بوله

(دعوت تذکره لری)

عزیز دوستم

. . . . کله جک چهارشنبه کونی ساعت بش
قرار لرنده فاملیای عصمتانه لریله برابر لاجل التناول
چا کرخانه لری نیشریقه رغبتله بند لری قرین
مسار بیشه مار بیور لوق رجا و نیازی باینده

﴿جواب﴾

جناب الحبيب... المحترم
 غب أداء الاحترام والاكرام نعرض انه في اللفظ
 ساعة وفدت علينا دعوتكم الكريمة التي
 تأمرون بها تتشرف للغداء في منزلكم العامر
 فسنبلي أمركم ان شاء الله في الوقت المعين شاكرين
 مكارم... مكارم

﴿غيره﴾

أيها الحبيب الاعز الاكرم...
 غب التحية والاكرام المرجو من حبكم أن تمنون
 بأنسكم يوم الاربع القادم الساعة السادسة
 للغداء وبذلك نغتنم فرصة مؤانستكم ولطفكم
 ولاعد مناكم... مكارم

﴿جواب﴾

حبيبي العزيز المحترم...
 غب الاكرام اللائق نعرض اننا بكل مسرة وقد
 أجبنا دعوتكم الانسية وسنسعى لاغتنام أنسكم
 في الوقت المعين ان شاء الله وأنتم على أتم المسرة
 والحبور

﴿صورة أخرى﴾

حبيبي العزيز...
 غب أهدائككم سلام ارجو ان أمكنكم غدا أن
 تتفضلوا بالنداء على غير تكليف وبذلك نغتنم أنس
 الاجتماع بكم ولاعد منكم

Réponse

M. et Mme B. auront l'honneur d'accepter l'invitation de M. et Mme G. et leur présentent leurs sincères compliments.

Autre

M. et Mme. D. prient M.E. de leur faire l'amitié de venir dîner avec eux mercredi prochain à six heures, et lui renouvellent tous leurs compliments.

Réponse

M.E. accepte l'invitation de M. et Mme. D. et leur fait mille compliments affectueux.

Autre

Cher ami, si vous n'êtes pas engagé pour demain, venez partager notre dîner sans cérémonie.

Ma femme et moi, nous serons charmés de vous avoir, croyez aux sentiments.

(جواب)

پس از ادای اعزاز و اکرام عرض میشود که در الطف او ان نامه خوشپیامه همانند اریتان رسید چون مضمونش یعنی بردعوت داعی از برای تغذی در خانه حامره آنجناب بود انشاء الله وقت معین شرفیاب حضور خواهیم شد باقی باقی باشند والسلام

(در صورت دیگر)

دوست عزیزم . . .

پس از حمد و ثناء از محبت شما مستدعی هستم که روز چهارشنبه آینده ساعت شش برای تناول غذا ببنده خانه تشریف آورده اینجناب امر سرد و سرفراز فرمایند .

(جواب)

دوست عزیزم

بعد از اکرام شایسته عرض میمایم که بغایت خوشحالی نامه محبت شما سرکار رسید و انشاء الله در او ان معلوم شرفیاب حضور خواهیم شد باقی

(صورت دیگر)

جان عزیزم

پس از سلام و ودعای فراوان رجا میشود که اگر امکان بشود فردار برای صرف نهار بلا تکلیف بمنزل داعی تشریف فرما شده که بد آنسبب انس اجتماع فرصت و عظمت شماریم باقی از دوستی کم نشوند

(جواب)

عزیز دوستم

. الطف وقت و اسعد ساعتده دعوتنامه علیه لری و اصل و کمال نشاط و شادمانی حاصل اوله رق امر والالری نه انقیادا انشاء الله وقت معینده خانه عالیترینه کلوب ذات سنیه لریله مشرف اولنه جغی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. که جن چهارشنبه کوفی ساعت التي راده لرنده اولیله طعامنه تشریفه میل و رغبت و مصاحبت و موانست سنیه لریله ثاور لرینی مستغرق لجه جیوروس و ریورمق التماسی باینده

(جواب)

عزیز دوستم

. کمال تشکر و ممنونیتله دعوت عالیترینی قبول ایله وقت معینده مصاحبت پر مینت و موانست معالینت و الالریله مشرف اوله لقلغه مسارعت اولنه جغی باینده

(نوع دیگر)

بنم عزیز دوستم

. یاربین مشغولیتسکر یوخسه بلا تکلیف اولیله طعامنه بنده کزه تشریفه میل و رغبت و بصورتله عاجز لرینی نائل ایتهاج و مسهرت پیورملری نیازی باینده

﴿جواب﴾

أيها العزيز . . .
 غب التحافكم بتحياتي واكرامى أعرض انى قد
 أجبت دعوتكم المحبوبة طائعا و فى غدا ان شاء الله
 أعتم لذة اخلاصكم ومصافى وطال بقاكم
 محاصكم
 فلان

﴿صورة أخرى﴾

أيها الحبيب . . .
 غب المصافاة والاكرام أرجو من حكيم أن تم بونى
 أنسكم ليلة الاثنين ٢٥ كانون الثانى انصرف
 السهرة معا ولا حرمتم لطفكم

﴿صورة استعفاء من دعوة﴾

سيدى الاجل الاكرم . . .
 غب استعطف شريف خاطر كم واداء فريضة
 الشكر لالطافكم أعرض انى من أيام قدر تبطت
 مع بعض أمثال سيدى من أهل الفضل على أن
 أكون عنده يوم الاربعاء فذلك ألتس من حلمكم
 قبول عذرى ودمتم

﴿فى طلب المواجهة﴾

سيدى الكريم المحترم . . .
 غب تادية مايجب من فرائض الاحترام أعرض انه
 قد عرض لمحسوبكم هذا أمر مهمه تستدعى ان
 أفاوض سيادتكم فيها فأرجو أن تعينوا لى فى أى

Réponse

Cher ami, J'aurai le plaisir de me rendre à votre aimable invitation, et de vous renouveler ainsi qu'à Madame A. mes sentiments de sincère amitié.
 Votre affectionné (etc)

Autre

M.R. prie M.D. de lui faire l'honneur de venir passer la soirée chez lui lundi 25 Janvier.

Refuser une invitation

M.B. est engagé depuis plusieurs jours pour mercredi; il supplie M. O. d'agréer ses excuses et l'assurance de tous ses regrets.

Demander une entrevue

M.B. aurait quelque chose d'important à communiquer à M.D. Il le prie de lui indiquer le jour et l'heure où il pourra se rendre chez lui. Il espère que

(جواب)

عزیزم

پس از اهدای دعا و تکریم عرض میشود که دعوت
سرکار را اطاعت کردیم و انشاء الله فردا موانست
دهم و مودت آن جناب را غنیمت بشماریم
باقی بقایت

(صورت دیگر)

دوست مهربان

بعد از خلوص و مودت رجا میکنم که در شب دوشنبه
۲۵ ماه کانون دوم مبارک انس خود سر فرزند فرموده تا با
همد یک شب را از سر و فرج سحر کنیم باقی والسلام

(صورت عفو طلب کردن از دعوت)

بعد از استفسار خاطر مبارک دادای واجبات شکر و ثنا
عرض میشود که بنده چند روز است با بعضی از باب
دانش که چون سرکار باینده دوستند بایشان و هر داده که
روز چهارشنبه نزدشان باشم و بنا برین التماس میکنم که
عذر مرا قبول و پذیر فرمایند باقی باقی باشند

(در دیدنی خواستن)

بعد از ادای واجبات احترام عرض میشود آنکه بعضی
امور مهم بحقیق روی داده که مستلزم مواجبه سرکار است
پس امید دارم که روز معین و ساعت مخصوص را تعیین
بفرمایند تا شرفیاب زیارت محل حاضر بشوم و نیاز دارم

(جواب)

بنم عزیز دوستم

..... مع الممنونیه دعوت تکریمی قبول ایدوب
انشاء الله یارین ذابغه بخش فواد اولان مصاحبت
پرموانست عالیبریه لذت یاب اولمقلغه شتاب اولنه
جفی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

... کانون اینک ۲۵ نجی بازار ایتسی کیجه سی
صبحا قدر عیش شادیه وقت کچیرمک ایچون لطفا
وعنایه لیلله مذ کوره ده مصاحبت و موانست پرفرح
وسمر قزلبه بنده لری منفرح البال بیورمق باینده

(دعوتدن عفو دیلک)

..... چهارشنبه کونی نزدلرنده بولنق اوزره
ذات عالیبری مثلوار باب معارفدن بعض احبابه
سوزورمش اولدیغمدن دعوت بهمیلرنده بولنه میبه
جمنی کمال اسفله عرض و بیان ایدرک بویایده
واقع اولان قصور ضروری بنده کانه م عفو
بیورلوق التماسی باینده

(کور شمنک استمکه دائر)

..... بنده کزه برامر و مصلحت مهم واقع اولوب
بونک افاده سی ایچون ذات والارلیله ملاقات
ایلک لازمهدن بولنمش اولمقلغه ملاقاتمز ایچون
برکون وساعت تخصیص ایدوب اشبو تکلیف

يوم وأي ساعة أتمكن من التشرف بزيارة المحل
العاصر راجيا أن تغضوا الطرف عن تثقيلي فيما
اتخذها فرصة لاستعطاف خاطر الكريم وأطال
الله بقاءكم

﴿صورة أخرى﴾

سيدى الحبيب الاعز الاكرم...
غيب ابلاغكم تحياتى وأشواقى الكثيرة أعرض
أنى منذ ساعة قد وصلت من سفرى من (باريس)
فان كانت أشغالكم تسمح لكم أن تشرفونى هنيهة
من الزمان فان عندى ما أخبركم به مما يسر خاطركم
وأنا النهار كله فى البيت مستعدا لتشريفكم
أية ساعة تختارون ولا عدمت وجودكم

﴿جواب﴾

سيدى العزيز المحترم
غيب سؤال خاطركم الكريم مقرونا بأطيب
التحيات والاشواق أعرض أنى فى أهب سحج أن قد
تلقيت دعوتكم العزيزة المبشرة برجوعكم
بالسلامة من (باريس) واذ كان ذلك من أعظم
المسرات عندى لم يكن من باعث يبعثنى على
التشرف بمشاهدتكم أعظم من اشتياقى اليكم بعد
ذلك الزمن الطويل فساء كون عندكم
ان شاء الله فى هذا النهار بعد الظهر الساعة السادسة
وحيثئذ أعنتم أنس مرآكم المشتى وأقدم
ماعلى من فرائض التهانى وأطال الله وجودكم

M.D. voudra bien lui pardonner cette
importunité.

Autre

Cher ami, je viens d'arriver de
Paris, si vos occupations vous per-
mettent de venir chez moi, je vous
apprendrai des nouvelles qui vous
feront plaisir. Je serai toute la jour-
née à la maison; ainsi vous pouvez
choisir votre heure.

Réponse.

Je suis charmé d'apprendre que vous
soyez enfin de retour de Paris; quand
je n'aurai d'autre plaisir que celui de
vous en feliciter après une si longue
absence, je m'engagerais à aller vous
voir.

Vous pouvez donc compter que je
me rendrai chez vous cette après-midi
vers les six heures.

که اغماض من از تکلیف بنده نفرمایند تا در خدمت
آن جناب فرصت را غنیمت شماریم باقی . . .

(صورت دیگر)

جناب عزیز کرامی ام . . .

پس از ابراز شوق و ارز و مندی عرض میشود که حال
چند ساعت شده از سفر شهر (پارس) وارد
شده ام اگر وقتدارید بقدر چند دقیقه تشریف آورده
تا چند چیزی که موجب سرور و خوشنودی خاطر جناب
باشد عرض کنم و بنده تمامی روز در خانه مستعد تشریف
قدم شما هستم باقی بقایت والسلام

(جواب)

جناب عزیز ذوی الاحرام

بعد از استفسار خاطر مبارک عرض میشود که در اوان
خوش و اسعد ساعت مرده آمدن و عودت جناب
از سفر شهر (پارس) بسلامتی و تن درستی رسید
و کمال مسرت و شادمانی بخشیر چون مشاهده دیدار
با سعادت پس از اشتیاق زبانی و مفارقت طول
و دراز ممکن نبود انشاء الله امروز بعد از ظهر مشاهده
و مناظره سرکار را فرصت غنیمت دانسته بخدمت
خواهم رسید باقی نوشوی همیشه باقی

عاجزانه مه اغماض عین بیور لیا مقربا و نیازی
بایبند

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. . . . بنده کن بر قاج ساعت اولدی که (پارس)
شهر ندن بورایه وارد اولوب بر مانع و مشغولیتکنز
پوخته بورایه از یجق تشریف بیوروب موجب
سرور و حبور و الاری اوله جق بعض شی عرض
واقاده ایدم . . . تشریف عالیلرینه منتظرا
بتون کون اوده بولنه جقم اشعاری بایبند

(جواب)

عزیز دوستم

کمال صحت و عافیتله (پارس) دن عودت
بیورد قلربی مبشر و مشعر تحیرات عنایت آیات
بهمه لری رسید دست توفیر اولدقده فوق العاده
مخظوظ و مسرور و ایدم . ملاقات و لالرینه اشتیاقم
بر کمالدر . مفارقت مدیددن غیری مشاهده دیدار
لامع الانوار و الاریینه مانع و حائل اوله جق بر شی
اولیوب انشاء الله بو کون اوله دن صکره ملاقات
عالیلرینه مسارعت قلنه جفی بایبند

﴿ للاعتذار ﴾

سيدي الاجل الاكرم

غيب استعطف الخاطر الكريم وتادية واجبات
 الاحترام أعرض اني في أبهى ساعة تلقيت
 رسالتكم العزيزة المؤذنة بتشريفكم لنزل هذا
 الرقيق فعددت ذلك من جملة ما خصصت به من
 اللطافكم وكرم شماثلكم غير اني لما كنت مضطرا
 بداع مهم الى الخروج الى نواحي البرية يوم غد
 لم أجد بدا من تأخير نوال هذا الحظ الا ما بعد غد
 في أية ساعة شاء سيدي أن يشرفني بها وعلى كل
 حال أرجو مقابلي بالتسكروم والصفح الجميل سيدي

﴿ صورة أخرى ﴾

سيدي الجليل المحترم

غيب تادية ما يجب من الاحترام والاكرام أعرض اني
 في أطف الاوقات قد ظفرت بتلاوة تيمقتكم المبشرة
 بتشريفكم لهذا الداعي فكان ذلك من جملة
 ما استوجب شكري على لطف خلا لاكم وتنازلكم
 الا اني لما كنت في هذه الليلة مدعوا الى موضع
 كذا فان شاء سيدي تأخير جملة هذا الى نهار غد
 الساعة التاسعة فقد ضاعف شكري وعلى فإ
 أرجو الاعدم مواخذتي وتلقي بكرمكم المانوف

Pour s'excuser.

M.A. se trouvant obligé d'aller à la campagne demain, prie M. G. de ne pas se donner la peine de passer chez lui. M.A. sera bien aise de voir. M. G. après demain à l'heure qui lui sera la plus convenable.

Autre.

M.F. allant ce soir à ..., ne pourra avoir le plaisir de voir M.R. aujourd'hui. Il le prie de ne vouloir bien venir que demain à neuf heures et lui renouveler ses compliments.

(بوزش خواستن)

جناب معظم و مکرم دام اقبال

بعد از رضا جوئی خاطر کریم و ادای واجبات احترام
و تکریم عرض میکنم چون در احسن ترین اوان بنامه
عزیز آن یار مهربان که مضمون آن مشعر بقشربیف فرمائی
سرکار بخانه بنده بود کمال سرور از فیض حضور آن جناب
حاصل لیکس بخت مساعد نمود بواسطه آنکه فردا امر
ضربنده را مجبور کرده که بی تاخیر بودن بردم رجا دارم
که عذر مرا قبول و پس فردا در هر ساعتی خواسته باشند
بنده را امر فراز فرمایند

(صورت دیگر)

جناب بزرگوار محترم . . .

بعد از ادای واجبات اعزاز و احترام عرض میشود که
در اوقات نامه آن یار عزیز واصل شد و چون
منوط بآمدن سرکار بخانه داعی بود باعث شکرانه
کزاری بنده گردید اما چون بنده امشب در فلان
جامهان هستم رجا میکنم که جناب سرکار فردا ساعت
نه تشریف آورده امید دارم که داعی را عفو فرمایند
و با احسان و کرم خود بخشایند والسلام

﴿عذر دینک﴾

عزیز دوستم

یارین خانه بند کانه مه تشریف بیوره جقلمرینی
مشعر و مبشر رسیده جای تعظیم و توقیر اولان
تحریرات عنایت آیات والاری مستلزم نشاط
و انبساط فراوان اولش ایسه ده بنده لری
یارین بر امر ضروری ایچون بریره کیده حکمدن
او بریسی کون هر نه وقت و ساعت تشریفه میل
و رغبت بیوریلور سه بنده کزی مشرف و سرفراز
بیور رسکز و بو بایده واقع اولان قصور ضروری
عاجزانه می عفو بیورملری نیازی باینده

﴿نوع دیگر﴾

عزیز دوستم

. . . . عاجز لرینه تشریف بیوره جغکزی
مشعر و مبشر عنایتنامه والاری اسعد وقتده
زیب ارای یدشناوری اولدقده خارج از کنجایش
حوصله تعریف و توصیف محظوظ و مسرور
اولدم ایسه ده بو کیجه فلان یره مدعوا ولوب اوده
بولنه میه حکمدن یارین ساعت طقوزده تشریف
بیور مکزری رجا و پوباید واقع اولان قصور
عاجزانه منک عوفونی تمنا یدرم اولباید

﴿لاداء الشكر﴾

سيدي الاجل الاكرم

غيب تأدية ما يجب من فرائض الاحترام أعرض انى
اشعارا بما حصل عندي من آثار منسلككم الجليلة
التي قلدهنى بقلادة فضلكم الباهر أحرر الآن هذه
الاحرف اليسيرة كصل يتضمن ما استقر في ذمتى
من واجب حقوق الشكر الذى ساقنى للتشرف
بين أيديكم وتأدية ما علينا فى هذا المساء أو نهار غد
أن شاء الله ودمتم

﴿الى تاجر او صانع﴾

حضر الاخ فلان المحترم

غيب الاعزاز والاكرام المرجو حضوركم يوم الثلاثاء
الساعة العاشرة صباحا الى محلنا وأن تستصحبوا
معكم مساطر متنوعة من جنس . . . ودام بقاءكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا فلان المحترم

غيب السلام المرجو حضوركم نهار غد صباحا
لتأخذوا الناقياس طقم ثياب والله يحفظكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا . . .

غيب اهداءكم تحياتنا رجوكم أن تسلموا اخادنا
(أو حامل أحرقتنا هذه) الثوب الموعودين به فى هذا
النهار ودام بقاءكم

Pour remercier.

Recevez, Monsieur, ou Madame tous
mes remerciements. J'aurai l'honneur
d'aller moi-même vous les renouveler
ce soir ou demain.

A un marchand ou ouvrier.

Je prie Monsieur B. de venir chez
moi mardi matin à dix heures, et d'ap-
porter avec lui des échantillons de
différentes espèces de —

Autre.

Je prie Monsieur N. de venir chez moi
demain dans la matinée pour me pren-
dre mesure d'un habit.

Autre.

Je prie Monsieur R. de remettre à
mon domestique ou au porteur, l'habit
qu'il m'a promis pour aujourd'hui.

(شکرانه کزاری)

جناب بزرگوار مکرم

پس از ادای واجبات اکرام عرض میشود بنا بر آمار
محاسن دثار که ما را بدان مفتخر و سرافراز فرمودند
حقوق شکر و سپاس برگردن عبودیت واجب بود
باین چند کلمه جسارت و نوشته شد تقدیم خدمت
باسعادت سرکار نموده و انشاء الله امروز وقت شام
و یا فردا خدمت خواهیم رسید باقی باقی باشند

(نامه تجار یا بصنعت کار)

برادر عزیز مهربانم

پس از ارسال دعار جا میکنم که روز سه شنبه صبح
ساعت ده بمنزل آمده و با خود از انواع نمونه
آوردده باقی

(صورت دیگر)

برادر عزیز مکرم ...

پس از سلام رجدارم که فردا وقت صبح با پنج شتر یف
آوردده جهت اندازه گرفتن یکدست رخت برای خود

(صورت دیگر)

برادر ...

بعد از ارسال سلام رجدارم لباسی که فرستاد نشر
با مرو زود کرده بودید تسلیم بخد متکار (و یا بحال
نامه) نماید باقی بقایت ...

(تشکرنامه)

عزت لوافندم

... بوکره حق بند کانه مدده شایان و از زان بیوریلان
التفات و عنایات والالین ادا و ایفای تشکر
و محمدتی معروضنده و انشاء الله بوکون اخشام
و یا خود یارین ذات عالی رینه کله حکم اشعاری
سیاقنده ترقیم عریضه چا کری به ابندار قلندی
اولباینده

(تاجر و یا خودار باب صنایعه تذکره)

برادر عزیزم

... جنسیدن هر نوع نمونه لری برابر الوپ صالی
کوفی صباح ساعت اون راده رنده خانه شناوری به
کلمری باینده

(نوع دیگر)

برادر عزیزم

... بزهرقات البسه اولجیسنی المقی ایچون
یارین صباح بورایه تشریف بیورمکزی رجایدرم

(نوع دیگر)

برادر ...

... بوکون ارسال و عید بیورلمش اولان روبه بی
خدمت کار منزه و یا خود (حامل تذکره به) اعطا
وتسایم ایلمکزی رجایدرم

﴿ في استكتاب وصاية ﴾

أيها السيد المحترم

غيب استعطاف شريف خاطركم بالاحترام والوقار
أعرض اني بعد بعض أيام اسافر الى مدينة كذا
فالمس من احسانكم وغيرتكم أن تتفضلوا على
بكتابة وصاية الى الخواجه فلان ان حسن ذلك لدى
سيدي وبذلك تقلدوني أعظم منة وأطال الله
وجودكم مقصدا في كل جميل

﴿ التحويلات والكمبيالات وما أشبهها ﴾

﴿ صورة كمبيالة ﴾

—

١٠٠٠٠

فقط عشرة آلاف غرش لا غير

بعد ثلاثة أشهر من تاريخ هذا نذفع تحت اذن
الخواجه فلان المبلغ المرقوم أعلاه وقدره
عشرة آلاف غرش عملة تعريفية متجرب بيروت
(أو خلافه) والقيمة وصلتنا نقداً أو بضاعة من
جنس كذا اشتريناها واستلمناها من المذكور
بيروت في ١٠ ايلول سنة ١٨٨٣

﴿ صورة جبر وأوتحويل على ظهر كمبيالة ﴾

وعنا (أو عننا دفع المبلغ مذكور باطنه) لاسر
الخواجه فلان والقيمة بالحساب (أو وصات
نقداً) بيروت في تشرين الاول سنة ١٨٨٣

*Pour demander des lettres de
recommandation.*

Monsieur,

Je pars dans peu de jours et pour B.
Auriez-vous la bonté de me donner
des lettres de recommandation pour M.
D? Vous me rendriez un grand service.

Lettres de Change, Billets. etc.

Modèle de Billet à ordre.

Bon pour P.T. 40,000.

Beyrouth le 10 septembre 1883

F. Dumas

A trois mois de date, je payerai à
l'ordre de Monsieur N. la somme de
dix mille piastres (ou autre) valeur
reçue comptant (ou en marchandise)

Endossement.

Bayez à l'ordre de Monsieur S. valeur
reçue comptant

Beyrouth le 10 Octobre 1883

(در توصیت نامه خواستن)

جناب مکرم معظم

بعد از استفسار خاطر خاطر و اعزاز و اکرام عرض میشود
که پس از چند روز آرزوی سفر بجانب شهر
فلانی دارم بنابراین از عنایت سرکار امید دارم
اگر استحضار بفرمایند بجهت بنده توصیه نامه بفلان
بنویسند که برداشتی مایه ممنونیت فرادان خواهد شد
باقی ...

(در تحویلات و تمسک و برات)

(صورت برات)

۱۰۰۰۰

تمام ده هزار غروش است

پس از گذشتن سه ماه از تاریخ این برات برراج بیروت
(دیادولایت دیگر) مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از ده هزار
غروش تعریفه باشد از جانب ما بفلان ... داده و قیمت
برات را از مومی الیه نقدا پول و یا خود از فلان صنف
متاع خریداری شده و اصل این جانب گردید
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(صورتی که در پشت تمسک نوشته کردد)

مبلغی که درون تمسک مندرج است از وجه حساب
و یا خود نقدا از فلان خواهد داشت این جانب گردید
بیروت فی سنه ۱۸۸۳

(توصیه نامه استند عا سنده دائر)

عزت لوافندم

..... بنده کن بر قاچ کوندن صکره فلان ولایت
عزیمت ایتمک نیت وارز و سنده اولدیغمدن لطفنا
و عنایه فلان خواهجه بر قطعه توصیه نامه
تسطیر و اعطا سیله قولکزی مستدار و ممنون
مسار بیوملری باینده

(تحویلات و سندات و کبیالاته دائر)

(کبیال صورتی)

۱۰۰۰۰

یا لکراون بیک غروشدر

سندک یوم تاریخیندن اوچ ای کچد کدن صکره
بیروت و یا خود بشقه ولایتک رایجی اوزره
بروجه بالا اون بیک غروش تعریفه طرفزدن
فلان اعطا اولنه جغنی و مقابله مومی
الیهدن نقدا و یا خود فلان جنسندن امتعه النوب
یدخره و اصل اولدیغنی مبین اشبوسند ترقیم قلندی
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(جیرو و تحویل و کبیال ظهیرینه یا زیلعجفی)

درون سندده مقید اولان مبلغ علی الحساب
و یا خود نقدا فلان هواجه دن طرفزه و اصل
اولدیغنی مبین ترقیم ظهیری به استدار قلندی
بیروت فی تشرین اول سنه ۱۸۸۳

﴿صورة سند بسيط﴾

١٠٠

فقط مائة ليرا مجيديه لا غير
حين الطاب أذفع الى الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ١٠٠ ليرا مجيديه والقيمة
وصلتني نقديه في دمشق ما ٢١

﴿صورة وصول﴾

٢٥

فقط خمسة وعشرون ليرا فرانسواويه لا غير
بتاريخه وصلني من الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره خمسة وعشرون ليرا فرانسواويه
وذلك عن باقي رصيد مطلوب منه
اسكندريه ما ٥ تشرين الثاني سنة ٨١
كاتبه فن

﴿صورة بوليصة أو تحويل﴾

١٠٠٠

فقط ألف فرنك لا غير
حساب الخواجه فلان في باريز
غيب اطلعكم على بوليستنا هذه بخمسة أيام نرجو
تدفعوا عنا الامر الخواجه فلان المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ألف فرنك وقيدوا القيمة
في الحساب وغيب دفعكم خذوا بوليستنا مظهره
بالوصول بيروت ٢ سنة ١٨٨٣

Billet Simple.

Je soussigné, reconnais devoir à Monsieur N. la somme de cent Livres Turques que je m'engage à lui payer à la première occasion.

Damas le 10 mars 1881

J. Le bel.

Quittance ou Reçu.

Je soussigné, reconnais avoir reçu de Monsieur T. la somme de vingt-cinq Napoléons pour solde de mon compte.

Alexandrie le 5 Novembre 1881

G. Leroy.

Lettre de change.

Bon pour 1000 francs.

Beyrouth le 2 Décembre 1881

A vue (ou a 30 jours de date) veuillez payer par cette première de change (deuxième ou troisième ne l'étant) à l'ordre de Monsieur R. la somme de mille francs, valeur reçue en espèces (ou en marchandise) que passerez en compte suivant avis de

F. Legrand.

(صورت تمسک)

۱۰۰

تمام صد مجیدی اشرفی است
مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از صد اشرفی مجیدی
عثمانی باشد نقدا و اصل این جانب شد بشرطی که بنده
در وقت طلب بی تاخیر تسلیم و اعطا. خواهجی مومی الیه بکنم
دمشق فی سنه ۱۸۸۱

(صورت قبض رسید)

۲۵

بیست و پنج لیرای فرانسا تمام
از مطلوب حسابم در تاریخ فلان مبلغ مرقوم بالا که
عبارت از بیست و پنج لیره فرانسا باشد از فلان
خواجی رسید و این چند کلمات از برای بیان نوشته
گردید . فی سنه ۱۸۸۳

(صورت برات و یا تحویل)

۱۰۰۰

هزار فرانک بی زیاد
در پاریس بجناب فلان خواجی
پس از اطلاع جناب بر این برات امید دارم که مبلغ
مرقوم بالا را که عبارت از هزار فرانک باشد در مدت پنج روز
بفلان خواجی کارسازی نماید و قیمت آن را در دفتر
حسابات منو رسید و برات را که مشعر بر وصول است
از دور یافت نماید . فی سنه ۸۴

(سند صورتی)

۱۰۰

یا لکزیوز عدد مجیدی به لیرا رسید
حین طلبیده اعطا و لائق اوزره بالاده مذکور یوز
عدد عثمانی لیرا سی فلان هواجه دن اخذ
ایلد یکمی مین اشبو سند ترقیم قلندی
شام ۲۰ تشرین ثانی سنه ۱۸۸۱

(وصل صورتی)

۲۵

یا لکزی بکری بش عدد فرانسیز لیرا رسید
اشبو سند یکم یوم تأریخی مطلوبه محسوب با روجه
بالا بکری بش عدد فرانسیز لیرا سی فلان هواجه
جانبدن ید مزه و اصل اولدیغنی مین اشبو وصل
سندی ترقیم قلندی ۲۰ تشرین ثانی سنه ۸۴

(پولچه و یا خود تحویل صورتی)

۱۰۰۰

یا لکزی بیگ فرانقدر
پارسیه مقیم فلان هواجه چناب لیری
اشبو پولچه مزی کوردیک کرده قبول ایدوب
بروجه بالاناطق اولدیغنی بیگ فرانقی بش کون
ظرفنده فلان هواجه به اعطا و قیمتی حسابزه قید
ایله وصولنی مشعر پولچه مزی اخذ ایله
فی سنه ۸۴

﴿ في سير الملوك ﴾

حكاية

حكى ان ملكا من ملوك العجم خلع ربة العدل
 واكتسى الجور فيما حكم * وأطال يد المتناول على
 مال الرعية * واخترع اقتناصهم بالظلم والاذية *
 فتستت نظام الخلق من مكايده في الدنيا * وتولوا
 طرق الغربية اذا استولى عليهم كرب جوره بغيا * فلما
 نقصت الرعية قبلت الولاية النقصان * وخت
 الخزائن من الجواهر والعقبان * وهجمت الاعداء
 بالمصاب * من كل جانب

﴿ قطعه ﴾

اذا رمت الاستجداد يوم مصيبة *

* فبادر يبدل الجود في زمن البشر

وان الرقيب الوغد حيث ظلمته *

* يفتر وبالاحسان تملك للعبر

فاتفق يوما في مجلس هذا الملك المغبون * ان
 صارت قراءة الكتاب شاهنامه في زوال مملكة
 (الضخالك) ووصول العهد (الفريدون) فقال
 الوزير للملك ان فريدون ما كان له ملك ولا خزينة
 ولا حشم * فماذا تقرره الملك وانتظم * فاجابه

Sur la conduite des rois.

H

On fait l'histoire qu'un certain roi de Perse avait étendu la main de la tyrannie sur la propriété de ses sujets, et qu'il avait commencé (à exercer) la violence et la vexation. Les gens s'en allèrent par le monde, à cause des embûches de son oppression, et prirent le chemin de l'émigration à cause du malheur de sa violence. Lorsque les sujets furent diminués, le revenu des provinces éprouva un dommage, et le trésor demeura vide, et les ennemis apportèrent la violence de toutes parts.

K.

Quiconque voudra du secours au jour du malheur,

Dis (-lui): Occupe-toi (travaille) de générosité dans les jours de prospérité.

Si tu ne traites pas avec douceur l'esclave (ayant) l'anneau à l'oreille, il s'en ira.

Exerce la bonté, la bonté (te dis-je), afin que l'étranger devienne l'anneau à l'oreille.

Un jour, dans sa société, on lisait le livre du Châh-nâmeh sur la chute de l'empire de Dhohâq et sur siècle de Féridoun. Le vizir interrogea le roi (en lui disant): Féridoun n'avait ni trésor, ni domaine, ni serviteurs; com-

در سیرت پادشاهان

(حکایت)

یکی از ملوک بجم حکایت کنند که دست تعدی بمال رعیت دراز کرده بود و جور و اذیت آغاز و خلق از مکیاید نظمش در جهان برفتند و از کربت جورش راه فریب گرفتند و چون رعیت کم شد ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت و خزینه تهی ماند و دشمنان از هر طرف زور آوردند

(قطعه)

هر که فریاد رسمی روز مصیبت خواهد *

* کودر ایام سلامت بجوامع مردمی کوش

بندۀ حلقه بکوش از نوازی برود *

* لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه بکوش

روزی در مجلس او کتاب شهنامه همی خوانند در زوال مملکت ضحاک و عهد فریدون و وزیر ملک را گفت فریدون کنج و ملک و حشم نداشت پادشاهی برو چه کونه مقرر شد و گفت انچه تا کنه شنیدی خلقی برود تعصب کرد

پادشاهانک عادات و اخلاقی بیانده در

(حکایت)

بجم شاهلرندن برینی حکایت ایدر لکه خلقک مالنه تعدی و ظلم النی اوزاتمش * و جور و جفایه باش-لامش ایدی * مملکتک انتظامی بوزلدی * و رعایانک اککثری انک ظلمدن غربت اختیار ایدوب ترک وطن ایتدیلم * و قلت رعیت علمتی ایله محصولات و واردات مملکت نقصان بولدی * و عسکره و فایده جنگ خزینه حاصل اولماغله هر طرفدن دشمن هجوم ایتکه باشلادی

(قطعه)

کیمکه بر محنت کوشنده استه به فریادرس *

* سویله ایتسون خلقه ایام سلامتده سخا

عبد مملوک کوز تمز سنی قویوب کیدر *

* لطف ایت کم لطفله بیگانه قول اولور سکا

بر کون اول پادشاه ستمکارک مجاسنده شهنامه گابی او قورلردی * و اوقنان محل ضحاک تحت و ساطنتی و مال و مملکتی الندن کیدوب پرینه (فریدون) پادشاه اولدیغنه دایر ایدی * وزیر پادشاه دیدی فریدونک خزینه و مملکت و ساطنتی

كما سمعت أنت ان جماعة من الخلق تعصبوا له
وأيدوه * وبذلك نال الملك بما قلده * فقال
وحيث ما تعلم ان اجتماع الخلق يوجب الملك *
فلماذا شئت شملهم من هذا السلك * فاذا كان
ما عندك للملك رغبته * ولأنت من زواله في رهبه

﴿ مفرد ﴾

وبالروح ربح الجندان كنت حازما *

* فما عظم السلطان الا يجنده

فقال الملك ما هو السبب في اجتماع العسكر
والرعيه * وتأليف قلوبهم على شاكاة مرضيه *
فقال يجب العدل على السلطان * حتى يجتمعوا
اليه من كل مكان * وعند ذلك يجب عليه نشر
خيمه رحته * حتى يجلسوا آمنين في ظل دولته *
وأنت من هذين الوصفين خالي * في شيم المعالي

﴿ نظم ﴾

لم يستقم ملك والجور صنعته *

* اذ لا يصح ذئاب السوء رعيانا

وكل دن يبتنى بالظلم دولته *

* يجرب الاس منها كيف ما كانا

ment l'empire lui fut-il assuré? Il répondit de la manière que tu l'as entendu. Un peuple se réunit autour de lui avec empressement et lui prêta main-forte, de sorte qu'il obtint la royauté. Le vizir dit : Puisque le concours du peuple est une cause de la royauté, toi, pourquoi disperses-tu le peuple? Peut-être n'as-tu pas le désir de la royauté?

B.

Même, il vaut mieux que tu prennes soin de l'armée aux dépens de ta vie (avec ta vie).

Parce que c'est avec l'armée que le sultan exerce le commandement.

(Le roi) dit : La cause du concours de l'armée et des sujets, quelle est-elle? (Le vizir) répondit : La justice est nécessaire au roi, afin qu'ils se réunissent autour de lui; et la clémence, afin qu'ils reposent tranquilles à l'ombre de sa puissance. Et toi, tu n'as pas chacune de ces deux (qualités).

M.

Le métier de la violence ne fait pas la souveraineté;

Parce que ce n'est pas du loup que vient le métier de berger.

Un monarque qui jette le fondement de l'oppression creuse le pied du mur de son royaume.

آمد و تقویت کردند پادشاهی یافت وزیر گفت چون
کرد آمدن خلق موجب پادشاهیست تو خلق را
چرا پریشان میکنی مگر سر پادشاهی نداری

(یبت)

* همان به که لشکر بجان پروری

* که سلطان بشکر کند سروری

گفت موجب کرد آمدن سپاه در صحت چیست گفت
پادشاه را عدل باید تا بر او کرد آئیند در رحمت
تا در سایه دولتش ایمن نشینند و ترا این هر دو نیست

(مثنوی)

* کند ظلم میشه سلطانی

* که نیاید ز کرک چوبانی

* پادشاهی که طرح ظلم افکند

* پای دیوار ملک خویش بکند

یوغیدی ضحاک کبی عظیم الشان پادشاهه نوجهله
غالب اولوب پادشاهتی آکا مقرر اولدی دیو
پادشاهدن سوال ایلد کده مسموعک اولدیغی
وجهله بر جماعت طرفدارلق ایله فریدونک باشنه
جمع اولوب تقویت ویردی پادشاه اولدی وزیر
دیدى مادامکه خلق جمع اولسی پادشاهلغه
سبیدرسن نیچون خلقی طاعنوب پریشان ایدیور
سین پادشاهلغه میل وهوسک یوقی

(یبت)

* رعایا ایله چند و عسکره قیل اهل پرورلک *

* که عسکرله ایدر سلطان اولان عالمده سرورلک

پادشاه عسکر و رعایا نیک سبب اجتماع و اتحادی ندر
دیو صورت قدده وزیر دیدی پادشاهه عدالت
و مروت و شفقت لازم تا که خلق آنک باشنه
طوبیانه و سایه عدالتوایه شاهانه لرنده کمال امن
و آسایش له او طوره لر و سنده بونک اکیس سیده
موجود دکادر

(مثنوی)

* پیشه سی جور اولان ایتمز عالمه سلطانی *

* چون بیلور سین قورددن کلز قیون چوبانی

* پادشاه کم خفته ظلم ایدر بیلور میسن نیدر *

* دولتی دیوار ینک بنیادی ویران ایدر

فوافق نصيحة الوزير طبع الملك * وأمر
باعتقاله في السجن زعمائه مؤثقا * فلم تضي
مدة حتى قام أبناء عم السلطان المنازعة * ورتبوا
العسكر للمقاومة والمقارعة * فاجتمع عليهم القوم
الذين كانوا يسوا منه وتشتتوا من يد تطاوله *
وقوؤهم حتى أخرجوا الملك من تصرفه وتقرر عليهم
بعد تخيب مأمليه بتناوله

﴿قطعة﴾

من يستج ظلم الرعايا يلقى *

* بؤساه صاحبه عدوا غلبا

فأقم باصلاح الرعيه آمنا *

* حرب العدى فهم العساكروالظبي

﴿حكاية﴾

روى أن نوشروان العادل صنعوا له مرة في الصيد
كبابا ولم يجدوا الملحا * فأرسلوا غلاما قريه كي يأتي
باليسير منه منحا * فقال بل ابتاعه بغيره حتى لا يكون
رسما * ولا أرضي أن يحدث خرابا وظلما * فقالوا
وما الخلل * في غير جمل * فقال بناء الظلم في الدنيا
يكون أولا قليلا * ثم كل آت يزيد عليه حتى يعود
أخذا ويلا

Le conseil du vizir bien intentionné ne fut point agréé du roi. Il donna l'ordre de le lier, et il l'envoya en prison. Il ne se passa pas beaucoup (*de temps avant*) que les enfants de l'oncle du sultan (*c'est-à-dire* ses cousins) se levasent pour la révolte, et réclamassent le royaume de leur père. Des gens (un peuple) qui avaient été réduits aux abois et dispersés par la main de sa tyrannie, vinrent les joindre et les renforcèrent; en sorte que le royaume sortit de sa possession et fut affermi sur eux.

K.

Un monarque qui se permet l'injustice sur le sujet,

Son ami, au jour de la détresse, devient son ennemi puissant.

Entretiens la paix avec tes sujets, et reste en sécurité contre l'attaque de ton adversaire,

Parce que les sujets, sont une armée pour l'empereur juste.

H

On a rapporté que, dans un lieu de chasse, on faisait rôtir une pièce de gibier pour Nouchirévan le juste. Il n'y avait pas de sel. On envoya un jeune esclave au village, afin qu'il apportât du sel. Nouchirévan (*lui*) dit : Prends du sel en le payant, afin que (*cela*) ne devienne pas une coutume et que le village ne soit pas dévasté. On lui dit : De cette quantité (*de sel*), quel dommage en na-ttra-t-il? Il répondit : La base de l'injustice, dans le monde, a été d'abord peu (*de chose*); et chacun, qui est venu, y a ajouté, jusqu'à ce qu'elle fût arrivée à cet excès (*où nous la voyons*).

ملک را پس روز میرناصح موافق طبع نیامد نیت فرمود
و بزندانش فرستاد بسی بر نیامد که بنی عم سلطان بمنازعت
برخواستند و بمقاومت لشکر آراستند و ملک پدرخواستند
قومی که از دست قطاوول اوجان آمده بودند و پریشان
شده برایشان گرد آمدند و تقویت کردند تا ملک از قبضه
تصرفش بدر رفت و بر آنان مقرر شد

(قطعه)

پادشاهی کور دادار دستم برزیر دست *
* دوست دارش روز سخنی دشمن زور آور است
بار عیت صلح کن و ز جنگ خصم ایمن نشین *
* زانکه شاهه نشاه عادل را ریت لشکر است

(حکایت)

آورده اند که (نوشیروان) عادل را در شکار گاهی
صیدی کباب کردند و نمک بود غلامی بر دستا فرستادند
تا نمک آورد و نوشیروان فرمود نمک را به قیمت بستان تار سعی
نکرد و دوده خراب نشود گفتند ازین قدر چه خلل زاید
گفت بنیاد ظلم در جهان اول اندک بود و هر که آمد
بر دوزید کرد تا بدین غایت رسید

وزیر هوشمندك صبح و پندی اول پادشاه خود
پسندیده خوش کلیوب قید و بند و حبس له معذب
ایلدی بو حال اوزره حوق زمان کچمدی که اول
پادشاه ظالمک عم زاده لری نزاعه قیام الیه حر به
متصدی اولدی لر و پدر لری ملکئی استدی لر آنک
ظلم و آزاریدن بیزار و پریشان خاطر و دلغکار اولوب
ترک دار و دیار ایدن آهالی و رعایا انلره متابعت
ایدنجه قوتلندی لر و ملک پادشاهک یداد ادره سندن
چمقوب انلره مقرر اولدی

(قطعه)

پادشاه چونکه کوره ظلی رعایا یه روا *
* دوست اولان طارلق کوننده دشمن بر زور اولور
جنگ دشمندن امین اولق دیلرسک عدل قیل *
* عدل ایدن شاهه رعیت عسکر منصور اولور

(حکایت)

روایت ایدر لر که عدل و داد الیه مشهور بلاد اولان
(نوشیروان) بر کون صید و شکار کرده ایکن حضور
نده بر صید کباب ایدر لر ایدی حاضر طوز بو لولتا مغله
کویدن طوز کتور مک ایچون بر خدمت کار کوندر
دیلر نوشیروان اول خدمت کاره تنبیه شدیدا ایوب
طوزی به ساسیله آل تا که من بعد بو بدعت عادت
و قانون قائمه و کوی خراب اولیمه * دیدیلر پادشاهم
بو قدر جزئی تکلیفندن نه زیان کلور * دیدی ظلمک
تملی دنیا ده اول آزایدی و هر کیم کلدی آنک اوزرینه
زیاده ایتدی بوراده یه واردی

﴿قطعة﴾

إذا اقتطف السلطان في الروض زهرة * (تفاخا)
 * لبعض الرعايا أهلك الحرث تابعه
 * وإن يستج في نفسه غضب بيضة *
 * فكل دجاج الكون فاجأمصرعه

﴿مفرد﴾

الظالم الباني يدمر الردي *
 * واللعن يعقبه بوقف خالد

﴿حكاية﴾

سمعت ان عاملا كان يخرب منازل الرعيه * ليعمر
 خرائن السلطان بالاذيه * ولم يكن خبيرا بقول
 الحكما * فيما أوضوا قداما * كل ما تسبب في
 تحريك غضب الواحد القهار * بتسلطه على
 قلوب خلقه بالاضرار * فآله تعالى يسلط عليه
 جميع خلقه حتى يدمروه * ومن الوجود يجزوه

﴿مفرد﴾

نار السعير اذا ذكت في حرم *
 * لم تستعركدخان قلب السائل
 (حكمة) يقولون ان الاسد لجميع الوحوش
 رئيس * وأذنأ كافة الحيوانات الجار الحسيس
 وباتفاق العقلاء ان الجار في رفعه الاجال *
 خير من الريال في تمزيقه الرجال

K.

Si le roi mange une pomme du jardin
 de ses sujets,
 Ses esclaves arracheront l'arbre de la
 racine.
 Pour cinq œufs que le sultan se per-
 mettra d'injustice,
 Ses soldats mettront mille poules à la
 broche.

B.

L'injuste, de méchante vie, ne restera
 pas (*toujours*),
 La malédiction éternelle demeurera sur
 lui.

J'ai entendu dire qu'un collecteur
 désolait la maison de sujets, afin de
 faire prospérer le trésor du sultan.
 (*Il était*) sans connaissance de la parole
 des sages qui ont dit : Quiconque vexe
 les créatures de Dieu très-haut, pour
 gagner le cœur d'une créature, Dieu,
 qu'il soit élevé ! suscitera contre lui la
 même créature pour arracher la racine
 de son existence.

B.

La feu ardent ne fait pas sur (avec)
 la rue
 Ce que fait la fumée d'un cœur affligé.

Plaisanterie. On dit : Le chef de
 tous les animaux, c'est le lion; et la
 pire des bêtes, c'est l'âne. Mais, du
 commun accord des sages, l'âne por-
 tant le fardeau vaut mieux que le lion
 déchirant les hommes.

(قطعه)

اگر ز باغ ریخت ملک خورد سببی *
 * بر آوردند فلان او درخت از بیخ
 بیخ بیضه که سلطان ستم رو دارد *
 * ز نندش که یانش هزار مرغ بسج

(بیت)

نماند ستمکار بدروز کار * ماند بر ولعت پیدار

(حکایت)

عالمی را شنیدم که خانه ریخت خراب کردی تا خزینه
 سلطان آبادان کند بی خرابی قول حکما که گفته اند هر که
 خلق خدای عزوجل را بیازارد * تادل خلقی بدست
 آورد * اینزد تعالی همان خلق ابروی گارد * تا دما را از
 روز کارش بر آرد

(بیت)

آتش سوزان نکند با سپند *
 * آنچه کند دود دل مستعد
 گویند سر جمله حیوانات شیر است و کترین جانوران خرد
 و با اتفاق خردمندان خراب بر بره از شیر مردم در

(قطعه)

اگر باغ رعیتدن قویاروب شاه برالما *
 * کو کندن قالدیر لر اول درختی قوللری آنک
 اگر شاه بش دانه جور طه آسه جور و ظلم ایله *
 کباب ایچون اور بیک هرغی شیشه عسکری آنک

(بیت)

او کیم ظلم ایلیه فالمز بو عالمدن ایدر رحلت *
 * و لکن تا قیامت خلق ایدر اول ظالمه لعنت

(حکایت)

بر مأموری ایستدم که پادشاهک خزینه سنی طولد
 بره جغم دیوتبعه ورعایانک خانما نلرین خراب
 و انواع عذاب ایلرایدی اول غافل جاهل تیره دل
 حکمانک قولندن غافل ایدیکه دیمشردر هر کم
 بر خلقک رضاسیچون خدای عز و جله مغایر حرکت
 ایدر سه اول کیمسه نک وجود بی دینادن
 قالدیر مق ایچون حق سبحانه و تعالی همان خلقی
 آنک اوزر یته مسلط ایدر .

(بیت)

ظالمه مظلومک آهی ایتدیکی حالتلری *
 * آتش سوزان سپنده ایلمک ممکن دکل
 دیر لکه جله حیوانانک سروری ارسلاندر و ادنا
 و الجانی اشکدر و عاقل لک اتفاقیله یولک کو توجی
 هر کب آدم بر تچی ارسلاندن ایودر

﴿ربز﴾

- نعم وهي الجمر عن التميز *
 * ليكنها بالجمال في تعزير
 البهم في نقل الجول خير *
 * من بطل يبيع منه الضير
 فعلم السلطان طرفا من أخلاقه بقرائن الاحوال
 واجرى تعزيبه وأهلكه بانواع العقوبة في الحال

﴿نظم﴾

- هيات تلك من مملك قلبه *
 * مادام خاطر عبده مكسورا
 ان رمت من كرم المهين نعمة *
 * فاصنع جيلا في الوري مأورا
 واتفق انه مر عليه أحد مظالمه فقال

﴿نظم﴾

- ما كل من يشتد ساعد عزمه *
 * بالملك يطش في الرعية ظلمه
 فعظيم صلب العظم بعد وصوله *
 * خلق امرئ في البطن يظهر حفته

M.

- Quoique le pauvre âne soit sans discernement,
 Il est précieux, puisqu'il traîne le fardeau.
 Les bœufs et les ânes portant le fardeau
 Valent mieux que les humains tourmentant.
 Une partie des vices de ses mœurs fut connue du roi, il le mit à la torture, et le fit mourir par diverses espèces de tourments.

K.

- L'agrément du sultan ne te sera point acquis,
 Tant que tu ne chercheras pas (à gagner) l'affection de ses sujets (de ses esclaves).
 Veux-tu que Dieu soit généreux pour toi ?
 Fais du bien aux créatures de Dieu.
 Un de ceux qui avaient éprouvé son injustice, passa près de lui, et dit :

K.

- Quiconque a la force du bras et une charge administrative,
 Ne mange pas impunément au moyen de (avec) son autorité, le bien des hommes.
 On peut avaler dans le gosier un os dur;
 Mais il déchirera le ventre, l'orsqu'il prendra (séjour) sous le nombril.

(قطعه)

- * مسکین غم اگر چه بی تمیز است
 * چون بار همی کشد عزیز است
 * کاوان و خران بار بردار
 * به ز آدمیان مردم آزار
 * ملک را طر فی از ذمائم اخلاقی بقراین معلوم کشت
 * و بشکجه کشیدش و با انواع عقوبت بکشت

(قطعه)

- * حاصل نشود رضای سلطان
 * تا خاطر بنسردگان نجوی
 * خواهی که خدای بر تو بخشد
 * با خلق خدای کن نگوئی
 * یکی از ستم دیدگان برو بگذشت و گفت

(مثنوی)

- * نه هر که قوت باز و منصبی دارد
 * بسطنت بخورد مال مردمان بگدازد
 * توان بخلق فرو بردن استخوان درشت
 * ولی شکم بر در چون بگیرد اندر ناف

(قطعه)

- * کرچه بی ادراک در بیچاره خمر
 * یوگ کو تو ردو کی چون اولور معتبر
 * یکدر یوگ فالدران کا وایله خمر
 * شول کشیدن کادمه ایله ضرر
 * عاقبت اول ظالم بد اخلاق بی اشفاقک بعض
 * مظالمنه پادشاه مطلع اولوب آتی اشکنجه یه چکدی
 * و انواع عقوبت و عذاب ایله اولاردی

(قطعه)

- * حاصل اولور رضای شاه تا کم
 * قوللرک خاطرینی صور میه سین
 * دیلر ایسک حق ایله سا که کرم
 * ایلک ایتمکده خلقه طور میه سین
 * اول عامل ظالمک الندن ظلم و ستم کورن مظلوملردن
 * بریسی انک یانندن کچدی دیدی

(مثنوی)

- * دکلدراویله که هر کی که چاه و قوتی وار
 * کوجیله مالنی خلقک ییوبده قاله خرم
 * بوغازدن اشغی یوتسک اولور ایری کاک
 * ولیک قرنکی برتر کو بکده طور دینی دم

﴿في فوائد الصمت﴾

﴿حكاية﴾

قلت لاحد احبائي في بعض الايام * انه وقع
اختسارى على حسنة مادة الكلام * لما انه يتعاقب
الاقوات التجدى * لابد ان يتنوع القول في
طيب وردى * والعدو الشانى * لا ينظر الا هذا
الثانى * فقال ايا ابنى الافضل بالنسبة للعدو
المتخيب * ان لا ينظر الطيب

﴿مفرد﴾

الفضل في عين من عاداك منقصة *

* فوردك الشوكيا (سعدى) عند عدى

﴿مفرد﴾

وأخو العداوة لا يمر بصالح *

* الا ويلزه بكذاب أشمر

﴿مفرد﴾

الشمس نور الكون بعض صفاتها *

* ويظنها الخفاش أقبج ما يرى

﴿حكاية﴾

سحبان وائل في الاوائل * انفرد بالفصاحة
في المحل * الذى يضرب به المثل * فكان اذا
تكلم بكلمة مستحسنه * لا يعيد لفظها في بحر
السنه * ومتى اضطر الى ذلك المعنى * جدد له
كسوة المبني * وهذا السلوك * مما تفردت به آداب
منادمة الملوك

Sur les avantages du silence.

Je dis à un de mes amis : j'ai fait
choix du silence par le motif que la
plupart du temps le bien et le mal ont
lieu dans le discours par l'effet du ha-
sard et que l'œil des ennemis ne tombe
que sur le mal. Il dit : O frère ! il vaut
mieux que l'ennemi ne voie pas le
bien.

B.

La vertu est un très grand défaut aux
yeux de l'inimitié.

Sâdi est une rose, et aux yeux de ses
ennemis c'est une épine.

B.

*Le frère de l'inimitié ne passe pas auprès
de l'homme de bien,*

*Si ce n'est pour le traiter de menteur
très méchant.*

B.

La lumière qui éclaire le monde de la
source du soleil

Est vile pour l'œil de la taupe.

On a regardé (on a placé) Sahbani-
Vâil comme incomparable dans la pu-
reté du langage, par le motif qu'il par-
lait toute une année en présence (élevé
au-dessus) d'une assemblée, et qu'il
ne répétait pas un mot (*deux fois*) ; et
si, par hasard, la même pensée se pré-
sentait, il la disait avec d'autres ex-
pressions. (*Une*) de toutes les belles
qualités des courtisans des rois est
celle-là.

(در فواید خاموشی)

(حکایت)

یکی را از دوستان گفتم امتناع سخن گفتنم بعلمت آن
 اختیار افتاده است که غالب اوقات در سخن
 نیک و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بدی
 نیاید و گفت ای برادر دشمن آن به که نیکی نیفتد

(بیت)

همنز چشم عداوت بزرگتر عیب است *
 * کلمت (سعدی) در چشم دشمنان خارا است

(بیت)

دشمن بد خواه بر مصالح جو بناید گذر *
 * کویدش از روی خشم وطن کذاب اثر

(مفرد)

نور کیتی فسوز چشمه خور *
 * زشت باشد بچشم موشک کور

(حکایت)

سبحان وائل را در فصاحت بی نظیر نهاده اند سالی
 بر سر جمعی سخن گفتی و لفظی مکرر نکردی و اگر
 همان معنی اتفاق افتادی ببارتی دیگر گفتی و از
 جمله آداب ندامت و طوک یکی اینست

(فواید سکوت نهادن)

(حکایت)

دوستلردن برینه دیدم سکوت به ملازمت اوسبیه
 مبینی مختارم اولمشدر که اکثر زمان سوزده ایووفنا
 واقع اولور * و دشمنلر کوزی فنا نك غیر یی
 کورمز * دیدی ای قرنداش اوسوی اوکد دشمن
 اولک کورمسون

(مفرد)

چون هنرا عدا کوزینه کورینور عیب عظیم *
 * کل کبیکن (سعدی) دشمنلر کوزینه خاردر

(مفرد)

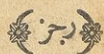
هیچ بر صلحه دشمن گذرایتمز کها کا *
 * طعن ایدوب بغض ایله کذاب اشردردیمه

(مفرد)

چشمه خورشیدنوری عالمه و پردی ضیا *
 * بویه ایکن چشم موش کوره کلز خوشما

(حکایت)

سبحان وائل فصاحت و بلاغتمده بی نظیر عثمانی
 ویرمشلردر * برسنه بر جمعیتده سوزسو یلردی
 بر لفظی تکرار ایتمزدی * فرضا او مضمونی
 تکرار ادا ایتمک لازم کلیدی * دیگر عباره ایله ایراد
 ایلردی * ندمای ملوک جمله آدابندن
 بریده بودر

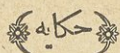

* عذب الكلام عليك الجنانا

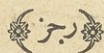
* ويقبل الصدق والاستحسانا

* لكن تحذر أن تعيد الكلمة

* فالخلو يكتفي مرة في الهمة

سمعت أن حكيمًا كان يقول لا يقرأ أحد بجهله
المجهول * إلا الذي يكون غيره في وسط الكلام *
فيقطع عليه قوله ويتكلم قبل التمام

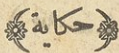
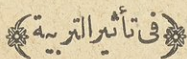

* يا إذا الحجي للقول بدء وانها

* ولم يخض في الوسط الا السفها

* فالعاق لمدبر الموفق *

* ان لم يجد صمتا فليس ينطق

كان أحد الفضلاء يضرب ابن مراك في تعليمه على
الولاء ويزجره بغير حد أو مراءاة أحد * فعدمت
طاقة الولد * وشكا إلى أبيه قلة الجلمد * ورفع
الثوب عن آلام الجسد * فغضب أبوه لملاذه *
ودعا باستأذه * وقال أنت لاتستنسب اجراء قدر
هذا التوبيخ والجفا * يا بناء اطراف الرعايا

M

Quoique le discours soit attachant et agréable,

Il doit être (il sera) digne de croyance et d'approbation.

Lorsque tu as dit une fois, ne répète pas ensuite;

Car, lorsqu'on a mangé une fois des confitures, c'est assez.

J'ai appris qu'un certain sage disait: Jamais n'a avoué sa propre sottise, excepté celui qui se met à parler lorsqu'un autre, qui est à discourir, n'a pas encore fini.

M

Le discours a son commencement et sa fin, ô homme prudent,

Ne porte pas la parole au milieu du discours (d'un autre).

Celui qui est doué de prudence, et d'adresse, et d'intelligence.

Ne parlera pas tant qu'il ne verra pas le silence.

Sur l'effet de l'éducation.

Un certain docteur faisait l'éducation d'un fils de roi et le frappait sans ménagement, et lui faisait de dures corrections sans nombre. Un fois le fils, n'y pouvant plus tenir se plaint à son père et ôta sa robe de dessus son corps meurtri (plein de douleur) Le père en eut cœur serré. Il fit venir le maître et

(مثنوی)

* سخن کرچه دل بند و شیرین بود
 * سزاوار تصدیق و تحسین بود
 * چو یکبار گفتی مگو باز بس
 * که جلو او یکبار خوردند و بس

(حکایت)

یکبار از حکما شنیدم که گفت هرگز کسی بجهل خود اقرار
 نکند مگر آن کس که چون دیگری در سخن باشد
 هنوز تمام ناکرده او سخن آغاز کند

(مثنوی)

* سخن راست ای خردمند و بن
 * میاورد سخن در میان سخن
 * خداوند فریبک و تدبیر و هوش
 * نکوید سخن تا نیلند خموش

(در تاثیر تربیت)

(حکایت)

یکی از فضلا تعلیم ملک زاده کردی و ضربی مجابزودی
 و ز جبری قیاس کردی پسر از بی طاقتی شکایت پیش
 پدر برد و جامه از تن دردمند برداشت پدر را دل
 بهم برآمد استاد را بخواند و گفت بر پسران احادریعت
 چندین جفا و تویح روا نمیداری که پسر مرا سبب

(مثنوی)

* سوز کرچه اوله پسته و شیرین
 * شایان شناو داخی تحسین
 * شیرین سده ایتمه آتی تکرار
 * بر طرزد یکرله ایله تذکار

(حکایت)

حکایتک برندن ای شتم دیدی اصلا کسه جهان
 اقرار ایتمز مکر او کسه که غیری کسه سویلر کن
 سوزنی بتره کسزین کنندی سویله که باشلایه

(مثنوی)

* هر سوزله اولی هم آخری واردر قاتلان
 * بری سوز سو یلر ایکن آرا ده سوز سو یله سن
 * عقل و تدبیر و ادب صاحبی اولان آدم
 * کور مدن غیری بی خاموش سوززه اور حزدن

(تربیتک تاثیر بیاننده در)

(حکایت)

فضلا دن بری بر شهزاده بی تعلیم ایدردی و تادینده
 افراط ایدوب بی پروا اورردی و حددن افزون
 جور و جفایی روا کورردی شهزاده فرخنده زاد
 ناز و نعمه معتاد او بلغله تادیب استاده طاقت کتور
 میوب پدینه عرض شکایت و انوائی چه مقاروب
 بره لی وجودنی ارائه ایله کده پدیرینک گو کلی

ذوى الحفا * فالسبب المضى لا بنى فقال النطق
بالكلام بعد التفكير لائق * والحركة المقبولة
واجبة على جميع الخلائق * وهذا السلوك *
أشد اختصاصا بالملوك * لان كل ما صدر من يد
الملك ولسانه * يكون فى أفواه الورى فهرسمة
عنوانه * وأما أقوال العوام * وأفعالهم فلا يعتبر
فيهما بذلك القدر حالهم

(نظم)

يخوض فقير الحال فى ألف ذلة *
* وأقرانه لا يفظنون لو احدى
وان ذل سلطان بفرد جنابة *
* تطير بها الاخبار بين الاماجد
فاذا يكون زيادة الاعتناء بتهديب أخلاق ابناء الملك
أنبتهم الله نباتا حسنا * أحق بالاهتمام * وأولى
مما يليق فى حق العوام

(نظم)

من لم ير التأديب فى صغر الصبي *
* شيخ الفلاح عليه فى وقت الكبر
رطب الغصون كما اشتبهت عطفته *
* ويبيسه ان يستقيم فعلى سقر

lui dit : Tu ne te permets sur les enfants d'aucun de mes sujets autant de violence et correction que sur mon fils: quel est le motif? Il répondit : Parler avec réflexion et faire des actions louables est nécessaire à tout le monde, particulièrement aux monarques; parce que tout ce qui aura passé par la main et par la langue des rois, sera nécessairement dit par les bouches; et il n'y a pas autant d'importance dans (pour) la parole et l'action du vulgaire.

K

Quand même il proviendrait d'un pauvre cent (*actions*) blâmables,
Ses amis n'en connaîtront pas un de cent.
Et s'il en vient une blâmable du sultan,
On la fait parvenir de climat en climat.

C'est pourquoi, pour corriger les (*mauvaises*) qualités des enfants du prince, il faut faire plus d'effort qu'à l'égard des sujets.

K

Tout individu que l'on n'instruira pas bien dans son enfance,
Dans l'âge adulte le fellah (le paysan) sera au-dessus de lui.
Tords tant que tu voudras le batont vert;
Sec, il ne sera redressé que par le feu.

بیست گفت سخن باندیشه باید گفتن و حرکت
پسندیده باید کردن همه خلق خاصه پادشاهانرا که هر چه
بردست و زبان ملوک رفته شود هر آینه در افواه گفته
شود و قول و فعل عوامرا چندان اعتبار نشود

(قطعه)

* اگر صد ناپسند آید ز درویش *
* رفیقانش یکی از صد نداند *
* و کریک ناپسند آید ز سلطان *
* از او تعلیمی با تعلیمی رسانند *
پس در تهذیب اخلاق خداوند زادگان (انبتهم الله
بناتنا حسنا) اجتهاد پیش آذان باید کرد که در حق عوام

(قطعه)

* هر که در خردیش ادب نکنند *
* در بزرگی فلاح از او برخواست *
* چوب تر را چنانکه خواهی بیج *
* نمود خشک جز با تش راست *

مکدر اولوب خواججه بی جلب ایله افراد رعایانک
چو حقلرینه لایق وروا کورم دیکک جور و جفایی
اوغلاک حقننده اجرایه سبب ندر . دیدی سوزی
دوشنوب سو یلک و حسن حرکت ایلک جمله خلقه
وعلی الخصوص پادشاهلره لازمدر . زیراملوکک
الندن و دیندن هر نه صادر اولورسه البته دیلرده
داستان اولور و اطراف واکتافه نشر اولوب بین
العالم شیوع بولور . ولیکن عوامک قول و فعلنه
اولقدر اعتبار یوقدر .

(قطعه)

* برکدادن صادر اولورسه اگر یوز دور لوعیب *
* بلیه یولد اشلری جائز انک برین بیله *
پادشاهدن صادر اولورسه ولی بر ناپسند *
* داستان اولور کیدر دیندن دیله ایلدن ایله *
بنساء علیه جناب حق انلری حسن اخلاق و تربیت
ایله اراسته و حلیه فضل و کمال ایله پیراسته بیور
سون . افندی زاده لرینک تعلیم و تربیه سنه سعی
واقدم * و دقت و اهتمام * عوامک حقننده
اولاندن زیاده اولق لازمدر

(قطعه)

* شوک طفل ایکن آنی کیمسه تادیب ایتماش اوله *
* یکیتک عالنده آنی اصلاح ایلک اولور *
نیجه استرسک ایله طوغریلور تازه چوق اما *
* اغاج قوری اولنجه یاقه دن غیر ایله طوغریلور *

فأعجب الملك حسن تدبير الاستاذ المعلم * واستحسن
تقرير كلامه المفعم * ووهبه من الخلع والنعمة حد
الزيادة * ورفع رتبة منصبه على سابق العادة

﴿حكاية﴾

كان أحد الحكماء بالهمة الصحيحة * يبذل لولاده
النصيحة * قائلاً يا روح أبيكم تعلموا المعرفة *
تستكملوا حسن الصفة * اذ لا يليق الاعتماد على
دولة الدنيا * ومملكة العلياء * فالمنصب والزينه
لا يخرجان مع الشار من المدينه * والدرهم
والدينار * معرضان للاخطار * اما أن يسرقهما
اللس مرة واحدة * أو يأكلهما المالك بالتفريق
على حسب الحالة الجاهده * وأما المعرفة فحين
نابعه * ودولة باقية واسعه * اذ ازلت بصاحبها
في الدولة القدم * فلا يستولى عليه الغم والندم *
اذ هي في نفسه ادوله * ومتى حصل بها في مكان
يسكنون له الصوله * فيلحظ بعظيم التقدير *
ويجلس في الصدر * وأما عديم العرفان * فذليل
بكل مكان * يلتقط كسر المعيشة بالرعد *
ويكابد الشده

﴿مفرد﴾

وصعب نفوذ الحكم من بعد منصب *

* كجور على المأنوس في دولة النعم

La belle prudence de l'homme de lettres, et l'exposition de son discours, furent agréables à l'esprit du roi. Il lui donna un khilât et de l'argent, et il éleva son grade au-dessus de ce qu'il était.

II

Un sage donnait un conseil à ses enfants, (*en leur disant*) : Mes chers enfants (âmes de votre père) ! apprenez un talent, parce que la possession et la fortune mondaine ne conviennent pas à la confiance, et que les dignités ne vont pas (*avec vous*) par la grande porte (*de la ville*) ; et l'argent et l'or sont une occasion (un lieu) de danger en voyage; ou le voleur vous l'enlève tout d'un coup, ou le maître le mangera en détail; mais le talent est une source vive et une fortune durable. Et si un homme industriel tombe de la fortune il n'y a point d'inquiétude (*à avoir*), parce que le talent est une fortune en lui-même. . L'homme à talent voit l'estime pour lui partout où il va, et il s'assied à la première place; et l'homme sans talent ramasse la bouchée (il mendie) partout où il va, et il éprouve de la peine.

B.

Il est dur, après avoir été en dignité, d'être soumis au (de supporter le commandement,
(*Et*) de souffrir la violence des hommes après avoir vécu dans la mollesse

ملک را حسن تدبیر استاد و تقریر سخن او پسندیده آمد
خلعت و نعمت بخشید و پایگاهش از آنچه بود
برتر گردانید

(حکایت)

حکیمی پسرانرا پند همی داد که جانان پدر هنر آموزید که
ملک دولت دنیا اعتماد را نشاید و جاه از دروازه بدر
نرود و سیم وز در محل خطر است یادزد بیکبار برود
و یا خواجه تفارق بخورد اما هنر چشمه زاینده است
و دولت پاینده اگر هنر مند از دولت بیفتد غم نباشد
که هنر نفس خود دولتست هر جا که رود قدر بیند
و بر صدر نشیند و بی هنر هر جا که رود لقمه چیند و سختی بیند

(بیت)

* سختست پس از جاه حکم بردن
* خو کرده بناز و جور مردم بردن

استاد ادیبك حسن تدبیرینی و تقریر کلام
دلپذیرینی پادشاه نماینده پسند و استحسان ایدوب
خلعت و نعمت اعطا و نائل اولدیغی رتبهیی ترفیع
و اعلا ایلدی

(حکایت)

بر حکیم اوغللرینه نصیحت ویر پوردی که ای پدر
کزک جانیساره لری هنر و معرفت او کز کز دنیا ناک
مال و دولتسه کوه نلز. و جاه و منصب قیودن طیشرو
چیمقز. و التون و کش مخاطرهدن سالم دکل
یا خسرنر طو پدن الور کیدر و یا خود صاحبی الوب
بر بر رخج ایدر. اما هنر اقیبی بر چشمه و دولت
دائمه در. و اگر ارباب علم و هنر دولتدن دوشمرسه
غم دکل زیر هنر کندی نفسنده دولتدر. هنرلی
هرزریه کیدر سه عزت و حرمت کوروب صادر
مجلسده او نورر. و هنر سز نه محله کیدر سه دیلموز.
و محنت و مشقت کورور

(بیت)

* حاکم ایکن خیلی مشکلدر کشی محکوم اوله *
* نازه معتاد اولمشیکن خلقدن ذلت بوله

﴿آيات﴾

- وقعت بأرض الشام جرة قسنة *
 * فتقرت من خوفها السكان
 فسرى بأبناء المعارف عقلهم *
 * لوزارة يزهو بها السلطان
 وبجهل أبناء الوزير تكفوا *
 * أهل القرى وعلاهم الحرمان

﴿مفرد﴾

- متى رمت اراث الاصل فارق لعله *
 * فمما قليل ماله منك ينقذ

﴿في آداب الصحبة﴾

المال لاجل راحة العمرينال * وليس العمر لاجل
 جمع المال * سألوا عاقلا صاحب يكاسه * عن
 مبارك الطالع وطالع النحاسه * فقال الحسن
 الطالع * ذلك الذي أكل ماهوزارح *
 والردى الطالع من هلك * وعنده من موجود
 ماملك

﴿مفرد﴾

- ولا تصل على من لم يطع عملا *
 * وأزق العمر في جمع الذي تركه
 نصيحة موسى عليه السلام * نصح قارون
 باهتمام * اذ قال وأحسن كما أحسن الله اليك فما
 سمع * وقال سمعت عاقبة اذ لم يطع

K.

Une fois un trouble survint en Syrie
 Chacun s'en alla de son coin.
 Des fils de paysans instruits
 Parvinrent au vizirat (à la dignité de
 vizir) du monarque.
 Les fils du vizir, ayant une raison dé-
 fectueuse.
 Allèrent dans les villages pour mendier.

B.

Veux-tu l'héritage de ton père ? ap-
 prends la science de ton père ;
 Parce qu'on peut dépenser l'argent de
 son père en dix jours.

Sur les convenances.

S. La richesse est pour la tranquillité
 de la vie. Pour amasser de la richesse,
 on demanda à un sage : Quel est celui
 qui est heureux, et quel est le mal-
 heureux ? Il répondit : L'heureux est
 celui qui a mangé et semé, et le mal-
 heureux est celui qui est mort et qui
 a laissé.

B.

Ne prie pas pour cette personne de
 rien qui n'a rien fait,

Parce qu'elle a vécu dans le désir
 d'acquérir de la richesse et qu'elle n'a
 pas consommé.

Monseigneur Moïse, la paix soit sur
 lui ! conseilla Karoun (*en lui disant*) :
*Fais du bien comme Dieu l'a fait du
 bien.* Il ne l'écouta point; et tu as
 appris sa fin.

(قطعه)

- وقتی افتاد نغمه در شام *
 هر کس از گوشه فرار کنند *
 روستا زادگان دانشمند *
 بوزیری بیادش رشتند *
 بمران وزیر ناقص عقل *
 بکدایی بروستار کنند *

(بیت)

- میراث پر خواهی علم پدر آموز *
 کاین مال پدر خرج توان کرد به روز *

(در آداب صحبت)

- حلمت * مال از بهر آسایش عمرست نه عمر
 از بهر کردن مال عاقلی را بر سپید نیک بخت کیست
 و بد بخت که کفت نیک بخت آنکه خورد و گشت
 و بد بخت آنکه مرد و پشست

(بیت)

- مکن ناز بر آن مسج کس که مسج نکرد *
 که عمر در سر تحصیل مال کرد و نخورد *

- نشد * حضرت موسی علیه السلام فارودنرا
 نصیحت کرد که (احسن کا احسن الله البیت) نشنید
 و عاقبتش شنید ی

(قطعه)

- شامده واقع اولدی قسنه بر زمان *
 ایتدیلر بر گوشه دن هر کس فرار *
 عالم اوغلا نجقلری اول کویلرک *
 اولدی منظور شه صاحب وقار *
 جاهل ونادان ابنای وزیر *
 کویله طاغدیلر بی اعتبار *

(بیت)

- میراث پدر ایسترایسک علمنی او کرن *
 مالی پدرک اون کونکن مصرفی اولمز *

(صحبتک آدابجی یانده در)

- حکمت * دنیاده مال و دولت عمر عزری خوش
 کچروب حضور و آسایشله ناشد مق ایچوندر . عمر
 مال جمع ایتمک ایچون دکلدر . بر عاقله عالمده
 ایو طالعلی کیم و فنا طالعلی کیمدر دیه سؤال
 ایتدکلرنده ایو طالعلی اول کیمسه درکه دیدی .
 و اکدی و فنا طالعلی اول کیمسه درکه اولدی .
 و براقدی . دیدی

(بیت)

- نمازین قیلله هیچ خیرا یتیمان برنا کسک صاقین *
 که عمرن ماله صرف ایتدی ولکن کورمدی نفعین *

- نصیحت * حضرت موسی علیه السلام خزاینه
 مالک قارونه نصیحت ایلدیکه جناب حق سکا
 احسان ایلدیکه مثللو سنده احسان ایله .
 دکلدی . وانک عاقبتی ایشتنک .

﴿نظم﴾

- ان الذى جمع الدراهم ثم لم *
 * يربح بها خيرا تسيء عواقبه
 ان رمت فى نعم الوجود تمتعا *
 * فهب الورى بنى الاله مواهبه
- والعرب تقول جدولا تمنن فان الفائدة لك عانده *
 هب الناس ولا تذقهم منا * لان فائدة ذلك
 عانده اليك بالمضاعفة والشنا

﴿نظم﴾

- شجر المكارم ان تمتد أصله *
 * يسمو السماء علو ما يتفرع
 ان رمت تحظى بالثمار فلا تضع *
 * منشار من فى الاصول يعطع

﴿غيره﴾

- لشكر فالزم حيث كنت موقفا *
 * والله لم يمنعك دائم نعمته
 واحذر تمن على المليك بخدمة *
 * فله التفضل اذ قبلت لخدمته

K.

Cette personne qui n'a pas amassé du bien (*spirituel*) avec son or et son argent (avec dinar et direm),
 A mis le terme de son sort futur dans l'amour de l'or et de l'argent.

Veux-tu jouir du bien de ce monde?

Exerce la générosité envers (avec) les créatures, comme Dieu l'a exercé envers toi.

L'Arabe dit : *Fais du bien*, et ne le reproche pas ; et certes l'utilité t'en reviendra. C'est-à-dire (*en persan*) : Sois généreux, et fais des dons ; et n'en fais pas de reproche, parce que l'utilité t'en reviendra.

K.

En chaque lieu où l'arbre da la générosité a pris racine,

Ses rameaux et sa tige ont passé au-delà du ciel.

Si tu as l'espérance d'en manger du fruit,

Ne mets pas avec reproche la scie à son pied.

K.

Rends grâces à Dieu, parce que tu as été secondé (*par lui*) pour (*faire*) le bien

Il ne t'a point laissé dépourvu des bienfaits de sa bonté.

Ne fais pas de reproche de ce que tu fais le service du sultan,

Regarde comme une faveur de sa part, qu'il te tienne (qu'il t'a eu) à son service.

(قطعه)

- * انکس که بدینار و درم خیر نیند وخت *
 * سرعاقبت اندر مردینار و درم کرد *
 * خواهی متمتع شوی از نعمت دنیا *
 * با خلق کرم کن که خدا با تو کرم کرد *
 * عرب گوید (جد و لا تمنن فان العائدہ البکث فائدہ) یعنی
 بخش و نعت مننه که فائدہ آن تو باز کردو

(قطعه)

- * درخت کرم هر کجا بیخ کرد *
 * گذشت از فلک شاخ و بالای او *
 * کرامید داری کز بر خوری *
 * بمنه منه اره بر پاست او *

(قطعه)

- * شکر خدای کن که موفق شدی بخیر *
 * ز انعام فضل او نه معطل گذاشتت *
 * منت مننه که حرمت سلطان همی کنی *
 * منت شناس ازو که خدمت برداشتت *

(قطعه)

- * درهم و دینار ایله خیر ایتمانلر عاقبت *
 * مال سودا سیله سردن کچدی خسران ایلدی *
 * ثروت و سامان دینان اواردر سودمند *
 * لطفله خلق جهاننه هر دم احسان ایلدی *
 * عرب سو یلر کرم و احسان ایله منت کو سترمه
 تا که او احسانک فائده سی سکاعاند و راجع اوله
 دیک استرکه و پرملی منت ایله ابطال ایلمه لی

(قطعه)

- * نخل احسان و کرم هر یرده کیم کوک باغلیه *
 * شاخ و بالاسن آتوب چرخ معلادن کچر *
 * میوه سه مدن بهره استرسک قو وضع منتی *
 * کیم دیندن آتی منت دسه تره کبی بچر *

(قطعه)

- * سنی خیره موفق ایلیان دولایه شکر ایله *
 * کمال فضل وجودندن سنی کیم ایتدی تعطیل *
 * صقین سلطاننه خدمت ایتن ایله ایلمه منت *
 * اوسا که امر خدمت ایتدی و کینی بلکه منت ییل *

(حكمة) المملكة تكذب من العقلاء الجمال *
 ومن الزهاد الكمال * والملوك * أشد احتياجاً إلى
 نصيحة العقلاء في حسن السلوك * من احتياج
 العقلاء إلى تقرب الملوك

﴿نظم﴾

ملك الوري ان شئت فاقبل نصيحتي *
 * فأفضل منها لم تحز كتب الفصـل
 عـديم النهى لاتعطه عـلاوان *
 * يكن مثله لم يأت في عمل العقل
 (حكمة) كل سرتلكه * فمع الصديق لاتهتكه *
 اذ ما يدري ان يدور الزمان * ويصير عدو امع
 الدوران * وكل ضرر تقدر عليه فلا توصله الى
 العدو * فله بما صادفك في وقت الهدوء * مارمت
 اخفائه لاتظهر عليه أحدا * وان كان معتمدا *
 فليس يوجد أوفى من اسبال سترك * على مكنون
 سرك

﴿نظم﴾

كن صامتا عن هتك سرت النهى *
 * ولا تخبل الخبل فيه يجول
 صن ياسليم العين من رأسها *
 * اذ سترك الانهار شرح يطول

S. Le royaume tient son lustre des hommes sages, et la religion tire son éclat des hommes vertueux. Les monarques ont plus besoin du bon conseil des sages, que les sages de la faveur des monarques.

K.

Si tu écoutes mon conseil, ô pādichâh !
 Dans tout livre il n'est pas de meilleur conseil que celui-ci :
 Ne confie l'emploi qu'au sage,
 Quoique l'emploi ne soit point l'affaire du sage.

S. N'expose pas à ton ami tout secret que tu as. Que sais-tu s'il ne deviendra pas ton ennemi un jour ? Et tout mal que tu peux faire à ton ennemi, ne fe fais pas ; il peut arriver qu'un jour il devienne ton ami. Un secret que tu veux tenir (que tu veux qui reste) caché, ne l'expose pas à une personne, quoiqu'elle soit digne de confiance, parce que personne n'aura plus de soin que toi de ton secret.

K.

Le silence vaut mieux que de dire la pensée de son cœur
 A une personne, et de lui dire (*ensuite*):
 ne le dis pas.
 O homme probe ! arrête l'eau à l'ouverture de sa source,
 Parce que, lorsqu'elle est devenue abondante, on ne peut pas arrêter le fleuve.

حکمت * ملک از خردمندان جمال گیرد و دین
از پر هیز کاران گال یابد پادشاهان نصیحت
خردمندان محتاج ترند که خردمندان بتقریب پادشاهان

(قطعه)

پندم اگر بشنوی ای پادشاه *
در همه دفتر به ازین بند نیست *
جز بچرد مندر مفرما عمل *
کر چه عمل کار خردمند نیست *

حکمت * هر آن سرتی که داری بادوست در میان
منه چه دانی که وقتی دشمن گردد و هرگز ندی که توانی
بدشمن مرمان باشد که وقتی دوست گردد درازی
که خواهی نمان ماند با کسی در میان منه اگر چه معتد بود
که هیچ کس بر سر تو از تو مشفق تر نباشد

(قطعه)

خاموشی به که ضمیر دل خویش *
با کسی گفتن و گفتن که مکوی *
ای صلیب آب ز سر چشمه بپند *
که چو پرشد تووان بستن جوی *

حکمت * عقلانک رای عالم از اسبیله رخساره
ملک حسن و جمال . و صلحانک انوار زهد
و تقوا سبیله دین کمال بولور . پادشاهانک عقلانک
نصیحتنه احتیاج عقلانک پادشاهانک تقریبه اولان
احتیاجانک زباده در .

(قطعه)

دکرایسک پندی ای پادشاه کامیاب *
بوندن اعلانصح و پندی یازمشدر بر کتاب *
منصبی نادانه تقویض ایتمه هب دانا به ویر *
عاقل اولان کرچه کیم منصبدن ایلمرا اجتناب *

حکمت * حقه سربسته سر و راز نهانکی
دوستکه بیه آچه نه بیلورسن که بروقت دشمن
اولور . و هر مقتدر اولدیغک ضرری دشمنه ایقاع
ایتمه . احتمال که بروقت دوست اولور . بر سرتی
کیز لو قالمق استرایسک کرچه معتد اولسه ده
کیسه به افشا ایتمه زیر هیچ کیسه سنک سرکه
سندن زیاده مشفق اولمز

(قطعه)

اپسم اولق یسکدر رازی نهانی یارکه *
کشف ایدوب اغیاره فاشر ایتمه دیوشد ایتمدن *
آبی تاسر چشمه دن سدایده کورای صاف دل *
پوخسه طاشقین سیل اولدوقده فالور بند ایتمدن *

﴿مفرد﴾

- لا ينبغي لك كلمة مخفية *
 ان لم تكن حسناء بين المخفل *
 تحذير * قبول النصيحة من العدو خطا يعاب *
 ولكن سمعها واجب لتعمل بخلافها وذلك عين
 الصواب

﴿رجز﴾

- لا تقرب ما اختارهم أى العدى *
 فتضرب الكفين فى عين الهدى *
 اذا أراك النهج كالسهم القويم *
 فاعطف الى اليسرة ياذا العليم *
 (حكمة) يليق الملك الممتد * مادام فى هذا الحد
 وهو أن لا يسوق الغضب على الأعداء * ولا يعتمد
 على الأصدقاء * لان نار الغضب تعلق بصاحبها
 فى الاول * وبعد ذلك يتصل شررها بالخصم
 أولا يتوصل

﴿رجز﴾

- لا ينبغي للمرء وهو ابن الثرى *
 يطغى هوى وحدته وكبرا *
 يامن تناهى حدة واستعصى *
 لست ترابا أنت نارا تقدى *

B.

Il ne faut pas dire en secret une parole
 Qu'il ne convient pas de dire dans toute
 assemblée

Accepter le conseil de ton ennemi
 est une faute; mais il est convenable
 de l'écouter, afin que tu agisses con-
 trairement à ce conseil, parce que cela
 est l'essence de la rectitude.

M.

Garde-toi de ce que ton ennemi te dira
 (*en te disant*): Fais cela;

Parce que (*si tu le fais*), tu frapperas
 sur ton genou la main de la frustra-
 tion.

S'il te montre un chemin droit comme
 la flèche,

Détourne-t'en; et prends le chemin de
 la main gauche.

S. Il ne faut pas que le pādichâh
 pousse la colère sur ses ennemis au
 point qu'il ne reste plus de confiance
 à ses amis, parce que le feu de la co-
 lère tombe d'abord sur celui qui en
 est possédé: alors l'étincelle arrive
 sur l'adversaire, ou n'a arrive pas

M.

Il ne convient pas que le fils d'Adam,
 né de la poussière,

Se mette dans la tête orgueil, et vio-
 lence, et vanité.

Avec une telle chaleur et une telle
 opiniâtreté,

Je ne te crois pas (*né*) de la poussière.
 Oh! tu es (*né*) du feu.

(بیت)

سخنی در نهان نباید گفت *

* که بهراغمن نشاید گفت

تخذیر * نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن
شنیدن رواست تا بخلاف آن کار کنی و آن عین

صواب است

(مثنوی)

* حذر کن ز آنچه دشمن گوید آن کن

* که بر زانوزنی دست نغابن

* کرت راهی نماید راست چون تیر

* ازاد بر کرد راه دست چپ گیر

حکمت * پادشاه باید که تا بجای بردشمنان خشم
نراند که دوستانرا اعتماد نماند که آتش خشم اول خداوند
خشم را افتد آنکه زبانه بخشم رسد یا نرسد

(مثنوی)

* نشاید بنی آدم خاک زاد

* که در سر کند کبر و تندی و باد

* ترا با چنین گرمی و مهر کنشی

* ندانم که از خاک یا از آتشی

(بیت)

شوسوز کیم اشکاره سویلک جائز دکل آتی *

* نهانی کیمسه به آنچه کهر یرافاش اولور خلقه

تنبیه * دشمن بدخواهک نصیح و پندینی قبول

ایتیک خطادر واکن خلافنده حرکت ایتیک

ایچون ایشتمک روادر واول خلاف عین صوابدر

(مثنوی)

* هر نه دیر سه طوطه اویمه دشمن خونریز که *

* بوخسه حسرت دستنی صکره اور رسین دیز که

* صاعکه طوغری بر روی اوق کبی کیمت دیر سه اگر *

* سن همان دون صولکه صاعلغک استرسک اگر

حکمت * پادشاه لر دوستلرک کلیا امنیتی سلب

ایده جک هر سه قدر دشمنلر حقمنده اجرای خشم

و غضب ای تماملیدر زیر آتش غضب اول صاحبینی

یا قرصکره شراره وعلوی دشمنه یاریشور یا اریشمز

(مثنوی)

* خاکدن خلق ایلدی کیم آدمی رب غفور *

* خاکدن مخلوق ایکن انسانه لایقی غرور

* بویله کر میتله سرکشلاک که سمنده واردر *

* خاکدن صاعم سنی شیطانوش اصلاک ناردر

﴿نظم﴾

- * حبتى النوى فى بيلقان بعباد
 * فقلت بماء النصح طهر من الجهل
 * فقال تحمل كالتراب وان تكن
 * فقيها والافادفن العلم فى الوحل
 * مطاييه * ان الشرير موثق فى يدعد و طول مدته *
 * ايتما يتوجه لا يلقى خلاصا من مخلب عقوبته

﴿مفرد﴾

- * اذا صعد الافلاك من خشية البلا
 * ليم فلا ينجو لخبث طباعه
 (حكمة) ليس كل حسن فى الصورة * صافيا
 فى السريره * لان العمل باللب لا بالقشر * عند
 ثمين السعر

﴿نظم﴾

- * وتجاوز معرفة السمائل فى القى
 * مهما يـكون يفرديوم واحد
 * لكن تحـذـر من سره لاتعتر
 * اذ خبث باطنه خفى مراصد

K,

J'arrivai dans le pays (dans la terre)
 de Beilakan, auprès d'un dévot.
 Je lui dis : Purifie-moi de l'ignorance
 par l'instruction.
 Il répondit: Va, sois patient comme la
 terre, ô docteur !
 Ou tout ce que tu as appris (tu as lu)
 mets-le totalement sous terre.

S. L'homme de mauvais caractère
 est captif dans la main d'un ennemi,
 parce que, dans quelque lieu qu'il aille,
 il ne trouve pas délivrance de la griffe
 de son tourment.

B.

Quand l'homme d'un mauvais caractè-
 re irait au-dessus du ciel, hors (*de*
l'atteinte) de la main du malheur.
 Il serait (*il sera*) dans le malheur par
 la main de son méchant caractère.

S. Il n'y a pas de belles mœurs dans
 toute personne qui est bonne en appa-
 rence, parce que c'est l'intérieur, non
 la peau, qui constitue (qui a) la con-
 duite.

K.

On peut connaître en un seul jour, aux
 signes extérieurs de l'homme.
 Jusqu'où est parvenu le degré de ses
 connaissances.
 Mais ne sois pas en sécurité sur son
 intérieur, et ne sois pas séduit,
 Parce que la corruption de l'âme ne de-
 vient pas connue en plusieurs années.

(قطعه)

در خاک بیلقان بر سیدم بعبادی *
 * کفتم مرا بر تریبت از جهل پاک کن
 کفتابرد و چو خاک تحمل کن ای فقیسه *
 * یا هر چه خوانده همه در زیر خاک کن
 مطایبه * بدغوی در دست دشمنی گرفتارست
 هر کجا که رود از جنک عقوبت ادخلاصی نیابد

(بیت)

اگر زد دست بلا بر فلک رود بدغوی *
 * زد دست خوی بدغوی در بلا باشد
 حکمت * نه هر که بصورت نیکوست سیرت زیبا
 در دوست کار اندرون دارد نه پوست

(قطعه)

توان شناخت یک روز در شمائل مرد *
 * که تا کجاش رسیده است پایگاه علوم
 دلی ز باطنش ایمن مباش و غره مشو *
 * که خبث نفس نکرد و بسالها محسوم

(قطعه)

بیلقان خاککنده بر پیری زیارت ایلوب *
 * دیدم اکتزینتله جهلدن پاک ایت بنی
 دیدی و ارایله تحمل خاک مانده ای فقیه *
 * یو خسه هب بلد کلرک کم ایت که کم ایلر سنی
 مطایبه * کو تو خویلی ادم بردشمن الله گرفتار
 در که هر نزه به کیمدرسه انک پنجه عقوبت
 و و حامتندن خلاص ورها بوله هن .

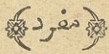
(بیت)

قچوب دست بلادن کو کاره چیمه سه اگر بدخو *
 * ینه شین بلا ایچره اولور خوی بدنن او
 (حکمت) هر کسک صورتی کوزل اولمغله سیرتی
 محبوب . و ظاهری مقبول اولمغله باطنی من غوب
 اولمز . مدار اعتبار صورت تغزذ کل همان معنی
 و مغزدر .

(قطعه)

ظاهرندن دمی بر کونده فهمه ایتک اولور *
 * تانه حده بالغ اولدی علم و فضل ودانشی
 باطنندن لیک غافل اولمه زیر اکیم انک *
 * نیچه نیلارده بیلتمز خبث نفس سرکشنی

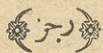
(لطيفه) عديم الفهم لا يقوى على نظر صاحب
العرقان * كلاب السوق متى رأّت كلب صيّد
نهضت لخر به بالعيان * ومع ذلك تكثر الصياح
بالنباح * ولا تقدر على قربه لاجل الكفاح
(تحذير) السفيل اذا لم تمكنه مقابله أحد بالمقاتله *
يقع بمجشبه في البغة وأنواع الخناتله

وغابة ما يبدى الحواسد غيبة *

* مع الضعف حتى لو أروك القاع ادبا

(حكمة) الجوهر نفيس ولو وقع في النجاسة *
والغبار وان وصل الى الفلك لم يزل في الخساسة *
والاستعداد من غير تربي خسارة واقعه * وتربية
غير المستعد آمل ضايعة * والرمد وان علانسيه
لان جوهر النار علوى * حيث لم يسم بنفسه فهو
بالتراب مستوى * وقيمة السكر ليست من القصب
* بل خاصيته هي السبب

اذ لم يكن كنعان ذا فتوة *

* لم تسمه بنوة النبوه

* فأبد آداب ودع ذا الجوهر *

* الورد من شوك كبن آزر *

S. Les gens sans vertu ne peuvent pas voir les personnes vertueuses. De même les chiens du marché, lorsqu'il voit le chien de chasse, font du tapage et n'osent pas avancer.

Adage. Lorsque l'homme vil ne l'emporte pas sur (avec) quelqu'un par le mérite, il lui tombe sur la peau avec méchanceté.

B.

Il fait nécessairement la critique de l'absent, l'envieux au court moyen (l'envieux a la main courte),

Parce que la langue de la parole est muette en (sa) présence.

S. Si la perle tombe dans la boue, elle est tout de même précieuse; et la poussière, si elle s'élève au ciel (c'est-à-dire, quoiqu'elle s'élève au ciel), elle est vile tout de même. L'aptitude sans éducation, c'est dommage: et l'éducation d'un incapable est perdue. Quoique la cendre ait une origine élevée, parce que le feu est une substance supérieure, cependant, comme elle n'a pas une vertu par elle-même, elle est égale à de la terre.

La valeur du sucre ne vient point de la canne à sucre, parce que cela même vient de sa qualité particulière.

M.

Comme le caractère de Canaan était sans vertu.

Sa naissance d'un prophète n'augmenta pas son prix.

Montre de la vertu, si tu en as, non ton origine.

La rose vient de l'épine, et Abraham d'Azer.

لطیفه ❖ بی هنر آن هنرمندان را نتوان دیدن با چو
سکان بازاری سگ شکار بر اینند و مشغله بر آزند و پیش
آمدن نیارند
تخمیر ❖ سفله چون هنر با کسی بر نیاید بجنبش
در پوستین افتد

(بیت)

کند هر آینه غیبت حسود کوه دست ❖

❖ که در مقابله کنش بود زبان مقال

حکمت ❖ جوهر اگر در خلاب افتد با چنان
نفیس است و غبار اگر بر فلک رسد هنوز خفیس ❖
استعدادی تربیت در ریغت و تربیت نامستعدان
ضایع خاکستر اگر چه نسب عالی دارد که آتش جوهر
حلوست ولیکن چون بنفس خود هنری ندارد با خاک
برابر است قیمت شکر نه ازنی است که آن خاصیت
ویست

(منشوی)

❖ چونکما ترا طبیعت بی هنر بود ❖

❖ پیمبر زادگی قدرش نیفزود ❖

❖ هنر بنمای اگر داری نه گوهر ❖

❖ کل از خاست و ابراهیم از آزر ❖

(لطیفه) هنرسز لر هنر لوی کوروب سویلش که
قاردرد کلردر زقاق کوپکاری آو کوپکاری
کورلر . و کورلتی قوپار لر . واوکنه کلکه
قادر اولزلر

(تحدیر) دنی والچاق هنرده بر کیمسه به غلبه ایدم
مینجه اول کیمسه نک خباثله علم نه قیام ایدر

❖ بیت ❖

حسودی هنر البسته غیبت ایتمکه باشلر *

* سنکله و بر اولد قده لکن طویلو رنطق

(حکمت) جوهر نایاب هر کابه دوش سر سه ینه
نفیس و عزیزدر . و غبار بی اعتبار افلاک
چیه قار سه ینه خفیس و ناچیزدر . تربیت سز
استعداده یازق . و قابلیت سز تربیت ضایع و غیر
لایقدر . کولک اصلی عالی ایسه ده که آتش
جوهر در دلکن کنندی نفس منده پر هنری
اولدیغندن طپراقله برابردر . شکر لقبیتی
قامشدن دکلدر . بلکه کنندی ذاتنک خاصیتی
ولازمه ماهیتی در .

❖ منشوی ❖

هنردن چونکه خالی اولمشیدی طبعی کنعانک *

* پیمبرزاده لکدن قدری عالی اولدی آنک

* نسیله افتخار ایتمه هنر کوستر همان امدی *

* که ابراهیم اردن طوغوب کل خاردن کلدی

(لطيفه) المسك ما فاحت رائحة من الاشتهار *
 لا ما يحمد نك عنه العطار * العالم كعلبة العطار
 ساكت تلع منه المعرفة * والجاهل كطبل الحرب
 على الصوت فارغ القلب في الصفه

ذو العلم بين الجاهلين لوصفه *
 ضرب الاحبة لطف الامثال *
 بدرأضاء الذي عى أو مصحف *
 في بيت زنديق خبيث الحال *

Bon mot. Le musc est cela même qui sent le muse, et non cela que le parfumeur dit (*en être*). Le savant est comme le plateau du parfumeur: silencieux, et montrant son mérite, Et l'ignorant ressemble au tambour du guerrier: voix haute et intérieur vide, et disant des choses vaines.

R.

Le savant au milieu des ignorants,
 Les docteurs en ont fait un proverbe :
 C'est une belle au milieu des aveugles,
 C'est un Koran dans la maison des impies.

بمحمد مولى النعم وعميم الاحسان والكرم تم طبع هذا الكتاب البديع حسن الوضع والصنيع
 الجامع من لطائف اللغات أحسنها المحقق من رقائق براعات العبارات العربية والاجنبية أتقنها
 المسمى (بالتحفة العباسية) للمدرسة العلية التوفيقية المؤلف برسمولى عهد الحضرة الخديوية تأليف
 العلم الفريد ذى الرأى السيد الذى جواد فطنته فى مضمار الذكاء يجرى حضرة محمد افندى مهري
 فى ظل الحضرة الخديوية وعهد الطلعة النوارية حضرة من عم الانام عنه وفضله وأنام الاعين مطمئنة
 انصافه وعدله عزيز الديار المصرية وحامى حى حوزتها النيلية ولى نعمت على التحقيق حضرة
 أفندينا محمد توفيق لازالت الايام مسفرة بشمس علاه والى مضيئة بدر حلاه بالمطبعة
 العاصرية بيولاى مصر القاهرة ملحوظا بنظر حضرة ناظرها الجناب الامجد الهمام
 الاسعد الراقى فى مرأى العلالى الاوج الوحيد الذى فاق بفطنته كل فوج
 من علمه أخلاقه بالطف تثنى سعادة حسين باشا حسنى ونظر
 حضرة وكيله السالك جادة سبيله من أجابته المعالى بلبيل
 حضرة محمد حسنى بيك وكان هذا الطبع الجليل
 والشكل الجميل فى أوائل رمضان المعظم
 من هجرته صلى الله عليه وعلى آله
 وصحبه وسلم ملاح بدر تمام
 وفاح مسك ختام

لطیفه مشک آنست که بپویند آنکه عطار بگوید
دانا چون طبله عطار است خاموش و همنمای نادان
چون طبل غازیست بلند آواز و میان تهی

(قطعه)

علم اندر میان جاهلها *
منشی گفته اند صدیقان *
شاهری در میان کورانست *
مصحف در میان زندیقان *

(لطیفه) مسک اودر که مشامی رایحه ایله معطر
ایده یو خسه تعریف و توصیف عطار ایله دکل عالمده
عالم و دانا مسکچینک طبله سی کبیدر سسی یوق
و هنر عا در . اما جاهل نادان غازی طاولی کبی
سی چوق و لکن هنردن تهی و بوشدر

(قطعه)

اهل علمت کیم اله اطرافنی ارباب جهل *
دیدیلر حقمنده برزیما مثل صدیقلر *
بر جوانک چوره سین المش اوتورمش کورلر *
یا که المش مصحفن اطرافنی زندیقلر *

حلیه کمال و دانش ایله آراسته و جواهر زوهر زکا و فطانت ایله پیراسته محمد مهری افندی
ولی عهد خدیو انجمنی عباس بک افندی حضرت تلی نیک نام نامیلرینه اولدرق السنه اربعه نیک سولتله
تعلم و تحصیله مدار اولور بر طرز بهین و طریق کزین اوزره ترتیب و تألیف ایلمش اولدیغی اش سبو
(تحفة العباسیه) نام کتاب فوائد نصاب رونق افزای کاشانه عز و دولت و پیرایه بخشای ملک داد
و عدالت باعث امن و رفاه انام مورث رونق و بهجت ایام منبع زلال فیض و افضال معدن بر و نوال
عزیز دیار مصر خدیو اعظم (محمد توفیق) انعم ادا الله اجلاله و عم نواله افندیز حضرت تلی نیک
عصر معارف مصر خدیوانه لرنده مشهور افاق اولان بولاق مطبوعه عامه سنده

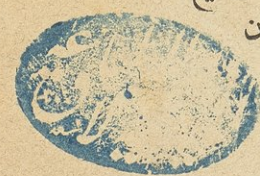
سعادت تلوحسین حسنی پاشانک حسن نظارت و عزتو محمد حسنی بک افندی نیک
وکالت دقت غایتلری و طباعتخانه مذ کوره ترجمانی یعقوب افندیله

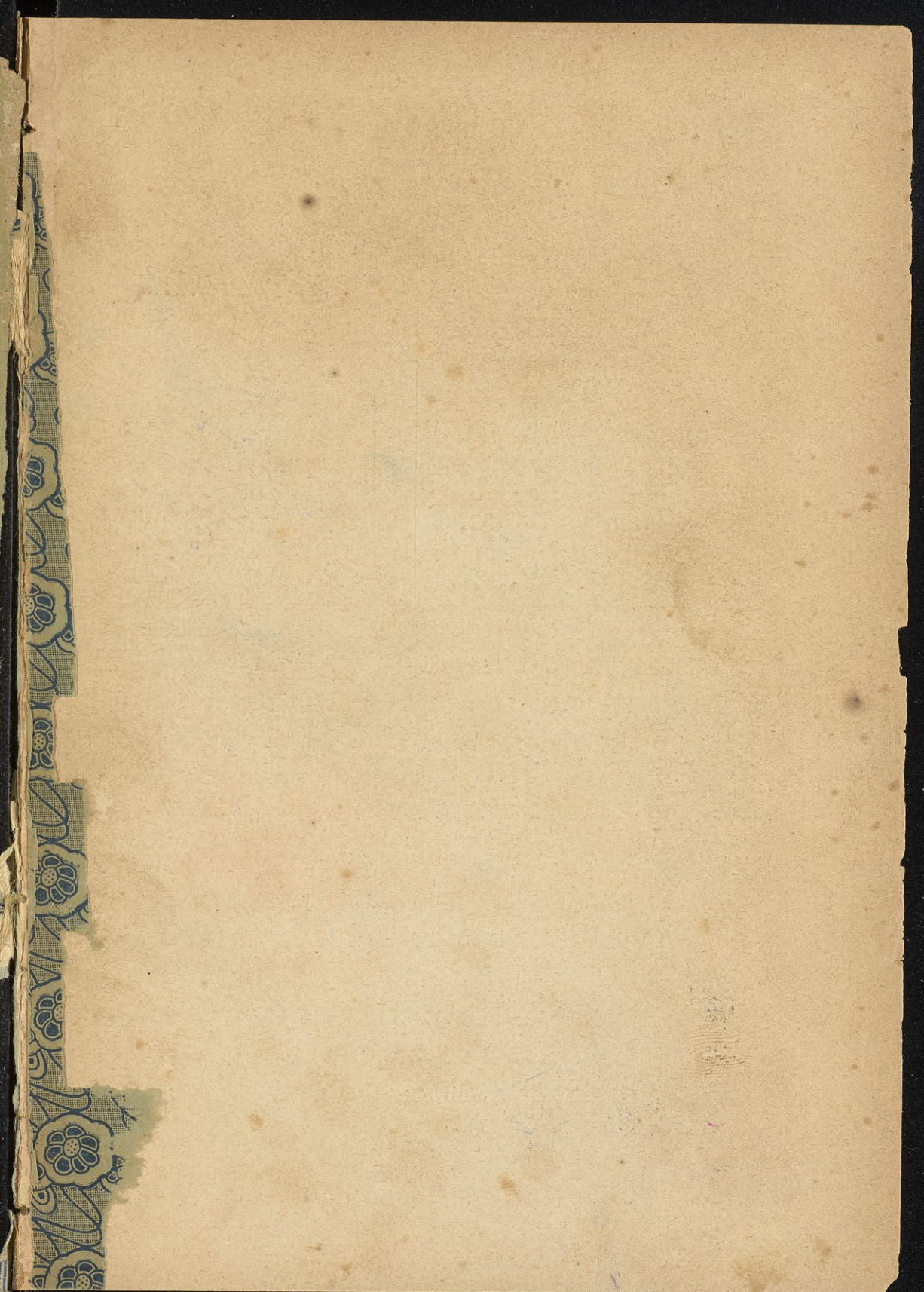
مصحح ترکیسی انطاکیه لی محمد نجیبک تصحیح
و دقتلریله بیک اوچیوز بر سنه سی رمضان

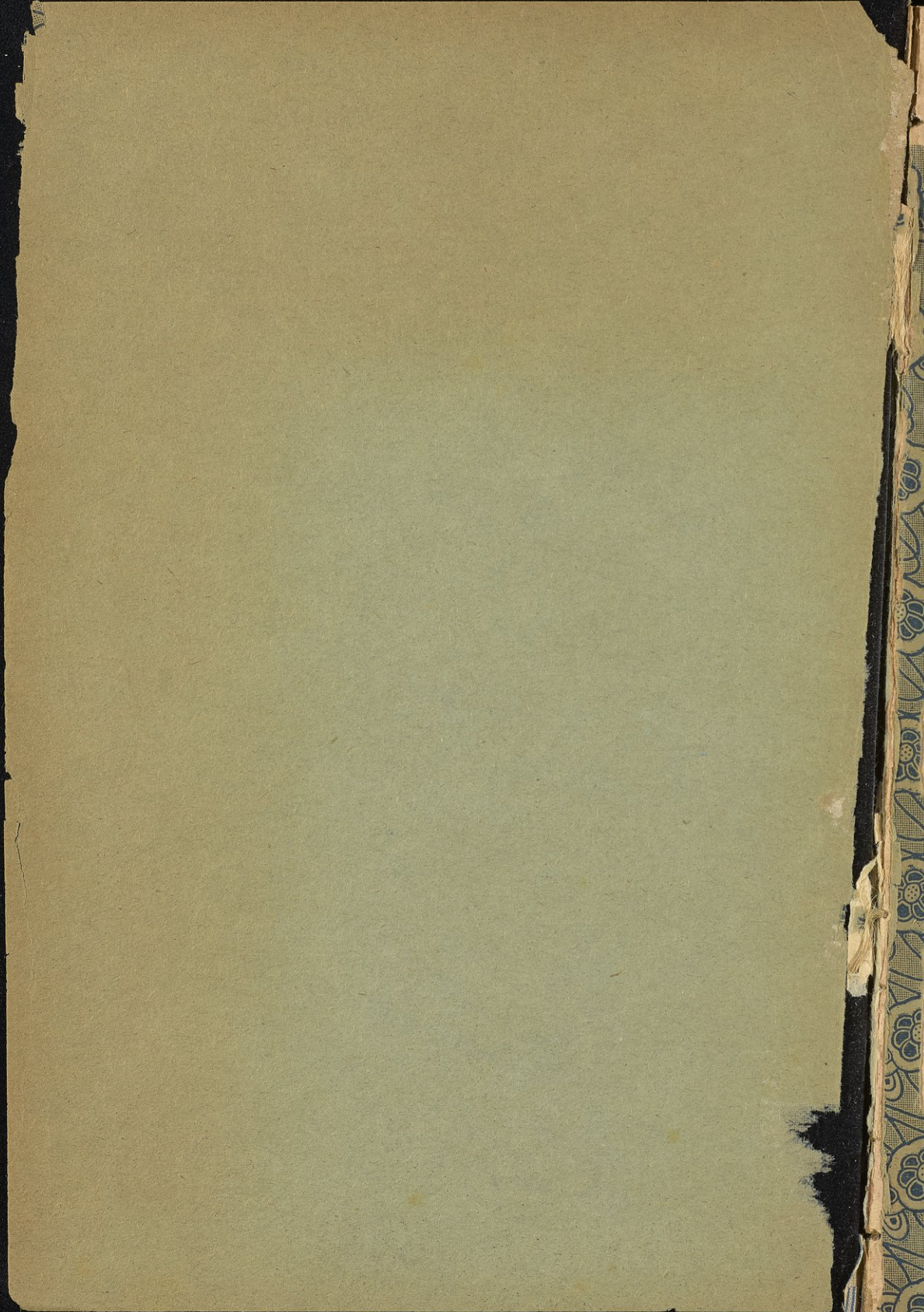
مبارک کنک اوائلنده طبع

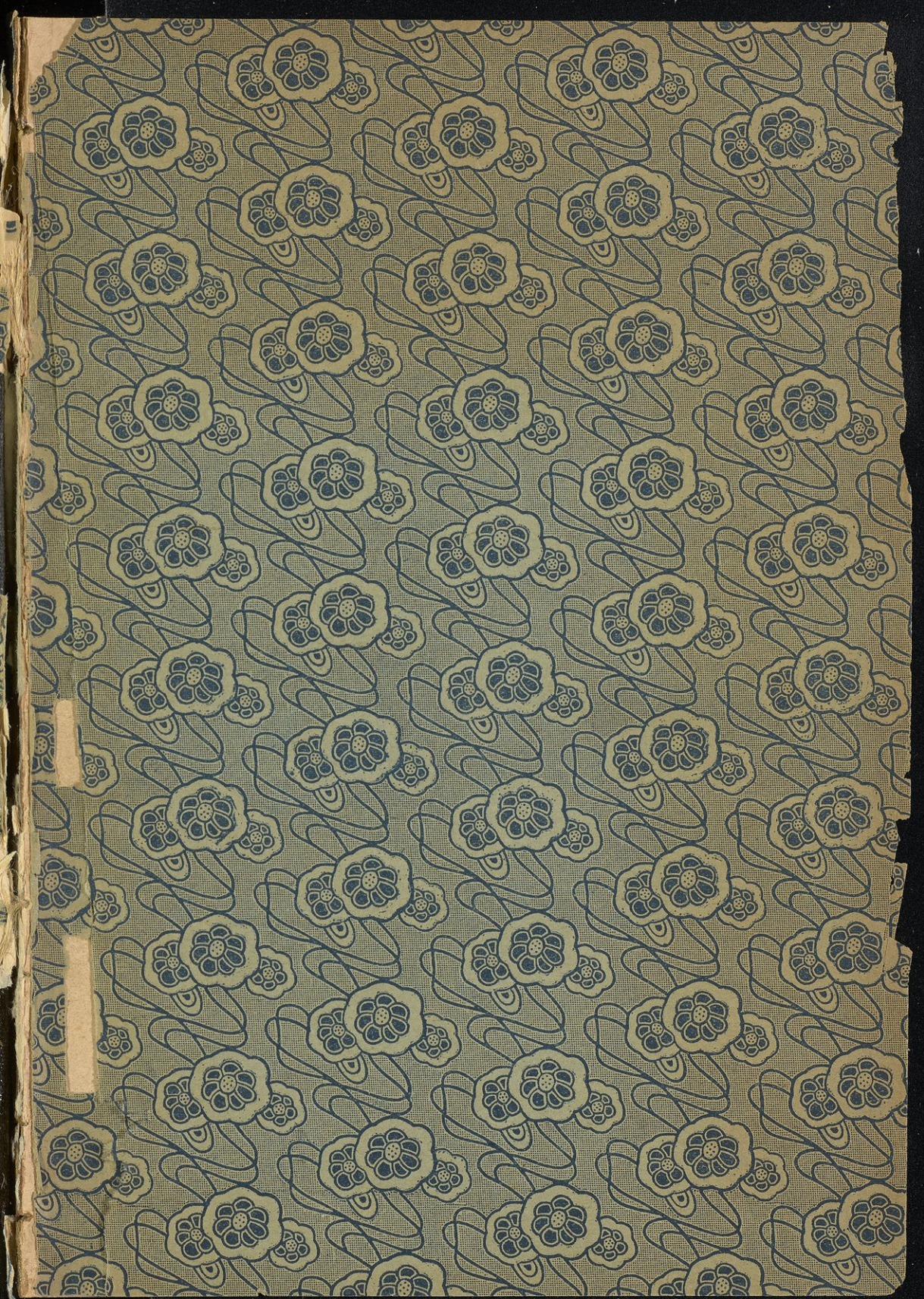
و تمثیلی حسن ختام

بولمشدر

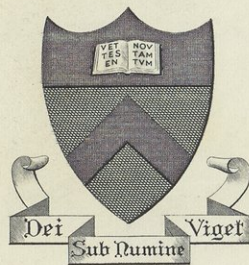

Library of

Princeton University.

THE CARNEGIE FOUNDATION

Princeton University Library

32101 067889111